ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 10, JAKUTSKÁ 1210/2,
příspěvková organizace

KLÍČ K ÚSPĚCHU

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Verze platná od 1. 9. 2022

Praha 2022

Motto:

Úspěchu dosáhneme mnohými maličkostmi.

(Polykleitos z Argu)

Nejdůležitější přísadou receptů na úspěch je umění vycházet s lidmi.

(Theodore Roosevelt)

1. OBSAH

1. OBSAH ... 3
2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY ... 5
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 6
Základní údaje, úplnost a velikost školy ... 6
Vybavení školy ... 6
Charakteristika pedagogického sboru ... 7
Péče o žáky ... 7
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce ... 7
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 8
4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ... 9
Zaměření školy, hlavní cíle ... 9
Profil žáka ... 10
Výchovné a vzdělávací strategie ... 11
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13
Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 15
Strategie pro vyrovnávání rozdílů při přestupu žáka ... 16
5. UČEBNÍ PLÁN ... 17
6. UČEBNÍ OSNOVY ... 22
6.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 23
6.1.1 Český jazyk a literatura ... 23
6.1.1.1 Dramatická a literární výchova ... 56
6.1.2 Anglický jazyk a Anglická konverzace ... 63
6.1.3 Další cizí jazyk ... 79
6.1.3.1 Německý jazyk ... 79
6.1.3.2 Španělský jazyk ... 102
6.1 Matematika a její aplikace ... 109
6.2.1 Matematika ... 109
6.2.2 Cvičení z matematiky ... 139
6.2 Informatika ... 145
6.3.1 Informatika ... 145
6.3 Člověk a jeho svět ... 158
6.4.1 Prvouka ... 158
6.4.2 Přírodověda ... 166
6.4.3 Vlastivěda ... 166
6.5 Člověk a společnost ... 178
6.5.1 Dějepis ... 178
6.5.2 Dějepisný seminář ... 188
6.5.3 Výchova k občanství ... 189
6.6 Člověk a příroda ... 198
6.6.1 Fyzika ... 198
6.6.2 Chemie ... 208
6.6.3 Přírodopis ... 217
6.6.4 Zeměpis ... 239
6.6.5 Zeměpisný seminář ... 252
6.6.6 Ekologie ... 259
6.7 Umění a kultura ... 268
6.7.1 Hudební výchova ... 269
6.7.1.1 Pěvecký sbor – nepovinný předmět ... 280
6.7.2 Výtvarná výchova ... 284

6.8 Člověk a zdraví ... 295
6.8.1 Výchova ke zdraví ... 295
6.8.2 Tělesná výchova ... 319
6.9 Člověk a svět práce ... 342
6.9.1 Praktické činnosti ... 342
Obsah učiva ... 359
Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty ... 359
7. PŘEHLED ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V OBLASTI ŠVP ... 363
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ ... 368
8.1. Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků ... 368
8.2. Hodnocení a klasifikace ... 369
8.3. Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 374
8.4. Celkové hodnocení ... 375
8.5. Hodnocení žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) ... 375
8.6. Sebehodnocení ... 375
8.7. Slovní hodnocení ... 375
8.8. Přezkoumání výsledků hodnocení ... 376
8.9. Opravná zkouška ... 377
8.10. Náhradní termín hodnocení ... 377
8.11. Postup do vyššího ročníku ... 377
9. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY A OKRUHY ... 379
9.1. Etická výchova ... 380
9.2. Dopravní výchova ... 387
9.3. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ... 408
Použité zkratky ... 430
Příloha č. 1 Náběhové období revize ŠVP – Klíč k úspěchu ... 431

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Klíč k úspěchu

Název školy: Základní škola, Praha 10, Jakutská 1210/2, příspěvková organizace

Adresa školy: Jakutská 1210/2, 100 00, Praha 10 - Vršovice

Ředitelka školy: Ing. Bc. Sylva Taufmannová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Zdeněk Hyan

Kontakty:

Telefon: 267 310 135
267 311 043-4

Fax: 267 310 135

E-mail: info@zsjakutska.cz

Web: http://www.zsjakutska.cz

IČO: 65 99 32 50
RED-IZO: 600 041 140
IZO: 102 337 691

Zřizovatel: Městská část Praha 10
Vršovická 68/1429
101 38 Praha 10
Kontakty **www.praha10.cz**

Platnost dokumentu od: 30. 8. 2007
Aktuální verzi platnou od 1. 9. 2022 projednala Školská rada dne 30. 8. 2022.

Ing. Bc. Sylva Taufmannová
ředitelka školy

razítko školy

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní údaje, úplnost a velikost školy

Základní škola Jakutská 1210/2 byla založena v roce 1955. Nachází se v klidné části Prahy 10 s bohatou zelení a vynikající dopravní dostupností. Škola je příspěvkovou organizací a od 1. ledna 1997 právním subjektem. Sdružuje základní školu a školní družinu. Její kapacita je 530 žáků.

Škola je úplná s devíti postupnými ročníky. Na 1. stupni (1. - 5. ročník) je zpravidla po dvou až třech paralelních třídách, na 2. stupni je po dvou paralelních třídách. Výraznou profilací školy je dlouhodobé zaměření na rozšířenou výuku hudební výchovy vždy nejméně v jedné paralelní třídě či třídní skupině. Přes tuto specializaci žije škola ovšem jako soudržný celek.

Další rozvoj žáků v oblasti praktických, sportovních a uměleckých dovednostech škola zajišťuje nabídkou rozmanitých mimoškolních aktivit formou kroužků organizovaných vlastními pedagogy i agenturami.

Vybavení školy

V budově je umístěno 22 kmenových tříd, tělocvična, jazyková učebna, dvě počítačové učebny, hudebna, cvičná kuchyňka, velká volnočasová učebna a v rámci jedné z kmenových tříd také zázemí pro fyzikální a chemická praktika. K dispozici jsou dvě venkovní učebny, školní knihovna a školní kabinety vybavené didaktickými pomůckami včetně multimediálních a digitálních.

Přímo v budově je také školní jídelna, působící však jako samostatná organizace.

Všechny učebny jsou zařízeny novým žákovským nábytkem. V každé z nich je umístěna interaktivní tabule s počítačem a pevným připojením k internetu. V celé budově je dostupné bezdrátové připojení k internetu.

Hojně využívány jsou obě počítačové učebny s celkovým počtem 53 počítačových sestav. K využití je pestrá škála výukových programů. Ve výuce se dále využívají i mobilní žákovská zařízení.

V učebně hudební výchovy je k dispozici nadstandardní množství pomůcek včetně klavírního křídla, klávesových nástrojů, kytar, bicích sestav, rozsáhlého orffovského instrumentáře i moderní techniky (zvuková aparatura s výkonným zesilovačem a kvalitními reproduktory, mixážní pult, dataprojektor s HD rozlišením, velké plátno, PC sestava). K dispozici jsou i sestavy světelných reflektorů určených pro dotvoření atmosféry při vystoupení našich žáků.

Snažíme se vytvářet stále příjemnější prostředí pro naše žáky, kteří tráví ve školní budově a na rozsáhlé zahradě naší školy podstatnou část svého dne. Každý žák má k dispozici vlastní uzamykatelnou šatní skříňku a úložný prostor ve třídě.

Pro dodržování pitného režimu žáků slouží svačinový automat a kohoutková voda je k dispozici v každé učebně a pítko bylo zbudováno i na školní zahradě. Všem žákům je navíc zajišťováno dotované mléko a ovoce.

Pro doplnění školních pomůcek mohou žáci využít speciální automat.

Jako relaxační zóna a místo setkávání žáků v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním je vytvořeno příjemné prostředí ve vestibulu školy, kde lze využít příruční knihovničky, zahrát si stolní fotbal či ping pong.

Velkou devizou naší školy je vlastní rozsáhlý areál pro sportovní i odpočinkové aktivity. Uprostřed zeleně se zajímavými přírodními prvky zde tráví žáci mnoho času během výuky i v rámci odpolední družiny. Areál nabízí dvě víceúčelová hřiště s umělým povrchem, brankami, koši a atletickou dráhou s pískovým doskočištěm, k využití jsou i dva stoly na stolní tenis. Družina využívá zahradní nábytek a několik moderních herních prvků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, dva zástupci ředitelky, učitelé, asistenti pedagoga a vychovatelky. Funkční zařazení: výchovný poradce, kariérový poradce, metodik a školní koordinátor ICT, školní metodik prevence, environmentální koordinátor, koordinátor integrace a inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, koordinátor ŠVP, koordinátor péče o žáky s OMJ, koordinátor péče o nadané žáky, knihovnice.

Sbor je smíšený s převahou žen (muži tvoří asi čtvrtinu sboru), věkově pestrý od mladých učitelů až po zkušené kolegy.

Pedagogové průběžně zvyšují svou kvalifikaci a odborné vzdělání studiem a účastí na odborných seminářích, zkvalitňují své jazykové znalosti a schopnosti využívat moderní výpočetní a komunikační techniku, rozvíjejí moderní interaktivní výuku.

Péče o žáky

Škola svou velikostí vytváří vhodné podmínky pro individuální přístup ke každému z žáků.

Jako jedna z mála škol v Praze se zaměřuje mimo jiné i na vzdělávání žáků s hudebním nadáním od prvního do devátého ročníku.

Podporuje a realizuje výuku anglického, německého a španělského jazyka.

Klade důraz na informační a komunikační technologie jako běžnou součást života žáků.

V duchu všestranného rozvoje žáků umožňuje kvalitní sportovní výuku.

Věnuje péči výtvarně orientovaným dětem.

Dlouhodobě přirozeně začleňuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky s odlišným mateřským jazykem.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naše škola se řadu let věnuje intenzivní péči o hudebně nadané žáky. Máme vlastní školní pěvecký sbor, který pravidelně vystupuje na městských kulturních akcích a pod vedením zkušených odborných učitelů připravuje vlastní hudební a divadelní vystoupení pro rodiče, děti z mateřských škol a širší veřejnost v hudebně školy i v blízkých kulturních zařízeních či kostelech na území Vršovic a Vinohrad. Výhodou je bezprostřední sousedství ZUŠ Bajkalská s naší školou. Mnozí naši žáci zde v odpoledních hodinách rozvíjejí svou hudební specializaci.

Škola je zapojena do projektu MŠMT na podporu ekologické výchovy M.R.K.E.V (metodika a realizace komplexní ekologické výchovy). Tímto zařazením do sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou získala škola přístup k aktuálním publikacím (časopis Bedrník)

a pomůckám. V rámci tohoto projektu je i pravidelná účast pedagogů na pražské konferenci o ekologické výchově v Toulcově dvoře. Environmentální výchova prochází napříč všemi učebními předměty. Žáci pravidelně pečují o prostředí školy a školní zahrady. Účastní se velmi aktivně sběru elektroodpadu a papíru.

V rámci rozvíjení solidarity spolupracujeme například s nadací Život dětem, Fond Sidus, Klokánek Štěrboholy ad.

Učitelé věnují velkou pozornost školním projektům. Zejména se zabývají problematikou prevence sociálně patologických jevů a zneužívání návykových látek.

Témata jsou zaměřena na oblast zdraví, návykových látek, osobní hygieny, zdravého způsobu života, odpovídající vždy věku dětí.

Pro žáky je pravidelně zařazován preventivní program Policie ČR v něm objasňuje otázky bezpečnosti dětí ve škole i mimo ni, dopravní výchovu, nebezpečí návykových látek.

Dlouhodobě spolupracujeme s institucemi, které pro různé věkové skupiny dětí zařazují preventivní programy o zdravém životním stylu a prevenci závislostí.

Významné jsou projekty organizované školou v součinnosti s Městskou policií Prahy 10 přímo ve škole. Zahrnují velmi kvalitní programy (Šikana, Kriminalita dětí a mladistvých, Sociálně patologické jevy, Návykové látky a závislosti, Základy právního vědomí ad.)

Třídní kolektivy vyjíždějí na exkurze, výlety, školy v přírodě, lyžařské kurzy. Účastní se sportovních, uměleckých a předmětových soutěží a olympiád. Stále častěji navazují také nové kontakty s vrstevníky z různých evropských zemí (Německo, Itálie, Francie, Dánsko, Velká Británie), čímž mimo jiné rozvíjejí své konverzační dovednosti.

Při škole funguje Klub malých debrujárů**,** kde se děti i dospělí zabývají vědou, technikou a ekologií. Klub spolupracuje s jinými domácími i zahraničními kluby a účastní se i různých dětských festivalů, muzejních akcích a setkání ve Francii či Německu.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče se pravidelně účastní třídních schůzek, konzultačních hodin a využívají ke komunikaci elektronický informační nástroj EduPage (žákovská knížka, rozvrh, zprávy, elektronické nástěnky, třídní knihy apod.) Navštěvují pěvecká vystoupení žáků, besídky, koncerty. Mnozí se aktivně podílejí na přípravě a zajištění společných akcí školy.

V souladu s §167 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) byla na naší škole zřízena k 1. 10. 2005 podle usnesení RMČ Praha 10 číslo 203 ze dne 4. 4. 2005 školská rada.

K práci školské rady se schází ve shodě s volebním řádem 6 členů (2 za zákonné zástupce, 2 za pedagogické pracovníky školy a 2 za zřizovatele MČ Praha 10). Mimo jiné projednává a schvaluje výroční zprávu školy, školní řád a zprávu o hospodaření školy.

Od 1. 8. 2004 byla zřízena příspěvková organizace Školní jídelna, Praha 10, U Roháčových kasáren 19, která poskytuje na naší škole žákům i pracovníkům ZŠ kvalitní stravovací služby.

Během celého školního roku se pravidelně scházejí k řešení problémů žáků výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholožka a speciální pedagožka z PPP Praha 10, vedení školy a třídní učitelé.

Konzultace mají význam pro zajištění nových nebo kontrolních vyšetření žáků s různými výchovnými nebo vzdělávacími problémy a hledání jejich řešení.

V některých případech je součástí naší práce jednání s Odborem sociálně – právní ochrany dětí, Policie ČR a Městskou policií hlavního města Prahy.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy, hlavní cíle

Naším úkolem je poskytovat základní vzdělání. Vychovávat žáky tak, aby reagovali na změny ve společnosti a úspěšně se zapojili do života a zároveň byli připraveni a schopni se učit celý život.

Cílem naší školy je rozpoznat možnosti, vlohy a nadání každého dítěte, pomáhat mu v poznání světa a sebe sama tak, aby se vzděláním a výchovou stávalo samostatným a zodpovědným.

Pro naplnění základních cílů vzdělávání chceme vytvořit motivující prostředí pro každého žáka uplatňováním přístupů a metod výuky, které budou podporovat tvořivost, kritické myšlení, pohotovost a samostatnost žáků. K tomu budeme využívat diferencovanou výuku a další inovativní výchovně vzdělávací postupy, na něž je vázáno získávání klíčových kompetencí.

V takto vytvořených podmínkách s důrazem na spokojené, bezpečné sociální prostředí, vzdělávací potřeby žáků, individuální přiměřenost a aktivní spoluúčast žáků na vzdělávání může naše škola s pedagogickým úsilím naplňovat obecně stanovené cíle pro základní vzdělávání.

Snahou naší školy je i výrazná profilace v zaměření na hudební výchovu. Vytváříme nadstandardní podmínky profesionálním vedením i materiálním vybavením. V přípravě a pořádání různých společných hudebních akcí spatřujeme jedinečnou příležitost pro rozvoj našich žáků nejen po stránce estetického vnímání, ale i v rovině spolupráce, rozvíjení kvalitních vztahů, zodpovědného přístupu a zdravé formy prezentace a zapojení do veřejného života.

Škola se ve své činnosti zaměřuje také na výuku cizích jazyků, od 1. třídy na výuku anglického jazyka, od 7. třídy formou nabídky volitelných předmětů: německý jazyk a španělský jazyk.

Za významnou považujeme orientaci na informatiku a technologie. Informatické myšlení a digitální gramotnost hodláme využívat a rozvíjet napříč předměty.

V neposlední řadě klademe důraz na sportovní výchovu a zdravý životní styl.

O aktivity v době po výuce se u mladších žáků stará školní družina a formou pestré škály kroužků jak pedagogičtí pracovníci naší školy, tak externisté ze spolupracujících agentur.

Výrazem spolehlivého partnerství je velmi dobrá komunikace rodičů, žáků, vedení školy a učitelů.

Profil žáka

Žák bude připraven z hlediska kvality výchovy a základního vzdělání tak, aby úspěšně zvládl přestup na střední školu nebo učební obor a bezproblémově ve studiu pokračoval.

Žák bude chápat nutnost celoživotního vzdělávání, samostatně se bude učit, řešit úkoly, vyhledávat informace, pracovat s nimi a získané znalosti a dovednosti tvořivě rozvíjet.

Žák se bude orientovat v běžném životě, také bude sledovat společenský, kulturní a politický život a zařazovat se do něj.

Žák si vytvoří představu o svých právech, povinnostech, jejich dodržování v demokratické společnosti a bude je uplatňovat.

Žák zvládne komunikační dovednosti v českém, cizím jazyce, ústně, písemně i pomocí počítačové techniky.

Žák se bude bezpečně a kriticky orientovat v digitálním prostředí a využívat digitálních technologií při své činnosti a sociální interakci.

Žák využije zkušeností z poznávacích zahraničních zájezdů a výměnných akcí i poznatků z výuky cizích jazyků k vytvoření lepších předpokladů pro profesní uplatnění doma nebo v zahraničí.

Žák bude schopen chránit a posilovat své zdraví fyzické i duševní.

Absolvent širšího hudebního vzdělání získá hlubší poznání v oboru, které uplatní v dalším studijním zaměření nebo k pěstování svých zájmů a vytvoření radostných prožitků v životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání:

Cíl	**Výchovné a vzdělávací strategie**
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Nalézt vhodnou cestu ke vzdělání, osvojit si strategii učení, připravit se na celoživotní vzdělávání. na základě získaných zkušeností, prožitků porovnávat a utřiďovat nabyté vědomosti, uvádět je do souvislostí a propojovat do širších celků a vytvářet komplexnější pohled na společnost. Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, zjišťovat reálné možnosti spolu s nabytými vědomostmi a dovednostmi rozhodovat o profesní orientaci.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Inovativně přistupovat k řešení problémů, přemýšlet o příčinách, plánovat způsob řešení, vytvářet vlastní úsudek, tvořivé myšlení, logické uvažování. Vyhledat informace, objevovat různé varianty, prakticky ověřovat správnost řešení problémů. Kriticky myslet, zodpovědně se rozhodovat a hodnotit.
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Otevřeně a účinně komunikovat v písemném i ústním projevu. Reagovat, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor. Schopnost učit se žít, komunikovat všemi prostředky, uplatňovat metody kooperativního učení. Pracovat v týmu, zapojovat se do dění školy i veřejného života, spolupracovat s lidmi.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Vytvářet vztahy v třídním kolektivu, pracovní skupině. Jednat na základě vzájemné úcty a pomoci, dobrých mezilidských vztahů. Být tolerantní, ohleduplný k jiným lidem. Ovládat a řídit jednání - práva, povinnosti, sankce. Nést odpovědnost za výsledky společné práce, vymezení spolupráce.

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Umět se vcítit do myšlení a jednání lidí, přesvědčení. Chápat kulturní, duchovní hodnoty, zákony, společenské normy. Zodpovědně se rozhodovat v životních situacích. Podporovat vzdělání, přátelství, pozitivní postoj k lidem, svému prostředí a přírodě. Rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti. Vhodnou formou prosazovat své zájmy - Rada žáků (účast zástupců tříd).
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě	Chápat složitost a bohatství citového života, citových vztahů. S pomocí pedagogů řešit citové vztahy. Podporovat sebedůvěru, vytváření pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. Učit vztahu k lidem, životnímu prostředí, kulturním a etickým hodnotám.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	Tvořit vhodné prostředí, umožnit žákům podílet se na jeho úpravě. Organizovat denní režim žáků, zajišťovat zdravý stravovací a pitný režim. Dbát na prevenci šikany a násilí. Zajišťovat podmínky pro vytváření pocitu sounáležitosti a uznání.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	Chápat uplatňování demokratických principů ve společnosti, ve škole, v osobním životě. Vést žáky k porozumění života lidí z jiných kultur v evropských a celosvětových souvislostech. Vytvářet kritické postoje k negativním jevům ve společnosti, ve škole.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky. Adaptovat se na nové pracovní podmínky. Uplatňovat sebehodnocení žáků. Zajišťovat poradenskou činnost v oblasti profesní orientace.
10. Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života	Využívat potenciál digitálních technologií napříč předměty a obory. Vést žáky ke kvalitní práci s informacemi a smysluplné a bezpečné komunikaci. Učit je formulovat problém, nacházet efektivní postupy řešení s podporou digitálních technologií.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Tito žáci jsou vzděláváni s využitím podpůrných opatření, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu, sociokulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám. Cílem je kompenzovat jejich speciální vzdělávací potřeby (dále SVP) a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání. Žáci se SVP mají na bezplatné poskytování podpůrných opatření příslušného stupně legislativně dané právo. Podpůrná opatření zahrnují poradenskou pomoc školy, úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně úpravy vzdělávacího obsahu, případně i očekávaných výstupů ze vzdělávání. Předpokládá se i využívání speciálních kompenzačních pomůcek, učebnic apod. a v případě potřeby (s ohledem na doporučení školského poradenského zařízení a možnosti školy) také personální posílení výuky o asistenty pedagoga, případně osobní asistenty nebo další pedagogické pracovníky.

Podpůrná opatření 1. stupně slouží ke kompenzaci mírných nebo aktuálních dočasných obtíží ve vzdělávání žáka. Opatření 1. stupně jsou plně v kompetenci školy. Pedagogičtí pracovníci školy jsou kompetentními a aktivními realizátory těchto opatření. Na základě diagnostiky školského poradenského zařízení nebo vlastní pedagogické diagnostiky identifikují žáky, kterým je potřeba poskytnout prvotní zvýšenou podporu. Ta představuje zejména úpravy v organizaci práce, v metodách výuky, způsobu hodnocení a případném poskytnutí speciálních pomůcek. Východiskem pro nastavování podpory je například pozorování žáka v hodině, rozhovory s ním i s jeho zákonným zástupcem, prověřování znalostí a dovedností, analýzy, testy, rozbory apod. Vyučující využívají zkušeností svých kolegů a školního poradenského pracoviště. To je v naší škole tvořeno výchovným poradcem, školním metodikem prevence a pověřeným koordinátorem pro integraci a inkluzi.

Pedagogická opatření lze v písemné podobě zpracovat do **Plánu pedagogické podpory (PLPP)**, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka.
Dokument obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo vyučující konkrétního předmětu za pomoci výchovného poradce. Koordinátor pro integraci a inkluzi napomáhá realizaci, organizuje společné schůzky s dalšími členy školního poradenského pracoviště, vedením školy, pedagogy, rodiči i žákem samotným. Seznámení s konkrétní podobou PLPP stvrzují podpisem žák, zákonný zástupce a všichni vyučující a další pedagogičtí pracovníci, kteří se jím mají řídit. Realizace plánu ale není závislá na souhlasu zákonných zástupců, je dobrovolným aktem školy. Zhodnocení PLPP provede písemným záznamem jeho tvůrce nejlépe i s vyjádřením zákonného zástupce nejpozději do 3 měsíců od zahájení jeho naplňování. Pokud není PLPP efektivní či dostačující, škola nejpozději do 3 měsíců doporučí zákonnému zástupci požádat o návštěvu školského poradenského zařízení (dále ŠPZ), tedy Pedagogicko - psychologické poradny (dále PPP) či Speciálně pedagogického centra (dále SPC). Vyhodnocený PLPP je pak předán ŠPZ jako úvodní podklad.

Dalším podpůrným opatřením 1. stupně je Pedagogická intervence (PI). Škola i družina ho může poskytovat i bez návštěvy ŠPZ. Cílem je nastavit PI žákovi ihned a minimalizovat tak riziko školní neúspěšnosti. Nadále však zůstává zachována možnost, aby PI doporučilo také ŠPZ. Škola přizpůsobuje parametry PI potřebám žáků a je možné poskytnout PI samostatně nebo ve skupině. Využívat ho mohou také žáci s OMJ. PI vede učitel, vychovatel, asistent pedagoga, speciální pedagog dle potřeby a sledovaného cíle intervence. O zahájení rozhoduje ředitel školy. Opatření je nejméně jednou za 3 měsíce vyhodnoceno.
ŠPZ poskytuje osobní či telefonické konzultace učitelům nebo pozorování v hodinách ještě před

tím, než realizují komplexní vyšetření a vydají konkrétní doporučení. Nejméně jednou měsíčně pracovníci PPP Praha 10 navštěvují naši školu. S ohledem na konkrétní podmínky je doporučení ŠPZ ve spolupráci se školou finalizováno a bezodkladně realizováno. Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 2. stupně může být na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka zpracován nejpozději do 1 měsíce **individuální vzdělávací plán (dále IVP)**. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu Klíč k úspěchu. Dokument je zpracován v písemné podobě a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Obsahuje veškeré údaje dané příslušnou aktuální vyhláškou (§ 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitelka školy prostřednictvím pověřených osob – koordinátora pro integraci a inkluzi a výchovné poradkyně. IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími žáka a se ŠPZ. Podmínkou je podpis informovaného souhlasu se vzděláváním podle IVP zákonným zástupcem. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Nejméně jednou za rok je vyhodnocován ŠPZ ve spolupráci se školou v předem stanoveném termínu.

Na úrovni IVP je možné pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále LMP) od 3. stupně podpory upravit očekávané výstupy stanovené školním vzdělávacím programem Klíč k úspěchu, případně upravit také vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Pro tvorbu takového IVP bude využívána **minimální doporučená úroveň** pro úpravy očekávaných výstupů stanovená v aktuálním znění RVP ZV.

K dalším podpůrným opatřením pro výuku žáků se SVP patří **Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP).** Jedná se o druh intervence na základě doporučení ŠPZ, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka (dříve označované jako „nápravy“), zaměřené například na rozvoj percepčních funkcí, grafomotorických dovedností, na podporu při reedukaci specifických poruch učení, rozvoj pozornosti, paměti apod. Vyučující musí být kvalifikován pro práci se žáky se SVP. PSPP nemá povahu povinné vyučovací hodiny a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky.

Žákům z kulturně a jazykově odlišného prostředí může být na základě doporučení poradenského zařízení upraven obsah vzdělávání. Navštěvují pak v rámci výuky předmět **Český jazyk pro žáky s OMJ.** Nově příchozím žákům cizincům je od roku 2021 nabízena Jazyková příprava po dobu 10 měsíců buď v době výuky s uvolněním z jiných předmětů nebo se souhlasem zákonných zástupců po výuce. Škola dále nabízí pedagogickou intervenci, aktivity formou kroužku nebo doučování českého jazyka. Konkrétní organizační forma reaguje na aktuální rychle se měnící potřeby a stanovené formy podpory těchto žáků.

U žáka se SVP se při hodnocení a klasifikaci přihlédne k jeho individuálním specifikám a doporučením ŠPZ. Pravidla hodnocení jsou součástí IVP. Na základě písemné žádosti zákonného zástupce je možné přistoupit i ke slovnímu hodnocení.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci vykazující ve srovnání s vrstevníky vysokou až mimořádnou úroveň schopností či dovedností v jedné a více oblastech mohou na základě zjištění ŠPZ ve spolupráci se školou využívat patřičných podpůrných opatření ke svému dalšímu rozvoji.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený ŠVP Klíč k úspěchu nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku. Zpracován pro ně může být PLPP za podmínek obdobných u žáků se SVP.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP Klíč k úspěchu, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Obsahuje všechny náležitosti dané aktuální vyhláškou (§ 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitelka školy prostřednictvím výchovné poradkyně a koordinátora pro nadané žáky. IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími žáka, zákonnými zástupci žáka a ŠPZ. Podmínkou je podpis informovaného souhlasu se vzděláváním podle IVP zákonným zástupcem. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Nejméně jednou za rok je vyhodnocován ŠPZ ve spolupráci se školou v předem stanoveném termínu.

Ředitelka školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje.

Strategie pro vyrovnávání rozdílů při přestupu žáka

1. Vedení školy informuje pedagogy školy o příchodu nového žáka a jeho potřebách
2. Třídní učitel seznámí žáka a jeho zákonné zástupce se školním vzdělávacím programem
3. Škola se snaží sladit dosavadní znalosti žáka s aktuálně probíraným učivem ve třídě:
   - Individuální přístup v hodinách
   - Individuální konzultace s konkrétním vyučujícím
   - Doučování v případě zjištění nedostatků vyplývajících z rozdílnosti vzdělávacího programu
   - Stanovení časového úseku, po který lze žáka neklasifikovat (písemně, zajistí třídní učitel)
4. Spolupráce s rodinou – stanovení okruhů a témat k domácímu procvičení a doplnění.
5. Možnost spolupráce se školním poradenským pracovištěm v případě obtížného zařazování do třídního kolektivu.

5. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán je uveden v následujících tabulkách, zvlášť pro třídy s programem rozšířené výuky hudební výchovy a pro třídy bez tohoto programu.

Učební plán ZŠ Jakutská 1210/2, příspěvková organizace – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy (platný od 2016/2017)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	7	7	7	37	4	4	4	4	4	16	1
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	3	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk									2	2	2	6	
Matematika a její aplikace		4	4	4	5	5	22	2	5	4	4	4	17	2
Informační a komunikační technologie				1		1	2	1	1	1			2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6							
	Přírodověda				2	1	3							
	Vlastivěda				1	2	3							
Člověk a společnost	Dějepis								2	2	2	2	8	
	Výchova k občanství								1		1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika								1	2	2	2	7	1
	Chemie										2	2	4	
	Přírodopis								2	2	2	2	8	2
	Zeměpis								2	2	1	1	6	1
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	3	3	3	13	6	3	3	3	3	12	6
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví									1	1	1	3	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	1
Rozšiřující předměty									1			1	2	2
Celková povinná časová dotace		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**118**	**16**	**29**	**30**	**31**	**32**	**122**	**18**

DČD = disponibilní časová dotace

Nepovinný předmět: Pěvecký sbor, Předmět speciálně pedagogické péče

Rozšiřující předměty: Dramatická a literární výchova 6. a 9. ročník

Na základě úpravy obsahu vzdělávání: Český jazyk pro žáky s OMJ

Učební plán ZŠ Jakutská 1210/2, příspěvková organizace – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy (platný od 2016/2017)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	8	8	8	41	8	4	4	4	4	16	1
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	3	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk									2	2	2	6	
Matematika a její aplikace		4	4	4	5	5	22	2	5	4	4	5	18	3
Informační a komunikační technologie				1		1	2	1	1	1			2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	3	3			8	2						
	Přírodověda				2	1	3							
	Vlastivěda				1	2	3							
Člověk a společnost	Dějepis								2	2	2	2	8	
	Výchova k občanství								1		1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika								1	2	2	2	7	1
	Chemie										2	2	4	
	Přírodopis								2	2	2	2	8	2
	Zeměpis								2	2	1	1	6	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví									1	1	1	3	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		2	1	1	1	5	2
Rozšiřující předměty									1	1	2	2	6	6
Celková povinná časová dotace		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**118**	**16**	**29**	**30**	**31**	**32**	**122**	**18**

DČD = disponibilní časová dotace

Nepovinný předmět: Pěvecký sbor, Předmět speciálně pedagogické péče

Rozšiřující předměty: Cvičení z matematiky 7., 8.r., Dějepisný seminář 8.r., Dramatická a literární výchova 6. a 9.r., Ekologie 9.r.

Na základě úpravy obsahu vzdělávání: Český jazyk pro žáky s OMJ

Učební plán ZŠ Jakutská 1210/2, příspěvková organizace – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy

přechodné opatření pro školní rok 2022/2023 pro 3. a 4. ročník

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	7	7	7	37	4	4	4	4	4	16	1
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	3	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk									2	2	2	6	
Matematika a její aplikace		4	4	~~4~~ 5	5	5	22	~~2~~ 3	5	4	4	4	17	2
~~Informační a komunikační technologie~~ Informatika				~~1~~	1	1	2	~~1~~	1	1			2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6							
	Přírodověda				~~2~~ 1	1	3							
	Vlastivěda				1	2	3							
Člověk a společnost	Dějepis								2	2	2	2	8	
	Výchova k občanství								1		1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika								1	2	2	2	7	1
	Chemie										2	2	4	
	Přírodopis								2	2	2	2	8	2
	Zeměpis								2	2	1	1	6	1
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	3	3	3	13	6	3	3	3	3	12	6
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví									1	1	1	3	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	1
Rozšiřující předměty									1			1	2	2
Celková povinná časová dotace		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**118**	**16**	**29**	**30**	**31**	**32**	**122**	**18**

DČD = disponibilní časová dotace

Nepovinný předmět: Pěvecký sbor, Předmět speciálně pedagogické péče

Rozšiřující předměty: Dramatická a literární výchova 6. a 9. ročník

Na základě úpravy obsahu vzdělávání: Český jazyk pro žáky s OMJ

Učební plán ZŠ Jakutská 1210/2, příspěvková organizace – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy

přechodné opatření pro školní rok 2022/2023 pro 3. a 4. ročník

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Součet za obor	Z toho DČD*
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	8	8	8	41	8	4	4	4	4	16	1
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	3	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk									2	2	2	6	
Matematika a její aplikace		4	4	~~4~~ 5	5	5	22	~~2~~ 3	5	4	4	5	18	3
~~Informační a komunikační technologie~~ Informatika				~~1~~	1	1	2	~~1~~	1	1			2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	3	3			8	2						
	Přírodověda				~~2~~ 1	1	3							
	Vlastivěda				1	2	3							
Člověk a společnost	Dějepis								2	2	2	2	8	
	Výchova k občanství								1		1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika								1	2	2	2	7	1
	Chemie										2	2	4	
	Přírodopis								2	2	2	2	8	2
	Zeměpis								2	2	1	1	6	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví									1	1	1	3	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		2	1	1	1	5	2
Rozšiřující předměty									1	1	2	2	6	6
Celková povinná časová dotace		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**118**	**16**	**29**	**30**	**31**	**32**	**122**	**18**

DČD = disponibilní časová dotace

Nepovinný předmět: Pěvecký sbor, Předmět speciálně pedagogické péče

Rozšiřující předměty: Cvičení z matematiky 7., 8.r., Dějepisný seminář 8.r., Dramatická a literární výchova 6. a 9.r., Ekologie 9.r.

Na základě úpravy obsahu vzdělávání: Český jazyk pro žáky s OMJ

6. UČEBNÍ OSNOVY

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáky k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a uměli se orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti (porovnávání různých jevů, třídění, zobecňování). Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky schopnosti tvořivé interpretace a produkce literárního textu.
Literární výchova pozitivně ovlivňuje postoje žáků, jejich hodnoty a duchovní život.

Časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy: v 1. ročníku - 9 hodin týdně
v 2. - 5. ročníku - 8 hodin týdně
třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy: v 1.- 2. ročníku - 8 hodin týdně
v 3. - 5. ročníku - 7 hodin týdně

Organizační vymezení

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.
V hodinách českého jazyka a literatury se střídá forma klasické výuky se skupinovou prací a projekty. K tomu jsou využívány různé zdroje informací, např. slovníky, encyklopedie, katalogy, internet.

Výchovné a vzdělávací strategie 1. období

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- na modelových příkladech učíme žáky řešit problémy
- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme u žáků literárním i gramatickým učivem slovní zásobu
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- podporujeme různé formy komunikace

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a k vzájemnému respektu
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- na modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky a tím žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k organizování a plánování učení

Předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a nejvíce se v něm realizují tematické okruhy průřezového tématu OSV – osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie 2. období

Kompetence k učení

- učitelka vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle k pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůrazňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní podmínky

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality postupů, termínů

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení
Vyučovací předmět *český jazyk a literatura* vychází z obsahu vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* RVP ZV a je (zejména v literární části) úzce spjat s vyučovacím předmětem *dějepis, dramatická výchova* (literatura, sloh), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, písničkáři...)

Časové vymezení
Vyučovací předmět *český jazyk a literatura* se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku – 4 hodiny týdně. V 6. a 9. ročníku se učivo rozšiřuje o povinně volitelný předmět Literární a dramatická výchova s časovou dotací 1 hodina týdně.

Organizační vymezení
Vzdělávací obsah předmětu *český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je rozdělen do tří vzájemně propojených složek – *literární výchovy, jazykové výchovy a komunikační a slohové výchovy.*
Součástí výuky předmětu *český jazyk a literatura* jsou i návštěvy divadelních a filmových představení, obvodní knihovny, což napomáhá k realizaci některých očekávaných výstupů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Realizovaná průřezová témata
OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů
VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,…)
EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy)
EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství
MdV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě
MkV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel
vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k využívání správné terminologie
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
sleduje při hodině pokrok všech žáků
vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci
osvojují si základní jazykové a literární pojmy
hodnotí výsledky svého učení
využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel
vede žáky k plánování postupů

Žáci
vyhledávají informace vhodné k řešení problému
využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

Učitel
zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci
formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
zapojují se do diskuse a vhodně obhajují své názory
rozumí různým typům textů a záznamů
využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel
vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru
vede žáky k dodržování pravidel
Žáci
účinně spolupracují ve skupině
podílejí se na utváření příjemné atmosféry, v týmu věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci
respektují přesvědčení druhých lidí
chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
mají pozitivní postoj s uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel
vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci
dodržují hygienu práce
dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
využívají svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura **Ročník: 1. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Čtení a literární výchova	
• žák skládá a rozkládá slova podle sluchu • pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám,rozlišuje písmo tiskací a psací • skládá a čte všechny druhy slabik • skládá a čte všechny druhy slov	• rozvoj fonetického sluchu,sluchová syntéza,analýza • písmena malá,velká,tiskací,psací • slabiky otevřené,zavřené,třípísmenné • slova	OSV – Rozvoj schopností poznávání /cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění/.
• plynule čte slova ve větách,rozlišuje je sluchem i zrakem • správně řadí slova ve větě,slabiky ve slově a hlásky ve slabice • používá znaménka ve slovech i větách • čte správně dlouhé a krátké samohlásky • správně odpovídá na kontrolní otázky	• hlasité čtení jednoduchých vět se správnou • intonací • uspořádání slov ve větě • interpunkční znaménka • délka samohlásek • porozumění přečteným větám	
• rozpozná členění textu • naslouchá pohádkám,příběhům,vypráví podle obrázkové osnovy,dramatizuje • recituje básničky,říkadla,rozpočitadla • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost	• nadpis,článek,řádek,odstavec • poslech,vyprávění,dramatizace • recitace • prosba,poděkování,omluva,blahopřání,pozdrav,oslovení	OSV – Kreativita /dramatizace/ - Komunikace - Mezilidské vztahy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura Ročník: 1. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	P s a n í	
• uvolňuje si ruku,nacvičuje správné držení těla,držení psacího náčiní • píše čáry,oblouky,zátrhy,vlnovky • rozlišuje písmo psací a tiskací • píše správné tvary písmen,spojuje písmena • a slabiky,píše interpunkční znaménka • dodržuje správné pořadí písmen,píše podle diktátu slova a jednoduché věty • píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty • dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky	• příprava na psaní • psaní prvků písmen a číslic • písmo psací a tiskací • psaní písmen,slabik,slov • diktát slov,jednoduchých vět • velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura Ročník: 2. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
J a z y k o v á v ý ch o v a		
• žák ovládá velká i malá písmena abecedy, jejich opis i přepis • určí počet slabik jednotlivých slov • rozlišuje jednotlivá slova ve větách • skládá ze slov věty	• abeceda • dělení slov na slabiky • dělení vět na slova	
Věty		
• odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty • řadí věty podle obsahu • určí věty podle postoje mluvčího	• poznávání vět • pořádek vět • druhy vět,větná melodie (? ! .)	
Věty – slova		
• rozlišuje a správně řadí slova ve větě • určí nadřazenost a podřazenost slov	• rozlišování slov • slovní význam	
Slovo – slabika - hláska		
• dělí slova na slabiky • určuje počet slabik ve slovech • rozlišuje jednotlivé hlásky ve slovech • dělí slova na konci řádku • rozlišuje a správně vyslovuje krátké a dlouhé samohlásky • odůvodňuje a píše správně ú/ů • rozlišuje souhlásky a správně píše i/í,y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách • aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov s • dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě • odůvodňuje a píše správně ú/ů • vyslovuje a správně píše souhlásky uvnitř a na konci slov s d/t,ď/ť,h/ch,b/p,z/s,v/f	• slabiky a hlásky • zvuková stavba slova,hlásky a písmena • samohlásky • souhlásky • skupiny slov s „ě“ • souhlásky znělé a neznělé • psaní ú/ů	OSV – Rozvoj schopností poznávání /dovednosti paměti a soustředění, dovednosti pro učení/

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura Ročník: 2. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Slova a jejich druhy	
• ovládá přehled slovních druhů • rozliší podstatná jména od sloves	• slovní druhy	
	Vlastní jména	
• rozlišuje obecná a vlastní jména,dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat	• vlastní jména osob a zvířat	
	Abeceda	
• vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě • řadí slova podle abecedy	• abeceda,řada písmen • řazení písmen	
	Souvětí	
• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• věta jednoduchá,souvětí	
	Komunikační a slohová výchova	
• osloví,pozdraví,poděkuje • vypráví děj podle obrázkové osnovy • pojmenovává předměty a jejich vlastnosti • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • spisovně se vyjadřuje ve větách • naslouchá druhému • zvládne správné tvary písmen abecedy, opis i přepis jednoduchých textů • píše čitelně a úhledně • píše jednoduchá sdělení	• základní formy společenského styku • děj-základ vypravování • popis • vyjadřovací schopnosti • opis,přepis • adresa,přání	OSV - sociální rozvoj - komunikace
	Literární výchova	
• čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu • odděluje pohádkovou realitu od skutečné reality	• próza,pohádky a bajky	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, mezilidské vztahy /dramatizace bajek/

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
vyjádří svůj názor,pocity dramatizuje pohádku,bajku • dokáže přečtený text vyprávět • všímá si spojitosti textu s ilustrací • naslouchá přednesu • dbá na správnou intonaci	• dramatizace,dialogizace • poezie,říkadla,hádanky • tradice,zvyky,přísloví	MkV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení /výběr kvalitních pořadů a literatury/

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura Ročník: 3. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
J a z y k o v á v ý ch o v a		
• žák určuje věty podle postoje mluvčího • rozlišuje souhlásky a ovládá pravopis po tvrdých a měkkých souhláskách • rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova a osvojuje si jejich pravopis	• druhy vět • souhlásky tvrdé a měkké • znělé a neznělé souhlásky	
Nauka o slově		
• třídí slova podle významu /nadřazená,podřazená,souřadná,protikladná souznačná,příbuzná/,užívá je ve větách • ovládá obojetné souhlásky,vyjmenovaná slova a jejich pravopis • vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy	• význam slov • vyjmenovaná slova • abeceda	OSV – Rozvoj schopností poznávání /dovednosti zapamatování, řešení problémů/. - Kreativita /tvoření vět na vyj-menovaná slova/
Tvarosloví		
• ovládá přehled slovních druhů • užívá v mluvě správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • pozná podstatné jméno • určí rod,číslo a pád podstatných jmen • odůvodňuje a správně píše vlastní jména osob,zvířat a místních pojmenování	• slovní druhy • podstatná jména • vlastní jména	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• pozná sloveso • určí osobu,číslo a čas u sloves • rozezná v základním tvaru přídavná jm. • určí předložky a spojky • správně píše předložky s podst. jm.	• slovesa • přídavná jména	
Skladba		
• rozliší a utvoří větu jednoduchou i souvětí • vyhledá ve větě ZSD • spojuje věty vhodnými spojovacími výrazy	• stavba souvětí • stavba věty jednoduché	
Komunikační a slohová výchova		
• požádá o informaci,podá informaci /telefonování/ • uvítá návštěvu,rozloučí se • sdělí přání i pozdrav • vypravuje podle osnovy • popíše osobu,děj i věc • respektuje základní pravidla rozhovoru	• společenský jazyk a jeho formy • vypravování • popis	OSV – sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy
Literární výchova		
• rozlišuje z hlediska formy prózu od poezie • pracuje tvořivě s literárním textem /dramatizuje,domýšlí text/ • zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení • orientuje se v textu • využívá četbu jako zdroj poznatků • čte s porozuměním • reprodukuje text	• próza,pohádky,pověsti • poezie,hádanky,říkanky • tradice,zvyky,pranostiky • dramatizace	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita EGS – Evropa a svět nás zajímá /zvyky a tradice/ MkV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení /výběr kvalitních pořadů,literatury a tisku, návštěva vhodných pořadů/

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura Ročník: 4. (2.období)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	J a z y k o v á v ý ch o v a	
• chápe funkci jazyka jako prostředku komunikace	• mateřský jazyk	• VDO- výchova demokrat. občana- občanská společnost a škola
• rozliší větu jednoduchou a souvětí • určí základní dvojice ve větě jednoduché • seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem • z vět jednoduchých tvoří souvětí	• věta • souvětí • základní skladební dvojice (podmět, přísudek)	
• píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova • práce se skupinami slov s y,ý uvnitř slov • hledání a dotváření slov příbuzných	
• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost • vhodně ji užívá podle komunikační situace	• spisovná, hovorová a nespisovná mluva	
• rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná • synonyma, opozita, slova citově zabarvená • umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená • rozlišuje slova ohebná a neohebná	• slovo	• OSV-osobnostní a soc. výchova • rozvoj schopností poznávání mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• rozlišuje předpony a předložky a správně je píše • určí slovní základ (předpona, kořen, přípona)	• stavba slova	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• aplikuje vzory podstatných jmen • určí rod, číslo, pád a vzor • skloňuje podst. jm. podle vzorů • píše správně zeměpisné názvy	• podstatná jména	
• pozná zvratná slovesa a neurčitek • určí osobu, číslo, čas • časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím	• slovesa	
• správně píše a čte předložky a spojky	• spojovací výrazy	
• vyhledá v abecední seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam)	• abeceda	
• správně píše skupiny bě- bje, pě, vě-vje, mě- mně • umí uvést příklady ve větách	• skupiny bě- bje, pě, vě-vje, mě- mně	
Komunikační a slohová výchova		
• vypravuje podle osnovy • popíše osoby, věci, děje a činnosti • při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená • kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu • vyjadřuje se v běžných situacích, vede vhodné dialogy • zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu	• vyjadřovací schopnosti • osnova • slohová pravidla	• MkV- kulturní diference- poznávání vlastního kulturního zakotvení,lidské vztahy- uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarity,empatie,vztahy mezi kulturami • MdV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- reklama
Literární výchova		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• čte přiměřeně rychle potichu, při hlasitém čtení užívá správné intonace, přízvuku, tempa a pauz • rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat • odliší podstatné a okrajové informace, dokáže je zaznamenat • posoudí úplnost sdělení • vybírá si četbu podle svého vlastního zájmu, vyjádří své dojmy z ní a udělá zápis do deníku	• čtení • vyprávění • popis • členění textu • poezie, próza- pohádka, bajka, povídka	• MdV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- reklama

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura Ročník: 5.(2.období)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
J a z y k o v á v ý ch o v a		
• píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova • práce se skupinami slov y, ý uvnitř slov • hledání a dotváření slov příbuzných	
• určí všechny slovní druhy • určí pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen • podst. jm. skloňuje podle vzorů	• slovní druhy • podstatná jména	
• určí druhy přídavných jmen • zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen	• přídavná jména	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• pozná základní druhy zájmen a číslovek	• zájmena, číslovky	• VDO- občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát • MdV- tvorba mediální sdělení, práce v realizačním týmu
• časuje slovesa ve všech časech v označeném způsobu • pozná všechny slovesné způsoby • pozná zvratné sloveso • rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary • používá pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit	• slovesa	
• rozpozná přímou řeč a větu uvozovací • užívá přímou řeč ve vypravování	• přímá řeč	• OSV- osobní a sociální výchova- rozvoj schopností a poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problému a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika
• pozná podmět a přísudek • rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný • užívá shodu přísudku s podmětem	• skladba	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• určí větu řídící a závislou • určí větu hlavní a vedlejší • pozná spojky (spojovací výrazy)v souvětí	• souvětí	• MkV-Kulturní diference. Lidské vztahy, multikulturalita • MdV-Fungování a vliv médii ve společnosti, stavba a tvora mediální ho sdělení, práce v realizačním týmu
• správně píše názvy národností • víceslovné názvy států a jejich zkratky • právně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	• vlastní jména, názvy	• EGS - Evropa svět nás zajímá-objevuje Evropu a svět
Slohová a literární výchova		
• volně reprodukuje text • vytvoří zkrácený zápis textu • recituje básně • dokáže zdramatizovat vhodný text • sestaví osnovu k popisu a vyprávění • podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje • zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu	• vyjadřovací schopnosti	• VDO-občanská společnost a škola-občan, občanská společnost a stát
• čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu • rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, dobrodružná četba, comics • zná pojmy - rým, verš, sloka • napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	• čtení a sloh	
• rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • používá elementární literární pojmy	• literární žánry, poezie, próza	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (jazyková výchova) Ročník: 6. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Jazyk a jeho útvary	
• Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis.češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Jazykověda a její složky • Jazykové příručky	
	Zvuková stránka jazyka	
• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Výrazně čte	• Hláskosloví • Spisovná výslovnost • Slovní přízvuk • Zvuková stránka věty	
	Nauka o slově	
• Rozpozná pravopis na základě znalosti stavby slova • Určí pravopisné jevy lexikální a morfologické • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Tvoření slov, stavba slova • Střídání hlásek při odvozování • Pravopis slova (zdvojené souhlásky, skupiny bě,pě,vě,mě, předložky s,z, předpony s-/z-, pravopis i/y)	
	Tvarosloví	
• Správně třídí slovní druhy,tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Druhy slov • Druhy podstatných jmen • Druhy příd.jm.,skloňování,stupňování • Druhy zájmen	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Skloňuje podst.jm.,příd.jm.,zájmena osobní a přivl.,číslovky • Časuje slovesa	• Číslovky • Slovesa,mluvnické významy	
	Skladba	
• Vyhledá vztah mezi zákl. vět. členy • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Větná stavba • Základní větné členy • Shoda přísudku s podmětem • Rozvíjející větné členy • Věta jednoduchá a souvětí • Tvoření vět • Opakování o přímé řeči	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Sloh a komunikace	
• Souvisle vypravuje příběh, rozliší a použije přímou a nepřímou řeč • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Popíše věci, osoby, prac.postup • Sestaví zprávu a oznámení • Napíše dopis	• Vypravování • Popis (předmětu, osoby, děje a prac.post.) • Práce s informacemi (výpisky a výtah, encyklopedická hesla, reklamní a propagační texty) • Zpráva a oznámení • Dopis	OSV – komunikace – mluvní cvičení, Verbální a neverbální sdělení EGS – objevujeme Evropu a svět - rodinné příběhy z cest MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Pracuje s odbornými texty • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Obecně o literatuře	
• Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Přednáší zpaměti lit.texty přiměřené věku • Vyjádří pocity z přečteného textu • Využívá lit. jako zdroj informací • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Národní a světová literatura • Epika, lyrika, drama • Poezie, próza • Pohádky, pověsti, bajky • Povídky,román • Lidová slovesnost • Stavba lit.díla • Časové rozdělení literatury	OSV – rozvoj schopností poznávání (dovednost zapamatovat si (báseň)) EV – vztah člověka k prostředí (lidová slovesnost)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (jazyková výchova) Ročník: 7. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Tvarosloví	
• Užívá správné tvary a písemnou podobu slov • Najde synonymní výrazy • Ovládá pravopisné jevy morfologické • Správně třídí slovní druhy,tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Ohebné slovní druhy (podst.jm.označující části těla, jmenné tvary příd.jm.,zájmena, číslovky,slovesa) • Neohebné slovní druhy	
	Pravopis	
• Vyhledává obtížné výrazy v jazyk.příručkách	• Prohloubené poučení o psaní vlastních jm. • Souhrnné opakování (zejména psaní i/y)	
	Význam slov	
• Vhodně volí výrazy ve vztahu k určitému prostředí • Používá výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Věcný význam slov • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Synonyma, antonyma,homonyma • Odborné názvy	
	Slovní zásoba a tvoření slov	
• Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,	• Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování • Odvozování,skládání,zkracování slov	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Zkratky a zkratková slova	
Skladba		
• Rozlišuje větné členy • Ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Věty dvojčlenné a jednočlenné,větné ekvivalenty • Základní a rozvíjející větné členy • Věty vedlejší	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Sloh a komunikace		
• Orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Odlišuje fakta od názorů a hodnocení • Výstižně vyjadřuje charakteristické rysy popisované osoby • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Vypravování • Popis (popis uměleckých děl, líčení, prac.postup) • Charakteristika • Životopis • Jednoduché administrativní útvary (žádost) • Pozvánka • Výtah	OSV – mluvní cvičení, poznávání lidí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Starověká literatura a středověk	
• Poznává útvary starší literatury • Vnímá krásu literatury a jazyka • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• Křesťanství • Letopisy, kroniky	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		
	Doba střední	
	• Husitství • Humanismus, renesance • Baroko • Klasicismus • Romantismus • Obrození • České divadlo	
	Směry 19.stol. a začátku 20.stol.	
	• 40. a 50. léta v Evropě • Česká lit. v 60. a 70. letech • Rým, rytmus, stopa • Divadlo • Ruchovci • Lidová četba a historická beletrie	EGS – Objevujeme Evropu a svět
	Realismus 80. let	
	• Evropští realisté • Čeští literární realisté • Naturalisté • Symbolisté • Impresionisté • Dekadenti • Česká moderna a konec století	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (jazyková výchova) Ročník: 8. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Obecné výklady o českém jazyce	
• Orientuje se v systému slovanských jazyků • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Útvary českého jazyka • Čeština jako slovanský jazyk	
	Nauka o slovní zásobě	
• Rozezná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, ovládá zásady tvoření českých slov • Užívá správné tvary slov přejatých • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Slovní zásoba a tvoření slov • Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	
	Tvarosloví	
• Správně užívá spisovné tvary sloves a zájmen • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Některé nepravidelnosti ve skloňování podst.jm. • Skloňování obecných a vlastních jmen přejatých • Skloňování zájmena týž/tentýž • Slovesný vid • Slovesné třídy a vzory • Pravopis koncovek jmen a sloves	
	Skladba	
• Rozlišuje druhy vět • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Snaží se využívat významový poměr vět v souvětí souřadném při komunikaci	• Věta dvojčlenná a jednočlenná, větný ekvivalent • Základní a rozvíjející větné členy • Několikanásobný větný člen • Významový poměr v několikanás. větném členu	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Větné členy v přístavkovém vztahu • Znázornění stavby věty jednoduché • Souvětí podřadné, druhy vedl.vět • Souřadně spojené věty vedlejší • Souvětí souřadné • Významový poměr mezi větami hlavními	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Sloh a komunikace	
• Používá vhodné jazykové prostředky pro různé stylistické útvary • Rozezná jazykové i mimojazykové prostředky komunikace • Ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové	• Charakteristika literárních postav • Subjektivně zabarvený popis (líčení) • Výklad • Výtah • Úvaha	OSV – sebepoznání a sebepojetí EV – vztah člověka k prostředí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Čeští buřiči	
• Orientuje se v chronologickém vývoji literatury • Hlouběji chápe literární text • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• Představitelé českých buřičů na přelomu 19. a 20.stol.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		
	Literatura a 1.světová válka	
	• Válečné události • 1.světová válka a čeští spisovatelé • Manifest českých spisovatelů	MKV – lidské vztahy
	Literatura let 1918 - 1948	
	• Charakteristika společnosti dané doby • Ztracená generace • Další významní světoví spisovatelé této doby • Legionářská literatura • Kulturní směry této doby • Čeští autoři prózy a poezie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (jazyková výchova) Ročník: 9. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata vztahy, projekty
	Obecné výklady o českém jazyce	
• Má přehled o slovanských jazycích • Orientuje se vývoji českého jazyka • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Jazyky slovanské • Vývoj českého jazyka • Útvary českého jazyka	
	Zvuková stránka jazyka	
• Spisovně vyslovuje • Bezchybně píše slova přejatá	• Hláskosloví • Spisovná výslovnost • Psaní a výslovnost slov přejatých	
	Tvoření slov	
• Ovládá pravopis českých slov	• Stavba slova a tvoření slov, pravopis • i/y po obojetných souhláskách • Skupiny souhlásek • Skupiny bě,pě,vě,mě	
	Význam slova	
• Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Slova jednoznačná a mnohoznačná • Synonyma, antonyma, homonyma • Odborné názvy	
	Tvarosloví	
• Ovládá pravopisné jevy • Užívá správné tvary frekventovaných slov	• Slovní druhy • Jména, jejich druhy a tvary • Skloňování obecných jmen přejatých,cizích vlastních jmen • Slovesa a jejich tvary, poučení o přechodnících	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata vztahy, projekty
	• Pravopis koncovek jmen a sloves • Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	
Skladba		
• Určuje druhy souvětí • Orientuje se ve skladbě českého jazyka • Ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí • Respektuje interpunkci na základě znalosti skladby • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Opakování • Souvětí s komplikovanou stavbou • Samostatný větný člen, elipsa • Slovosled, vsuvka • Sumarizace poznatků z valenční syntaxe	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (komunikační slohová výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Sloh a komunikace		
• Orientuje se v různých slohových útvarech • Využívá vhodně slovní zásoby • Dodržuje zásady dorozumívání • Rozezná základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Úvod do funkčních stylů • Vypravování (prostěsdělovací, umělecký a odborný styl) • Popis (umělecký a odborný styl) • Charakteristika • Základní útvary administrativního stylu • Základní útvary odborného stylu (výklad, výtah, úvaha) • Útvary publicistického stylu	VDO – občanská společnost a stát (úřední styk občana s úřady) EGS – objevujeme Evropu a svět (reportáž z cestování) MdV – stavba mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti OSV – sebepoznání a sebepojetí (mluvní cvičení)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Mluvený jazyk (monolog, dialog, diskuse)	EV – vztah člověka k prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Literatura let 1918 - 1948	
• Orientuje se v základních literárních směrech 20. století • Má přehled o významných představitelích české a světové literatury • Formuluje vlastní názory na umělecké dílo • Objasní význam literatury pro život člověka • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených	• Katolická literatura • Pražští Němci a německy píšící autoři z Moravy • České divadlo • Nahlédnutí do světové literatury • Česká literatura v letech okupace • Konec 2. světové války	VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Česká literatura v letech 1945 - 1968	
	• Poezie • Próza • Drama	
	Domácí literatura, samizdat a exilová tvorba v období let 1948 - 1989	
	• Únor 1948 • Literatura 1948 -1968 • Samizdat a exil • Poezie a próza • Drama • Divadla malých forem	
	Literatura 1968 - 1989	
	• Rok 1968 • Centra exilové literatury • Samizdatová tvorba • Samizdatoví autoři • Moderní román	

6.1.1.1 Dramatická a literární výchova

Charakteristika předmětu:

Dramatická výchova je předmět, který rozvíjí osobnost dítěte metodou prožitků. Mimo hraní divadla a zdramatizování literatury nebo jejích úseků si klade za úkol vybavit žáky vlastnostmi, které budou využívat po celý život. Dramatická výchova chce přispět k rozvoji komunikačních dovedností žáků, rozvíjet jejich samostatnost, schopnost tolerance, probouzet u žáků kreativitu, hravost a radost z literatury jako takové. Neméně důležitou složkou dramatické výchovy je také rozvíjení schopnosti spolupráce, na kterou se chce předmět rovněž zaměřit. K naplnění tohoto záměru bude předmět využívat literární texty, televizní inscenace, návštěvy divadelních představení.

Vzdělávací oblast předmětu, jeho cíle:

- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- rozvíjení komunikačních schopností
- respektování tolerance mezi lidmi
- probouzení zájmu o literaturu a lásky k ní

Časová dotace:

Výuka bude probíhat v 6. a 9. ročníku jednu hodinu týdně ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy i ve třídách bez tohoto programu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Učitel: za přispění dramatických textů, televizních inscenací a návštěv divadel bude rozvíjet u žáků tvořivé myšlení, umění komunikovat, schopnost vystoupit před obecenstvem, prezentovat své názory, podílet se na společné práci, rozvíjet vztah ke světové i domácí literatuře.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- účinně spolupracuje ve skupině
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými
- projevuje aktivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- dodržuje vymezená pravidla
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dramatická a literární výchova **Ročník: 6. (období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Používá v mluveném projevu spisovnou češtinu • Čte a mluví s výrazem • Kultivovaně se vyjadřuje v souvislých jazykových projevech • Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev • Dodržuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla	• **Úvod do literárně dramatické výchovy** • Obecné výklady o literárních žánrech,dramatické výchově • Sociálně komunikační dovednosti - komunikace v běžných životních situacích • Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace • her	OSV – Komunikace Sebepoznání, sebepojetí Seberegulace, sebeorganizace Kreativita
• Použije k vyjádření pantomimu • Dokáže svým projevem vyjádřit zadané téma • Předvádí zadané úkoly s výrazem, hlasitým přednesem, grimasou apod. • Přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí • Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace - samostatně, ve skupině, s partnerem	• Rozvoj mluveného slova • Kultura jazykového projevu • Skupinová inscenační tvorba • Hrané scénky – slovní i herecký projev	OSV – Komunikace Spolupráce a soutěživost Kreativita
• Spolupracuje ve skupině • Dohodne se na rozdělení pracovních i hereckých rolí ve skupině dle schopností, talentu a naturelu jednotlivce • Vybere vhodnou předlohu k divadelnímu ztvárnění /odpovídající věku i znalostem/	• Drobné dramatické představení Organizace tvůrčí skupinové práce Náměty a témata v dramatických situacích – výběr námětu – příprava představení – rozdělení rolí /seznámení s jednotlivými pracovními úlohami při přípravě a realizaci divadelního představení	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	– rozdělení do skupin a rolí / i pracovních/	
• Systematicky připravuje divadelní představení • Pracovně se podílí na zabezpečení představení – kostýmy – jeviště – kulisy apod. • zná svou roli	• Příprava a nácvik představení • Scéna, kostýmy • Práce celého realizačního týmu	OSV – Spolupráce a soutěživost
• Prezentuje svou práci • Zhodnotí práci svých spolupracovníků • Zhodnotí práci druhých skupin • Kriticky zhodnotí svůj výkon i výkon celé skupinky • Vyvodí závěry pro zlepšení	• Prezentace představení • Hodnocení a sebehodnocení,sebereflexe	OSV – Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace
• Vytvoří svou literární prvotinu • Prezentuje svou práci, sebehodnotí se • Zná základní principy stavby těchto žánrů • Zdůvodní výběr tématu své práce • Najde světové i české autory, kteří tvořili v těchto žánrech	• **Moje literární prvotina** • Výběr z žánrů : – báseň – bajka – říkanky – minipovídka, příběh • prezentace a hodnocení práce	OSV - Kreativita
• Porovná tvorbu současných českých periodik • Rozdělí česká periodika	• Vybrané publicistické žánry – zpráva – rozšířená zpráva – rozhovor	MdV – Kritické čtení a vnímání Mediálních sdělení Tvorba mediálních sdělení

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Vysvětlí výstavbu vybraných publicistických žánrů • Vytvoří jednotlivé žánry • Vytvoří obsah časopisu • Podílí se na tvorbě třídního časopisu ve skupině	– sloupek, úvaha • Tvorba třídního časopisu ve skupinkách • Etika novinářské práce • Rozdělení redakční rady • Tvorba jednotlivých rubrik • Práce na časopise v pracovních skupinách	Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality
• Kriticky zhodnotí svou práci • Kriticky zhodnotí práci druhých • Vyvodí závěry, poučí se z chyb do další tvůrčí práce • Přijímá odpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku Chápe odpovědnost pracovníků v masových sdělovacích prostředcích za ovlivňování společenských vztahů, dokáže posoudit kladný i záporný vliv v této oblasti	• Prezentace své práce, dílčích žánrů, časopisu svého pracovního kolektivu • Zpětná vazba se čtenářem • Kritické zhodnocení své práce, sebereflexe • Kritické zhodnocení práce druhých	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dramatická a literární výchova **Ročník: 9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev • Dodržuje zásady hlasové hygieny slova a správného držení těla • Snaží se správně artikulovat • Umí vystoupit před třídou a pronést souvislou řeč na dané téma • Vyjadřuje souvisle myšlenky • Používá v mluveném projevu spisovnou češtinu	• Rozvoj mluveného slova • Verbální a neverbální komunikace • Kultura jazykového projevu • Vyjadřování, vyjadřovací schopnosti • Celková estetika projevu – gesta, pomlky, mimika obličeje, oči, příp.postoj, dýchání	OSV Komunikace OSV Kreativita OSV Komunikace.kreativita OSV Poznávací schopnosti, sebepoznání OSV Komunikace, psychohygiena
• Zná některé autory z naší literatury, kteří pracovali v novinách • Vyjmenuje některé autory z dějin literatury, píšící sloupek a glosu • Vytvoří glosu a sloupek	• **Hrajeme si na novináře** • Seznámení s teorií vybraných novinářských žánrů/umělecká publicistika/ • Vybrané žánry sloupek, glosa, interview, reportáž, fejeton • Vlastní práce – sloupek, glosa	MdV Fungování a vliv médií Kritické vnímání
• Použije znalosti z teorie žánru k tvorbě vlastního rozhovoru • Dokáže vést rozhovor s dotazovaným	• Rozhovor (interview) • Teorie žánru interview • Vlastní práce - interview	MdV Kritické čtení OSV Kreativita

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Připraví otázky pro interview na základě znalosti osobnosti dotazovaného a jeho života Zná některé autory rozhovorů z naší i světové literatury		
• Umí použít znalosti z teorie žánrů k tvorbě vlastní reportáže • Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt • Zná některé autory reportáží od nás i ze světa • Dokáže napsat reportáž	• Reportáž • Teorie žánru reportáž • Vlastní práce - reportáž	MdV Kritické čtení OSV Kreativita
• Umí použít znalosti z teorie žánrů k tvorbě vlastního fejetonu • Konflikt jako základ výstavby fejetonu • Zná některé autory fejetonů • Dokáže napsat fejeton	• Fejeton • Teorie žánru fejeton • Vlastní práce - fejeton	MdV Kritické čtení OSV Kreativita
• Prezentuje svou prácí • Kriticky zhodnotí svou práci i práci druhých	• **Závěr tematického celku** • **Vydáváme sborník prací příp. náš třídní časopis**	
• Prozkoumává témata z více úhlů pohledu • Nalézá hlavní téma a konflikt • Uvědomuje si analogii mezi fiktivní situací a realitou	• **Proces dramatické a inscenační tvorby** Opakujeme ze šestého ročníku náměty a témata v dramatických situacích, práce na postavě, konflikt jako základ dramatické situace, řazení situací v časové a příčinné následnosti	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace • Přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí • Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	• dramatizace literární předlohy, příp. vlastní literární předlohy • inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk • prezentace vlastní práce • komunikace s divákem - sebereflexe	OSV Spolupráce a soutěživost Sebepoznání a sebepojetí
• pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry • pozná jejich hlavní znaky • kriticky hodnotí dramatická díla • kriticky zhodnotí současnou mediální tvorbu	• **Recepce a reflexe dramatického umění** • Základní dramatické žánry – komedie,tragedie, drama • Základní divadelní druhy-činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima • Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba • Vybrané divadlo – Divadlo Járy Cimrmanna	MdV Fungování a vliv medií ve společnosti

6.1.2 Anglický jazyk a Anglická konverzace

Charakteristika vyučovacího předmětu anglický jazyk

Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Výuku anglického jazyka pokládáme za velmi důležitou, neboť poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Časová dotace

Anglický jazyk je vyučován v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně od 3. do 9.ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně ve 2.ročníku a 1 hodinu týdně v 1.ročníku.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Žáci 1.ročníku používají při výuce pracovní učebnici Angličtinka – Hrej si a naučíš se! (autor Petr Blažek), pro 2.ročník je určena učebnice Angličtina pro malé školáky (M.Zahálková). Žáci 3.a 4.ročníků používají učebnice a pracovní sešit M. Zahálková – Angličtina pro 3.ročník a Angličtina pro 4.ročník základní školy, které usnadňují svými českými překlady práci začátečníků i jejich rodičům. Od 5.ročníku se žáci učí z nové řady anglických učebnic a pracovních sešitů Toma Hutchinsona - Project 1 – 4,které patří k nejmodernějším a nejpoužívanějším výukovým materiálům pro žáky základních škol.
Kromě těchto učebnic žáci dostávají různé doplňkové materiály týkající se gramatiky, slovní zásoby či doplňkové četby, pracovní listy s vybarvováním a prací se slovní zásobou pro nejmenší žáky, k dispozici jsou též anglické časopisy, slovníky,nástěnné gramatické pomůcky. Žáci mohou rovněž využívat výuku anglického jazyka na PC od nejjednodušších programů pro začátečníky až po procvičování gramatiky a slovní zásoby pro pokročilé, jazyková učebna má připojení k internetu a interaktivní tabuli.Vyučování je rovněž zpestřeno programy na interaktivní tabuli Jazyky bez bariér a program Chytré dítě.
Výuka se odehrává ve třídách nebo v jazykové učebně.

Vzdělávací obsah předmětu je zaměřen na:

- získávání zájmu o cizí jazyk a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizího jazyka pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Formy a metody práce

- frontální výuka, skupinová práce, práce ve dvojicích,samostatná práce, práce se slovníkem
- výklad, poslech a čtení s porozuměním, dialogy, konverzace ve skupině, dramatizace, reprodukce textů (ústní i písemná)
- hry, soutěže, recitace, zpěv
- výuka na počítačích
- krátkodobé projekty samostatné nebo ve skupině
- možnost účasti na olympiádě

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- uvědomuje si význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů

- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů

Kompetence komunikativní

- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky, komunikovat ústně na principu nápodoby i pamětného učení, osvojuje si schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- učí se naslouchat a rozumět dialogům druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce a samostatného mluveného projevu

Kompetence sociální a personální

- žák se učí spolupracovat ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny

- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si vytváří reálnou představou sobě a svých schopnostech

Kompetence občanské

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat soužití v malé skupině
- seznamuje se s reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným předpokladem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

Průřezová témata
Multikulturní výchova
Mediální výchova
Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 1. (1.období)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák pozdraví při setkání a loučení.	Greetings – pozdravy	
• Žák pozdraví, představí se a zeptá se na jméno kamaráda.	Meetings – seznámení	
• Umí vyjádřit: já jsem dívka/hoch, on je dívka/hoch.		
• Umí pojmenovat základní zvířátka, umí vyjádřit větu on/ona má ráda…., oni mají, já mám.	Animals – zvířata	
• Pojmenuje barvy a popíše barvu věcí.	Colours – barvy	
• Pojmenuje členy rodiny, vyjádří: to je můj otec….	Family – rodina	
• Pojmenuje ozdobený vánoční stromek, dárky, vybarví obrázek Santa Clause.	Christmas – vánoce	EGS – zvyky a tradice angl. mluvících států
• Pojmenuje věci a předměty týkající se domu a okolí.	House – dům	
• Pojmenuje a ukazuje pomůcky a osoby týkající se školy a výuky	School – škola	
• Pojmenuje základní sporty, užívá sloveso can, I can play…	Sports – sporty	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• Pojmenuje základní dopravní prostředky, • používá vazbu travel on, travel by…	Travelling – cestování	
• Pojmenuje zvířátka v zoo, odpovídá na otázky what is it?, who is it?	Zoo	
• Pojmenuje část lidského těla, umí říct Peter shows an arm …apod.	Human body – lidské tělo	
• Pojmenuje své oblečení a oblečení kamarádů	Wearing – oblékání	
• Osvojí si počítání od 1 do 10, zpívá píseň Ten LittleIndians	Numbers – čísla	
• Pojmenuje roční období a věci typické pro daná období	Seasons – roční období	
• Pojmenuje základní potraviny a užívá vazbu I like, he likes	Food – jídlo	EGS – reálie, anglické jídlo
• Užívá názvy zaměstnání ve větách typu: Mary is a teacher.	Jobs - zaměstnání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 2. (1.období)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas.	Greetings – pozdravy.	
• Umí počítat do 12, určit celé hodiny, udat svůj věk.	Numbers – čísla.	
• Dokáže pojmenovat školní potřeby, u dat jejich barvu a počet.	At school – ve škole.	
• Pojmenuje základní geometrické tvary,vyjádří velikost a délku,slovesný tvar Vidím – I can see...	Shapes and sizes – velikosti a tvary.	
• Představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti, používá slovesný tvar Já mám – I have got.	My family – moje rodina.	
• Pojmenuje oblíbené sladkosti, určí masku nadpřirozené bytosti, používá slovesný tvar Oni mají – they have got.	Halloween – svátek 31.10.	EGS – ZVYKY A TRADICE ANGL.MLUVÍCÍCH STÁTŮ
• Vyjmenuje anglickou abecedu, udá svoji národnost, hláskuje svoje jméno.	Alphabet – abeceda.	
• Pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle.	Toys – hračky.	
• Pojmenuje tradiční vánoční předměty, zazpívá vánoční písně.	At Christmas – o Vánocích.	EGS – ZVYKY A TRADICE ANGL.MLUVÍCÍCH STÁTŮ
• Pojmenuje části hlavy, vyjádří pocit radosti, smutku,slovesný tvar Má – has got.	My face – můj obličej.	
• Pojmenuje běžné ovoce a zeleninu,vyjádří slovesný tvar máme,máte – we/you have got,používá pobídku Let´s...	Fruit and vegetables – ovoce a zelenina.	
• Pojmenuje běžné potraviny, vyjádří pocit hladu,libosti a nelibosti,slovesný tvar Já chci - I want.	Food – jídlo.	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• Pojmenuje oblíbené nápoje, vyjádří pocit žízně. • Pojmenuje části lidského těla. • Pojmenuje běžné části oblečení,vyjádří Oblékni.../Svlékni... • Pojmenuje oblíbené hry, hudební nástroje,používá slovesný tvar Já umím – I can. • Pojmenuje dětské dopravní prostředky,používá slovesný tvar Umím jezdit – I can ride... • Pojmenuje místnosti v bytě, vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti. • Pojmenuje domácí zvířata, udává, čím se živí. • Pojmenuje druhy aut a dopravních prostředků, používá slovesný tvar Slyším – I can hear.	Drink – pití. My body – moje tělo. Clothes – oblečení. At play – ve hře. In the park – v parku. At home – doma. On the farm – na farmě. In the town – ve městě.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 3. (1.období)**

Očekávané výstupy ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Obsah učiva	Průřezová témata
– CJ-3-1-01 žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně – CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovní spojení – CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- **zvuková a grafická podoba podoba jazyka-** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - **slovní zásoba**- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem v učebnici - **tematické okruhy** – pozdravy, škola, barvy, čísla 1-12, Halloween, rodina, Vánoce, hračky, oblečení, tělo, dny v týdnu, potraviny, ovoce, zelenina, zvířátka, co teď dělám, doma, abeceda hry. - **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - jednotné a množné číslo podstatných jmen, - předložky in, on - sloveso být, mít - These....are.... - spojka or - I am -ing... - Let´s play - I like / It likes	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět -

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **ročník: 4. (2. období)**

Očekávané výstupy ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Obsah učiva	Průřezová témata
– žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovní spojení – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- **zvuková a grafická podoba podoba jazyka-** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - **slovní zásoba-** žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem v učebnici - **tematické okruhy** – pozdravy, představování, spelování, škola, třída, narozeniny, barvy, čísla 1-100, koníčky, domov, adresa, činnosti během dne, rodina, hračky, oblečení, tělo, potraviny, ovoce, zelenina, zvířátka, domov, sport a hry, park, město, pohádky - **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - jednotné a množné číslo podstatných jmen, - předložky in, on, under, next to, between, on the right, on the left, opposite - sloveso být, mít, can - krátké odpovědi - věty s vazbou There is/There are - kladný a záporný rozkaz - přivlastňovací ´s - otázky s How many - otázky s Do a odpovědi	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět -

Očekávané výstupy ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Obsah učiva	Průřezová témata
	- 3.osoba jednotného čísla u sloves v kladné větě, záporu a otázce v přítomném prostém čase -tvoření –ing tvarů - používání přítomného průběhového času při popisu probíhající činnosti - přídavná jména - oposita	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 5. (2.období)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM – CJ-5-1-01 žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a spečlivou výslovností – CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ** – CJ-5-2-01 žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,volného času a dalších osvojovaných témat – CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**	**- zvuková a grafická podoba podoba jazyka-** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - **slovní zásoba**- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - **tematické okruhy** – domov, rodina, škola,volný čas, povolání,lidé, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, město, dům, rodina,domácí práce - **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - jednotné a množné číslo podstatných jmen pravidelných i nepravidelných - předložky místa - sloveso být, mít, moci - kladné, záporné věty a otázky -čas přítomný prostý a přítomný průběhový – kladné, záporné věty a otázky -sloveso must -vazba There is/There are	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět -

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
– CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **PSANÍ** – CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 6. (období 3.)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - žák rozumí jednoduchým otázkám a pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - žák rozumí slovům a jednoduchým větám - žák je schopen porozumět jednoduchému, krátkému rozhovoru, který je přednášen pomalu a zřeteně MLUVENÍ - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - žák mluví v jednoduchých větách o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - žák odpovídá na jednoduché otázky o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - žák vyhledá požadované informace v jednoduchém krátkém textu - žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ - žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - žák vyplní osobní údaje do formuláře	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky aktivně, rozvoj dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem základní prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, zvládání pravopisu osvojené slovní zásoby - **slovní zásoba –** rozvíjejí základní slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, zvířata, volný čas, kultura, sport, stravovací návyky, počasí, příroda a město, moderní technologie a média, filmy,cestování, reálie anglicky mluvících zemí - **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět u tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý slovesa být, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - sloveso mít, moci, umět, muset - datum, řadové číslovky - some, any, how much, how many, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - používání členů - stupňování přídavných jmen - budoucí čas – vazba to be going to, sloveso have to - přídavná jména, příslovce	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět MkV – zvířata ve Velké Británii MkV – dovolená ve Velké Británii MkV – jídlo ve velké Británii MkV – slavné osobnosti filmu v UK

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 7. (3. období)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - žák rozumí jednoduchým otázkám a pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - žák rozumí slovům a jednoduchým větám - žák je schopen porozumět jednoduchému, krátkému rozhovoru, který je přednášen pomalu a zřeteně MLUVENÍ - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - žák mluví v jednoduchých větách o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - žák odpovídá na jednoduché otázky o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - žák vyhledá požadované informace v jednoduchém krátkém textu - žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ - žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - žák vyplní osobní údaje do formuláře	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky aktivně, rozvoj dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem základní prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, zvládání pravopisu osvojené slovní zásoby - **slovní zásoba –** rozvíjejí slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, zvířata, volný čas, kultura, sport, stravovací návyky, počasí, příroda a město,společnost a její problémy, moderní technologie a média, filmy, slavné osobnosti, cestování, reálie anglicky mluvících zemí – Londýn, Velká Británie - **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý slovesa být, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves,předpřítomný čas - sloveso mít, moci, umět, muset, měl bych - datum, řadové číslovky - some, any, how much, how many, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - používání členů, ever a never - stupňování přídavných jmen - budoucí čas – vazba to be going to, - přídavná jména, příslovce	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět MkV – zvířata ve Velké Británii MkV – dovolená ve Velké Británii MkV – jídlo ve velké Británii

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **ročník: 8 (3. období)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - žák rozumí jednoduchým otázkám a pokynům učitele - žák rozumí slovům a jednoduchým větám - žák je schopen porozumět jednoduchému, krátkému rozhovoru, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ - žák se zeptá na základní informace, reaguje v běžných situacích - žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - žák vypráví jednoduchý příběh či událost ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - žák vyhledá požadované informace v jednoduchém textu - žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života PSANÍ - žák vyplní základní údaje do formuláře - žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvoj dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem základní prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, zvládání pravopisu osvojené slovní zásoby - **slovní zásoba –** rozvíjejí dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem - **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, počasí, příroda a město, moderní technologie a média,cestování, reálie anglicky mluvících zemí - **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět u tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý slovesa být, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves, předpřítomný čas - modální slovesa - some, any, how much, how many, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - používání členů - otázky v různých časech - slovosled v anglické větě - přídavná jména, příslovce	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět MkV – kultura ve Velké Britanii MkV – slavné osobnosti ve Velké Britanii MkV – záchranný, bezpečnostní systém ve Velké Británii MkV – historie Velké Britanie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Anglický jazyk **Ročník: 9 (3.období)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - CJ-9-1-01 žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - CJ-9-1-02 žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat MLUVENÍ - CJ-9-2-01 žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - CJ-9-2-02 žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - CJ-9-2-03 žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - CJ-9-3-01 žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - CJ-9-3- 02 žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace PSANÍ - CJ-9- 4-01 žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - CJ-9- 4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem základní prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, zvládání pravopisu osvojené slovní zásoby - **slovní zásoba –** rozvíjejí dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem - **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, péče o zdraví, práce, volba povolání, kultura, sport, počasí, příroda a město,společnost a její problémy, moderní technologie a média, filmy,slavné osobnosti, cestování, reálie anglicky mluvících zemí – Velká Británie - **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - opakování probraných časů - podmínkové věty - tázací dovětky - trpný rod - vztažné věty - přídavná jména, příslovce	EGS – zvyky a tradice anglicky mluvících států EGS – objevujeme Evropu a svět MkV – Mládež ve Velké Británii MkV – Životní styl ve Velké Británii MkV – Evropská Unie

6.1.3 Další cizí jazyk

Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

6.1.3.1 Německý jazyk

Charakteristika předmětu Německý jazyk

Vyučovací předmět Německý jazyk patří do vzdělávací oboru „Další cizí jazyk“.
Vyučuje se v rozsahu 2 hodiny týdně od 7.- 9. ročníku.
Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i různé akce jako olympiády, soutěže a exkurze.
Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování / výklad, shrnutí učiva /, skupinová práce, samostatná práce / procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály apod. /.
Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A 1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní.
Při výuce jsou využívány časopisy, audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací apod.

Klíčové kompetence

Pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí se využívá různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů /internet, knihy, časopisy.../
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy / projekty, exkurze.../
- práce s portfoliem : sebehodnocení – naučit se pod vedením učitele
  autonomní učení – uvědomit si, proč se učím cizí jazyk
  uvědomění si vlastního pokroku v učení
- zvládání těžko řešitelných situací – domýšlení si významů, nepanikařit, pokud všemu nerozumím, snažit se reagovat
- schopnost aplikovat různé situace do jiných situací – např. N.j. – A.j.
- pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazování dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností v N.j. / poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev /, využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí :
  - umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi
  ; - vyhledat dopravní spoj v cizině i doma
  - zakoupení jízdenky

- telefonování
- hotel, dovolená, lyžování...

- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- uplatnění fantazie, improvizace, kreativirty při řešení problémů
- situační hry – Rollenspiele – reálné a nereálné situace
- zpracování projektů- dlouhodobější úkol, plánování řešení, týmová práce...

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce /písemná i ústní komunikace/
- formulovat a vyjádřit myšlenku tak, aby partner rozuměl
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- nácvik struktury
- mluvených projevů : vyprávění, diskuze, referát, dialog...
- písemných projevů : e – mail, dopis, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář
- schopnost reakce na slyšené a psané
- porozumění : poslech, čtení, vyhledávání základní informace /Globalverstehen /
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- dialogické situace
- pomoc partnerovi, který v komunikaci není tak dobrý

Kompetence sociální a personální

- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- uplatňování individuálních schopností k prohlubování si vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- sebehodnocení a hodnocení druhých, práce skupiny
- výměna zkušeností

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe, tým, skupinu
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, kde jsem host
- uvědomění si českých tradic ve srovnání s jinými
- hrdost a vlastenectví
- poznávání společných prvků v dějinách – Rakousko – Uhersko, Karel IV. ...
- poznávání problémů jiných zemí – rasismus, intolerance, násilí /Turci v Německu/

Kompetence pracovní

- práce se slovníkem
- vyhledávání informací, materiálů...

- formování pracovních návyků – vedení sešitu, slovníčku...
- schopnost pracovat ve dvojicích, v týmu, na stanovištích
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- hodnocení vlastní práce a práce skupiny – využití portfolia

Očekávané výstupy

Receptivní řečové dovednosti
Žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou, rozumí známým každodenním výrazům, pokynům a základním frázím a adekvátně
na ně reaguje, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá elementární informaci, seznamuje se s prací s dvojjazyčným slovníkem.
Produktivní řečové dovednosti
Žák sdělí základní údaje o své osobě, rodině, kamarádech, vyplní jednoduchý dotazník.
Orientuje se ve městě, u lékaře. Žák popíše oblečení, své plány na dovolenou, vyjádří, co se mu líbí a co nelíbí. Reprodukuje obsah jednoduchého textu, napíše jednoduchá sdělení
Interaktivní řečové dovednosti
Žák se zapojí do jednoduché konverzace

Učivo

Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
Představování, pozdrav, poděkování, popis místa, kde bydlím, orientace ve městě, informace o škole, rodině, kamarádech, koníčcích. Vyjádření bolesti. Situace v obchodech, na dovolené, rozhovory na poště, na nádraží, ve vlaku, požádání o informaci, popis oblečení, počasí.

Tematické okruhy
- základní osobní údaje
- domov, rodina
- svátky, oslavy, roční období
- škola
- volný čas
- důležité zeměpisné údaje
- bydlení
- orientace ve městě
- vyjádření bolesti, u lékaře
- denní program
- nákupy
- počasí
- dovolená

Slovní zásoba a tvoření slov
Synonyma, antonyma, význam slov v kontextu

Základní gramatické struktury, typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov

Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, časování sloves, množná čísla, časování nepravidelných a způsobových sloves, předložky, slovesa s odlučitelnou předponou, číslovky, zájmena, préteritum některých sloves, plural, přídavná jména, příslovce.

Němčina jako další cizí jazyk a společný evropský referenční rámec pro jazyky

Výstupní úroveň němčiny jako dalšího cizího jazyka je dána úrovní A 1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který byl vytvořen a schválen Radou Evropy. Je to elementární úroveň znalostí vycházející z komunikativních dovedností uživatele.
Tato úroveň byla definována takto:
Uživatel rozumí známým, každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner/ka pomalu a jasně a je li ochoten/ochotna
mu pomoci.
Odpovídající zkouška Goethe – Institutu je Start Deutsch 1 (pro dospělé) nebo Fit in Deutsch
(pro děti a mládež)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Další cizí jazyk – Německý jazyk Ročník: 7.(3.období)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák • používá pozdravy, rozloučení • vyjmenuje a zařadí dny v týdnu • aplikuje početní výkony a používá číslovky od jedné do sta • popíše barvy • posoudí rozdíly mezi českými a německými jmény • posoudí internacionalismy • provede telefonický rozhovor • rozezná některá německá města, osobnosti	• **Erste Schritte** **Témata** • Das Abc, Grüsse, Zungenbrecher, Wochentage, Zahlen, Farben, Namen Internacionalismy, kalendářní rok, roční období, měsíce a dny v týdny **Komunikace**. • Hláskování jmen, pozdrav, rozloučení,telefonování **Gramatika a reálie** • Pozdravy v německy mluvících zemích, německá města, osobnosti, německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména • Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • Reálie zemí příslušných jazykových oblastí	**EGS** – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy. Evropa a svět nás zajímá. **MdV** – formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace. Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
• rozumí některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka • vysvětlí a užívá časování sloves • užívá v jednoduchých větách zápor nicht, používá v konverzaci zjišťovací otázky • vysvětlí a umí použít význam slovesa mögen • představí se, poděkuje, vyplní jednoduchý formulář • poskytne základní údaje o sobě	• **Ich heisse, ich wohne...** **Témata** • Zusammen • Formular • Neu in der Schule • Länder und Leute • Wer ist das? Wer wohnt wo? • Wir lesen Comics • Familiensuche • P r o j e k t **Ich**	**MdV** –první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce Tvorba mediálních sdělení **OSV** –já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině, jeho seberealizace, vztahy v rodině. Komunikace.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace jeho samotného • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	**Komunikace** • představení se, tykání • poděkování • otázky, odpovědi • vyplnění formuláře • vykání • prosba o opakování • sdělení • písemné sdělení základních údajů o sobě **Gramatika** • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • časování sloves • časování slovesa sein a haben • slovosled oznamovací věty • 1.os.č.j. mögen • zápor nicht • Deutschland, Österreich, Schweiz, Tschechien • reálie zemí příslušných jazykových oblastí • otázky ja – nein • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• aplikuje poznatky v projektu Meine Familie • představí jednotlivé členy rodiny • vypráví příběh podle obrázků • rozpozná rozdíly v použití tvarů meine/meine • používá v konverzaci o rodině vazbu von nebo vazbu typu Pamelas Mutter • rozpozná protiklady • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat	• **Meine Familie** **Témata** • Bei uns zu Hause • Essen • Heimat • Familienfotos • Gegenteile • Corinne erzählt • Das ist Familie Nowak • Bildergeschichte • Projekt – Meine Familie **Komunikace** • představení členů rodiny • základní prostorová orientace • Vyprávění obrázkového příběhu **Gramatika** • mein, meine, dein, deine • přídavné jméno v přísudku • vazba „von“, Pamelas Mutter • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• používá časové údaje • popíše jednoduchými větami osobu, spolužáka • vypráví o svých zájmech • vypráví jednoduše o kamarádovi • čte text s probíranými tématy s porozuměním • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace jeho samotného a osvojovaného tématu • odpovídá na jednoduché otázky týkající se tématu Freunde a podobné otázky pokládá	• **Freunde** **Témata** • Zum Training • Personen beschreiben • Was spielst du am liebsten? • Rate mal! Wer ist das? • Spiel **Komunikace** • popis osoby • časové údaje • vyprávění o zájmech • čtení s porozuměním • vyprávění o kamarádovi **Gramatika** • předložka „um“ /časové údaje/ • gern – am liebsten • nepřímý pořádek slov v oznamovací větě • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	**MkV** – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů. Multikulturalita **MdV** – vyprávění jako základ mediálního sdělení, prezentace různým způsobem. Tvorba mediálních sdělení

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající osvojovaného tématu • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• vyjmenuje školní pomůcky, předměty • ptá se na předměty • umí se zeptat, jak se předměty nazývají německy • jednoduše popíše věci, osoby, zvířata • posoudí správnost/Dein Computer ist schnell/ • přikáže někomu něco • používá správně určitý a neurčitý člen • v jednoduché konverzaci používá zápor a rozkazovací způsob • spolupracuje ve skupině, ve dvojicích • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probraných témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• **Schule, Schule** **Témata** • Schulsachen • Rate mal! • Die neugierige Rita • Was ist richtig? • Meine Schulsachen • Was passt zusammen **Komunikace** • pojmenovat školní věci • Wie heisst das auf Deutsch? • popis předmětů • posouzení správnosti • příkaz • Landkarte Deutschlands **Gramatika** • určitý a neurčitý člen • zápor kein • rozkazovací způsob • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních	**MdV** – komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí Tvorba mediálních sdělení

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace • odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající školy • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• hovoří o svých koníčcích • popíše koníčky svých kamarádů • popíše činnosti během týdne • domluví si telefonicky odpolední program • odmítne navržený program • napíše jednoduchý e-mail o sobě • časuje dobře slovesa pravidelná i nepravidelná • v časových údajích správně používá předložku am • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• **Mein Hobby** **Témata** • Wer ist fleissig? • Dialoge • Freizeit • Katkas Post • Katka antwortet • Unsere Post nach Deutschland **Komunikace** • popis činnosti během týdne • telefonování • E-mail, dopis, odpověď • vyprávění o koníčcích • dopisování, chatování • volný čas **Gramatika** • opakování časování sloves: pravidelných sein předložka am v časových údajích	**EGS** – komunikace mezi lidmi z různých zemí, spolupráce Objevujeme Evropu a svět **OSV** – využití volného času, koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace o volném čase • odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a koníčků • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající volného času • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Další cizí jazyk – Německý jazyk Ročník: 8.(3.období)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vyhledává ve slovníku • sestaví telefonní rozhovor • popíše zvířata • napíše jednoduchý dopis o sobě • sdělí, kdo co fotografuje • dokáže hovořit o domácích mazlíčcích • popíše, co kdo dělá na počítači • ve svých projevech používá ve správném tvaru zájmeno kein a správně časuje slovesa • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o zvířatech • odpovídá na jednoduché otázky týkající se zvířat • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající se zvířat	• **Ich habe einen Computer** **Témata** • Max telefoniert • Was kauft Oskar? • Wir haben viele Sachen • Tiere • Die Tiere von Uta • Hast du Tiere? • Katkas Brief • Ich stelle Wien vor • Reálie zemí příslušných jazykových oblastí **Komunikace** • telefonování • Tiere, popis zvířat • záporná odpověď • psaní dopisu **Gramatika** • Časování slovesa haben • 4.pád podst.jm. s neurč.členem • zápor kein ve 4.p. • časování dalších pravidelných sloves • Vídeň – zajímavosti • Reálie zemí příslušných jazykových oblastí • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních	**EV** – zvířata, součást přírody, vztah k okolí Vztah člověka k prostředí **MdV** – počítač /internet/ jako nezbytná součást komunikace současného moderního člověka. Fungování a vliv médií ve společnosti

	situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• napíše jednoduchou pozvánku • popíše, kde se nacházejí přátelé • zeptá se na přesný čas, odpoví • sdělí věk, čas nebo telefonní číslo, počítá do sta, používá jednotlivé početní úkony • určí roční období a měsíce • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o roku, měsících • odpovídá na jednoduché otázky týkající se ročních období a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající se narozenin	• **Wo und Wann?** **Témata** • Einladung • Wie alt bist du? • Mäuse • Die Uhrzeit • Uhr • Monate • Jahreszeiten • Feste • Wann hast Geburtstag? • Tante Agathe sucht Max **Komunikace** • pozvánka na oslavu • počítání do 100, početní úkony • určování času • pojmenování měsíců • určení ročního období • popis kde a kdy jsem **Gramatika** • předložka in – 3.p • mn.č.některých podst.jm • předložka im v časových údajích • Mnichov – zajímavosti • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních	**OSV** – blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc Rozvoj schopností poznáván

	situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• vyjádří cíl své cesty • zakoupí si jízdenku • zajistí si ubytování • napíše jednoduchý pozdrav z dovolené • sdělí údaje o sobě • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o prázdninách a cestování • odpovídá na jednoduché otázky týkající se prázdnin a cestování a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající se prázdnin a cestování • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• **Ferien** **Témata** • Wer wohnt wo? • Ein Brief • Wohin möchten sie reisen? • Eine Traumreise • Wohin fahren alle? • Dialoge: Am Schalter, im Hotel • Grüsse aus Olmütz • Spiel die EU – Ferienreise • Steckbrief **Komunikace** • vyjádření cestovního přání • jednoduchý popis plánu • koupení jízdenky • údaje o ubytování • pozdrav z dovolené • opakování – údaje o sobě **Gramatika** • země EU • vazba ich möchte • předložka nach • časování slovesa fahren • opakování • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	**EGS** – cestování, vzájemná propojenost Států EU Objevujeme Evropu a svět **MdV** – správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace Stavba mediálního sdělení

	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• zhodnotí práci svou i druhých • pracuje ve skupině, dvojici na rozhovorech k tématu bydlení • formuluje a vyjadřuje myšlenku tak, aby partner rozuměl • provádí dialogické situace • pomáhá partnerovi s dialogem, který není tak dobrý • prezentuje a obhajuje své myšlenky o představách svého bydlení před druhými • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o bydlení • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho představ o bydlení • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální	• **Bei uns** **Témata** • Wohnung, wohnen • Traumhaus • Traumwohnung • Traumzimmer **Komunikace** • popis místa, kde bydlím • rozhovory o bydlení • vyjádření představ **Gramatika** • opakování časování sloves pravidelných i nepravidelných • slovesa s odlučitelnou představou • bydlení ve světě • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**OSV** – sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy

podporu a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduché texty týkající se jeho představ o bydlení • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
• orientuje se v cizím jazykovém prostředí • zeptá se na cestu • vyhledá spoj • zakoupí jízdenku • používá „Rollenspiele“ v práci s partnerem • pracuje se slovníkem na vyhledávání základních nápisů ve městě • napíše jednoduchý dopis • v rozhovorech uplatní improvizaci a kreativitu při řešení problému • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se orientace ve městě	• **Wie komme ich ?** **Témata** • Meine Stadt • Stadtplan • Pozvání • Dopis **Komunikace** • jednoduchá orientace ve městě • rozhovory s reakcí na popis cesty • globální porozumění základním nápisům ve městě • podání informace • poděkování • vyjádření souhlasu, odmítnutí **Gramatika** • předložka in ve 3.p. • vazba es gibt • předložky se 3.p. • zájmena osobní • Salzburg, Mozart • Reálie zemí příslušných jazykových oblastí • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	**MdV** – rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu Tvorba mediálních sdělení

• odpovídá na jednoduché otázky týkající se orientace ve městě • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduché texty týkající se orientace ve městě • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

• popíše rozdíly ve způsobu života u nás a v jiných zemích • zhodnotí české tradice ve srovnání s jinými • posoudí svůj denní režim • vypráví o průběhu dne, o svých koníčcích, schopnostech • požádá svého partnera o nějakou věc • užívá časové údaje a číslovky do 100 000 • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času, denního režimu a koníčků • odpovídá na jednoduché otázky týkající se týkající se volného času, denního režimu a koníčků • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• **Mein Tag** **Témata** • Tagesprogramm • Pflichten und Hobbys • Essen • Freizeit **Komunikace** • Vyprávění o průběhu dne o : • povinnostech • koníčcích • schopnostech • co se smí a nesmí • požádání o něco **Gramatika** • některá způsobová slovesa • číslovky do 100 000 • časové údaje • zájmena • aktivity dětí u nás a v zahraničí (Rakousku a Německu) • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**MkV** – respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných Princip sociálního smíru a solidarity **OSV** – organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života Psychohygiena

napíše jednoduché texty týkající se týkající se volného času, denního režimu a koníčků		
• čte s porozuměním text o škole • sestaví rozvrh hodin • vysvětlí přiměřeným způsobem význam sportu pro zdravý způsob života • poslouchá s porozuměním jednotlivá sdělení žáků o jejich týdenním plánu • rozumí číselným údajům do 100 000 • rozšiřuje slovní zásobu k tématu sport • využívá intonace, důrazu a melodie hlasu v čtení s porozuměním • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se týdenního rozvrhu, školního rozvrhu vyučování, sportu a volného času • odpovídá na jednoduché otázky týkající se týkající se týdenního rozvrhu, školního rozvrhu vyučování, sportu a volného času • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• **Meine Woche** **Témata** • Stundenplan • Unterricht • Freizeitangebot • Sport **Komunikace** • informace ve škole i mimo ni • interview s osobností • čtení s porozuměním • porozumění číselným údajům **Gramatika** • další způsobová slovesa • další předložky a „in“ ve 4.p. • zájmeno man • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**MdV** – tvorba mediálního sdělení – rozhovor, informace pro ostatní Tvorba mediálního sdělení **OSV** – organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života Psychohygiena

• napíše jednoduché texty týkající se týkající se týdenního rozvrhu, školního rozvrhu vyučování, sportu a volného času • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
• systematizuje si gramatické poznatky, zařazuje další jevy/minulý čas/ do systému • uplatňuje získané dovednosti k řešení problému /nemoc/ • uplatňuje fantazii, improvizaci, kreativitu při řešení problému • uplatňuje získané dovednosti v situačních hrách /Rollenspiele/ • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se lidského těla a zdraví • odpovídá na jednoduché otázky týkající se základní informace týkající se lidského těla a zdraví • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• **Was tut dir weh?** **Témata** • Körper • Körperteile • Beim Arzt • Gesundheit **Komunikace** • vyjádření bolesti • popis problémů • rozhovor u lékaře • popis elem.situace, kde jsem byl, co jsem dělal **Gramatika** • préteritum sloves haben a sein • sloveso werden + přídavné jméno • zájmena • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**OSV** – zvládání vlastního chování, řešení různých situací / bolest, nemoc, pomoc druhým /. Seberegulace a sebeorganizace

• napíše jednoduché texty týkající se základní informace týkající se lidského těla a zdraví • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
• orientuje se v cizím jazykovém prostředí : umí se zeptat na cestu, porozumí odpovědi, vyhledá dopravní spoj • vede rohovor v obchodě • umí požádat o informaci • umí za ni poděkovat • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o městě a obci • odpovídá na jednoduché otázky týkající se města a obce • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální	• **In der Stadt, Gemainde** **Témata** • Einkaufen • Verkehr, Verkehrsmittel • Auf der Post • Am Bahnohof • Im Informationszentrum • Berufe **Komunikace** • Situace a rozhovory v obchodě a na poště • na nádraží a ve vlaku **Gramatika** • výrazy – ich möchte, ich hätte gern • předložky • Berlin • Reálie zemí příslušných jazykových oblastí • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**EGS** – EU Jsme Evropané **OSV** – volba povolání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduché texty týkající se města a obce • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
• použije a zapíše blahopřání • popíše jednoduchou událost • popíše oblečení / v základní podobě/ • popíše počasí • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se počasí, ročních období, oblečení, svátků, kalendářního roku • odpovídá na jednoduché otázky týkající se se počasí, ročních období, oblečení, svátků, kalendářního roku • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• **Oh, das Wetter heute** **Témata** • Wetter • Jahreszeiten • Kleidung • Weihnachten • Ostern • Kalendářní rok **Komunikace** • popis počasí • popis oblečení • blahopřání ústní i písemné • jednoduchý popis události **Gramatika** • zájmena osobní a přivlastňovací • plural • préteritum některých sloves • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární	**MkV** – specifika oděvu ve světě Kulturní diference

	chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
• vyjádří spokojenost, co se líbí • vypracuje projekt „Já a cizí jazyky“ • vypráví o prázdninách • vyjádří své plány na dovolenou • rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu, a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o dovolené, oblečení, módě, cestování, přírodě • odpovídá na jednoduché otázky týkající se o dovolené, oblečení, módě, cestování, přírodě • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • napíše jednoduchý text týkající se prázdnin • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• **Wieder Ferien** **Témata** • Urlaub • Ferien • Kleidung Sport, Mode • Reisen • Natur **Komunikace** • plány na dovolenou • vyjádření, co se mi líbí • co se mi nelíbí • co mě baví **Gramatika** • souvětí • přídavná jména + příslovce (stupňovací) • zeměpisné názvy • závěrečné opakování • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

6.1.3.2 Španělský jazyk

Charakteristika předmětu Španělský jazyk

Španělský jazyk jako další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se 2 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Snižuje jazykové bariéry, prohlubuje mezinárodní porozumění a spolupráci a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vzdělávání ve Španělském jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Je to elementární úroveň znalostí vycházející z komunikativních dovedností uživatele v následujícím rozsahu: Rozumí známým, každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je li ochoten mu pomoci.

Klíčové kompetence

Pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí se využívá různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z různých zdrojů (internet, knihy, časopisy, původní materiály)
- propojování informací a znalostí z různých oborů
- řešení obtížnějších situací, snaha porozumět, reagovat, nepanikařit
- vnímání vlastního pokroku v jazyku, práce s chybou jako cesta ke zlepšení
- pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazování dalších jevů do systému
- projekty jako způsob rozvoje schopnosti plánovat, rozdělovat úkoly, využití v praxi

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (např. umět se zeptat na cestu, orientovat se v dopravě, vyřídit si ubytování v hotelu apod.)
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- uplatnění fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
- zpracování projektů (plánování, týmová práce, prezentace)

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce
- schopnost reagovat na pokyny v cizím jazyce
- trénovat porozumění slyšenému i písemnému

- kultivace ústního i písemného projevu, budování sebevědomé komunikace
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu, nonverbální komunikace
- dialogické situace, schopnost pochopit a pomoci partnerovi s obtížemi v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- uplatňování individuálních schopností k prohlubování si vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- sebehodnocení a hodnocení druhých, práce skupiny
- výměna zkušeností

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe, tým, skupinu
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem hostem
- poznávání a uvědomění společných i odlišných kulturních, společenských či historických prvků a tradic
- tolerance k odlišnostem, empatie

Kompetence pracovní

- chápání učení cizího jazyka jako nástroje pro vlastní úspěšnou budoucnost
- práce se slovníkem a mapou
- vyhledávání informací, materiálů
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, slovníčku...
- schopnost pracovat ve dvojicích, v týmu, na stanovištích
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny

Učivo
zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Španělský jazyk **Ročník: 7. – 9. (3. období)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
seznámí se se španělským jazykem a základními reáliemi španělsky hovořících zemí přečte španělský text se správnou výslovností	• španělsky hovořící země, španělština ve světě, reálie • výslovnost a přízvuk • hláskování • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou	EGS – Objevování Evropy a světa MkV – Multikulturalismus OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
pozdraví spolužáka, učitele a další osoby v různé denní doby odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, podobné otázky pokládá používá časování sloves ve větě vyplní základní informace o sobě ve formuláři – jméno, národnost, jazyky, kterými mluví apod. aplikuje číslovky 0 - 10	• základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích: pozdravy, představení sebe i ostatních, poděkování, omluvy • číslovky 0 – 10 • základy gramatické struktury a typy vět • osobní zájmena • sloveso SER, ILAMARSE, HABLAR • zápor ve větě • tázací zájmena ¿QUÉ? ¿QUIÉN? ¿DÉ DÓNDE? ¿CÓMO?	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu Škola, třída rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	• slovní zásoba k výčtu a popisu různých předmětů ve škole • přídavná jména pro popis • barvy • základy gramatické struktury a typy vět • určitý a neurčitý člen	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
zapojí se do jednoduchých rozhovorů s tolerancí chyb, které nenaruší smysl sdělení a porozumění používá časování sloves ve větě	• rod a číslo podstatných jmen • přechylování a množné číslo přídavných jmen • slovesný tvar HAY • časování sloves TENER, VER • tázací zájmena ¿CUÁNTO? ¿POR QUÉ? • Vazba PARA + infinitiv	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu Prázdniny, dovolená, volný čas rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně zapojí se do jednoduchých rozhovorů s tolerancí chyb, které nenaruší smysl sdělení a porozumění sdělí jednoduchým způsobem základní informace	• slovní zásoba k tématu Prázdniny, dovolená, volnočasové aktivity • části dne, každodenní činnosti, místa ve městě a v přírodě – porovnávání typu horší x lepší • podstatná a přídavná jména pro popis míst • základy gramatické struktury a typy vět • nepravidelná slovesa ESTAR, IR, HACER, DECIR • slovesa se změnou kmenové samohlásky • zvratná zájmena, zvratná slovesa • předložky DE (DEL), EN, A (AL) • spojky Y, O, NI, PERO, SOLO, POR ESO • přídavná jména BUEN(O), MAL(O)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu Povolání sdělí jednoduchým způsobem základní informace vyplní základní informace o sobě ve formuláři používá časování sloves ve větě	• slovní zásoba k tématu Povolání • popis profesí, adresa, e-mail, telefon, formuláře • přechylování podstatných jmen určujících povolání, použití členu • vykání, zájmena USTED, USTEDES • tázací zájmeno ¿CUÁL? • slovesa CONOCER, TRADUCIR • roční období, počasí, světové strany	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
aplikuje číslovky 10 - 100	• číslovky 10 - 100	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu Záliby, zájmy, volný čas, dovednosti používá časování sloves ve větě	• slovní zásoba k tématu Záliby, zájmy, volný čas, dovednosti • slovesa GUSTAR, ENCANTAR, INTERESAR • vztažné zájmeno QUE • příslovce TODO, MUCHO/MUY, BASTANTE, POCO, UN POCO, NADA	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu Rodina sdělí jednoduchým způsobem základní informace	• slovní zásoba k tématu rodina, příbuzní • popis osob, věk, vzhled, povaha • přivlastňovací zájmena • stupňování přídavných jmen • příslovce MUY, BASTANTE, UN POCO, NADA	
vyjmenuje a používá dny v týdnu seznámí se s hodinami	• slovní zásoba k tématu Čas • dny v týdnu, hodiny, rozvrh hodin • předložky s příslovečným určením času	
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům provede telefonní rozhovor vyjádří cíl své cesty, zakoupí jízdenku, objedná ubytování	• sjednání schůzky – místo ve městě, doprava • cestování	EGS- Evropa nás zajímá MdV-komunikace v menších skupinkách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu Domov sdělí jednoduchým způsobem základní informace	• slovní zásoba k tématu Domov • popis částí bytu, domu, nábytek • zdvořilostní fráze při návštěvě	
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci zapojí se do jednoduchých rozhovorů, objedná si v restauraci	• Slovní zásoba k tématu Jídlo • Nákupy v obchodě, objednávky v restauraci, ceny • Ukazovací zájmeno ESE • Věty zvolací	
používá časování sloves ve větě	• Rozkazovací způsob pro 2. osobu j. č. • Minulý čas jednoduchý • Minulý čas nepravidelných sloves SER, IR, ESTAR, HACER, TENER	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení tvoří otázky rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	• práce s učebními texty a zvukovými nahrávkami v tematických okruzích: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie	MdV- kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení MdV– práce v realizačním týmu

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat samostatně či ve skupině vypracuje tematický projekt dle zadaných instrukcí	• práce s původními informačními médii ve španělském jazyce • vytváření společných projektů týkajících se probíraných tematických okruhů	

6.1 Matematika a její aplikace

Oblast je naplněna jediným předmětem Matematika.
V 7. a 8.ročníku tříd bez rozšířené hudební výchovy se ale učivo rozšiřuje o volitelný předmět Cvičení z matematiky.

6.2.1 Matematika

Charakteristika předmětu Matematika v 1. a 2. období (1.stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení

Oblast je realizována ve formě samostatného předmětu Matematika. Žákům poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí jejich intelektuální schopnosti, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Současně přispívá k osobnostnímu rozvoji v rozvíjení takových vlastností jako je vytrvalost, pracovitost či kritičnost.

Předmět odráží zákonitosti reálného světa a je zdrojem mnoha aplikací pro život v něm. Proto je založen především na aktivních činnostech, práci s matematickými objekty, pozorování jevů a modelování skutečnosti. Zde se mimo jiné uplatňují prostředky výpočetní techniky a multimediálních zařízení. Na těchto základech si žáci postupně osvojují symboliku, terminologii, postupy a vztahy mezi nimi.

Předmět Matematika je zařazen ve všech ročnících s časovou dotací odlišnou ve třídách s rozšířenou hudební výchovou a třídách běžných. Hudební třídy mají 4 hodiny v 1. a 2. ročníku a 5 hodin ve 3. až 5.ročníku. Nehudební třídy mají 5 hodin v 1. a 2.ročníku, 4 hodiny ve 3. ročníku a 5 hodin v 4. a 5.ročníku.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují algoritmy aritmetických operací včetně jejich propojení s reálnou situací. Učí se měřit, odhadovat a zaokrouhlovat. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. Na základě zkušeností s mezinárodními testy, požadavků rodičů a podobou přijímacích testů na víceletá gymnázia je do 5. ročníku zařazen jako rozšiřující učivo úvod do učiva zlomků a desetinných čísel. Tento rozšiřující obsah je probírán za podmínky splnění závazného obsahu učiva stanoveného RVP ZV. Navýšené očekávané výstupy nebudou nadměrnou zátěží pro žáky.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* si žáci uvědomují změny a závislosti jevů ze života, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Žáci pracují s tabulkami, diagramy a grafy a tímto zkoumáním směřují k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají jejich podobnosti a odlišnosti, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině či v prostoru, odhadují a měří délku, velikost úhlu, obvod, obsah, povrch a objem. Zkoumání tvaru a

prostoru vede žáky k řešení problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí vzdělávacího obsahu jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, při jejichž řešení se uplatňuje zejména logické myšlení bez přímé závislosti na znalostech a dovednostech školské matematiky, takže umožňují podchycení i v matematice méně úspěšných žáků. Tyto úlohy z běžného života prolínají všemi tematickými okruhy matematiky. Žáci se při nich učí analyzovat problém a třídit údaje a podmínky.

V rámci matematiky žáci využívají prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory, vhodný výukový software pro PC, multimediální a interaktivní pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání, představivosti a v rýsovacích technikách.

Výuka probíhá v běžné třídě, ve třídě s multimediální a interaktivní technikou a v počítačové učebně. Během výuky jsou uplatňovány rozmanité formy práce a různé dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci spojují své matematické poznatky se zkušenostmi získanými v reálném životě, zpřesňují své chápání kvantitativních vztahů skutečnosti, uvádějí věci do souvislostí, propojují poznatky do větších celků
- žáci kriticky posuzují a porovnávají postupy řešení a výsledky
- učitel vede žáky k samostatnému pozorování, aktivnímu vyhledávání a třídění informací a jejich systematizaci
- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení, poznávat jeho smysl a cíl, posuzovat své pokroky a směřovat k potřebě celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- učitel vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede je k organizování a k plánování úkolů a postupů, k vytrvalosti a přesnosti, k srovnávání, realistickému odhadování a ověřování výsledků
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům a řešením sami žáci, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, čímž dodává žákům sebedůvěru
- směruje žáky k různým zdrojům informací, které mohou vést k řešení problému a ověření správnosti postupu
- žáci si osvojují matematické postupy využitelné obecně při řešení problémových situací, posoudí problém, vyberou fakta, volí řešení, ověřují a realisticky zvažují jeho správnost

- upřesňují si pojem vztahu příčiny a následku a základy logických postupů v myšlení a jednání

- uplatňují osvědčené postupy při řešení nových problémů

Kompetence komunikativní

- žáci zdokonalují svůj grafický projev, učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka a symboliky, dokáží provést rozbor textu úloh a převést přirozený jazyk zadání do vyjádření v matematickém jazyce

- rozvíjejí své abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné argumentaci

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k výstižnému, logicky formulovanému, souvislému a kultivovanému projevu, dbá též na logickou časovou posloupnost v myšlenkových postupech a jejich vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k rozvíjení vzájemné spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh z běžného života a k poznávání možností matematiky i skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- žáci se učí pozitivně přijímat druhé, např. v součinnosti při vyhledávání informací a nad řešením problému v rámci práce ve dvojicích či menších skupinkách, učí se pracovat v týmu, kolegiálně si radit a pomáhat si
- ztrácejí zábrany vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti a potvrdit si je nebo vyvrátit podobnými zkušenostmi druhých či protipříklady
- učitel podněcuje žáky k argumentaci a kritickému usuzování, podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj, individuálním přístupem umožňuje každému zažít úspěch a hodnotí způsobem, který umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- učitel vede žáky při tvorbě a řešení aplikačních úloh ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k toleranci a respektování druhých, vnímání ekologických a environmentálních souvislostí a přijímání složitostí světa

- žáci se snaží porozumět složitosti světa na základě matematizace reálných situací a poznávají, že realita je složitější, než její matematický model

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh, odhadů, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností apod.) pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

- učitel vede žáky k správné interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů tabulek a jiných forem záznamů

- žáci se učí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu, za dodržení pravidel časového rozvržení práce, učí se časově organizovat též skupinovou činnost, učitel jim zároveň umožňuje hledat vlastní postup

- pracovní kompetence si žáci posilují také používáním pravítka, kružítka a dalších pomůcek, nevyjímaje výpočetní techniku, osvojují si dovednosti přesného rýsování a kreslení při dodržení vymezených pravidel

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, soustředěnosti; organizace času, plánování; práce ve skupinách, spolupráce, společná organizace, spolupráce i soutěživost; řešení problémů; kreativita při tvorbě úloh

Zejména při tvorbě a řešení slovních úloh v druhém období se dotýkáme dalších průřezových témat.
EV – vztah člověka k prostředí, ekologické a environmentální souvislosti
EGS – naše vlast a Evropa, porovnávání, rozlohy, výšky budov, nejvyšších vrcholů apod.
MkV – počty obyvatel, složení obyvatelstva, národnostní a etnické menšiny
MdV – identifikace podstatných a zbytečných informací z textu; kritický přístup k reklamě, slevy, výhodné nabídky apod.

Mezipředmětová souvislost

Výtvarná výchova a Praktické činnosti – znázorňování, modelování, výroba pomůcek, konstrukce modelů těles apod.
Předměty oblasti Člověk a jeho svět – vztahy, závislosti, měření apod.
Informatika – využívání vhodných výukových programů k procvičování počítání i k matematickému modelování a geometrii

Charakteristika předmětu Matematika v 3.období (2.stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení

Oblast je v 3.etapě realizována s časovou dotací 5 vyučovacích hodin v 6.ročníku, v 7. a 8. ročníku 4 hodin, v 9.ročníku 5 hodin u třídy bez RvHv a 4 hodin u třídy s RvHv.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- užití matematiky v reálných situacích

Důraz je kladen na rozvoj logického myšlení žáků a samostatného a tvůrčího postupu při řešení jednotlivých matematických situací.

V okruhu *Čísel a proměnné* žáci provádí veškeré početní operace v oboru přirozených, celých, racionálních a reálných čísel, řeší úlohy pomocí rovnic a jejich soustav, řeší aplikační úlohy na procenta, matematické situace s využitím dělitelnosti a řeší též kvantitativní vyjádření vztahu celku a jeho části. Žáci pracují s měřítky map a plánů. V tomto okruhu se objevuje úzká spojitost s jinými předměty (zeměpis – měřítko map, fyzika – převody jednotek, užití rovnic, chemie – úlohy na procenta a rovnice).

V okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žák pracuje se soubory dat a určuje vztahy mezi nimi (vztah přímé a nepřímé úměrnosti), funkční vztahy mezi nimi (zápis rovnicí, tabulkou a grafem) a učí se řešit matematicky reálné situace.

V okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* charakterizuje a třídí základní rovinné a prostorové útvary, vypočítává obvod, obsah, povrch a objem jednotlivých útvarů a těles, využívá pojem množiny bodů dané vlastnosti při konstrukci různých obrazců a využívá osové a středové souměrnosti.

V okruhu *Nestandardních aplikačních úloh a problémů* řeší úlohy zaměřené na prostorovou představivost a kombinuje poznatky a dovednosti z dalších tematických okruhů.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO – důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost a tvořivost – práce s mapou, slevy, využití poměru…
EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí ad.
EGS – porovnávání států, ekonomické grafy ad.

Předmět bude vyučován ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut v kmenových třídách s využitím některých hodin ve specializované učebně s PC, u vybraných tematických celků (statistika,…) využije vyučující práce v terénu. Vzhledem k počtu žáků ve třídách zatím nepředpokládáme dělení tříd na skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Ve 3.etapě výuky matematiky navazuje žák na rozvoj všech kompetencí z 1.a 2.etapy. Využívá při své práci výpočetní techniku jak ve formě osobních kalkulátorů ve třídě, tak PC ve specializované učebně.

Prioritou je, aby děti správně dokázaly vymezit hledaný výsledek – schopnost odhadu reálné situace a jejího výsledku je pro život velmi důležitá.

Kompetence k učení:

Po žácích učitel požaduje

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel pro dosažení těchto cílů

- zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí z ostatních vyučovacích předmětů a z reálného života

Kompetence k řešení problémů:

Žáci

- provádějí rozbor zadaného problému a plánují postup řešení, odhadují výsledek
- promýšlejí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů – matematizují reálné situace
- berou při řešení v úvahu složitost reálné situace oproti matematickému modelu

Učitel

- využívá chyb žáků při řešení pro vymezení správné cesty k nalezení cíle
- vede žáky k ověřování výsledků porovnáváním s praxí a ke správné formulaci odpovědí a závěrů, získaných při vyřešení úlohy

Kompetence komunikativní:

Žáci

- zdůvodňují své pracovní postupy, obhajují svůj postup a zdůvodňují jeho výhody
- vytvářejí hypotézy možných řešení
- komunikují přitom na odpovídající úrovni jednotlivých tříd

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální:

Žáci při řešení jednotlivých úloh

- spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření klidné a pracovní atmosféry v kolektivu
- při obhajování zvoleného postupu věcně argumentuje s využitím sebekontroly

Učitel

- zadává úlohy vedoucí žáky ke vzájemné spolupráci
- důsledně dbá na dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují volní a povahové rysy

– rozhodují se zodpovědně

Učitel

– vede žáky k respektování ostatních, k dodržování vzájemné úcty a ohleduplnosti
– umožňuje, aby žáci na základě předem jasně stanovených kriterií hodnotili činnost a její výsledky jak svou, tak ostatních žáků

Kompetence pracovní:

Žáci

– zdokonalují svůj písemný a grafický projev
– při organizování své práce jsou vedeni k efektivním postupům
požaduje a kontroluje dodržování dohodnuté kvality odvedené práce

Učitel

– požaduje kontrolu dodržování dohodnuté kvality odvedené práce
– vyžaduje dodržování stanovených termínů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika a její aplikace **Ročník: 1. (Období 1.)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• žák tvoří soubory o daném počtu prvků jako modely reálných situací, počítá předměty v souboru • rozpoznává, čte a zapisuje číslice 0-20 • porovnává přirozená čísla v oboru 0-20 a matematickými symboly znázorňuje poměr mezi nimi • užívá lineární uspořádání, zobrazí a znázorní číslo na číselné ose • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, sčítá, odčítá v oboru do 20 bez přechodu základu 10 a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti • řeší slovní úlohy s jednou neznámou, aplikuje v nich osvojené početní operace a praktickou zkušenost se zvyšováním nebo zmenšováním počtu, zjistí v zadání podstatné informace, provede výpočet a stanoví odpověď • používá příležitostně počítač jako jednu z pomůcek pro konkretizaci matematických představ	• vytváření číselné představy formou názorné manipulace s předměty • tvorba souborů prvků, znázorňování počtu, počítání předmětů • čtení a zápis čísel • porovnávání více, méně, větší, menší, rovno, používání symbolů > ,<, = • ujasňování pojmů před, za, hned před, hned za, mezi • orientace v číselné řadě a na číselné ose, znázorňování čísel v oboru přirozených čísel 0-20 • seznámení s pojmy jednotka a desítka • sčítání a odčítání v číselném oboru 0-20 bez přechodu základu 10 • řešení slovních úloh z reálného života s jednou neznámou na principu zvyšování nebo zmenšování počtu • seznámení s jednoduchými výukovými počítačovými programy a hrami	OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání EV- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• orientace v čase na základě denního režimu školáka, dnů v týdnu, střídání ročních období apod.	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• doplňuje schémata podle jednoduchých pravidel zařadí správně značku pro litr, kilogram, metr, korunu	• seznámení se značkami jednotek užívaných v souvislosti se záležitostmi a předměty běžného života • doplňování řetězců, obrázků a jednoduchých schémat	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• orientuje se v prostoru, popisuje ho a užívá správně pojmy vpravo, vlevo, vpředu, vzadu, nahoře, dole apod. • rozlišuje a popisuje jednoduché tvary a tělesa s nimiž se setkává v běžné realitě	• orientace v prostoru, popis prostředí • rozlišování základních rovinných útvarů (trojúhelník, čtverec, kruh) a jednoduchých těles (koule, krychle, válec)	.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika a její aplikace Ročník: 2. (Období 1.)

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• žák vypočítá příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku • používá pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl a využívá znalosti o záměně sčítanců • zapíše a přečte přirozená čísla v oboru do 100	• počítání v oboru přirozených čísel do 20 • záměna sčítanců • počítání v oboru přirozených čísel do 100 • práce s konkrétními soubory s daným počtem prvků do 100 (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) • orientace na číselné ose • rozklad dvojciferných čísel	OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání, kreativita EV- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • porovnává čísla do 100, seřadí je vzestupně i sestupně a matematickými symboly znázorňuje poměr mezi nimi • rozkládá čísla na desítky a jednotky, zaokrouhluje na desítky • sčítá a odčítá dvojciferná čísla v oboru do 100, bez i s přechodem základu 10 • vypočítá příklady s aplikací závorek • řeší a sám tvoří slovní úlohy se zvyšováním nebo zmenšováním počtu, zjistí v zadání podstatné informace, vytvoří jednoduchý zápis, provede výpočet a stanoví odpověď • seznamuje se s principem násobení a dělení v praktických situacích, násobení ověřuje opakovaným sčítáním shodných čísel • používá příležitostně počítač jako jednu z pomůcek pro rozvoj početních operací	• zaokrouhlování na desítky • řešení a tvorba slovních úloh z reálného života na principu zvyšování nebo zmenšování počtu • úvod do učiva o násobení v oboru přirozených čísel do 50 • práce s jednoduchými výukovými počítačovými programy a hrami	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• orientuje se v jednoduché tabulce, rozlišuje pojmy sloupec a řádek	• tabulky (např. rozvrhy hodin, sportovní výsledky apod.)	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• rozpoznává mince a bankovky v hodnotě do 100 korun a v praxi s nimi počítá • zjistí čas na hodinách klasických i digitálních, provádí jednoduché převody jednotek času	• mince a bankovky • hodiny, jednotky času (den, hodina, minuta, sekunda)	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• rozlišuje pojmy kreslení a rýsování • osvojuje si správné návyky při rýsování • používá pojem bod, čára, přímka, úsečka, lomená čára • užívá jednotku délky centimetr • rýsuje přímky, úsečky a lomené čáry, porovnává, odhaduje a měří v centimetrech délky úseček • rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	• základy rýsování • čára rovná, křivá, lomená • bod, přímky a úsečky • porovnávání, odhady a měření délek úseček • seznámení s jednotkami délky	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika a její aplikace Ročník: 3. (Období 1.)

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• žák zpaměti i písemně sčítá a odčítá dvojciferná čísla v oboru do 100, bez přechodu i s přechodem základu 10,	• sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 100 pamětně i písemně s kontrolou • sudá a lichá čísla • obor přirozených čísel do 1000	OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání, kreativita

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
provádí kontrolu, řeší slovní úlohy v daném oboru • rozlišuje sudá a lichá čísla • zapíše a přečte trojciferná přirozená čísla v oboru do 1000; užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání, vyznačí čísla do 1000 na číselné ose, porovná je vzestupně i sestupně a matematickými symboly znázorňuje poměr mezi nimi • rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě a zaokrouhluje je na desítky a stovky • sčítá a odčítá pamětně i písemně trojciferná čísla v oboru do 1000, bez i s přechodem základu, odhaduje výsledek, provádí kontrolu výpočtu • řeší a tvoří slovní úlohy z reálného života v číselném oboru do 1000, ve kterých aplikuje a modeluje všechny osvojené početní operace • užívá závorek v úlohách se dvěma početními výkony • používá symboly pro násobení a dělení a pojmy činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl	• orientace na číselné ose • rozklad trojciferných čísel v desítkové soustavě a zaokrouhlování • pamětné a písemné sčítání a odčítání v číselném oboru do 1000, slovní úlohy v daném číselném oboru • násobení a dělení v oboru násobilek v číselném oboru do 100 • pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobilek • slovní úlohy typu n-brát více a n-brát méně • práce s jednoduchými výukovými počítačovými programy pro rozvoj automatizace násobilek	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• násobí a dělí automatizovaně v oboru násobilek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 • v jednoduchých případech pamětně násobí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek • řeší a tvoří slovní úlohy na násobení a dělení a rozlišuje úsudky „o několik více či méně“ a „několikrát více či méně“ • ovládá jednoduchý výukový PC program k upevňování spojů násobilek a dělení • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• jednotky času a jednoduché převody	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• popisuje jednoduché závislosti (např.na nenáročném schématu) z praktického života • sestavuje a čte tabulky závislostí z praktického života, doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• závislosti na čase, okolnostech apod. (jednoduchá schémata, pohyb ve čtvercové síti apod.) • sestavování tabulek závislostí (násobky, ceny, vzdálenosti, jízdní řády apod.)	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvory a tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • rozlišuje rovinné útvary trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník, kruh, kružnice • rýsuje přímky, polopřímky, úsečky, kružnice	• rovinné útvary, tělesa • bod, průsečík, střed • odhady a měření délky a vzdálenosti, délkové jednotky	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• vyznačí bod, znázorní průsečík a střed • popíše a modeluje jednoduchá tělesa, nachází jejich reprezentaci v realitě (krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel) • porovnává velikost útvarů • měří a odhaduje délku úsečky • seznamuje se s jednotkami délky mm, cm, dm, m, km; měří s přesností na milimetry • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• osově souměrné útvary	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika a její aplikace Ročník: 4. (Období 2.)

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
• žák počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících • užívá lineární uspořádání, vyznačí čísla do 1 000 000 na číselné ose a porovná je • rozkládá čísla daného oboru v desítkové soustavě • zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly • pamětně násobí a dělí jednociferným číslem čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi	• početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 • orientace na číselné ose, porovnávání, rozklad v desítkové soustavě a zaokrouhlování čísel • pamětné sčítání a odčítání čísel	EV- vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem • písemně dělí jednociferným dělitelem • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost • řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) • řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony • používá kalkulátor ke kontrole svých výpočtů, pracuje s počítačovými výukovými programy a ověřuje vlastnosti početních operací a vztahů mezi nimi	• pamětné násobení a dělení jednociferným číslem. • písemný algoritmus násobení a dělení • písemné násobení jedno- a dvouciferným činitelem a dělení jednociferným dělitelem • odhad a kontrola výsledku • pořadí početních výkonů, komutativní zákon • užívání závorek • řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně) • práce s kalkulátorem a s vhodnými výukovými počítačovými programy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• zjistí hodnoty z diagramu • vyhledává, sbírá a třídí data	• jednoduché diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• určí vzájemnou polohu dvou přímek • sestrojí rovnoběžky, různoběžky a kolmice • vyznačí průsečík přímek	• vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky (průsečík), kolmice • čtverec a obdélník	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• rýsuje a znázorní základní rovinné útvary čtverec a obdélník. • sestrojí trojúhelník se třemi danými stranami • rozpozná a sestrojí trojúhelník pravoúhlý • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, odliší ji od kruhu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru modelováním, překládáním papíru. • určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • sčítá o odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě	• rovnoramenný, rovnostranný a pravoúhlý trojúhelník • kružnice, její střed a poloměr, kruh • osa souměrnosti, souměrné útvary • obsah čtverce a obdélníku • určování obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě • užití základních jednotek obsahu cm^2, m^2. • síť kvádru a krychle • grafické sčítání a odčítání úseček • určování délky lomené čáry • obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	• slovní úlohy s netradičními postupy rozvíjející logické myšlení	OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání, kreativita

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika a její aplikace **Ročník: 5. (Období 2.)**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
• žák počítá přes 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících • užívá lineární uspořádání, vyznačí čísla na číselné ose, porovná je a řeší příslušné nerovnice • zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě • zaokrouhluje přirozená čísla na milióny, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) • pamětně v jednoduchých případech násobí a dělí přirozená čísla • písemně sčítá až čtyři sčítance, odčítá dvě čísla • písemně násobí až čtyřciferným činitelem, dělí jedno- a dvojciferným dělitelem • provádí samostatně odhad a kontrolu svého výpočtu • využívá při počítání komutativnost, asociativnost a distributivnost • řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • převádí jednotky objemu	• početní operace a jejich vlastnosti v oboru přirozených čísel do 1 000 000 i přes 1 000 000 • **celá čísla** • orientace na číselné ose, porovnávání, rozklad v desítkové soustavě a zaokrouhlování čísel • **teploměr** • pamětné sčítání a odčítání čísel • písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel a odčítání dvou čísel • pamětné násobení a dělení jednociferným číslem • písemné násobení až čtyřciferným činitelem a dělení jedno- a dvojciferným dělitelem • odhad a kontrola výsledku • pořadí početních výkonů, komutativní, asociativní a distributivní zákon • kontrola výpočtů • propedeutika pojmu objem, jednotky objemu a jejich převody • jednotky délky, času a hmotnosti, složitější převody	EV-vztah člověka k prostředí -lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh)

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• převádí bezpečně jednotky času, délky, hmotnosti • rozlišuje římské číslice I až X, L, C, D, M • **modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku** • aplikuje pojem zlomek, dokáže zapsat a vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu • pojmenuje jednotlivé části zlomku • řeší jednoduché slovní úlohy na určení části celku či daného počtu • **porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel** • **přečte zápis desetinného čísla vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty** • **porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**	• římské číslice • práce s kalkulátorem a s vhodnými výukovými počítačovými programy • vyvození termínu zlomek, zápis zlomků, jejich sčítání, jednoduché úlohy • seznámení s termínem desetinné číslo, příklady jeho užití v praxi • zaokrouhlování desetinného čísla řádu desetin na celek • vyvození termínu zlomek, zápis zlomků, jejich sčítání, jednoduché úlohy • seznámení s termínem desetinné číslo, příklady jeho užití v praxi • zaokrouhlování desetinného čísla řádu desetin na celek	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• doplňuje řady čísel, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic, diagramy apod.	• dosazování za proměnou • čtení a sestavování tabulek různých závislostí, sloupcových diagramů,	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata
• umí vyhledávat údaje v jízdním řádu, ceníku, vývojovém grafu	jednoduchých grafů závislostí v soustavě souřadnic • vyhledávání údajů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník • vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce • převádí jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2, ha • řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce • vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn	• konstrukce a rýsování obdélníku, čtverce, pravoúhlého trojúhelníku • odhady a výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce • další jednotky obsahu (a, ha, km^2, mm^2), užití a převody • povrch kvádru a krychle • řešení úloh z praxe • modelování těles	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• slovní úlohy s netradičními postupy rozvíjející logické myšlení	OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání, kreativita

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika **Ročník: 6 (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
• Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností v oboru kladných desetinných čísel • Provádí početní operace s těmito čísly • Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • Provádí početní operace se zlomky	• Desetinná čísla – porovnávání, zaokrouhlování • Násobení a dělení 10, 100, 1000… • Početní výkony s nimi • Dělitelnost, násobek a dělitel, znaky dělitelnosti, prvočísla, čísla složená, soudělná a nesoudělná, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel • Zlomky – krácení, rozšiřování, pravý a nepravý zlomek, smíšené číslo, porovnávání, početní operace s nimi, složený zlomek	OSV – rozvoj schopností poznávání
	GEOMETRIE V PROSTORU	
• Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů, načrtne a sestrojí základní rovinné útvary, načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru	• Úhel a jeho značení, měření úhlů a jejich přenášení, početní výkony s nimi, úhly vedlejší a vrcholové • Rovnoběžníky a kolmice, čtverec a obdélník, jejich obvod a obsah, převody jednotek, trojúhelník – konstrukce, dělení podle stran a úhlů, vnitřní a vnější úhly trojúhelníku,výšky, těžnice, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku, osa úsečky,	OSV – kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kooperace a kompetice

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
v osové a středové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • Žák určí a charakterizuje kvádr a krychli, analyzuje vlastnosti a vypočítá objem a povrch těchto těles, načrtne a sestrojí náčrty a sítě těchto těles.	osa úhlu, konstrukce obrazu ve středové a osové souměrnosti, obrazy osově a středově souměrně sdružené. • Povrch a objem kvádru a krychle, jejich sítě, jednotky objemu a povrchu – obsahu, převody jednotek.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika Ročník: 7 (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
• Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • Žák užívá kvantitativní vyjádření celek – část poměrem, procentem • Žák řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky plánů a map • Žák řeší aplikační úlohy na procenta	• Celá čísla – kladná a záporná čísla, číslo O, číselná osa, čísla opačná, početní operace s nimi • Poměr, úměra, procento • Postupný poměr, měřítko plánu a mapy, krácení a rozšiřování poměru, převrácený poměr, změna velikosti v daném poměru • Procento – výpočet procentové části, části celku, výpočet základu, přechodem přes 1%, vzorečkem, trojčlenkou, promile, úrok.	EV – stav ovzduší, škodlivé látky v ovzduší, ochrana životního prostředí OSV – rozvoj schopností a poznávání MdV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY	
• Žák určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti • Vyjádří funkční stav rovnicí, tabulkou a grafem	• Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka, graf, tabulka, kartézský graf souřadnic x,y, poloha bodu v kartézském grafu souřadnic.	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů pro řešení jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • Určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti, načrtne síť • Odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu, analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• Přímky proťaté příčkou, úhly souhlasné a střídavé, úhly vrcholové a vedlejší • Čtyřúhelníky, rovnoběžníky a jejich vlastnosti, lichoběžníky (obecný, pravoúhlý, rovnoramenný) • Obsah a obvod čtyřúhelníku – rovnoběžníku a lichoběžníku • Shodnost trojúhelníků a rovinných útvarů, věty o shodnosti trojúhelníků, shodnost geometrických útvarů • Hranol – druhy a vlastnosti hranolů, síť hranolu, obraz hranolu v rovině • Povrch a objem hranolu, slovní úlohy	OSV – komunikace Kooperace a kompetice Rozvoj schopností a poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení • Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí	• Geometrické úlohy – obvod a obsah čtyřúhelníku, povrch a objem hranolu	OSV – kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika **Ročník: 8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Opakování učiva 7.ročníku **Výrazy**		
• rozumí pojmu výraz • matematizuje jednoduché reálné situace • s využitím proměnných • určí hodnotu číselného výrazu • zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní • text • umí dosadit do výrazu s proměnnou provádí početní operace s výr	• číselné výrazy • proměnná • výrazy s proměnnou • úpravy výrazů	
Druhá mocnina a odmocnina		
• určí druhou mocninu a odmocninu • výpočtem, pomocí tabulek, pomocí • kalkulačky • užívá druhou mocninu a odmocninu • ve výpočtech • chápe pojem reálné číslo	• pojem • čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin • určení druhých mocnin a odmocnin • pojem reálného čísla	
Pythagorova věta		
• rozliší odvěsny a přepony • rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty • využívá poznatků při výpočtu délek stran • pravoúhlého trojúhelníku • umí využít poznatky ve slovních úlohách • zaokrouhluje a provádí odhady s danou • přesností	• pojem • výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku • užití Pythagorovy věty	EV – Životní prostředí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Mocniny s přirozeným mocnitelem		
• zapíše číslo ve tvaru a . 10^n pro 1 < a < 10, • n je celé číslo • provádí početní operace s mocninami • s přirozeným mocnitelem	• čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem • zápis čísla pomocí mocnin deseti • početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	
Lineární rovnice		
• užívá a zapisuje vztah rovnosti • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení • řeší úlohy pomocí rovnic a nerovnic • vyjádří řešení nerovnic graficky • vyjadřuje neznámou ze vzorce	• rovnost • lineární rovnice • lineární nerovnice • ekvivalentní úpravy	
Kruh, kružnice		
• určí vzájemnou polohu přímky a kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic • vypočítává obvod a obsah kruhu	• vzájemná poloha přímky a kružnice • vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice • obsah kruhu	
Válec		
• charakterizuje válec, síť válce, podstavu a plášť • vypočítá povrch a objem válce	• Povrch válce • Objem válce	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Konstrukční úlohy		
• umí sestrojit jednoduché konstrukce • rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti • využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice...) v konstrukčních úlohách	• jednoduché konstrukce • množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • konstrukční úlohy – sestrojování trojúhelníků a čtyřúhelníků	OSV – Rozvoj schopností řešení problémů
Základy statistiky		
• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • zaznamená výsledky jednoduchých • statistických šetření do tabulek • vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	• základní statistické pojmy • základní charakteristiky statistického souboru	OSV – Rozvoj schopností kooperace a kompetencí k řešení problémů
Závěrečné opakování		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Matematika **Ročník: 9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
OPAKOVÁNÍ UČIVA 8.ROČNÍKU DĚLENÍ MNOHOČLENU JEDNOČLENEM, ROZKLAD NA SOUČIN		
• Žák rozkládá výraz na součin vytýkáním a podle vzorce	• Úpravy výrazů • Rozklad výrazů na součin	
LOMENÉ VÝRAZY		
• Žák vyjadřuje podmínky lomených výrazů • rozšiřuje a krátí lomené výrazy • provádí početní operace s lomenými výrazy	• Pojem lomený výraz • Podmínky lomených výrazů • Početní operace s lomenými výrazy	OSV – rozvoj schopností řešení problémů
LINEÁRNÍ ROVNICE, ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI, SOUSTAVY ROVNIC		
• Žák řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech • řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých metodou sčítací a dosazovací • se seznámí s grafickou metodou řešení soustavy lin.rovnic se dvěma neznámými	• Rovnice s neznámou ve jmenovateli • Soustava dvou rovnic se dvěma neznámými (metoda dosazovací, sčítací, grafická)	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
SLOVNÍ ÚLOHY		
• Žák matematizuje jednoduché reálné situace • řeší daný problém pomocí lineárních rovnic, úvahou • zdůvodní zvolený postup řešení a ověří výsledek řešení • hledá různé způsoby řešení dané úlohy • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• Jednoduché slovní úlohy • Slovní úlohy na společnou práci, směsi a pohyb	OSV – rozvoj schopností řešení problémů
LINEÁRNÍ FUNKCE		
• Žák zakreslí bod v PSS • chápe pojem funkce • sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce • užívá funkční vztahy při řešení úloh • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	• Pravoúhlá soustava souřadnic • Pojem funkce • Lineární funkce (přímá úměrnost) • Definiční obor, vzorec, graf	
KVADRATICKÁ FUNKCE, NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST		
• Žák rozlišuje lineární a kvadratickou funkci • sestaví tabulku a zakreslí graf kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti • matematizuje jednoduché reálé situace s využitím funkčních vztahů	• Kvadratická funkce a nepřímá úměrnost – rovnice, definiční obor a graf (parabola a hyperbola)	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
PODOBNOST		
• Žák rozlišuje shodné a podobné útvary • Žák užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	• Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků	
TĚLESA – JEHLAN, KUŽEL, KOULE		
• Žák charakterizuje jednotlivá tělesa • vypočítá povrch a objem jednotlivých těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• Kužel • Jehlan • Koule • Povrch a objem těles	
GONIOMETRICKÉ FUNKCE		
• Žák definuje základní goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku • Žák pomocí tabulek nebo kalkulačky určuje hodnoty jednotlivých goniometrických funkcí • Žák řeší úlohy pomocí goniometrických funkcí ▪ Žák umí nakreslit graf funkce sinus a kosinus pomocí jednotkové kružnice	• Funkce sinus a tangens • Rozšiřující učivo – funkce kosinus a kotangens • Jednotková kružnice, grafy goniometrických funkcí	OSV – kreativita, kombinace, kompetence k řešení problémů, rozvoj kombinačních schopností

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
FINANČNÍ MATEMATIKA		
• Žák řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování	• Základní pojmy finanční matematiky	EGS – Evropa a svět kolem nás MdV – zpracování mediálních sdělení
ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ		

6.2.2 Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je v 3.období realizován s časovou dotací 1 vyučovací hodiny v 7.a 8.ročníku tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy.

Vzdělávání je zaměřeno na – užití matematiky v reálných situacích

- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející úsudek (v 7.ročníku)
- náročnější úlohy (v 8.ročníku)

Důraz je kladen na rozvoj logického myšlení žáků a samostatného a tvůrčího postupu při řešení jednotlivých matematických situací.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

EV – ochrana životního prostředí, stav ovzduší ad.
OSV, VDO – důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
EGS – srovnání států – růst a počet obyvatel ad.
MdV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Po žácích učitel požaduje

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel pro dosažení těchto cílů

- zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí z ostatních vyučovacích předmětů a z reálného života

Kompetence k řešení problémů:

Žáci

- provádějí rozbor zadaného problému a plánují postup řešení, odhadují výsledek
- promýšlejí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů – matematizují reálné situace
- berou při řešení v úvahu složitost reálné situace oproti matematickému modelu

Učitel

- využívá chyb žáků při řešení pro vymezení správné cesty k nalezení cíle
- vede žáky k ověřování výsledků porovnáváním s praxí a ke správné formulaci odpovědí a závěrů, získaných při vyřešení úlohy

Kompetence komunikativní:

Žáci

- zdůvodňují své pracovní postupy, obhajují svůj postup a zdůvodňují jeho výhody
- vytvářejí hypotézy možných řešení
- komunikují přitom na odpovídající úrovni jednotlivých tříd

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální:

Žáci při řešení jednotlivých úloh

- spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření klidné a pracovní atmosféry v kolektivu
- při obhajování zvoleného postupu věcně argumentuje s využitím sebekontroly

Učitel

- zadává úlohy vedoucí žáky ke vzájemné spolupráci
- důsledně dbá na dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské:

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují volní a povahové rysy
- rozhodují se zodpovědně

Učitel

- vede žáky k respektování ostatních, k dodržování vzájemné úcty a ohleduplnosti
- umožňuje, aby žáci na základě předem jasně stanovených kriterií hodnotili činnost a její výsledky jak svou, tak ostatních žáků

Kompetence pracovní:

Žáci

– zdokonalují svůj písemný a grafický projev

– při organizování své práce jsou vedeni k efektivním postupům

Učitel

– požaduje a kontroluje dodržování dohodnuté kvality odvedené práce vyžaduje dodržování stanovených termínů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Cvičení z matematiky Ročník: 7. (Období: 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, zopakuje zlomky • Žák užívá kvantitativní vyjádření celek – část poměrem, procentem • Žák řeší aplikační úlohy na procenta, promile, úrok • Žák řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky plánů a map • Žák určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti a řeší praktické příklady ze života • Žák provádí odhady a kontroly výpočtů • Žák pozná a sestrojí útvary středově souměrné • Žák popíše vlastnosti trojúhelníku, určuje shodnost trojúhelníků a rovinných útvarů • Žák rozliší čtyřúhelníky a řeší praktické úlohy na výpočet jejich obvodu a obsahu • Žák pojmenuje hranoly a v praktických příkladech počítá jejich povrch a objem	• Učivo koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika 7. ročníku a je zaměřeno především na úlohy z běžného života: - hospodaření s penězi - plánování rodinného rozpočtu - nákup - cestování - platby v domácnosti - měřítko - poměr - procenta, promile - trojúhelníky, čtyřúhelníky - hranoly	EV – stav ovzduší, škodlivé látky v ovzduší, ochrana životního prostředí OSV – rozvoj schopností a poznávání - určení obvodu a obsahu pozemku,… - výpočet spotřeby,… MdV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Závislosti, vztahy, práce s daty		
• Žák určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti • Vyjádří funkční stav rovnicí, tabulkou a grafem • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů •	• Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka, graf, tabulka, kartézský graf souřadnic x,y, poloha bodu v kartézském grafu souřadnic. •	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Geometrie v rovině a v prostoru		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Cvičení z matematiky Ročník: 8. (Období: 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák určuje druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí tabulek a kalkulačky • Žák v praktických příkladech řeší úlohy pomocí Pythagorovy věty • Žák řeší početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • Žák matematizuje reálnou situace pomocí zápisu výrazu • Žák řeší početní operace s výrazy, určuje hodnotu výrazu • Žák v praktických úlohách řeší obsah kruhu, délku kružnice	• Učivo koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika 8. ročníku a je zaměřeno především na úlohy z běžného života: - výpočet délek stran, vzdáleností - výpočet obsahu kruhu,… při zavlažování - výpočet objemu a povrchu válcovitých těles - matematizování reálných situací - praktické statistické šetření z okolí žáků, školy	EV – ochrana životního prostředí OSV, VDO – rozvoj schopností a poznávání - rozvoj sociálních dovedností (práce ve skupině) MdV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák v praktických úlohách řeší povrch a objem válce • Žák matematizuje reálné situace sestavováním lineárních rovnic a nerovnic • Žák řeší praktické úlohy pomocí lineárních rovnic a nerovnic • Žák při řešení konstrukčních úloh zapisuje algoritmus postupu pomocí matematických symbolů a značek • Žák ve skupině zpracovává statistické šetření, jeho výsledky vyjadřuje pomocí diagramu		EGS – srovnání států – HDP, růst a počet obyvatel
Závislosti, vztahy, práce s daty		
• Žák určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti • Vyjádří funkční stav rovnicí, tabulkou a grafem • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka, graf, tabulka, kartézský graf souřadnic x,y, poloha bodu v kartézském grafu souřadnic.	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

6.2 Informatika

6.3.1 Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika klade hlavní důraz na rozvoj informatického myšlení žáků a na jejich porozumění základním principům digitálních technologií a informačních systémů.

Předmět informatika dává praktickou činností s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi prostor porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, algoritmizací, programováním, optimalizací činností, prezentováním dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.

Je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Vede žáky, aby se učili objevováním, spoluprací, řešením problémů či projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání problémů a jejich optimálnímu řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači.

Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Součástí je tedy i osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování a k ochraně svého soukromí, dat i zařízení.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou. Robotika umožňuje řešit praktické problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Digitální gramotnost se rozvíjí také v ostatních předmětech. Informatika svým specifickým dílem přispívá k položení základů uživatelských dovedností. Nikoliv však izolovaně, ale společně s ostatními obory.

Předmět je vyučován ve 4. a 5. třídě na I. stupni a ve všech třídách na II. stupni po jedné hodině v týdnu. (v plném rozsahu od 1. 9. 2024)

<u>Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu</u>

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích a dalších přenosných zařízeních (Apple iPad). Pro výuku jsou k dispozici další pomůcky v podobě robotických stavebnic (Vex Go) a programovatelných pomůcek. Výuka je realizována obvykle v PC učebně, některá témata jsou realizovatelná i bez počítače.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem. Na pamětné učení není kladen důraz. Vytváří prostor k samostatné i skupinové práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:
Učitel:
- vede žáky k praktickému a smysluplnému využití digitálních technologií a informačních systémů, k získávání, porovnávání a třídění informací z různých zdrojů
- vede žáky k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Žák:
- využívá technologií a systémů k vyšší efektivitě učení a při organizaci práce
- samostatně vyhledává a zpracovává informace, odlišuje podstatné od nepodstatného

Kompetence k řešení problémů:
Učitel:

- podporuje tvořivé informatické myšlení při řešení problémů, nacházení různých řešení a výběr toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- vede žáky k systémovému přístupu při analyzování situací a jevů světa kolem nich
- vede k porozumění různým přístupům kódování informací i různým způsobům jejich organizace

Žák:
- řeší problémy samostatně i ve spolupráci s ostatními
- hledá a dosahuje vhodných způsobů řešení
- vypořádává se s problémy s otevřeným koncem

Kompetence komunikativní:
Učitel:
- vede žáky k smysluplnému využívání současných technologií ke komunikaci, za dodržování společenských konvencí, s vědomím obezřetnosti při sdílení citlivých osobních informací a plném respektu k právům druhých
- vede žáky také ke komunikaci pomocí formálního jazyka, kterým porozumí i stroje

Žák:
- využívá rozličné formy komunikace
- korektně interpretuje relevantní data a obhajuje je pomocí věcných argumentů, prezentuje vlastní postoje, je současně otevřen myšlenkám druhých
- využívá formální jazyk při vybraných činnostech (základy programování)

Kompetence sociální a personální:
Učitel:
- plánuje činnosti, vytváří klima pro tvořivou spolupráci, poskytuje svou pomoc

Žák:
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, účinně se zapojuje
- při skupinové práci je tolerantní a respektuje své spolupracovníky

Kompetence občanské:
Učitel:
- vede žáky k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Žák:
- respektuje etická a právní pravidla při práci s informacemi a sdílení dat
- využívá digitální zařízení, aplikace a služby při zapojení do života školy a do společnosti

Kompetence pracovní:

Učitel:
- vede žáky k standardizování pracovních postupů a automatizaci v situacích, kdy to usnadní práci
- vede žáky k bezpečnému užívání technických zařízení
- vytváří prostředí týmové spolupráce

Žák:
- uvědomuje si význam digitálních technologií pro široké uplatnění ve vlastní budoucí praxi a využívá jich k usnadnění a zefektivnění své činnosti
- při práci s technikou a při nakládání s informacemi respektuje bezpečnostní pravidla
- získává zkušenost, že týmová práce umocněná technologie může vést k lepším výsledkům

Kompetence digitální:

Na konci základního vzdělávání žák:
- ovládá a využívá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- dle konkrétní situace volí postupy k získávání, vyhledávání, posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika **Ročník: 4. (období 2.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP	Obsah učiva	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
Úvod do světa výpočetní techniky		
• Uvede využití výpočetní techniky v praxi • Dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla práce s výpočetní technikou	• Seznámení s oblastmi využití výpočetní techniky dříve a dnes • Ustanovení pravidel práce s elektronickými zařízeními • Hygiena práce s výpočetní technikou	
Ovládání digitálních zařízení a orientace v jejich OS		
• Dovede zapnout/vypnout/restartovat zařízení • Zná a dovede využívat základní periferie PC: myš, klávesnice, sluchátka • Dovede používat zařízení s dotykovou obrazovkou (tablet) • Zvládá základní nastavení OS, práce se soubory, složkami, aplikacemi a vyhledávačem	• Periferie PC: ovládání myši a klávesnice • Nastavení zařízení: tapeta, hlasitost, nastavení myši • Práce s OS: kopírování/vkládání, snímky obrazovky, orientace v adresářovém stromu, vyhledávání • Tvorba/úprava/mazání souborů (text, prezentace, obrázky) • Spouštění a práce s danými aplikacemi	
Internet a sdílené prostředí		
• Využívá lokální sdílená úložiště • Uvede způsoby využití internetu • Využívá školní informační systém • Zná základní bezpečnostní pravidla pohybu na síti • Dovede propojit digitální zařízení (kabel, Wi-Fi, Bluetooth)	• Práce s lokálním sdíleným úložištěm • Seznámení s internetem a principem jeho fungování • Přihlášení do školního informačního systému, orientace v něm, využívání základních funkcí (zprávy, známky, testy, domácí úkoly) • Práce s danými webovými servery, aplikacemi	

	• Propojování zařízení za účelem vzájemné komunikace	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
Algoritmizace		
• Dovede rozložit postup na jednotlivé kroky vedoucí k cíli • Rozebraný postup symbolicky zapíše • Zápis upraví dle dalších podmínek	• Seznámení se světem algoritmizace a programování • Popis principu algoritmizace • Využití rozkladu problému na jednotlivé kroky vedoucí k jeho řešení • Různé způsoby zápisu postupu • Úprava zápisu dle zadání	
Programování a robotika		
• Uvede oblasti využití programování a robotiky v praxi • Sestaví robota podle návodu • Přenese symbolický zápis postupu řešení problému do blokově orientovaného programovacího jazyku • Na sestaveném robotovi otestuje vytvořený program • Využívá senzory a cykly pro tvorbu komplexnějších programů	• Seznámení se světem programování a robotiky • Práce s robotickou stavebnicí: sestavení robota • Tvorba jednoduchých programů v blokově orientovaném programovacím jazyku a přenos symbolických zápisů • Propojení robota s digitálním zařízením, nahrání a spuštění programu • Evaluace programu a oprava chyb • Seznámení se senzory a jejich využitím • Seznámení s cykly a jejich využitím	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
Pojem informace a práce s ní		
• Dovede popsat proces získávání, přenosu a ukládání informací • Interpretuje získané informace	• Práce se danými zdroji informací (internet, kniha, řeč, obraz atd.)	

• Dovede za/dekódovat danou informace • Zná základní principy šifrování a práce dešifrování	• Využití získaných informací pro tvorbu daného informačního sdělení • Seznámení s problematikou kódování: o co se jedná, proč a jak se využívá • Kódování daných informací obrázkem, zvukem atd. • Seznámení s problematikou šifrování: o co se jedná, proč a jak se využívá • Šifrování daných informací jednoduchou substituční šifrou	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika (přechodně do 30. 6. 2023) Ročník: ~~3. a~~ 5. (období ~~1. a~~ 2.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Základy práce s počítačem		
Seznámení se světem počítačů bezpečnost a hygiena při práci		
• Uvede příklady použití počítače v praxi • Vysvětlí zásady bezpečného používání elektronického zařízení • Dodržuje zásady hygieny a zdravotní nezávadnosti při práci na PC	• Seznámení s oblastí informačních technologií a informační činnosti • Seznámení s širokým multimediálním využitím počítačů v různých oborech lidské činnosti • Bezpečnost práce a hygiena při používání elektronických zařízení	
Obsluha PC a jeho periferních zařízení		
• Ovládá běžnou obsluhu a údržbu PC • Využívá základní funkce PC • Řeší základní problémy s HW a SW	• PC a jeho přídavná zařízení • Obsluha zařízení, využívání funkcí PC • Běžné problémy s hardware (HW) a software (SW) a jejich řešení	
Hardware a software		
• Rozlišuje nejzákladnější části HW a vysvětlí jejich funkci • Orientuje se v základní SW výbavě počítače • Využívá nabídku školního výukového SW • Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	• Názorné seznámení s HW strukturou PC • Popis a funkce jednotlivých částí hardware PC, jeho periferií a dalších elektronických zařízení • Seznámení s terminologií a základním SW vybavením PC • Operační systémy –Windows, Linux, Apple – základní funkce • Výukový software • Ochrana dat	
Zpracování a využití informací		
Textové a grafické editory		

• Vytvoří a uloží dokument textového editoru, využívá možnosti formátování, volí vhodnou úpravu • Vytváří jednoduché grafické výtvory • Seznamuje se s úpravou digitální fotografie ve fotoeditoru • Pojmenuje a ve vhodném formátu uloží soubor do daného adresáře	• Textové editory - Poznámkový blok, Writer, Word – základní funkce • Základní zásady grafické úpravy textu • Práce v jednoduchém grafickém programu Malování, Draw • Základní úpravy fotografií v libovolném fotoeditoru (např.Gimp, Zoner, on-line aplikace) • Ukládání souborů do vhodných adresářů, jejich pojmenování, formát doc, jpg, gif	MdV – vytváření sdělení
Vyhledávání informací a komunikace		
• Zachází bezpečně s osobními daty a informacemi při práci na internetu a při komunikaci na mobilních zařízeních • Používá vhodné a jednoduché cesty k vyhledání informací v síti internet • Vyhledává dané informace na portálech, v knihovnách, databázích apod. • Komunikuje pomocí e-mailu, seznamuje se s přednostmi i riziky používání chatovacích služeb a sociálních sítí	• Společenský tok informací – zdroje, média • Zásady bezpečného pohybu v prostředí internetové sítě • Internetové prohlížeče a vyhledávače • Volba vhodných cest k vyhledávání informací • Seznámení se zajímavými portály, službami, aplikacemi a vhodnými stránkami • Komunikace v prostředí internetu a s pomocí mobilních telefonů a dalších zařízení	MdV – fungování a vliv médií OSV - komunikace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika **Ročník: 6. (období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP	Obsah učiva	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
Vývoj výpočetní techniky		
• Uvede základní milníky vývoje výpočetní techniky a jejich význam • Orientuje se v posledních trendech výpočetní techniky	• Seznámení s historií vývoje výpočetní techniky od starověku po současnost • Oblasti rozvoje výpočetní techniky v současnosti a praktická demonstrace na vhodných příkladech	
HW digitálních zařízení		
• Rozlišuje základní komponenty digitálních zařízení • Uvede význam a nejdůležitější parametry základních komponent	• Seznámení se základními komponenty digitálních zařízení formou praktické ukázky • Vysvětlení významu jednotlivých komponent a důležitosti jejich parametrů	
Rozšíření znalostí práce v OS		
• Stáhne, na/odinstaluje aplikaci • Ovládá pokročilejší nastavení OS a klávesové zkratky • Dokáže vypnout neodpovídající a automaticky startující aplikaci	• Práce ve virtuálním prostředí: stahování, instalace, odebrání aplikace, pokročilé nastavení OS • Ovládání OS a aplikací klávesovými zkratkami: zpět/dopředu, ukončení aplikace, Správce úloh, zkratky v prohlížeči atd.	
Základy vektorové grafiky		
• Uvede oblasti využití vektorové grafiky a rozdíl od rastrové • Dovede vytvořit jednoduchý výtvor (logo, plakát) ve vektorovém grafickém editoru podle zadání	• Seznámení s vektorovou grafikou a rozdíly oproti rastrové • Tvorba digitálního díla v daném vektorovém grafickém editoru dle zadání	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		

Algoritmizace		
• Dovede rozložit postup na jednotlivé kroky vedoucí k cíli • Rozebraný postup symbolicky zapíše • Zápis upraví dle dalších podmínek	• Seznámení se světem algoritmizace a programování • Popis principu algoritmizace • Využití rozkladu problému na jednotlivé kroky vedoucí k jeho řešení • Různé způsoby zápisu postupu • Úprava zápisu dle zadání	
Stavba a programování robotů		
• Uvede oblasti využití programování a robotiky v praxi • Sestaví robota podle návodu • Přenese symbolický zápis postupu řešení problému do blokově orientovaného programovacího jazyku • Na sestaveném robotovi otestuje vytvořený program • Využívá senzory, cykly, podmínky a náhodu pro tvorbu komplexnějších programů	• Seznámení se světem programování a robotiky • Práce s robotickou stavebnicí: sestavení robota • Tvorba jednoduchých programů v blokově orientovaném programovacím jazyku a přenos symbolických zápisů • Propojení robota s digitálním zařízením, nahrání a spuštění programu • Evaluace programu a oprava chyb • Seznámení se senzory a jejich využitím • Využití senzorů, cyklů, podmínek, náhody a vlastních bloků pro řešení daných úloh	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
• Rozpozná a dekóduje zakódované informace • Pomocí vhodných nástrojů kóduje informace • Porovná vhodnost různých způsobů kódování dat v daných situacích	• Práce s různě zakódovanými daty, jejich rozlišení a interpretace • Kódování informace vlastními obrázky vytvořenými ve vektorovém grafickém editoru	

	• Vyhodnocení optimálních způsobů kódování dat v daných situacích	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
• Orientuje se v grafech a tabulkách • Interpretuje data získaná z tabulek/grafů • Propojuje tabulky na základě klíčových hodnot • Zjednodušeně popíše a graficky znázorní daný systém (např. školní informační systém)	• Čtení dat ze zadaných grafů a tabulek • Vyvození závěrů na základě zadaných dat • Úvod do databází pomocí propojování tabulek na základě klíčových hodnot • Tvorba zjednodušeného schématu školního informačního systému ve vhodném prostředí a jeho popis: uživatelské role, jejich význam a data s nimi asociovaná (známky, kontakt atd.)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Informatika (přechodně do 30. 6. 2023) Ročník: 7. (3. období)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
Zpracování a využití informací		
Textové editory		
• Vytváří a ukládá dokumenty textového editoru • Ovládá základy formátování textu • Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla	• Textový editor Word či Writer • Funkce textového editoru, formátování • Zásady grafické úpravy textu, estetika, typografie • Rozvoj pracovních dovedností v textovém editoru	MdV – tvorba mediálního sdělení
Grafické editory		
• Seznamuje se s různými druhy počítačové grafiky • Vytváří v požadované kvalitě soubory počítačové grafiky	• Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy • Funkce vybraného grafického editoru	

• Uplatňuje základní estetická pravidla • Seznamuje se s programy na úpravu digitální fotografie, ve vhodně zvoleném fotoeditoru provádí jednoduché úpravy	• Rozvoj pracovních dovedností v grafickém editoru • Úprava fotografií (libovolný fotoeditor) • Estetická pravidla pro práci s obrazem	
Tabulkové editory – Calc, Excel		
• Orientuje se v prostředí tabulkového editoru • Vytvoří tabulku, vloží do ní data, porovná je, upraví • Provede početní operace pomocí jednoduchých vzorců • Vytvoří graf na základě tabulky a upraví jeho parametry dle potřeby • Vloží graf i tabulku do aplikace textového editoru v rámci OLE	• Tabulkové editory Calc, Excel • Pojmy sešit, list, řada, buňka, sloupec; formáty souborů • Vytváření tabulek, vkládání dat, jednoduchých vzorců • Tvorba grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu • Mechanismus OLE – vymezení pojmu, užití	
Prezentace informací		
• Orientuje se v prostředí programu typu Impress či Power Point • Vytvoří v požadované kvalitě multimediální prezentaci na dané téma • Dokáže vytvořit a editovat vlastní prezentaci na internetu	• Prezentační programy – např.Impress, Power Point • Funkce prezentačních programů • Vytváření multimediálních prezentací • Estetické a typografické zásady prezentací • Formy prezentace na internetu – webové stránky, blog, fotogalerie, osobní profil apod	MdV – tvorba mediálního sdělení
Práce s daty, ukládání dokumentů do adresářů		
• Pravidelně správně ukládá a zálohuje výsledky své činnosti	• Způsoby ukládání a zálohování dat • Běžně užívané formáty souborů	

• Dbá na úsporné nakládání s daty, ukládá ve vhodném formátu, případně komprimuje velikost souborů • Orientuje se v adresářích počítače, vytváří a upravuje je	• Dokumenty a adresáře • Velikost souborů – komprimace, komprimační programy, formát rar, zip	
Vyhledávání informací a komunikace		
• Zachází bezpečně s osobními daty a informacemi v prostředí sítě internet a při komunikaci na mobilních zařízeních • Vyhledává efektivně informace v síti internet • Ověřuje věrohodnost informací a zdrojů, čerpá z více různých zdrojů a porovnává a vyhodnocuje údaje z nich • Komunikuje v prostředí internetu a s pomocí dalších komunikačních zařízení (např.mobilní telefony apod.) • Pracuje s informacemi v souladu se zákony	• Zásady bezpečného pohybu v prostředí internetové sítě • Internetové prohlížeče a vyhledávače • Formulace dotazu při vyhledávání • Hodnota a relevance informace a zdrojů • Tipy na vhodné internetové portály • Různé způsoby komunikace • Informační etika, netiketa, ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright	MdV – kritické vnímání mediálního sdělení, jeho stavba, interpretace, autor OSV - komunikace VDO – občanská společnost: ochrana duševního vlastnictví

6.3 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pro celý 1. stupeň ZŠ a připravuje základy pro specializovanou výuku ve vzdělávacích oblastech 2. stupně – Člověk a společnost, Člověk a příroda a Výchova ke zdraví. Integruje předměty Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda.

6.4.1 Prvouka

Obsah vyučovacího předmětu Prvouka

Úkolem je vytvořit ucelený obraz světa, prostoru a času. V tomto období věnujeme pozornost zejména místním společenským a přírodním jevům. Dochází k úzkému sepjetí prakticky se všemi vyučovacími předměty. Chápeme současnost jako výsledek minulosti a start do budoucnosti.
Základní tematické okruhy: Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

Časové vymezení

Předmět je probírán v prvních třech ročnících. V 1.ročníku 2 hodiny týdně, ve 2.ročníku 3 hodiny týdně a ve 3.ročníku 2 hodiny týdně ve třídě s hudebním zaměřením a 3 hodiny týdně ve třídě běžné.

Organizační vymezení- formy práce

Aktivitu podněcujeme řízenou činností všech žáků (dle ročníku dvojice-skupina). Organizujeme jednoduché pokusy, seznamujeme žáky se základními pracovními nástroji a prostředky. Využíváme možností besed a vycházek (oblast dopravní výchovy, životní prostředí). Oceňujeme význam pobytu třídního kolektivu na škole v přírodě, kde lze snáze realizovat i některé menší projekty, které výuku obohatí a uvádějí žáky do života širší společnosti. Výsledky svých pozorování a zjištění zaznamenávají písemně, případně výtvarně.

Výchovně vzdělávací strategie - kompetence

<u>Kompetence k učení</u>

poznávat a užívat způsobů metod při jejich budoucí samostatné práci
učit se orientovat ve světě informací, řešit a třídit je
motivace na základě prožitého úspěchu k aktivitě pro celoživotní vzdělávání

<u>Kompetence k řešení problému</u>

vnímat problémové situace ve škole i mimo ni, rozhodovat o jednání v situacích, kdy je ohroženo zdraví a bezpečnost jejich i druhých
učit se pracovat s odbornou literaturou (encyklopedie apod.), která vede k řešení problému, ověřovat a srovnávat
účast na různých tvořivých soutěží, umět vyhrávat i prohrávat a hledat řešení
poznávat jedinečnost sebe samého

Kompetence komunikativní

prostor pro možnost vyjádřit vlastní názor i způsob řešení zadaného úkolu
schopnost vyslechnout názor spolužáka a kulturně diskutovat, navzájem se respektovat
využití rozsáhlých možností informačních a mediálních prostředků

Kompetence sociální a personální

schopnost pracovat nejen individuálně, ale i ve dvojici či menší skupině
pochopit nutnost vzájemné tolerance a pocitu zodpovědnosti
pravidla vzájemného chování kladné atmosféry ve skupině, zdůraznit vhodné vzájemné oslovování

Kompetence občanská

respektovat názor ostatních lidí (poznatky z historie)
pravidla pro činnost skupiny a nutnosti jejich dodržování
seznámit s významem jednotlivých složek život. prostředí i prostředí jako celku
uvědomění nejen vlastních práv,ale i povinností
nutnost vzájemné spolupráce a uznání osobnosti druhého

Kompetence pracovní

organizace jejich pracovního místa, ukládání pomůcek, nářadí
základní zručnosti při práci se základními pracovními prostředky a materiály
nutnost dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při jejich pracovních činnostech
seznámení s různými obory lidské činnosti a jejího významu pro společnost

Kompetence digitální
spoluúčast žáků na vytváření pravidel při používání digitální techniky včetně interaktivní tabule ve třídě, mobilního telefonu apod.
dodržování pravidel chování v digitálním světě při interakci s ostatními uživateli, ochrana osobních údajů a bezpečné prezentování se
zdravé používání online technologií, uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání
zpřístupňování digitálních a online aplikací žákům ke zkoumání světa, pokusům apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Prvouka Ročník: 1. (období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák • popíše cestu do školy a zpět • určí jméno ředitele školy svého učitele • rozliší vhodnost svého i kamarádova chování • **chová se tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných** • organizuje pořádek ve svých věcech a na pracovním místě • poznává svůj domov, určí, že žije v hlavním městě ČR • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jak přednostem, tak nedostatkům • **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času**	• Náš domov, škola. • Budova školy a její okolí. • Osobní bezpečí, kontakt s neznámými osobami. • **Riziková místa a situace.** • Vztahy mezi lidmi – společnost, rodina. • Vztahy ve třídě, ve škole.	OSV Mezilidské vztahy. Poznávání etnických skupin.
• využívá elementárních znalostí o lidském těle • určí základní části těla člověka • odhadne význam otužování • uplatňuje základní hygienické návyky • vymezí pravidla vhodného stolování • zásady správného chování u lékaře • dokáže se orientovat při úrazu vlastním či druhého • požádá o případnou pomoc pro sebe nebo kamaráda	• Lidské tělo, běžná onemocnění. • Péče o zdraví, správná výživa, hygiena. • Základy první pomoci.	
• určí dny v týdnu • užívá názvy ročních období a jejich charakteristika • používá názvy měsíců • vysvětlí změny v přírodě podle ročního období • zjistí časové zařazení Vánoc a Velikonoc	• Orientace v čase: den, týden, měsíc, rok. • Současnost a minulost v našem životě. • Budoucnost žáků, rodičů.	

• popíše některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice		
Žák • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy • posoudí role rodin i příslušníků a vztahy mezi nimi • objasní potřebu vzájemné tolerance	• Rodina – vzájemná zodpovědnost. • Pravidla rodinného života.	
• odvodí význam a potřebu různých povolání • aplikuje zkušenosti o práci rodičů • poznává důležitost dodržování pracovní doby • **orientuje se ve svém rozvrhu dne**	• Práce dospělých, základní povolání. • Pracovní prostředky v daném povolání. • Volný čas a jeho využití. • **Denní režim**	
• určí názvy mláďat určených hospodářských zvířat • odhadne užitek z chovu domácích zvířat	• Základní druhy hospodářských zvířat.	
• rozezná pojem domácí a volně žijící zvířata • zdůvodní potřebu zeleniny a ovoce v lidské stravě • porovná pojem jehličnatý – listnatý strom • vysvětlí, jak pečuje o pokojové rostliny doma	• Ovoce, zelenina – základní druhy. • Listnaté a jehličnaté stromy. • Péče o běžné pokojové rostliny.	
• uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu • reaguje přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (nejen doprava, ale i např. koupání)	• Znalost pravidel silničního provozu. • Správné a bezpeční chování při mimořádných událostech.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Prvouka Ročník: 2. (období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák • používá základní pravidla slušného chování v rodině a společnosti • projevuje vhodné chování ke spolužákům se speciálními vzdělávacími potřebami • **projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům** • určí vztahy širší rodiny (sestřenice apod.)	• Rodina, práva a povinnosti jejích členů. • Chování a soužití lidí ve společnosti. • Pomoc nemocným a zdravotně postiženým	
• určí rozdíl městská – venkovská krajina • užívá pojem „hlavní město Praha“ • uskuteční návštěvu místních v rámci místních podmínek • uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu i s ohledem jízdy na kole • předpovídá eventuální nebezpečí v okolní dopravě • **ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek** • chová se obezřetně při setkání s neznámými osobami • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě • **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času**	• Obec, místní krajiny, čistota krajiny. • Osobní bezpečí. • **Riziková místa a situace.**	
• orientuje se v čase – kalendářní x školní rok, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty • vysvětlí nutnost dodržování denního režimu • vysvětlí na příkladu z okolí minulost, přítomnost, budoucnost	• Orientace v čase, časový řád, denní režim • Současnost a minulost v našem životě.	

• pojmenuje některé významné památky či kulturní instituce	• Významné památky a kultura v obci a regionu.	
Žák • definuje náplň zaměstnání rodičů • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • váží si práce a jejích výsledků • rozlišuje čas pro práci a odpočinek (aktivní, pasivní) • volí si vhodný způsob využití volného času • rozezná základní nástroje, přístroje, zařízení v domácnosti a jejich význam	• Pracovní činnost lidí, tělesná a duševní práce. • Volný čas a jeho využití. • Pohybový režim. • Riziko návykových látek. • Bezpečnost při práci v domácnosti.	
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky • aplikuje elementární znalosti o lidském těle • projevuje vhodným chováním a činností vztah k osobnímu zdraví • dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	• Lidské tělo. • Péče o zdraví. • Správná životospráva. • Digitální technologie a jejich zdravé využívání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Prvouka Ročník: 3. (období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák • se orientuje v místě bydliště, okolí školy, vyznačí je na jednoduchém plánu • vyhledá základní údaje z historie a současnosti obce • zjistí některé místní zvyky, tradice • určí charakter života ve velkoměstě, stanoví jeho významné objekty • zjistí postupně významné dny ČR	• Domov. Škola. • Obec, místní krajina • Jednoduché plány obce • Kultura, současnost a minulost • Významné dny ČR.	EV – vztah člověka k prostředí, život. Styl Občanská společnost a stát.
• vymezí hlavní a vedlejší světové strany	• Místní a okolní krajina obce.	

• v přírodě se orientuje podle světových stran • odhadne důležitost lidské prevence proti přírodním katastrofám (povodně apod.)	• Její současnost a minulost. • Regionální památky.	
• vysvětlí význam odpadu jako druhotné suroviny a jeho likvidaci • pozoruje a vysvětlí některé vlastnosti a změny látek • vymezí látky pevné, kapalné, plynné • vysvětlí základní pravidla bezpečnosti při styku s nimi • provádí jednoduché pokusy u známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti • užívá vhodné pomůcky včetně digitálních a provádí měření délky, času, hmotnosti, objemu a teploty různých materiálů	• Vlastnosti a změny látek • Voda a vzduch. • Nerosty, horniny, půda. • Jednoduché pokusy • Vážení a měření	
• Žák • rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny podle nápadných určujících znaků • uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • zjišťuje podmínky života na Zemi • vymezí znaky života – dýchání, výživa, vylučování, rozmnožování, růst, vývoj •	• Živá a neživá příroda • Životní podmínky	
• objasní třídění živočichů • vysvětlí bezpečný vztah ke zvířatům • zdůvodní chování člověka při nálezu nemocných či uhynulých zvířat (vzteklina) • rozlišuje domácí a hospodářská zvířata • stanoví vybraná volně žijící zvířata (pole, louky, les apod.)	• Živočichové, Životní podmínky. • Třídění: savci, ryby, obojživelníci, hmyz.	
• pojmenuje části rostlin • popíše projevy života rostlin • rozpozná vybrané druhy plodů a semen a jejich význam	• Rostliny, životní podmínky. • Rovnováha v přírodě • Ochrana přírody.	

• vymezí vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (zahrada, louka, les) • rozezná vybrané hospodářské a léčivé rostliny, jejich význam • popíše běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby		
• Žák • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a druhých • reaguje přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • posoudí nebezpečí šikany, násilí, obtěžování • zhodnotí nevhodnost brutálních filmů	• Člověk, rodina. • Soužití a jejich chování. • Právo a spravedlnost.	
• využívá elementárních znalostí o lidském těle • projevuje vhodným chování a činnostmi vztah ke zdraví • zdůvodní nebezpečí užívání návykových látek • objasní nutnost odpočinku po poctivě vykonané práci, posoudí rozdíl mezi aktivním a pasivním odpočinkem	• Lidské tělo, péče o zdraví. • Správná životospráva. • Pohybový režim. • Aktivní odpočinek.	
• respektuje nutnost zachovávat klid při pobytu ve volné přírodě • uplatňuje základní pravidla účastníka silničních provozu • zjistí pravidla mladého cyklisty • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• Zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici.	

6.4.2 Přírodověda

6.4.3 Vlastivěda

Časové vymezení a organizace výuky
Ve druhém období (4. a 5. ročníku) je oblast Člověk a jeho svět realizován formou tematických celků v předmětech Přírodověda a Vlastivěda (ve 4. ročníku 1 hodina Přírodovědy a 1 hodina Vlastivědy, v 5. ročníku 1 hodina Přírodovědy a 2 hodiny Vlastivědy).
Vzhledem k širokému zaměření výukového obsahu se zde nabízí možnost individuálního přístupu, široká paleta výukových metod a postupů. Kromě frontálního vyučování se zde uplatní skupinová práce, praktické pokusy, diskuse, exkurse do muzeí, návštěva výstav a pořádání poznávacích výletů. Žáci zde mohou uplatnit svou domácí přípravu a spolupodílet se na obsahu formou referátů spolu s vyučujícím a účastí na tvorbě projektů v rámci třídy a školy. Vzhledem k velmi širokému záběru témat dochází k prolnutí a využívání zkušeností a znalostí v dalších vzdělávacích oblastech, jako je např. Matematika, Jazyky i Člověk a umění.

Vzdělávací obsah
Tato oblast staví na poznatcích, dovednostech a prvotních zkušenostech získaných v rodině i v předškolním vzdělávání.
Člověk a jeho svět je členěn do pěti vzájemně prostupujících tematických okruhů.
V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí o životě v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Součástí tohoto okruhu je i Dopravní výchova. U žáků by mělo toto téma utvářet vztah k místu jejich bydliště, rozvíjet a podporovat národní cítění a vlastenecký vztah k naší zemi.
Tematický okruh Lidé kolem nás si žáci osvojují základy slušného chování, poznávají a pojmenovávají vzájemné vztahy mezi lidmi. Seznamují se s principy demokratické společnosti, se svými právy i povinnostmi. Prostřednictvím tohoto tématu narážejí na současné globální a společenské problémy.
Okruh nazvaný Lidé a čas pomáhá žákům orientovat se v čase. Je jim poskytnut první pohled do historie věcí a dějů, učí se pozorovat vývoj a s ním související změny probíhající v čase. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost a kulturní bohatství svého regionu i naší země.
Rozmanitost přírody, jak se nazývá další tematických okruh, přináší poznatky o Zemi jako planetě, o Sluneční soustavě, živé i neživé přírodě. Podněcuje v žácích snahu o ochranu přírody a zlepšení životního prostředí.
Poslední z pěti okruhů, Člověk a jeho zdraví, umožňuje žáky poznávat především sami sebe, své Biologické a fyziologické funkce a potřeby. Zabývá se vývojem člověka od narození do dospělosti, ponouká k zodpovědnému přístupu ke svému zdraví, hygieně, výživě a vhodnému dennímu režimu jako prevenci nemocí. Je zde zařazeno i téma Bezpečnosti chování za mimořádných situací. Žáci se učí přistupovat ke svému zdraví i zdraví lidí ve svém okolí jako k nejcennější hodnotě lidského života.

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata EV, OSV, MkV, VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k užívání učebních pomůcek, odborné i populárně naučné literatury, novin a časopisů, internetu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, popisovat a zapsané údaje vyhodnocovat
- v žácích je rozvíjen orientační smysl

Kompetence k řešení problémů

- žák s v průběhu výuky učí samostatně řešit úkoly, správně se rozhodovat, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- žáci jsou vhodnými metodami podporováni k tomu, aby objevovali, řešili a vytvářeli závěry sami

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie a symbolů
- žáci si v rámci osvojovaných témat rozšiřují slovní zásobu
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a diskusí reagovat na podněty jiných, argumentovat
- učitel vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí plněním úkolů ve skupinách schopnosti spolupráce a týmové kooperace, prosazování svých názorů i respektování názorů a zkušeností druhých
- žáci mají možnost podělit se o své vlastní názory, náměty a zkušenosti s pedagogem
- učitel poukazuje na význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- žák se učí pracovat v heterogenní skupině

Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení a vede je k hodnocení vlastní práce
- žáci si v průběhu výuky budují kladný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí pozorováním a hodnocením vztahů chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování, pravidlům v mezilidské komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- žáci mají možnost při výuce pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení a techniky
- žáci jsou učitelem vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí kladné pracovní návyky
- učitel vede žáky k plánování úkolů a pracovních postupů

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k dodržování pravidel chování v digitálním světě při interakci s ostatními uživateli, k ochraně jejich osobních údajů a bezpečného prezentování se
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při využívání zdrojů

- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání
- učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody a zeměpisné oblasti s využitím digitálních a online aplikací a jejich využíváním při různých pokusech a ověřování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Člověk a jeho svět (Vlastivěda, Přírodověda) Ročník: 4. (Období 2.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
Žák • určí a popíše polohu svého bydliště • uvede základní údaje o své škole • užívá základní druhy map, náčrty, schéma • orientuje se podle světových stran, rozpozná měřítko mapy, objasní vysvětlivky • vyhledá na mapě jednoduché údaje o ČR • chápe ČR jako součást Evropy • určí sousední státy, shromáždí o nich základní poznatky • zařadí Evropu mezi ostatní světadíly • popíše historické oblasti ČR • určí státní symboly a jejich původ a význam • uvede základní poznatky o státním uspořádání, vymezí zástupce státní moci • sleduje a porovnává osídlení, popíše hospodářství, průmysl i kulturu • vymezí regiony a vyhledá přírodní zvláštnosti	• Domov • Škola • Obec • Okolní krajina /region/ • Práce s mapou • Česká republika	VDO – občanská společnost a stát VDO – Občanská společnost a škola VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Objevujeme Evropu a svět EGS – Jsme Evropané
Lidé kolem nás		
• zhodnotí na základě svých zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení a úlohy jednotlivých členů rodiny • postihne příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkci rodiny • orientuje se v mezilidských vztazích • rozliší duševní a fyzickou práci • je obeznámen se svými dětskými právy a povinnostmi, diskutuje o nutnosti řádu školy	• Rodina • Mezilidské vztahy • Chování lidí • Práva a povinnosti	MkV – poznávání lidí MkV – lidské vztahy OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – hodnoty, postoje, praktická etika OSV – sebepoznání a sebepojetí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vštěpuje si principy demokracie • rozpozná protiprávní chování, přestupky, trestné činy • vysvětlí pojmy osobní vlastnictví, ochrana občanů i majetku • konkretizuje podoby a projevy kultury • seznamuje se ze základními společenskými problémy, zaujímá vlastní stanovisko a vyjadřuje vlastní názor •	• Kultura • Základní společenské problémy	OSV - mezilidské vztahy MkV – lidské vztahy MkV - multikulturalita Projekt I děti mají svá práva MkV - princip soc. smíru a solidarity OSV – hodnoty, postoje, praktická etika OSV - mezilidské vztahy
Lidé a čas		
• pracuje s časovými údaji, postihne vztahy a rozdíly mezi čas. jednotkami • rozezná pojmy současnost a minulost v souvislosti s naší zemí • odhadne kulturní význam a hodnotu historického dědictví /architekt. památky, písemnosti, zvyky, tradice/ • chápe význam uchovávání kulturního dědictví, vedení archivů, knihoven muzeí, skanzenů, přírodních rezervací. • Užívá dostupné zdroje k získávání nejrůznějších informací • Zajímá se o báje, pověsti, mýty a literaturu svého regionu • Srovnává a hodnotí způsob života v hlavních historických obdobích našich předků v rámci našeho území a regionu • Zařadí významná období z raných dějin našeho státu • Uvede významné osobnosti českého státu	• Orientace v čase, časová následnost • Současnost a minulost v našem životě • Kulturní památky • Báje, mýty, pověsti • Obrazy z českých dějin	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Rozmanitost přírody		
• rozlišuje pojmy příroda a lidské výtvory • rozezná jednotlivé součásti živé a neživé přírody • je obeznámen se systémem třídění živých organismů, postihne rozdíly mezi živočichy, rostlinami mechy a lišejníky, houbami • zařadí člověka a delší živočichy do systému • vymezí nezbytné podmínky pro život • pozoruje projevy živých organismů • zdůvodní nutnost rovnováhy v přírodě a její principy, vysvětlí pojmy potravinový řetězec, potravní pyramida • rozezná přírodní společenstva, shrne společné znaky, uvede jejich zástupce z řad živočichů i rostlin • porovná rozdílné i společné znaky mezi člověkem a dalšími živočichy • určí pravidla pozorování a vhodného chování v přírodě • vysvětlí pojmy Národní park, Přírodní rezervace, CHKO • zhodnotí své možnosti i ostatních lidí v přispění k ochraně a péči o přírodu • vymezí problematické chování k přírodě a dopad na lidské zdraví	• Příroda a lidské výtvory • Živá a neživá příroda • Třídění živých organismů (za využití jednoduchých klíčů, atlasů a digitálních zdrojů) • Životní podmínky • Projevy života • Rovnováha v přírodě • Přírodní společenstva a jejich zástupci • Chování v přírodě • Ochrana přírody	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - psychohygiena
Člověk a jeho zdraví		
• ovládá základní poznatky o fungování lidského těla	• Lidské tělo a jeho fungování • Zdravý životní styl prevence nemocí • Zdravá výživa	OSV - psychohygiena

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• sestaví zásady zdravé výživy, předpoví důsledky nezdravého a nezodpovědného životného stylu • je obeznámen s nebezpečím, které vyplývá z užívání návykových látek • diskutuje o nevhodném vlivu těchto látek na lidské zdraví i společnost • navrhne prevenci těchto špatných společenských jevů • **vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista** • rozpozná nebezpečné situace a nevhodné chování, které může mít za následek úraz • seznamuje se s první pomocí, prakticky si vyzkouší poznatky na spolužácích a figuríně • uvědomuje si možné situace hromadného nebezpečí a adekvátně reaguje v modelových situacích /poplach, možnosti úniku z objektu/	• Návykové látky • Osobní bezpečnost • **Předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky, dopravní značky)** • **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - hromadného ohrožení – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém**	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Člověk a jeho svět (Vlastivěda, Přírodověda) Ročník: 5. (Období 2.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Místo, kde žijeme	
Žák • rozšiřuje své historické znalosti o místě bydliště a širším okolí • pracuje s materiály jako jsou kroniky, almanachy, encyklopedie	• Obec • Okolní krajina • Naše vlast	VDO – Občanská společnost a škola VDO – Občanská společnost a stát

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• začlení nabyté vědomosti do historické časové osy • proniká do dějinných souvislostí regionu a vlasti • chápe ČR ze zeměpisného pohledu jako součást Evropy i světa • dokáže pracovat s různými druhy map, orientuje se v nich pomocí vysvětlivek • má přehled o sousedních i dalších státech Evropy • vnímá Evropu jako jeden z šesti světadílů • přiřazuje vybraná hl. města k příslušným státům • porovná polohu, přírodní odlišnosti a způsob života v naší vlasti i jiných zemích • z mapy a atlasu dokáže vytěžit základní údaje o všech evropských státech • shromažďuje poznatky o EU, využívá médií	• Evropa a svět • Mapy obecně zeměpisné a tematické	EGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme svět a Evropu Jsme Evropané
Lidé kolem nás		
• uvědomuje si funkci rodiny • rozliší fyzickou a duševní práci • hovoří a zamýšlí se na téma svého budoucího povolání • pozoruje a posuzuje mezilidské vztahy na základě vlastních zkušeností • vyvozuje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve svém okolí i při interakci v digitálním světě • zkusí vyvodit základní principy demokracie, pokouší se je aplikovat do svého života	• Rodina • Soužití a chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům; bezpečí v digitálním světě • **Principy demokracie**	MkV – Lidské vztahy Multikulturalita Princip soc. smíru a solidarity OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Formy participace občanů v politickém životě

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• je seznámen se základními lidskými právy a diskutuje na o jejich dodržování v praxi • rozliší netolerovatelné jednání, jsou mu jasné jeho následky • užívá kulturní instituce k obohacení svého života • posuzuje významné sociální problémy např. xenofobii, uvede příklady a diskutuje o nich • **orientuje se v základních formách vlastnictví** • **používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy**	• **Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy** • Kultura • **Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné** • **Základy finanční gramotnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky**	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Lidé a čas		
• orientuje se v časové přímce • dokáže zařadit získané informace do historických souvislostí • vysvětlí nutnost ochrany přírodních oblastí, hmotných i nehmotných kulturních památek • zdůvodní přínos existence muzeí, archivů, knihoven a galerií	• Orientace v čase a časový řád • Současnost i minulost v našem životě • Regionální památky • Báje, mýty a pověsti	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• prokáže znalosti bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti • upevní si již získané historické znalosti, naváže na ně a pokračuje v studiu dalších epoch dějin týkajících se našeho území • posuzuje a postihuje změny způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích	• Významné události našich dějin	
Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody		
• objasní znalost propojenosti prvků živé a neživé přírody, uvědomuje si princip rovnováhy v přírodě • popíše základní podmínky pro život na Zemi • rozšiřuje si a pomocí pokusů stanovuje vlastnosti látek, jako je vzduch a voda • založí pokus (postup, vyhodnocení, zdůvodnění) • konkretizuje poznatky o horninách, nerostech, půdě a jejím využití pro hospodářství • hovoří o možnostech teorií vzniku života na Zemi • začlení naši planetu do Sluneční soustavy, seznamuje se s vesmírem • znázorní a popíše důvody střídání dne a noci, ročních období • seznamuje se s pojmem ekosystém a vymezuje jeho podstatu • čerpá z dřívějších poznatků o flóře a fauně ve vybraných lokalitách a prohlubuje je	• Látky a jejich vlastnosti • Jednoduché pokusy se známými látkami • Voda a vzduch • Nerosty, horniny a půda • Vesmír a Země • Rostliny, houby, živočichové • Životní podmínky • Rovnováha v přírodě • Ochrana přírody	EV – Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy živ. prostředí EV – Vztah člověka k prostředí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• třídí druhy živých organismů, zdůvodní vztahy mezi organismy • zhodnotí zásahy a vliv člověka na přírodní prostředí, odhadne vhodné a nevhodné činnosti člověka v přírodě • uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí • vymezí světové ekologické problémy a utváří se názor na možnosti jejich řešení		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Člověk a jeho zdraví	
• dokáže aplikovat do svého života poznatky o zdraví z biologické i sociální oblasti • má přehled o lidském těle, vysvětlí a popíše jeho části • zná pyramidu zdravého stravování • zabývá se prevencí negativních vlivů na zdraví člověka, uvědomuje si jejich dopad a následky, hledá možná řešení nápravy • ovládá bezpečné chování v silničním provozu jako chodec i cyklista • rozpozná a odhaduje důsledky nebezpečného chování a následné úrazy, **rozpozná život ohrožující zranění,** dokáže poskytnout první pomoc v případě krvácení, zástavy dechu i srdeční činnosti • zhodnotí a vymezí možné druhy hromadného ohrožení • v modelové situaci se dokáže správně chovat a reagovat, případně řešit tyto situace s ohledem na vlastní zdraví i zdraví ostatních	• **Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy** • **Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim** • **Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)** • Návykové látky a zdraví; **hrací automaty, počítače, závislost; odmítání návykových látek** • **Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií** • Osobní bezpečí • Situace hromadného ohrožení	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Psychohygiena OSV – poznávání lidí OSV – Mezilidské vztahy

6.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost navazuje na obsah oblasti Člověk a jeho svět. Její součástí je Dějepis a Výchova k občanství.

6.5.1 Dějepis

Charakteristika předmětu Dějepis

Vzdělávací oblast předmětu, jeho cíle:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- respektování odkazu předků a ochrany kulturních a historických památek
- prohlubování vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu
- podporování přijetí hodnot demokratické Evropy, odmítání násilí, rasismu a xenofobie

Časová dotace:
Vyučuje se na II. stupni základní školy od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně jako samostatný předmět..

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:
Učitel: vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem, zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky k užívání správné symboliky a terminologie, zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly a uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:
Učitel: zařazuje různé aktivity (výklad, diskuse, kreslení, ICT technika), zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům, vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák:

- samostatně řeší problémy
- volí vhodné metody a způsoby řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí
- činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit

Kompetence komunikativní:
Učitel: vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcnému argumentování, k práci s různými druhy textů, využívání informačních a komunikačních technologií, zařazuje do výuky diskusi
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v mluveném i písemném projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální:
Učitel: vytváří příznivé klima třídy, dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům pomáhá
Žák:

- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské:
Učitel: vede žáky k ohledu k druhým, motivuje žáky k prozkoumání názorů a pohledů, které se liší od jejich vlastních, vytváří u žáků vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví a vede je k jejich ochraně
Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- projevuje aktivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní:
Učitel: požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- plní své povinnosti

- využívá svých znalostí v běžné praxi
- propojuje znalosti a dovednosti získané v různých předmětech s cílem dosažení kvalitního výsledku

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis Ročník: 6. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVPZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Člověk v dějinách	
• Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků; • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti • Pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • Uvede příklady nejbližších institucí – archivů, knihoven, případně těch, se kterými se již setkal, které navštívil • Orientuje se na časové ose a v historické mapě • Řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• Význam zkoumání dějin • Historické prameny • Datace, časová osa	
	Počátky lidské společnosti	
• Charakterizuje život v pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • Objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost • Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• Vývoj člověka – lovec, zemědělec, řemeslník • Náboženské představy člověka • Faktory ovlivňující vývoj člověka • Doba kamenná, bronzová, železná	
	Nejstarší civilizace	
• Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • Pohovoří o prvních velkých starověkých státech? • Orientuje se ve významných památkách, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • Starověká Mezopotámie • Starověký Egypt • Foinikie, Starověká Palestina • Starověká Čína a Indie	

Kořeny evropské kultury		
• Vysvětlí podstatu antické demokracie • Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • Zhodnotí přínos antické kultury • Připomene zrod křesťanství	• Kréta, Mykény • Antické Řecko – cesta k demokracii • Řecko – perské války • Peloponéská válka • Alexandr Makedonský • Starověký Řím – založení města • Řím v době královské • Římská republika • Punské války • Krize republiky • Řím v době císařství • Krize římského císařství – rozdělení říše • Odkaz Říma	MkV – Antická kultura VDO – Formy demokracie v Řecku

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis Ročník: 7. (Období 3.)

Křesťanství a středověká Evropa		
• Žák popíše změnu situace na evropském kontinentu, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • Porovná základní rysy západoevropské, byzantské, slovanské a islámské kulturní oblasti • Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka • Všímá si dějinných konfliktů mezi světskou a církevní mocí, rozumí pojmu kacířství • Vymezí význam Franské říše a důsledky jejího rozpadu • Objasní situaci Velkomoravské říše a její význam pro politický, kulturní, náboženský a hospodářský vývoj našeho regionu	• Stěhování národů • Vznik raně středověkých státních útvarů • Franská říše • Vikingové • Byzantská říše • Křesťanství • Arabská říše, islám • Příchod Slovanů, Sámova říše • Velkomoravská říše • České knížectví • Středověká společnost • Románská kultura • Přemyslovci, České království • Lucemburkové na českém trůnu • Život ve středověku (zemědělství, řemesla, zakládání měst) • Gotická kultura • Jan Hus, Husitská revoluce	EGS – Slovanské národy Multikulturní výchova – Náboženství OSV – Velká Morava OSV – Stavovský stát MkV – Románská a gotická kultura

• Porovná vývoj Velkomoravské říše a českého státu a dalších středoevropských států – Polska a Uherského království • Popíše vznik Anglie a Francie • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti • Popíše vznik a vývoj románského a gotického umění a pojmenuje význam těchto slohů na utváření středověké společnosti západní a střední Evropy	• Čechy po husitské revoluci • Jiří z Poděbrad • Jagellonci na českém trůnu	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
• Objasní znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve • Vymezí význam husitské revoluce • Demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • Vysvětlí příčiny průběhu reformačního hnutí • Srovná podmínky a průběh reformace v západní Evropě • Zmapuje vývoj v Čechách po vymření Jagellonců a nástup Habsburků na český trůn • Rozpozná základní rysy kulturního stylu – baroko, porovná ho s jinými kulturními	• Objevné plavby • Humanismus a renesance • Náboženská reformace (Hus, Luther) • Nástup Habsburků na český trůn • Stavovské povstání • Třicetiletá válka • Evropské velmoci na počátku novověku • Česká kultura na počátku novověku	EGS – Význam objevů pro rozvoj Evropy MkV – Renesance

styly, zařadí baroko do kulturně historického vývoje • Uvede příklady významných světových a českých barokních památek • Objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky na příkladech evropských dějin		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis Ročník: 8. (Období 3.)

Počátky nové doby		
• Žák na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus • Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• Evropa po třicetileté válce • Habsburská monarchie v 17. A 18. století • Baroko • Osvícenský absolutismus v Habsburské monarchii	MkV – Barokní kultura
Modernizace společnosti		
• Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla • Ozřejmí kulturní rozvoj nástupu 19. století • Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími	• Vznik USA • Velká francouzská revoluce • Napoleon Bonaparte, napoleonské války, Vídeňský kongres • Národní obrození • Klasicismus, Romantismus • Průmyslová revoluce • Habsburská monarchie do r. 1848 • Revoluce v r. 1848 • Evropa ve 2. polovině 19. století • Svět ve 2. polovině 19. století • Kolonialismus • Habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století • Rakousko-uherské vyrovnání	MkV – Klasicistní kultura

• na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy období • Ozřejmí cíle významných sociálních skupin v evropských revolucích, formuluje jejich požadavky, vymezí význam revoluce pro utváření dalšího politického, kulturního, sociálního a myšlenkového rozvoje Evropy, světa • Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií • Popíše jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa • Rozlišuje politické spektrum tehdejší společnosti • Vymezí význam společenských a průmyslových změn přelomu 19. a 20. století pro vznik moderního světa • Zhodnotí kulturní vývoj období	• Přelom 19. a 20. století • Svět před první světovou válkou	
Moderní doba		
• Uvede příčiny ke vzniku první světové války • Objasní vývoj českých zemí v Rakousku – Uhersku • Charakterizuje vznik a průběh první světové války • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce • Zhodnotí význam diplomacie na konci světové války • Ozřejmí podstatu versailleského systému • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů meziválečného období • Popíše situaci v porevolučním Rusku, zhodnotí nástup bolševiků, jejich totalitní systém	• První světová válka • Nové zbraně, zákopová válka • Ruská revoluce • České země za první světové války • Vznik Československa	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepis Ročník: 9. (Období 3.)

Moderní doba		
• Žák popíše hospodářský vývoj dvacátých let, rozpozná příčiny hospodářské krize přelomu dvacátých a třicátých let 20. stol. • Charakterizuje totalitní systém v Německu, rozpozná příčiny jeho nastolení jako důsledek hospodářské krize a politické situace v Německu • Objasní pojmy nacionalismus, rasismus, antisemitismus • Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • Popíše politický systém ČSR • Pojmenuje problémy republiky – důraz na politické, sociální, hospodářské a národnostní otázky • Ozřejmí kulturní vývoj meziválečného období • Charakterizuje příčiny porážky demokratických systémů a vzniku druhé světové války • Popíše jednotlivá bojiště války • Zhodnotí důsledky války, důraz klade na otázku holocaustu • Ozřejmí postavení českých zemí v okupované oblasti za druhé světové války	• Evropa a svět po první světové válce • Československo – první republika • Hospodářství za první republiky • Kultura za první republiky • Hospodářská krize • Totalitní režimy – komunismus, fašismus, nacismus • Antisemitismus v nacistickém Německu • Československo ve 30. letech – ohrožení republiky • Mnichovská krize – vznik druhé republiky • Vznik Protektorátu Čechy a Morava • Druhá světová válka • Blesková válka, bitva o Británii • Napadení SSSR, východní fronta • Boje v Africe • Asie, Tichomoří, vstup USA do války • Život v Protektorátu Čechy a Morava • Domácí a zahraniční odboj • Atentát na Heydricha • Vylodění v Normandii, porážka Německa • Osvobození Československa • Kapitulace Japonska – konec války • Holocaust	OSV - Holocaust
Rozdělený a integrující se svět		
• Vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa • Uvede příklady střetů supervelmocí	• Svět po r. 1945 • Rozdělení Německa • Studená válka	OSV – problematika rasismu

• Popíše příklady hospodářské a vojenské spolupráce, objasní její důvody • Posoudí postavení rozvojových zemí • Charakterizuje politickou situaci v ČSR po květnu 1945 • Ozřejmí cestu komunistické strany k převzetí moci • Popíše totalitní systém v Československu • Na příkladech významných osobností popíše protikomunistický odboj (důraz na padesátá léta) • Vysvětlí příčiny krize komunistického systému v Československu • Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• Dekolonizace • Československo po r. 1945 • Únor 1948 – konec demokracie • Budování socialismus, politické procesy • Konflikty mezi Západem a Východem • Srpen 1968, normalizace • Vznik Evropské unie, rozpad SSSR • Listopad 1989, vznik České republiky • Česká republika v 90. letech 20. století • ČR na počátku 21. století • Postavení ČR v EU, NATO • Globální problémy současnosti	

6.5.2 Dějepisný seminář

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Dějepisný seminář **Ročník: 8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVPZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Žák dokáže vysvětlit důvody rozpadu a vzniku nových státních útvarů v první polovině 20. století • Popíše technologický a kulturní pokrok a vývoj v průběhu 20. století • Dokáže posoudit vhodnou formu vlády v moderním současném světě • Dokáže zhodnotit míru kritického postoje v politice • Posoudí život obyvatelstva v průběhu 20. století • Na příkladech demonstruje život obyvatelstva v průběhu válečných konfliktů • Zhodnotí negativní i pozitivní vliv médií a propagandy na obyvatelstvo • Charakterizuje důvody náboženských konfliktů ve 20. století a nebezpečí, která přetrvávají do dnešní doby • Seznámí se s moderní historií svého regionu • Dokáže se orientovat v historických zdrojích a vyhledat v nich informace	• Historická geografie - tvorba hranic nových států • Vývoj dopravy napříč 20. stoletím • Vývoj turistiky ve 20. století • Nové umělecké směry 20. století • Vývoj sportu ve 20. století po současnost • Filmová tvorba od počátku 20. století po současnost • Vliv médií a propagandy na obyvatelstvo • Totalitní systémy a jejich hrozba • Politická karikatura ve 20. století • Vliv válečného konfliktu na běžný život • Náhražkové potraviny • Útrapy civilistů a vojáků během válečných konfliktů • Dokumentaristika, média za 2. sv. války • Propaganda za 2. světové války • Technologický pokrok za 2. sv. války • Propaganda ve 2. pol. 20. stol. • Náboženský fanatismus v moderním světě • Praha 10 za 2. světové války • Praha 10 ve 2. pol. 20. století • Vyhledávání v historických materiálech	MkV - Kultura MdV - Kritický přístup ke zpravodajství MdV - Chápání podstaty mediálního sdělení VDO - Principy demokracie jako formy vlády OSV - Problematika rasismu

6.5.3 Výchova k občanství

Vzdělávací oblast předmětu, jeho cíle:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významových okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace:

Výuka probíhá na II. stupni v 6., 8. a 9. ročníku, v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Učitel: vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce různých druhů textů, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, dotazníky, besedy, projektové vyučování

Kompetence k učení:
Žák:

- vybírá a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů:
Žák:

- vyhledává informace, pracuje s nimi
- samostatně řeší problémy
- volí vhodné metody a způsoby řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá vědomosti a dovednosti
- kriticky myslí

Kompetence komunikativní:
Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- naslouchá myšlenkám druhých a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální:
Žák:
- přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy
- upevňuje mezilidské vztahy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské:
Žák:
- respektuje názory druhých
- formuje volní a charakterové rysy
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní:
Žák:
- dodržuje vymezená pravidla
- plní své povinnosti
- efektivně organizuje svou práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výchova k občanství **Ročník: 6. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: • popíše cyklus dne, týdne a roku • na příkladech doloží význam spolupráce v rodině • uvědomí si význam vzdělání, pravidel a norem školního kolektivu • chápe nutnost šetrného chování ke kulturním památkám • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • popíše státní symboly • vyjmenuje významné osobnosti našich dějin • vnímá nutnost chránit kulturní památky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	**Rok v jeho proměnách:** • Cyklus dne, týdne a roku, denní rytmus. • **Domov a rodina: -** moje rodina, postavení rodiny ve společnosti, funkce rodiny a náhradní rodinná výchova, vztahy v rodině, hospodaření domácnosti, uspořádání bytu, domov a jeho přírodní okolí, lidská setkání. • **Člověk ve společnosti:** • Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy • Naše obec, region, kraj – moje obec, radnice a obecní zastupitelstvo, Praha-matka měst, důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku. • Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, mateřský jazyk, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti našich dějin, státní symboly, státní svátky, významné dny. • Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce. • **Stát a právo:** • Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce • Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy • Princip demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu.	VDO Občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole OSV Sociální rozvoj – mezilidské vztahy: podpora a pomoc VDO Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – význam Ústavy jako základního zákona země

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výchova k občanství Ročník: 8. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
Žák	**Člověk ve společnosti**	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	vlastenectví a nacionalismus – chápání a projevy	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	vandalismus jakožto defektní jednání poškozující společnost	
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kritické vnímání mediálních sdělení masmédia reklama a její vliv na vnímání a jednání lidí	
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	**OSV** Sociální rozvoj – mezilidské vztahy: podpora a pomoc
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	mezilidská komunikace v závislosti na situaci osobní a neosobní vztahy nenásilné řešení konfliktů	**OSV** Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	problematika lidské nesnášenlivosti kulturní, názorové a jiné zvláštnosti různých skupin lidí stereotypy a předsudky ve vnímání druhých	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rasistické, xenofobní a extremistické názory – jejich identifikace a kritické zhodnocení nepřijatelnost principu kolektivní viny	
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	spolupráce jakožto efektivní způsob dosažení některých cílů dělba práce a její výhody	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
	Člověk jako jedinec	
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	zkoumání osobních vlastností, dovedností, schopností a charakterů systém osobních hodnot	**OSV** Hodnoty, postoje, praktická etika - odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	vliv osobnostního profilu na rozhodování, jednání a utváření vztahu s druhými lidmi	
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	sebehodnocení stereotypy v posuzování druhých lidí	
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	životní cíle a plány význam motivace, vůle a osobní kázně při seberozvoji adaptace na životní změny	
	Člověk, stát a hospodářství	
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi	hospodaření s penězi a jeho rizika rozpočet domácnosti, různé typy příjmů a výdajů	
	Člověk stát a hospodářství	
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	typy a formy států	**VDO** Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	význam a formy voleb do zastupitelstev jak mohou volby ovlivnit život občanů	
	Mezinárodní vztahy a globální svět	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace vliv členství v EU na život občanů ČR	
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	OSN, NATO, UNESCO, Amnesty international Zaměření jednotlivých organizací Mezinárodní spolupráce a její výhody	**EV** Vztah člověka k prostředí – instituce, nevládní organizace
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	terorismus – aktuální hrozby, možné způsoby řešení ozbrojené síly ČR a jejich role při zajišťování obrany státu	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výchova k občanství Ročník: 9. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák	**Člověk, stát a hospodářství**	
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního	peníze a jejich různé podoby hotovostní a bezhotovostní platby	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	kreditní a debetní karty	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby úročení pojištění produkty finančního trhu	
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	spotřeba, úspory, investice úvěry a jejich typy – výhody a rizika	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství nabídka a poptávka tvorba cen inflace	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	daně jakožto hlavní příjem státního rozpočtu význam daní typy daní výdaje státního rozpočtů	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod a služby – jejich funkce a návaznost obvyklé právní formy podnikání	
	Člověk stát a hospodářství	
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu	lidská práva a jejich ochrana spotřebitelská práva povinnosti občana při zajišťování obrany státu	**VDO** Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	význam právních vztahů a důležité právní vztahy (vlastnictví, pracovní poměr, manželství)	
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	nejčastější právní úkony v běžném životě a jejich úprava	
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	právní řád ČR a jeho základní rozčlenění právní norma, předpis postihy protiprávního jednání	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	trestní postižitelnost orgány právní ochrany občanů soustava soudů	
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	druhy protiprávního jednání porušování předpisů silničního provozu porušování práv k duševnímu vlastnictví	
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	korupční jednání, jeho příčiny a dopady	
	Mezinárodní vztahy a globální svět	
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Globalizace – výhody a rizika Obchodní propojení světa	
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	globální problémy současnosti jejich příčiny a důsledky pro život lidstva Globální terorismus, války Ekologické problémy Chudoba, migrační vlny	**EV** Vztah člověka k prostředí : principy udržitelnosti rozvoje
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a	souvislosti globálních a lokálních problémů, jejich řešení	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu		

6.6 Člověk a příroda

6.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu: Fyzika

Samostatný vyučovací předmět Fyzika je vyučován v 6., 7.,8. a 9. ročníku. V 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.
Vzděláváním v předmětu Fyzika je třeba dovést děti ke znalostem, dovednostem, postojům a hodnotám, které uplatní v osobním životě i v dalším studiu.

1) Seznamuje žáky se základními zákony nejen na Zemi, ale i ve vesmíru
2) Učí základům praktického využití fyzikálních vztahů a zákonitostí. Učí správnému měření některých veličin
3) Učí metodám a postupům pozorování jevů, hledání příčin a podstaty jevů, způsobům objevování vztahů
4) Seznamuje děti s konkrétními výsledky nových poznatků a s výzkumy v praxi. Vede k lepšímu pochopení nových technologií
5) Učí dodržovat bezpečnostní pravidla při práci (zvláště při práci s elektrickým proudem)
6) Učí spolupráci, logickému myšlení, dedukci, indukci, k odvozování a správnému formulování závěrů pozorování (slovnímu i matematickému vyjadřování vztahů)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:
Učitel –

- vede žáky k samostatnému pozorování jevů a tvoření správných závěrů
- klade důraz na čtení s porozuměním a vyhledávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie (jednotek)

Kompetence k řešení problémů
Učitel –

- zadává problémové úlohy a dbá na správné postupy při řešení, které žáci navrhují (řešení více způsoby)

Kompetence komunikativní
Učitel –

- vede žáky k přesnému vyjadřování a k formulování logických závěrů (ústně i písemně)

Kompetence pracovní
Učitel –

- dbá a kontroluje u žáků na dodržování bezpečnostních pravidel (zejména při práci s elektřinou)
- dbá na správné postupy při praktických činnostech (frontálních, skupinových i demonstračních)

Průřezová témata ve fyzice

VDO – správný přístup k prostředí, zodpovědnost za své zdraví

EV - pochopení objektivních platností základních přírodních zákonitostí, problémů životního prostředí, ochrana životního prostředí

MdV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání jeho podstaty). Seznamování s novinkami ve světě a technice

Způsoby výuky předmětu Fyzika

Klasické hodiny výkladové za pomoci demonstrace pokusů – zpracování správných závěrů pokusů. Nebo obráceně: zadání problémové úlohy (motivační) – návrhy řešení. Ověření správnosti závěru demonstrace pokusem a formulace závěru slovně i matematicky. Ověřování zákonitosti při frontální, skupinové práci. Rozšiřování výsledků pozorování na jevech z praxe.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika **Ročník: 6. (období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Látky a tělesa	
Žák: • rozliší tělesa z látek pevných, kapalných a plynných na základě jejich charakteristických vlastností • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou • Molekuly, atomy • Brownův pohyb, difúze • Krystalické a amorfní látky	OSV – rozvoj schopností poznávání: řešení problémů
	Fyzikální veličiny	
• Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • Ovládá značky a jednotky základních veličin • Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • Rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly	• Měření veličiny, číselná hodnota, jednotka, vztahy mezi jednotkami • Délka • Hmotnost • 1. laboratorní práce: Určování hmotnosti tělesa • Objem • Hustota • 2. laboratorní práce: Určení hustoty • Teplota, druhy teploměrů • 3. laboratorní práce: Měření teploty • Čas • Síla působící na těleso • Účinky síly, měření síly, siloměr • Gravitační síla, gravitační pole Země • Atom. Stavba atomu • Molekuly • Ionty	OSV – rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání OSV – Sociální rozvoj: komunikace

Magnetické jevy		
• Vysvětlí pojem magnetické pole, jak se projevuje • Stanoví umístění magnetických pólů Země	• Magnety, magnetické vlastnosti látek • Magnetické pole a jeho znázornění • Magnetizace tělesa Magnetické pole Země	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika Ročník: 7. (období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Pohyb těles - síly		
Žák • Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu • Změří velikost působící síly • Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný • Klid a pohyb tělesa • Dráha a čas pohybu • Pohyb přímočarý a křivočarý • Graf závislosti *s* na *t* • Síla a její znázornění. • Rovnováha sil • Skládání sil, výslednice dvou sil stejných a opačných směrů • Tlaková síla a tlak • Třecí síla- smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • Rovnováha sil, těžiště tělesa • Newtonovy zákony (první, druhý, třetí) • Otáčivé účinky síly • Páka • Pevná kladka • Rovnoramenné váhy	OSV – seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů		
• Objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, zná znění Pascalova	• Pascalův zákon – hydraulické zařízení • Hydrostatický tlak, jako důsledek gravitační síly	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
zákona, objasní a na jednoduchých příkladech demonstruje jeho užití v praxi • Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• Tlak plynu v uzavřené nádobě • Atmosférický tlak • Archimédův zákon – vztlaková síla • Potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	EV – základní podmínky života: ovzduší
Světelné děje		
• Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• Vlastnosti světla – zdroje světla a rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín • Zatmění Slunce a Měsíce, měsíční fáze. Rychlost světla • Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle • Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou. Rozklad bílého světla hranolem. • Optické přístroje a pomůcky	MdV – Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na každodenní život

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika **Ročník: 8. (období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Práce, energie, výkon	
Žák: • Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • Rozlišuje a charakterizuje základní skupenské přeměny látek, využívá znalosti při objasňování jevů v přírodě	• Mechanická práce, výkon práce na pevné kladce • Formy energie – pohybová a polohová energie, jejich vzájemná přeměna • Elektrická energie a výkon • Výroba a přenos elektrické energie • Zákon zachování energie	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: průmysl a životní prostředí
	Vnitřní energie tělesa (teplo)	
• Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• Změna vnitřní energie konáním práce a při tepelné výměně • Vedení, proudění, tepelné záření • Měrná tepelná kapacita • Teplo přijaté a odevzdané	
	Přeměny skupenství	
• Zhodnotí výhody a nevýhody využívání energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• Tání a tuhnutí • Skupenské teplo tání • Vypařování a kapalnění. Sublimace. • Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny. • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. • Pístové spalovací motory, princip funkce zážehových a vznětových motorů.	EV – vztah člověka k prostředí: principy udržitelnosti rozvoje

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	• Čtyřtakt, dvoutakt. Účinnost. Přeměny energie.	
	Zvukové děje	
• Charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající rozruch • Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • Vyhledá hlavní zdroje hluku ve svém okolí • Popíše možný způsob měření hluku • Posoudí způsoby ochrany před hlukem	• Podstata vzniku zvuku • Zdroj zvuku • Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích • Odraz zvuku na překážce, ozvěna • Pohlcování zvuku • Výška zvukového tónu, hluk, frekvence tónu. • Slyšitelnost, hlasitost zvuku. • Záznam zvuku a jeho reprodukce. • Ochrana před nadměrným hlukem, sluchová hygiena.	OSV – Sociální rozvoj: komunikace
	Elektřina	
• Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem	• Elektrický náboj a jeho jednotka, měření • Elektrická síla, pole • Elektrický proud, jednoduchý elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač, pravidla jeho zapojení • Stejnosměrný a střídavý proud • Galvanický článek, proud a napětí, jednotky • Měření elektrického proudu, jednotka • Měření elektrického napětí, jednotka • Zdroj proudu • Zkrat, pojistka • Ohmův zákon • Odvození odporu rezistoru, jednotka	OSV – Osobnostní rozvoj: rozvoj schopnosti poznávání – řešení problémů

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • Objasní význam značek na štítku elektrických přístrojů • Zná zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem	• Graf závislosti I na U • Závislost R na l, S a materiálu a teplotě vodiče • Výpočet U, I, R • Sériové a paralelní zapojení rezistorů – určení U, I, R v těchto obvodech • Elektrická práce (energie), jednotka, výpočet • Elektrický výkon, jednotka, výpočet • Kondenzátor, jeho kapacita • Elektrický spotřebič v domácnosti, pravidla bezpečnosti práce • Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními • První pomoc při úrazu elektrickým proudem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Fyzika **Ročník: 9. (období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Elektromagnetické děje	
Žák • Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • Popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie • Zapojí správně polovodičovou diodu • Vysvětlí funkci diody jako jednocestného urychlovače • Zná zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem	• Elektrické a magnetické pole • Elektrická a magnetická síla • Elektrický náboj • Tepelné účinky elektrického proudu • Elektrický odpor • Stejnosměrný elektromotor • Transformátor – užití, rozvodná síť • Střídavý proud • Elektromagnetická indukce • Výroba a přenos elektrické energie • Polovodiče – závislost R na teplotě • Polovodičová dioda • Užití diody jako usměrňovače • Čisté polovodiče, příměsové, typ N, P • Sluneční baterie • Spotřebiče v domácnosti • Bezpečnostní předpisy. První pomoc při úrazu elektrickým proudem.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí MdV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
	Vesmír	
• Popíše sluneční soustavu • Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • Uvádí přístroje užívané při zkoumání Země a vesmíru	• Astronomie • Naše galaxie, sluneční soustava: její hlavní složky, měsíční fáze • Planetky, komety, meteority • Hvězdy – jejich složení • Souhvězdí • Orientace na obloze • Vzdálenosti ve vesmíru • Kosmonautika	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na každodenní život

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Jaderná fyzika		
• Charakterizuje jadernou energii • Popíše řetězovou reakci • Charakterizuje štěpení jádra • Vysvětlí pojem radioaktivita • Uvede hlavní části jaderné elektrárny a výrobu elektrické energie • Dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	• Stavba atomu, jádro atomu. Izotopy • Radioaktivita a její využití v praxi • Jaderná reakce – jaderné štěpení, řetězová reakce • Jaderná energetika, jaderný reaktor, jaderná elektrárna • Ochrana lidí před radioaktivním zářením	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady
• Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • Zhodnotí význam energie pro život člověka a fungování společnosti	• Zdroje energií • Udržitelný rozvoj	EV – Vztah člověka k prostředí: principy udržitelnosti rozvoje
• Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energií • Vytváří vlastní mediální sdělení s fyzikální tematikou a interpretuje je	• Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energií • Ochrana přírody a životního prostředí	MdV – tvorba mediálního sdělení

6.6.2 Chemie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

a) Obsahové vymezení

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem
- dává žákům potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě
- výuka vede k seznamování s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- poznávacími metodami si žáci osvojují důležité dovednosti – rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet hypotézy, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat
- žáci poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví
- žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů
- výuka je zaměřena k získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

b) Časové vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

c) Organizační vymezení

Vzdělávací obor **Chemie** navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** na 1. stupni základního vzdělávání, je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a spolupracuje především se vzdělávacími oblastmi **Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví, popř. Člověk a svět práce.**

Výuka bude realizována v odborné učebně pro výuku chemie a fyziky převážně ve vyučovacích hodinách trvajících 45 minut.

Formy a metody práce

- frontální metoda ve spojení s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- projektové práce spojené s vyhledáváním informací s využitím odborné literatury a ICT technologie
- exkurze a besedy s odborníky

Počet a výběr praktických cvičení a demonstračních pokusů je limitován vybavením školy potřebnými pomůckami a dodržováním zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.
Výukou předmětu chemie se prolínají **průřezová témata**:

- **Osobnostní a sociální výchova**: - rozvoj schopností poznávání
  - kooperace
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - hodnoty, postoje, praktická etika
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:**
  - Evropa a svět nás zajímá
- **Environmentální výchova:** - lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - vztah člověka k prostředí
- **Mediální výchova:** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

d) Výchovné a vzdělávací strategie (utváření a rozvíjení klíčových kompetencí)

Kompetence k učení:
- zpracování informací z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení
- poznávání souvislostí zkoumání v chemii a v ostatních přírodních, popř. dalších vědách
- používání různých metod poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů

Kompetence k řešení problémů:
- učení se hledat, navrhovat nebo používat různé informace i různé metody řešení
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učení se posuzovat řešení problémů z hlediska správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení

Kompetence komunikativní:
- vedení k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učení se stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- učení se obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- učení se přijmout kritiku a poučit se zní
- učení se využívat všechna dostupná informační a komunikační media

Kompetence sociální a personální:
- vede k osvojování dovednosti týmové spolupráce při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- učení se porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu

Kompetence občanské:
- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí
- vedení k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek

Kompetence pracovní:
- učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učení se zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Chemie **Ročník: 8. (období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Úvod do chemie		
- zhodnotí význam využití chemie i případná rizika pro společnost a obyvatelstvo - orientuje se v historii a vývoji chemie jako přírodní vědy - rozpozná chemické děje a přeměny látek - rozliší metody chemického poznání a posoudí jejich použití v konkrétních případech	- vymezení chemie a jejího vývoje v historii - chemické děje a chemická výroba - využití a zneužití chemických látek - pokus, pozorování, měření	**OSV:** - rozvoj schopnosti poznávání **EGS:** - Evropa a svět nás zajímá **EV:** - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Bezpečnost při experimentální činnosti		
- orientuje se v bezpečném používání laboratorních pomůcek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými látkami a posoudí jejich rizikovost - poskytne první pomoc při úrazu a přivolá pomoc - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- laboratorní pomůcky - laboratorní řád - zásady poskytování první pomoci při úrazech v laboratoři - zásady bezpečné práce s chemikáliemi - nebezpečné látky, přípravky a jejich účinky na lidský organismus a životní prostředí	**OSV:** - utváření postojů a uvědomění si hodnot zdravého životního prostředí
Vlastnosti látek		
- uvede vybrané fyzikální a chemické vlastnosti látek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich průběh a výsledek - orientuje se v tabulkách vlastností látek	- vlastnosti látek - laboratorní protokol	**OSV:** rozvoj řešení problémů a rozhodovacích dovedností
Směsi		
- rozliší směsi a chemické látky	- různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi	**OSV:** - utváření postojů a uvědomění si hodnot

- rozpozná směsi různorodé a stejnorodé a uvede jejich příklady z běžného života - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - rozliší různé druhy vody a orientuje se v jejich výskytu a použití - zjistí a zhodnotí příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a v domácnosti - navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- oddělování složek směsi – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - voda – destilovaná, pitná, odpadní, minerální, výroba pitné vody, čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší - ozónová vrstva	zdravého životního prostředí **EV:** - vztah člověka k životnímu prostředí **MdV:** vnímání mediálního sdělení, kritické čtení
Částicové složení látek		
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny - orientuje se v Periodické soustavě prvků a umí vyhledat v PSP informace o stavbě atomů vybraných prvků - pomocí PSP odvodí druh chemické vazby ve sloučenině - zná značky a české názvy vybraných prvků - odvodí ze vzorce chemické sloučeniny její složení - zapíše vznik kationu a anionu	- molekuly, atomy - atomové jádro, protony, neutrony - elektrony, elektronový obal, valenční elektrony - ionty - chemické prvky – české názvy a značky vybraných prvků - periodická soustava prvků - protonové číslo - chemické sloučeniny – vzorec sloučeniny - chemická vazba, elektronegativita	
Chemické prvky a periodická soustava prvků		
- rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi - rozpozná kovy, nekovy - zhodnotí vlastnosti a využití vybraných kovů, slitin a nekovů	- PSP – prvky ve skupinách a periodách - kyslík – výskyt, příprava, výroba, význam - vodík – výskyt, příprava, výroba - halogeny – vlastnosti a využití - alkalické kovy – vlastnosti a využití - kovy, nekovy, polokovy - slitiny – mosaz, bronz, ocel, dural	

Chemické rekce a chemické rovnice		
- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je v konkrétních případech - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - provede jednoduché chemické reakce při dodržování zásad bezpečné práce v laboratoři a s chemickými látkami (týmová práce) - zapíše chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte zápis chemické rovnice	- chemické reakce – výchozí látky a produkty - typy chemických reakcí - zákon zachování hmotnosti - jednoduché chemické rovnice – sestavování a jejich úprava - klasifikace chemických reakcí – chemický rozklad a slučování	**OSV:** - rozvoj týmové spolupráce
Anorganické sloučeniny		
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí - posoudí vliv zástupců anorganických sloučenin na životní prostředí - zapíše z názvů vzorce anorganických sloučenin a naopak ze vzorců jejich názvy - zná bezpečné ředění koncentrovaných roztoků kyselin - poskytne první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem	- oxidy – názvosloví, oxidační číslo - skleníkový efekt - průmyslově významné oxidy - halogenidy – názvosloví - využití halogenidů - kyseliny – názvosloví - průmyslově důležité kyseliny - vlastnosti kyselin, zásady bezpečné práce s kyselinami	**EV:** - lidské aktivity a problémy životního prostředí **MdV:** - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů a změří pH roztoku - vysvětlí vznik skleníkového efektu a kyselých dešťů - zhodnotí opatření, kterými lze předcházet vzniku skleníkového efektu a kyselých dešťů - orientuje se na stupnici pH - vyhledá příklady uplatňování neutralizace v praxi - provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů - zapíše neutralizaci chemickými rovnicemi	- kyselé deště - pH, indikátory pH - hydroxidy – názvosloví - využití hydroxidů v praxi - neutralizace – podstata a průběh - soli – názvosloví - průmyslově významné soli	**OSV:** rozvoj schopnosti poznávání

Opakování		
	- vlastnosti látek - bezpečnost při experimentální činnosti - směsi - oddělování složek směsí - voda a vzduch - částicové složení látek - chemické prvky a sloučeniny - chemické reakce a chemické rovnice - oxidy - halogenidy - kyseliny - hydroxidy - neutralizace - soli	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Chemie Ročník: 9. (období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Opakování učiva 8. ročníku		
- rozliší příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi - předvídá, popř. ovlivňuje chemické děje v souvislosti s řešením praktických problémů - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými látkami a posoudí jejich rizikovost - posoudí vliv využití chemických látek a dějů na životní prostředí - zapíše vybrané anorganické sloučeniny pomocí vzorců - zapíše chemickými rovnicemi jednoduché chemické reakce	- vlastnosti látek - bezpečnost při experimentální činnosti - směsi - oddělování složek směsí - voda a vzduch - částicové složení látek - chemické prvky a sloučeniny - chemické reakce a chemické rovnice - oxidy - halogenidy - kyseliny - hydroxidy - neutralizace	

	- soli	
Chemické výpočty		
- vypočítá složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení - správně v souvislostech použije pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošném obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění - orientuje se v tabulkách molárních hmotností - s využitím zákona zachování hmotnosti odhadne a vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu	- hmotnostní procenta, hmotnostní zlomek - nasycený roztok - faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - chemické rovnice	
Uhlovodíky		
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování uhlí, ropy a zemního plynu - vyhledá příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemního plynu - posoudí vliv využití paliv na životní prostředí	- alkany, alkeny, alkyny areny - průmyslové zpracování fosilních paliv	**EV:** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí **MdV:** Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
Deriváty uhlovodíků		
- rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a použití	- uhlovodíkový zbytek (radikál) - charakteristická skupina - halogenové deriváty - alkoholy, fenoly - karbonylové sloučeniny – aldehydy, ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace	

Přírodní látky		
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a dýchání - určí podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů pro člověka	- sacharidy, tuky, bílkoviny - fotosyntéza	**EV:** Základní podmínky života **OSV:** Osobní zodpovědnost za svoji výživu a zdraví
- posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy -		
Plasty a syntetická vlákna		
- posoudí přednosti a nedostatky používání plastů a syntetických vláken v porovnání s přírodními materiály - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí	- polymerace - vybrané plasty: polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid - syntetická vlákna	**EV:** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí. - Význam recyklace
Chemie a společnost		
- doloží na příkladech význam chemických výrob pro hospodářství a pro člověka - vyhledá významné chemické závody v ČR i ve světě - vymezí příklady prvotních a druhotných surovin pro chemický průmysl - zhodnotí využívání surovin z hlediska udržitelného rozvoje na Zemi - orientuje se ve využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí - posoudí vliv používání chemických látek na zdraví člověka - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- chemické výroby - léčiva - detergenty - pesticidy - drogy a doping - chemie a životní prostředí - principy hašení požárů - hasící přístroje	**VMEGS:** Evropa a svět nás zajímá **OSV:** Osobní zodpovědnost za své zdraví

- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na modelové situaci z praxe		
Havárie s únikem nebezpečných látek		
- rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek - vymezí příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek - uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek	- označení chemických látek - H- a P- věty, piktogramy a jejich význam - látky výbušné, toxické a hořlavé - zásady chování obyvatelstva při úniku nebezpečných látek - improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek	**OSV:** Hodnota spolupráce a pomoci

6.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět P ř í r o d o p i s vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Č l o v ě k a p ř í r o d a
a ze vzdělávacího oboru P ř í r o d o p i s. Je vyučován v 6., 7, 8. a 9. ročníku. V 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně. Byla využita disponibilní časová dotace 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis :

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu
- poskytuje žákům poznávat přírodní zákonitosti
- umožňuje poznat přírodu jako systém
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- zapojuje do aktivit, směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis budou použity tyto formy výuky:
- výkladové hodiny s použitím tradičních přírodovědných pomůcek
- skupinová práce (s využitím přírodnin, odborná literatura)
- výuka využívající metodu tzv. autentického výzkumu

Místo realizace předmětu:
- kmenová třída
- školní zahrada

Dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při výuce přírodopisu je pro každého žáka závazné.
Předmět bude vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 minut.

Předmět Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:
Chemie - ochrana životního prostředí (chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin)
Fyzika - fotosyntéza, světelná energie, sluch a zrak
Zeměpis - rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, NP

Předmětem prolínají průřezová témata :

OSV - seberegulace a sebeorganizace, cvičení sebekontroly a sebeovládání, organizace vlastního času,
rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy

VDO - angažovaný přístup k prostředí, zodpovědnost za své zdraví
EV - pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, postavení člověka v přírodě, funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana životního prostředí
MdV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě,
chápání podstaty mediálního sdělení
EGS - evropská a globální dimenze v základech ekologie
MkV- rovnocennost všech etnických skupin a kultur

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení :

Učitel:
- rozvíjí u žáků zájem o poznávání přírody
- užívá různé aktivizující metody, které přibližují žákům základní poznatky z přírodopisu a jejich využívání v životě člověka
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- předává a vyhledává zajímavé informace s biologickou tematikou

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:
- vede žáky k samostatnému pozorování změn životního prostředí
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

Kompetence komunikativní:

Učitel:
- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor
- podporuje přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat a přijmout kritiku
- řídí dialog nebo diskusi na biologická témata, učí z nich žáky vyvozovat závěry, respektovat odlišné názory, tolerovat je

Kompetence sociální a personální:

Učitel:
- organizuje a řídí práci skupin (týmů) a dohlíží, aby se zapojili všichni členové skupiny
- vytváří dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- podněcuje zájem všech žáků o přírodu a celkový rozvoj jejich osobnosti při exkurzích
- pozitivně hodnotí zájem, snahu, spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné citlivé postoje k přírodě - nejen vědomosti o ní

Kompetence občanské:

Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- prakticky s žáky procvičuje poskytování první pomoci a jednání v krizových situacích, vysvětluje příčiny a dopady krizových situací na zdraví člověka a životní prostředí

Kompetence pracovní:

Učitel:
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- vede žáky k pozitivnímu vztahu ke společenskému a pracovnímu prostředí, k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu
- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- stanovuje a kontroluje pravidla bezpečnosti práce, vybírá vhodné a bezpečné přístroje, pomůcky, modely, modelové organismy
- upozorňuje na problémy spojené s činnostmi v přírodě a nezbytnost omezování negativních vlivů na životní prostředí a udržitelný rozvoj
- ukazuje možnosti i problémy spojené s různými pracovními činnostmi v přírodě (v zemědělství, v lesnictví, při ochraně přírody), při využívání přírody k rekreaci a pro turistiku, připomíná vlivy dalších lidských činností na přírodu a nezbytnost omezování negativních vlivů
- vede žáky k tomu, aby využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost a aby činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Přírodopis Ročník: 6. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Země – živá planeta		
Žák: - popíše stavbu zemského tělesa - rozliší základní projevy a podmínky života - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí princip základních fyziologických procesů - uvede některé teorie o vzniku planety Země a vzniku života na ní - uvede příklady systémů organismů (ekosystémy, společenstva, potravní řetězce) - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s mikroskopem - porovná rozdíl v pozorování pouhým okem, lupou a mikroskopem	- Planeta Země - Vznik a vývoj života na Zemi - Rozmanitost života na Zemi - Projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty - Názory na vznik života - Podmínky života - Rozmanitost přírody - Vztahy mezi organismy - Mikroskop - Rostlinná a živočišná buňka - Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	EV Základní podmínky života: - ochrana biologických druhů OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy (podpora a pomoc)
Přehled organismů		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - charakterizuje viry a bakterie - zhodnotí význam bakterií pro koloběh látek v přírodě - charakterizuje sinice jako organismy schopné fotosyntézy	- Viry - Bakterie - Sinice	MdV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: - chápání podstaty mediálního sdělení (biotechnologie, virová a bakteriální onemocnění)
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- Houby bez plodnic: - základní charakteristika - vliv na člověka a živé organismy - Houby s plodnicemi: stavba, výskyt, význam, rozmnožování, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	
- uvědomuje si závislost mezi výskytem lišejníků a čistotou ovzduší		EV Vztah člověka k prostředí -prostředí a zdraví -možnosti a způsoby ochrany zdraví
- popíše stavbu těla řasy, rozezná jednotlivé zástupce a zařadí je do prostředí, ve kterém se řasy vyskytují	- Nižší rostliny - Lišejníky: - výskyt a význam	
- uvede základní děje probíhající v těle řasy		
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- Řasy: - stavba těla, výživa, význam, zástupci - Systematické skupiny vybraných živočichů - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování	EV Základní podmínky života: - voda

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - uvede příklady prvoků a popíše podle obrázku stavbu jejich těla a způsob života - uvede význam prvoků ve vodě - popíše podle obrázku vnější stavbu těla nezmara, způsob jeho života a rozmnožování - objasní, co je regenerace	- Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů: - vývoj - vývin - systém živočichů - Prvoci – jednobuněční živočichové: - nálevníci - bičíkovci -kořenonožci - Žahavci: nezmar korál medúza sasanka	EV Základní podmínky života: - ekosystémy, biodiverzita EV Ekosystémy: - vodní zdroje MdV Stavba mediálních sdělení: - příklady stavby a uspořádání zpráv

Žák: - odvodí název skupiny „Vzdušnicovci“ - porovná společné znaky vybraných - zástupců vzdušnicovců - vymezí rozdíly ve stavbě těla a způsobu - života mnohonožek a stonožek - popíše vnější i vnitřní stavbu těla hmyzu - stanoví rozdíl ve způsobu rozmnožování hmyzu s proměnou nedokonalou a s proměnou dokonalou - rozliší a pojmenuje hlavní zástupce uvedených řádů hmyzu - popíše přizpůsobení stavby těla blechy parazitickému způsobu života - rozliší a pojmenuje hlavní zástupce - brouků a u některých uvede jejich - význam v přírodě - popíše společné znaky stavby těla - ostnokožců - rozezná zástupce ostnokožců na základě - popsaných znaků - zdůrazní jejich velkou schopnost - regenerace - uvede jejich výskyt a způsob života	- Vzdušnicovci: mnohonožky stonožky hmyz a) s proměnou nedokonalou: jepice, vážky, švábi, kudlanky, škvoři, rovnokřídlí, strašilky, stejnokřídlí, ploštice, vši b) s proměnou dokonalou: blechy, síťokřídlí, chrostíci, motýli, brouci, dvoukřídlí, blanokřídlí - Ostnokožci: hvězdice hadice ježovky sumýši	EV Vztah člověka k prostředí: - náš životní styl (odpady) OSV Osobnostní rozvoj: - psychohygiena (dobrá organizace času)

Člověk a příroda		
Žák: - uvede příklady výskytu organismů v - určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systému - organismů – populace, společenstva, - ekosystémy a objasní na základě - příkladu základní princip existence - živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých - potravních řetězců v různých - ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady vlivů na živočicha a zhodnotí je - popíše význam rozmanitosti živočišné říše pro zachování přírodní rovnováhy - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - hodnotí význam a uvede způsoby ochrany rostlin a živočichů u nás - uvědomí si, co pro nás příroda znamená a jak se k ní máme chovat	- Základy ekologie - Organismy a prostředí: - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace a společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému - Ochrana přírody a životní prostředí: - globální problémy a jejich řešení - chráněná území - chráněné rostliny - chránění živočichové	EV Ekosystémy: - pole - moře - tropický deštný les Základní podmínky života: - voda - ovzduší Lidské aktivity a problémy životního prostředí: - zemědělství a životní prostředí - odpady - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti - ochrana přírody Vztah člověka k prostředí: - aktuální ekologický problém

PŘÍLOHA : LABORATORNÍ PRÁCE		
Žák: - dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - popíše mikroskop, aplikuje praktické metody poznávání přírody - dokáže pozorovat preparát lupou a mikroskopem a zjednodušeně jej nakreslit - porovná znaky plžů a mlžů, rozliší je podle různých typů schránek, uvede rozdíl mezi ulitou a lasturou - popíše stavbu těla sladkovodní řasy - popíše stavbu těla hmyzu	1. Zhotovení mikroskopického preparátu (cibule) 2. Pozorování řas mikroskopem (žabí vlas) 3. Poznávání plžů podle ulit 4. Poznávání mlžů podle lastur 5. Pozorování a popis stavby těla hmyzu (včela)	OSV Osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)

Biologie živočichů		
Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - vymezí společné znaky strunatců - rozliší vývojově nižší strunatce od vyšších - popíše jejich charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí a vyhledá zástupce - charakterizuje ryby na příkladu kapra - uvede význam ryb v přírodě a pro člověka - dokáže určit naše nejvýznamnější zástupce obojživelníků, zdůvodní, proč jsou chránění - objasní vázanost všech obojživelníků na vodu v souvislosti s rozmnožováním	Systematické skupiny vybraných živočichů - stavba těla - stavba a funkce jednotlivých částí těla - rozmnožování - zařazení do systému - rozšíření a význam Vývoj, vývin a systém živočichů: - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů Strunatci: Pláštěni a bezlebeční Kruhoústí a paryby Ryby - sladkovodní - mořské Rozmnožování a chov ryb Obojživelníci - rozmnožování, vývin a vývoj - zástupci	MdV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení: - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - chápání podstaty mediálního sdělení

Biologie živočichů		
Žák: - zná znaky plazů, které souvisejí s přizpůsobením se životu na souši - popíše zmiji obecnou a způsob jejího života - uvede, jak se chovat při zmijím uštknutí - vysvětlí význam ochrany zmijí - charakterizuje plazy a jejich způsob života - zařadí vybrané zástupce plazů do prostředí, ve kterém žijí - charakterizuje významné znaky ptáků - zhodnotí vnější a vnitřní stavbu ptačího těla - ekologickou úspěšnost ptáků chápe jako souhrn jejich morfologických a fyziologických přizpůsobení - stanoví složité prvky v chování ptáků - popíše ptáky patřící do různých skupin - vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života a získávání potravy - objasní rozdíl mezi ptáky stálými a stěhovavými - vysvětlí význam ptáků pro udržování přírodní rovnováhy - vysvětlí význam ochrany ptáků - vymezí vývojové souvislosti mezi plazy a ptáky - zná běžné druhy ptáků různých biotopů	Plazi - ještěři - hadi - želvy - krokodýli Vývoj plazů Ptáci Vývojové znaky ptáků Vnější a vnitřní stavba těla ptáků Chování ptáků: - potrava - rozmnožování a hnízdění - dorozumívání, tahy Ptáci: - hrabaví - měkkozobí - vrubozobí - dravci a sovy - šplhavci a kukačky - pěvci - běžci, tučňáci a ostatní ptáci Vznik a vývoj ptáků	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí: - ochrana přírody - dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Biologie rostlin	
Žák : - umí popsat odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin - určí základní společné znaky vyšších rostlin a má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - popíše stavbu těla mechorostů a kapraďorostů a jejich životní cyklus - vysvětlí význam mechů v přírodě a určí nejběžnější druhy vyskytující se u nás - porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí funkci kořene, stonku a listu - rozpozná základní typy stonků - popíše stavbu květu - popíše stavbu semene a uvede jeho význam - rozliší základní typy plodů	Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš: Vědní obory botaniky - systematická botanika - morfologie - anatomie - fyziologie Botanický systém – nižší a vyšší rostliny Přizpůsobení rostlin životu na souši Mechorosty - mechy - játrovky Kapraďorosty - kapradiny - plavuně - přesličky Anatomie a morfologie rostlin: - buňka, pletivo, orgán - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin - kořen (stavba, přeměny, význam) - stonek (funkce, stavba, přeměny) - list (funkce, stavba, význam) - květ (stavba, květenství, opylení a oplození) - semeno a plod (rozšiřování plodů a semen, význam plodů)	EV Ekosystémy : - vodní zdroje OSV Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednost: - dovednosti pro řešení problémů - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vyjádří rozdíl mezi opylením a oplozením - umí využít některé jednoduché metody vegetativního rozmnožování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlí pojem nahosemenná a krytosemenná rostlina, jednoděložná a dvouděložná rostlina - rozliší rostliny jednoděložné a dvouděložné a charakterizuje jejich znaky, aktivně aplikuje poznatky - rozpozná naše běžné jehličnany	Fyziologie rostlin: - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování rostlin Vývin rostlin Systematické skupiny: - systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců - znaky - vývoj - využití (hospodářský význam) Nahosemenné rostliny: Jinany Jehličnany - rozmnožování - výskyt a význam - zástupci - les Krytosemenné rostliny: Srovnání jednoděložných a dvouděložných rostlin Vývoj a využití hospodářsky významných zástupců krytosemenných rostlin	EV Ekosystémy: - les

Žák: - rozpozná naše běžné listnaté dřeviny a byliny - rozezná vybrané zástupce uvedených skupin rostlin - rozliší rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé a uvede jejich příklady - objasní využití hospodářsky významných zástupců uvedených čeledí rostlin - určí chráněné druhy rostlin - uvede příčiny poškozování a ohrožování lesů - objasní význam lesů pro krajinu a nebezpečí odlesnění a půdní eroze - vysvětlí význam ochrany lesů a význam správného chování v lese - chápe, že les je složitý přírodní ekosystém - pozná některé cizokrajné rostliny, zná jejich původ a význam pro člověka - dokáže objasnit souvislosti mezi výskytem rostlin v různých prostředích a podmínkami životního prostředí - zdůvodní význam ochrany rostlin - zařazuje rostliny do systematických skupin, aktivně využívá tabulky a klíče	Krytosemenné rostliny: a) dvouděložné - pryskyřníkovité - růžovité - brukvovité - břízovité - bukovité - vrbovité - lilkovité - miříkovité - bobovité - hluchavkovité - hvězdnicovité b) jednoděložné - amarylkovité - liliovité - kosatcovité - vstavačovité - lipnicovité Cizokrajné rostliny (ovoce, koření, nápoje) Význam rostlin a jejich ochrana Založení herbáře a sbírek	OSV Osobnostní rozvoj: - psychohygiena (dobrá organizace času) EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí: - ochrana přírody

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
PŘÍLOHA: LABORATORNÍ PRÁCE - METODY POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
Žák : - Využívá dovedností a znalostí k pozorování přírodnin - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - používá k pozorování přírodnin lupu a mikroskop - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - dokáže pozorovaný objekt zjednodušeně nakreslit - popíše stavbu šupiny ryby, ptačího pera a průduchu v pokožce listu rostliny - pozoruje a popíše stavbu květu a uložení vajíček v semeníku - podle botanického klíče vybere odpovídající charakteristické znaky předložené rostliny a zaznamená čísla hesel, podle nichž postupuje	1. Pokryv těla obratlovců (šupina, peří) 2. Pokožka listu s průduchy 3. Stavba semena fazolu 4. Rozbor stavby květu 5. Určování rostlin podle botanického klíče	OSV Osobnostní rozvoj : - seberegulace a sebeorganizace (sebeovládání, vůle, organizace vlastního času)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Přírodopis Ročník: 8. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Systematické skupiny vybraných živočichů	
– Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zdůvodní význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů – třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	– stavba těla – stavba a funkce jednotlivých částí těla – zařazení do systému – rozšíření a význam – významní zástupci Vejcorodí Vačnatci Placentálové – hmyzožravci – letouni – primáti – hlodavci – zajíci – šelmy – ploutvonožci – chobotnatci – lichokopytníci – sudokopytníci – kytovci	EV - ekosystémy – druhová odlišnost EV - ekosystémy – druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam, význam pro nás – terénní zkoumání (rostliny, živočichové, horniny, ochrana přírody)
	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	
– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	– **domestikace** - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy – **péče** o vybrané domácí živočichy – **chov** domestikovaných živočichů	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí
	Etologie	
– vysvětlí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– projevy chování živočichů – ochranné – komfortní – sociální – rozmnožovací	EV - vztah člověka k prostředí – ochrana přírody - význam

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	– živočišná společenstva	
Ochrana přírody a životního prostředí		
– zjistí a posoudí míru rozsahu ochrany přírody	– globální problémy a jejich řešení – chráněná území	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody – právní řešení u nás – exkurze
Fylogeneze a ontogeneze člověka		
– orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	– rozmnožování člověka - geny – nitroděložní vývoj (embryonální, fetální) – porod – novorozenec – kojenec – batole – předškolní, školní – puberta, dospělost – stáří	EV - vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)
Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla		
– určí stavbu a funkci živočišného těla	– živočišná buňka – tkáně – orgány – orgánové soustavy – organismy jednobuněčné – mnohobuněčné – rozmnožování	EV - základní podmínky života – voda (vztahy, vlastnosti vody a života)
Anatomie a fyziologie		
– aplikuje polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	– stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy	EV - základní podmínky života – energie (energie a život)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Orgánové soustavy – opěrná – pohybová – oběhová – dýchací – trávicí – vylučovací – řídící – smyslové orgány – rozmnožovací – sexualita – vyšší nervová činnost	MkV - kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky ale i jako součást etnika
Nemoci, úrazy a prevence		
– rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – objasní předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	– příčiny – příznaky – praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí – závažná poranění a život ohrožující stavy	EV - vztah člověka k prostředí – voda (význam vody pro lidské aktivity) – ovzduší (význam pro život na Zemi)
Životní styl		
– porovná náš životní styl a způsoby ochrany zdraví	– složky (vnitřní, vnější) – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka – drogy a návykové látky – hygiena – hygiena duševní činnosti	EV - vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
Dědičnost		
– ukáže příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	– křížení – proměnlivost	MkV - kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
Významní biologové a jejich objevy		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
– vyhledá a vysvětlí význam práce specialistů	Johann Gregor Mendel – základy genetiky Ivan Petrovič Pavlov – nervová soustava Jan Janský – krevní skupiny	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody - zásada předběžné opatrnosti (zneužití objevů)
Praktické metody poznávání přírody		
– aplikuje praktické metody poznávání přírody – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	– pozorování – lupa – mikroskop – dalekohled – zjednodušené určovací klíče a atlasy – 5 laboratorních prací (pozorování stavby těla savců, pozorování stavby lidského těla, cvičení k dýchací a oběhové soustavě, zkoumání funkce zraku, kožní citlivost a vnímavost)	OSV - rozvoj schopností poznávání – seberegulace (cvičení smyslového vnímání) a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, organizace vlastního času) – mezilidské vztahy (pomoc spolužákovi)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Přírodopis **Ročník: 9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Země	
– objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	– Geologické vědy – Vznik a stavba Země	MdV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	Vnitřní a vnější geologické procesy (děje)	
– rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	– Stavba zemské kůry – Pohyb litosférických desek – Tektonika. Zlomy a vrásy. – Sopečná činnost a zemětřesení – Povrch Země se mění – zvětrávání a eroze, činnost vody, ledovců a větru	
	Nerosty a horniny	
– rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	– Nerosty a jejich vznik – Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů – Krystalové soustavy – Mineralogický systém : prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, uhličitany, sírany, fosforečnany, křemičitany, organické minerály – 1. laboratorní práce – Poznávání a určování nerostů – Vyvřelé horniny. Usazené horniny. – Přeměněné horniny. – 2. laboratorní práce – Poznávání a určování hornin. – Nerostné suroviny. Obnovitelné zdroje.	OSV - Osobnostní rozvoj : rozvoj schopností poznávání EV – Základní podmínky života : přírodní zdroje

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Půdy	
– porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	– Pedologie – vznik, druhy a typy půd, význam půd	EV - Základní podmínky života : půda
	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi	
– rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků – orientuje se v geologické mapě	– Paleontologie – úvod – Prahory a starohory. Vznik a vývoj života na Zemi. – Prvohory a druhohory – Třetihory a čtvrtohory. Vývoj člověka.	OSV - Sociální rozvoj : mezilidské vztahy
	Geologický vývoj a stavba území ČR	
– porovná geologické vývoje jednotlivých území – rozlišuje s pomocí geologické mapy ČR dvě základní geologické jednotky : Český masiv a Karpatskou soustavu	– Český masiv – Karpatská soustava	
	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	
– uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	- Podnebí a počasí	
	Organismy a prostředí	
– uvede příklady organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – rozlišuje a uvede příklady systémů organismů	- Vzájemné vztahy mezi organismy, populace, společenstva - Přirozené a umělé ekosystémy - Potravní řetězce, rovnováha v ekosystému.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		EV – Ekosystémy : les, pole, moře, tropický deštný les, kulturní krajina
Ochrana přírody a životního prostředí		
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	– Globální problémy a jejich řešení – Chráněná území – Trvale udržitelný rozvoj	
Praktické poznávání přírody		
– aplikuje praktické metody poznávání přírody – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	– Poznávání a určování nerostů a hornin – (dvě laboratorní práce)	

6.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět Z e m ě p i s vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Č l o v ě k a p ř í r o d a a ze vzdělávacího oboru Z e m ě p i s. Je vyučován v 6.až 9.ročníku. V 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání předmětu Z e m ě p i s směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis budou použity tyto formy výuky:
- výkladové hodiny s použitím tradičních zeměpisných pomůcek
- hodiny s problémově pojatou výukou (s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem)
- skupinová (týmová) výuka (s využitím map, atlasů, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu a
  výukových programů na počítači)
- terénní výuka (cvičení pozorování v terénu)
- projektová výuka (9.ročník - školní zeměpisné projekty)

Místo realizace předmětu:
- kmenová třída
- školní zahrada (v praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny)
- předmět bude vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 minut

Předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:
- Chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry a biosféry
- Fyzika: sluneční soustava a vesmír
- Přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, NP

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- Matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- Dějepis: kultura národů, historie států

Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO - občanská společnost a stát, principy demokracie

OSV - rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, komunikace,
mezilidské vztahy, řešení problémů
EV - ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
MdV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality,
tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
EGS - objevování Evropy a světa
MkV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, principy solidarity, vzájemné respektování, spolupráce, princip slušného chování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení :

Učitel :
- učí žáky vyhledávat a používat informace geografického charakteru
- zadává žákům úkoly, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají a hodnotí informace a data z různých informačních zdrojů
- předvádí manipulace s orientačními a topografickými pomůckami (kompas, buzola, glóbus, mapa, atlas, plány, jízdní řád, grafy a statistická data)
- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- vede žáky k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy
- usiluje o to, aby žáci projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů :

Učitel :
- pojmenuje podstatné regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry a vede o nich s žáky diskusi, žáci řeší problémy na úrovni svých znalostí
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení
- předkládá dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s problematikou životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje

Kompetence komunikativní :

Učitel :
- vede žáky k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů

- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logicky postupných krocích
- dbá na to, aby si žáci vytvářeli vlastní názory
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně
- učí žáky obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému
  řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, morálka, národní kultura, vlastenectví ...

Kompetence sociální a personální :

Učitel :
- rozděluje pracovní úkoly ve skupině
- vede žáky k tomu, aby si vytvářeli pozitivní vztah k práci, dále k odpovědnému přístupu k práci své i druhých
  a k zodpovědnosti za výsledky své činnosti
- pozitivně hodnotí zájem a snahu žáků
- dbá na to, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu a na upevňování dobrých mezilidských
  vztahů
- podporuje u žáků jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch při práci

Kompetence občanské :

Učitel :
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vybízí a podporuje žáky ve sledování aktuálního dění, upozorňuje na novinky, koriguje informace z médií
- vysvětluje a zdůvodňuje význam a principy udržitelnosti rozvoje
- zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- učí žáky bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za
  mimořádných událostí
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí,
  vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů
- učí žáky poznávat tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech
- vede žáky k tomu, aby chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vede žáky k šetření materiálního vybavení školy
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní :

Učitel :
- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, přístroji a materiály při jejich používání ve třídě i v terénní

výuce
- upozorňuje na problémy spojené s činnostmi v přírodě a nezbytnost omezování negativních vlivů na životní
prostředí, zdraví a udržitelný rozvoj
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- informuje žáky o existenci moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký
vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu a k cestování
- učí optimálně plánovat a provádět pozorování (meteorologie) a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků
- dohlíží na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení :

Učitel :
- učí žáky vyhledávat a používat informace geografického charakteru
- zadává žákům úkoly, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají a hodnotí informace a data z různých informačních zdrojů
- předvádí manipulace s orientačními a topografickými pomůckami (kompas, buzola, glóbus, mapa, atlas, plány, jízdní řád, grafy a statistická data)
- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- vede žáky k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy
- usiluje o to, aby žáci projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů :

Učitel :
- pojmenuje podstatné regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry a vede o nich s žáky diskusi, žáci řeší problémy na úrovni svých znalostí
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení
- předkládá dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s problematikou životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje

Kompetence komunikativní :

Učitel :
- vede žáky k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logicky postupných krocích
- dbá na to, aby si žáci vytvářeli vlastní názory
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně
- učí žáky obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, morálka, národní kultura, vlastenectví ...

Kompetence sociální a personální :

Učitel :
- rozděluje pracovní úkoly ve skupině
- vede žáky k tomu, aby si vytvářeli pozitivní vztah k práci, dále k odpovědnému přístupu k práci své i druhých a k zodpovědnosti za výsledky své činnosti
- pozitivně hodnotí zájem a snahu žáků
- dbá na to, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu a na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podporuje u žáků jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch při práci

Kompetence občanské :

Učitel :

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vybízí a podporuje žáky ve sledování aktuálního dění, upozorňuje na novinky, koriguje informace z médií
- vysvětluje a zdůvodňuje význam a principy udržitelnosti rozvoje
- zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- učí žáky bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů
- učí žáky poznávat tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech
- vede žáky k tomu, aby chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vede žáky k šetření materiálního vybavení školy
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní :

Učitel :

- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, přístroji a materiály při jejich používání ve třídě i v terénní výuce
- upozorňuje na problémy spojené s činnostmi v přírodě a nezbytnost omezování negativních vlivů na životní prostředí, zdraví a udržitelný rozvoj
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- informuje žáky o existenci moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu a k cestování
- učí optimálně plánovat a provádět pozorování (meteorologie) a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků
- dohlíží na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpis Ročník: 6. (Období 3)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Přírodní obraz Země		
Žák • Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• Vesmír – vývoj, vesmírné objekty • Sluneční soustava • Měsíc • Země – Glóbus, zemská osa, světové strany • Zeměpisná síť • Pohyb Země kolem osy • Oběh Země kolem Slunce • Čas na Zemi •	
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
• Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii •	• Mapy – měřítko, legenda • Plány • Obsah mapy • Sběr dat, tvorba mapy	OSV – Rozvoj poznávání, kreativita
Přírodní obraz Země		
• Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• Krajina, krajinná sféra • Litosféra, stavba zemského tělesa • Litosférické desky, pohyb litosféry • Vnitřní, vnější přírodní činitelé • Tvary zemského povrchu • Atmosféra – složení • Počasí • Proudění vzduchu • Podnebí, podnebné pásy • Hydrosféra • Oceánská voda, pevninská voda	EV – Moře, vodní zdroje EV – Ovzduší, voda, půda. Problémy životního prostředí ve vztahu k atmosférickým poruchám MdV – Sledování a vyhodnocování předpovědi počasí VDO – Odpovědnost k ochraně biosféry a životního prostředí.

	• Pohyb vody na Zemi • Pedosféra – půdní druhy, půdní typy • Biosféra – přírodní krajiny	EV – Tropický deštný les, odlesňování, přeměna stepních krajin na obilnice, šíření pouští EV – Umělý ekosystém
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
• Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• Terénní geografická výuka • Praktická topografie • Bezpečný pohyb v krajině	EV – Aktuální ekologický problém OSV – Rozvoj řešení problému, sebeovládání, kreativita, komunikace

Regiony světa		
• Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• Člověk na Zemi • Obyvatelstvo, sídla • Náboženství, stát • Hospodářská činnost člověka • Zemědělství, průmysl • Doprava, služby • Kontinenty, světadíly • Amerika: Přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství • Severní Amerika: Kanada, USA, regiony USA • Střední Amerika: Mexiko, Kuba • Jižní Amerika: Peru, Argentina, Brazílie • Afrika: Přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství • Regiony Afriky: • a) Severní Afrika: Egypt • b) Sahel: Súdán • c) Guinejský záliv: Nigérie • d) Východní Afrika: Madagaskar • e) Jižní Afrika: Republika Jižní Afrika • Asie: Přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství • Regiony Asie: • a) Jihozápadní Asie: Turecko, Izrael, Irák, Saudská Arábie • b) Kavkaz • c) Jižní Asie: Indie • d) Jihovýchodní Asie: Thajsko, Indonésie, Singapur	MkV – Kulturní tradice, náboženství, etnika VDO – Lidské rasy, jazyky MdV – Kritický přístup ke zpravodajství VDO – Vzájemná komunikace EV – Ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví MdV – Chápání podstaty mediálního sdělení EGS – Orientace na politické mapě světa EGS – Význam polárních oblastí v globálním systému planety Země

	• e) Východní Asie: Čína, Japonsko, KLDR, Korejská republika • f) Centrální Asie • g) Severní Asie • Austrálie: Přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství • Oceánie: Nový Zéland • Polární oblasti: Antarktida, Arktida • Světový oceán	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpis **Ročník: 8. (3.období)**

Regiony světa		
• Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• Evropa: Přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství • Sjednocená Evropa • Regiony Evropy: • a) Východní Evropa: Rusko, Ukrajina • b) Severní Evropa: Norsko, Švédsko, Finsko, Dánsko • c) Jižní Evropa: Španělsko, Portugalsko, Itálie, Řecko • Malé státy: Monako, Vatikán, Malta, Kypr • Jihovýchodní Evropa: Chorvatsko, Černá Hora, Srbsko, Bulharsko, Rumunsko • Západní Evropa: Velká Británie, Irsko, Francie, Benelux • Střední Evropa: SRN, Rakousko, Švýcarsko, Polsko, Maďarsko, Slovensko	EGS – Naši sousedé v Evropě EGS – Naše vlast a Evropa EGS – Evropská integrace
Česká republika		

• Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• Historický vývoj • Přírodní podmínky • Obyvatelstvo, sídla • Hospodářství, doprava, služby • Praha – místní region • Hlavní město Praha • Středočeský kraj • Jihočeský kraj • Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královehradecký kraj • Pardubický kraj • Kraj Vysočina • Jihomoravský kraj • Olomoucký kraj • Moravskoslezský kraj • Zlínský kraj	EV – Vodní zdroje, pole EV – Ochrana životního prostředí EV – Průmysl a životní prostředí EV – Vliv zemědělství a dopravy na životní prostředí EGS – Význam dopravní polohy ČR v Evropě EGS – Postavení ČR ve světové síti cestovního ruchu a služeb EV – Ochrana přírody a kulturních památek VDO – Principy demokracie jako formy vlády MdV – Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství

Společenské a hospodářské prostředí		
• Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• Obyvatelstvo, pohyb obyvatelstva, náboženství • Sídla, funkce sídel • Státy – typy států • Multikulturní stát • Vývoj politické mapy • Ohniska neklidu • Mezinárodní organizace • Hospodářství – vývoj, sektory • Zemědělství – faktory, vyspělé země a málo rozvinuté země • a) Rostlinný výroba • b) Živočišná výroba • c) Rybolov • d) Lesní hospodářství • Průmysl – lokalizační faktory, průmyslové oblasti světa • a) Těžební průmysl • b) Energetický průmysl • c) Zpracovatelský průmysl • d) Spotřební průmysl • Doprava, služby, cestovní ruch • Mezinárodní obchod • Globalizace	MkV – Rovnocennost etnických skupin a kultur EV – Vztah člověka k prostředí EGS – Orientace na mapách, v grafech, tabulkách EV – Ekosystémy EV – Rozvoj společnosti, průmyslu a životního prostředí EGS – Globální dopad rozvoje služeb MdV – Kritický přístup ke zpravodajství VDO – Princip demokracie jako formy vlády
Životní prostředí		
• Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků,	• Krajina – působení člověka • Udržitelný rozvoj • Přírodní katastrofy	EV – Základní podmínky života

prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		
Geografické informace, zdroje dat		
	• Geografické informační systémy	

6.6.5 Zeměpisný seminář

Charaktaristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět Z e m ě p i s n ý s e m i n á ř vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Je vyučován jako povinný předmět v 8.ročníku - jedna hodina týdně.
Obsah učiva předmětu Zeměpisný seminář pro 8.ročník je ukončen na konci ročníku.

Vzdělávání v předmětu Zeměpisný seminář :

- vede k zájmu o zeměpis
- poskytuje žákům metody a prostředky k osvojení hlavních geografických pojmů, objektů a jevů
- rozvíjí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací
- motivuje žáky pracovat s mapou a atlasem, glóbusem, buzolou a kompasem
- seznamuje žáky s chováním, které vede k ochraně přírody a trvale udržitelnému rozvoji
- ukazuje možnosti využití získaných poznatků v praxi
- podporuje u žáků tvořivé a logické myšlení
- vede k zaujetí pozitivního a aktivního vztahu k cestování
- slouží žákovi v 8.ročníku k dalšímu rozvoji žákových zájmů, zaměření a nadání nebo ho více připravuje na uplatnění se v dalším studiu a pracovním životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

Ve vyučovacím předmětu Zeměpisný seminář budou použity tyto formy a metody práce :
- výkladové hodiny s použitím tradičních zeměpisných pomůcek
- skupinová (týmová) výuka s využitím map, atlasů, odborné literatury, časopisů, videosnímků, interaktivní tabule, internetu a výukových programů na počítači
- terénní výuka : zeměpisná cvičení a pozorování v terénu
- práce s textem : hledání klíčových pojmů a myšlenek
- třídní kalendář : meteorologická data, přírodovědná pozorování, významné události
- problémové pojetí výuky : volné asociace při řešení problémových úloh (brainstorming)
- pracovní listy : samostatná či týmová práce, práce s informačními zdroji
- metody motivační : rozhovor, diskuze, debata
- metody fixační : procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh a přiměřená analýza informací

Místo realizace předmětu :
Vyučovací předmět Zeměpisný seminář využívá ve většině případů samostatnou odbornou učebnu, vybavenou odpovídajícími pomůckami. Dále :
- školní zahrada : při praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny
- odborná počítačová učebna : vyhledávání a ověřování informací na internetu.
Předmět bude vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 minut.

Předmět Zeměpisný seminář úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda :
- Chemie : znečištění atmosféry, hydrosféry a biosféry
- Přírodopis : chráněná území
- Fyzika : sluneční soustava a vesmír

Mezipředmětové souvislosti jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí :
- Matematika : měřítko mapy, převody jednotek
- Výchova ke zdraví : zdravý životní styl
- Tělesná výchova : turistika, sport
- Výtvarná výchova : rozvíjení smyslové citlivosti
- Zeměpis : životní prostředí, krajina

Tento komplexní přístup předmětu Zeměpisný seminář naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Předmětem Zeměpisný seminář prolínají průřezová témata :

OSV - Sociální rozvoj : mezilidské vztahy
MdV - Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení : chápání podstaty mediálního sdělení
MkV - Lidské vztahy : princip slušného chování
EGS - Objevujeme Evropu a svět : evropské krajiny
EV - Vztah člověka k prostředí : naše obec, principy udržitelnosti rozvoje

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Žáci jsou vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů.
Z hlediska praktických činností a dovedností jsou vedeni k utváření pozitivního vztahu ke společenskému
a pracovnímu prostředí, k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu.

Kompetence k učení :

Učitel :
- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
- předvádí manipulace s orientačními a topografickými pomůckami (např. kompas, buzola ...), s glóbusem, s plány, s mapami, s atlasy, s jízdními řády, s grafy a se statistickými daty
- kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi

Kompetence k řešení problémů :

Učitel :
- volí při výuce takové postupy, metody a formy, které podněcují žáky k aktivnímu tvořivému myšlení, k logickému uvažování a k samostatnému řešení problémů
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společně závěry
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů
- učí žáky hledat si vlastní cesty k řešení geografických problémů formulovaných učivem

Kompetence komunikativní :

Učitel :
- vede žáky k rozvoji komunikativních dovedností
- konzultuje názory svých žáků, vede je ke vhodné argumentaci, společně spolupracují na řešení problémů
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- užívá vhodné komunikační technologie pro splnění komunikativního cíle

Kompetence sociální a personální :

Učitel :
- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli a ztotožňují se sní, spolupracují při skupinové práci a vytvářejí si pozitivní vztah k práci
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozuje sebekritiku, žáci chápou potřebu efektivní spolupráce
- podporuje u žáků jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
- při výuce podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů, netoleruje projevy neúcty, nadřazenosti, průběžně monitoruje vztahy ve třídě
- rozvíjí u žáků schopnost spolupráce

Kompetence občanské :

Učitel :
- učí své žáky k praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu, k chování a ochraně za mimořádných událostí, žáci uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti v osobním i veřejném životě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného společenského chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou přírody a životního prostředí
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní :

Učitel :
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, přístroji a materiály při jejich používání v učebně a i při terénní výuce, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností
- formuluje u žáků možný okruh zájmů a koníčků (turistika, cestování, sledování oblohy a změn v prostředí ...)
- vytváří u žáků základy pro možnou studijní a pracovní specializaci v budoucnosti a profesní zaměření
- zadává zeměpisné úlohy tak, aby měli žáci možnost si sami práci rozvrhnout, organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh svých činností
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků

Výchovné a vzdělávácí strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Klíčové kompetence pro žáky :

Kompetence k učení:

Žák:
- na základě práce s mapou zpracovává informace v ní obsažené, ty třídí a vyvozuje obecně platné závěry
- aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace a zapojuje je do výuky v hodinách zeměpisného semináře
- aktivně ohodnocuje svou práci a poučuje se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů:

Žák:
- k řešení zadaných problémů využívá předešlých zkušeností nebo hledá nové způsoby řešení
- ověřuje si správnost svých výsledků
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

Žák:
- aktivně komunikuje při skupinové práci a snaží se společně s ostatními hledat řešení zadaných problémů
- prezentuje své výsledky, aktivně odpovídá na otázky k danému tématu, je schopen oponovat a přijmout kritiku své práce
- užívá správně odborné názvosloví
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

Žák:
- je odpovědný za práci celé skupiny a je schopen prosazovat ve skupině svůj názor
- chová se podle pravidel slušného chování
- pomáhá slabším členům skupiny při pochopení a zpracování daného úkolu
- respektuje názory druhých, dokáže se od nich poučit, aktivně argumentovat a obhajovat svůj názor

Kompetence občanské:

Žák:
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků
- zná základní pravidla, jak udržovat kvalitní životní prostředí, jak chránit přírodu a základní teze trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

Žák:
- využívá znalosti a zkušenosti získané v hodinách zeměpisného semináře v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- svědomitě vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Zeměpisný seminář **Ročník:8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- vyhledává informace z různých zdrojů dat a dokáže je přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat	Úvod – význam zeměpisu a jeho současné úkoly Informační a dokumentační zdroje v geografii	MdV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: chápání podstaty mediálního sdělení
- používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko map, výškopis, polohopis, legenda mapy vysvětlivky mapy, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, mapové atlasy - orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, aktivně s nimi pracuje	**Mapa a základy kartografie:** Části mapy – mapové pole název mapy legenda (vysvětlivky) měřítko mapy (číselné, grafické) Co najdeme na mapovém poli: polohopis výškopis popis	
- znázorní v mapách zeměpisnou síť a průběh rovnoběžek a poledníků - používá prakticky zeměpisnou síť a zeměpisné souřadnice k určování zeměpisné polohy určitých lokalit zemského povrchu	**Práce s mapou:** Orientace mapy Měření vzdáleností na mapě a glóbu Orientace podle zeměpisné sítě Zeměpisné souřadnice Určování zeměpisné polohy	OSV – Sociální rozvoj: mezilidské vztahy

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vykonává aktivně praktické činnosti a úkoly plynoucí z konkrétních námětů zeměpisných cvičení • pořizuje jednoduché panoramatické náčrty krajiny, situační plánky, schematické mapky a náčrty pochodové osy • umí pracovat s buzolou • vnímá a používá plány jako zmenšený rovinný obraz malé části zemského povrchu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • orientuje se v jízdním řádu na internetu i v tištěné podobě • ovládá základy topografie a orientace v terénu • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • rozlišuje základní typy cestovního ruchu • vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu • dokáže připravit jednoduchý cestovní plán pro skutečný nebo modelový pobytový a poznávací zájezd • umí řešit a sestavovat křížovky	**Příprava terénního cvičení:** Praktická topografie, orientace v krajině Obsah mapy, pozorování okolí školy Panoramatický a situační náčrt Použití buzoly a kompasu Využití azimutu, azimutové hry Plán pochodové osy, orientace v krajině Určení vlastního stanoviště v terénu Základy fotodokumentace Jízdní řády a práce s nimi Meteorologická měření Poznej svůj kraj s turistickou mapou Zásady pobytu v přírodě : Pěší a vodní turistika, cykloturistika Místní oblast a její postavení v ČR **Zeměpis cestovního ruchu :** Všeobecné podmínky cestovního ruchu Atraktivita turistických oblastí Plánujeme výlet a zahraniční zájezd Vytváření vědomostních testů a křížovek **Lidé a jejich činnost na Zemi :**	MkV – Lidské vztahy : princip slušného chování EGS – Objevujeme Evropu a svět : evropské krajiny EV – Vztah člověka k prostředí : naše obec EV – Vztah člověka k prostředí : principy udržitelnosti rozvoje

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• popíše činnost lidí v jednotlivých typech přírodních krajin • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • posoudí příčiny a následky globálního poškozování životního prostředí • osvětlí faktory udržitelnosti života, resp. rozvoje lidské společnosti a hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí platné pro každého člověka • objasní princip udržitelného rozvoje společnosti jako změnu myšlení v chápání hodnot života	Lidé jsou součástí přírody Problémy krajinné ekologie Globální ekologické a environmentální problémy lidstva Trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti	

6.6.6 Ekologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět E k o l o g i e vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Povinný předmět pro 9.ročník.
Časová dotace : jedna hodina týdně.

Hlavním cílem výuky je :

- vštípit žákům základy ekologie a ochrany životního prostředí, jehož posláním je výchova k trvale udržitelnému
  způsobu života
- poskytovat informace o rozmanitosti organismů v přírodě, o složitosti vzájemných vztahů v přírodě
- vést žáky k uvědomělé péči o životní prostředí
- uvědomění si problému dopadu vlastních aktivit na prostředí kolem sebe
- motivovat k zájmu o přírodu, k pozitivnímu vztahu k přírodě
- učí žáky odpovědnému a šetrnému jednání v každodenních situacích, připravenost sám něco udělat pro zlepšení stavu
- osvojit si zásady aktivního přístupu a odpovědnosti k životnímu prostředí v rámci udržitelného rozvoje společnosti

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

Ve vyučovacím předmětu E k o l o g i e se používají zejména tyto formy výuky :
- výkladové hodiny propojené školními diskusemi a debatami
- hodiny s problémově pojatou výukou
- skupinová práce nebo práce ve dvojicích
- terénní výuka : cvičení a pozorování v terénu, učebna v přírodě
- práce s textem, problémové pojetí výuky

Místo realizace předmětu :

Vyučovací předmět E k o l o g i e využívá ve většině případů samostatnou odbornou učebnu, dále odbornou počítačovou učebnu (vyhledávání a ověřování informací na internetu) a učebnu v přírodě na školním pozemku.
Žáci pracují v těchto učebnách v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách i individuálně, ve vzájemné spolupráci
i samostatně na zadaných úkolech.
Předmět bude vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 minut.

Mezipředmětové souvislosti, vazby a přesahy :

E k o l o g i e se jako vyučovací předmět realizuje rovněž v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty,
se kterými integrují volně a neformálně některá související témata.
Ekologie a environmentální výchova prolíná do výuky všech předmětů (environmentální " - vztahující se k životnímu prostředí).

Přírodopis - zoologie a botanika (poznávání živočichů a rostlin), potravní řetězce, horniny a nerosty, chráněná území,
globální problémy a jejich řešení, výskyt invazních rostlin v regionech ČR.
Zeměpis - životní prostředí : krajina (ekosystémy, biomy), ochrana přírody, chráněná území přírody.
Zeměpisný seminář - problémy krajinné ekologie, orientace na mapě.
Chemie - chemický průmysl.
Výchova k občanství - ochrana přírody.
Výchova ke zdraví - třídění odpadů, zdravý způsob života, domácí ekologie.
Praktické činnosti (6. ročník) - ochrana přírody při zemědělské činnosti, ekologické zemědělství.

Environmentální výchova je zaměřena na aktuální problémy současného života. Hlavním smyslem environmentální
výchovy je pochopení složitých a vzájemně provázaných vztahů mezi přírodou a lidskou společností a především probuzení zájmu o okolní prostředí.

Hodnocení žáka :

- sleduje schopnost spolupracovat, schopnost přemýšlet nad daným problémem, schopnost pracovat s informacemi
a obhajovat své názory. Hodnocena je také míra zapojení a spolupráce žáka.

Konkretizace průřezových témat ve vyučovacím předmětu E K O L O G I E

T e m a t i c k é o k r u h y :

1. **Environmentální výchova (EV)**

Ekosystémy :
- lidské sídlo
- vodní zdroje
- tropický deštný les

Základní podmínky života :
- ekosystémy : biodiverzita
- půda
- přírodní zdroje
- ovzduší

Lidské aktivity a problémy životního prostředí :
- dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
- ochrana přírody
- zemědělství a životní prostředí
- ekologické zemědělství
- průmysl a životní prostředí
- doprava a životní prostředí
- odpady a hospodaření s odpady
- životní prostředí : udržitelný rozvoj společnosti

Vztah člověka k prostředí :
- náš životní styl

- prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
- aktuální ekologické problémy
- principy udržitelnosti rozvoje

2. **Mediální výchova (MdV)**

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení :
- chápání podstaty mediálních sdělení

3.**Osobnostní a sociální výchova (OSV)**

Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání : řešení problémů

Tato průřezová témata se podílí na utváření obecnějších postojů žáků k sobě samým, k ostatním lidem, k životnímu stylu, k pracovním návykům, k morálním hodnotám, ve vztahu k přírodě a k udržitelnému životu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence pro žáky :

Kompetence k učení :

Žák :
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace a efektivně je využívá
  v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vyhledává aktuální informace o ochraně přírody a zapojuje se do výuky v hodinách ekologie
- užíváním a poznáváním odborného jazyka a terminologie si rozšiřuje vlastní systém znalostí a zvyšuje si
  vlastní odbornost v ekologii

Kompetence k řešení problémů :

Žák :
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činní uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- učí se objektivně hodnotit svůj výkon

Kompetence komunikativní :

Žák :
- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků v hodinách ekologie
- využívá dostupných informačních zdrojů

Kompetence sociální a personální :

Žák :
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- chová se podle pravidel slušného chování

Kompetence občanské :

Žák :
- zná základní pravidla, jak udržovat kvalitní životní prostředí, jak chránit přírodu a základní teze trvale udržitelného rozvoje společnosti
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožující život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- utváří si systém znalostí a dovedností směřující k ochraně podmínek života na Zemi z hlediska trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní :

Žák :
- používá bezpečně a účinně pomůcky a veškeré vybavení v učebně přírodopisu a zeměpisu
- dodržuje vymezená pravidla (Řád v učebně Př a Z)
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- systémem znalostí a dovedností vázaných na výuku ekologie si žák vytváří základy pro možnou studijní a pracovní specializaci v budoucnosti
- aktuálně si formuje možný okruh zájmů a koníčků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Ekologie **Ročník: 9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : • popíše ekologii jako vědní obor, studující vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a jejich životním prostředím • hodnotí ekologii jako vědní obor, který poskytuje základ všem aktivitám vedoucím k výzkumu, rozvoji a ochraně životního prostředí • posoudí environmentalistiku jako mezivědní obor zabývající se problematikou životního prostředí v celé jeho šíři (environmentální = vztahující se k životnímu prostředí) • objasní pojem přírodní prostředí jako prostředí tvořeného živými přírodními složkami, organismy a neživými přírodními složkami • určí životní prostředí jako přírodní prostředí s důrazem na vztah k organismům, rostlinám, živočichům a také k člověku • objasní společenstvo organismů jako složitou soustavu jedinců všech různých druhů organismů, žijících na určitém stanovišti a ve stejném čase • uvádí příklady různých společenstev organismů • vymezí populaci organismů jako soustavu jedinců stejného druhu, žijících na určitém místě a ve stejném čase • uvádí konkrétní příklady populací organismů • uvádí příklady stanovišť druhů organismů • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • uvádí konkrétní příklady druhů organismů	**<u>1.Organismy a prostředí</u>** Ekologie a environmentalistika Přírodní a životní prostředí Společenstvo organismů (biocenóza) Populace Stanoviště (biotop) Rozšíření, rozmanitost a soustavy organismů na Zemi	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí : dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti MdV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení : chápání podstaty mediálních sdělení

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • pojmenuje základní funkční procesy každého ekosystému zajišťující jeho rovnováhu, tok energie a oběh látek • rozliší mezi vodními a suchozemskými ekosystémy, mezi přírodními (přirozenými) a umělými (kulturními) ekosystémy, uvádí jejich příklady • popíše rozložení zásob vody na Zemi • posoudí význam tropických deštných lesů pro životní prostředí • zhodnotí význam oceánu a moře pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost • zhodnotí význam kyslíku pro organismy na Zemi • stanoví ekologickou niku jako soubor všech životních faktorů a požadavků, které organismus využívá k životu a k začlenění do struktury ekosystému • rozliší mezi vodními a pevninskými biomy • popíše pevninské biomy jako soubor ekosystémů přizpůsobených životním podmínkám prostředí v určitých vegetačních pásmech nebo výškových stupních	Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím Potravní řetězce Přirozený a umělý ekosystém Funkce a rovnováha v ekosystému Ekosystémy Voda a ovzduší Les, tropický deštný les, moře Ekologická nika Biomy	EV Ekosystémy – lidské sídlo EV Ekosystémy – vodní zdroje EV Ekosystémy – tropický deštný les

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : • zdůvodní význam druhové rozmanitosti a ochrany přírody pro trvale udržitelný život na Zemi • posuzuje druhovou rozmanitost organismů jako neobnovitelný přírodní zdroj • navrhuje, co lze udělat pro zlepšení funkcí ekosystémů v okolí školy a bydliště • posoudí význam zoologických a botanických zahrad pro ochranu druhové rozmanitosti organismů • uvádí příklady rostlin cizokrajných ekosystémů, pěstovaných a chovaných v našich podmínkách z hospodářských důvodů • zhodnotí nebezpečí související s nekontrolovatelným rozšířením některých druhů organismů v původních přírodních ekosystémech	**<u>2. Ochrana přírody a životního prostředí</u>** Význam druhové a ekosystémové rozmanitosti (biodiverzity) organismů Ochrana organismů a jejich stanovišť v přirozených a umělých ekosystémech	OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání : řešení problémů EV Základní podmínky života - ekosystémy : biodiverzita
• **uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému** • vyhledá význam mezinárodně vyhlášených dnů, které se vztahují k životnímu prostředí • rozlišuje mezi maloplošnými a velkoplošnými chráněnými územími v ČR, uvádí jejich příklady a lokalizuje je na mapách • pojmenuje a lokalizuje na mapách národní parky České republiky, vyjádří jejich přírodní atraktivity	Ochrana přírody a životního prostředí Maloplošná a velkoplošná chráněná území přírody Národní parky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : • objasní význam chráněných krajinných oblastí (CHKO) v ČR, uvádí jejich příklady a vyhledává na mapách • vyjádří význam biosférických rezervací UNESCO, uvádí jejich příklady • uvádí příklady organismů ohrožených ve svém životním prostředí z celosvětového a regionálního hlediska, zdůvodní význam jejich ochrany • hodnotí stav životního prostředí a ochrany přírody v místním regionu • zaujímá osobní postoj k narušování přírody hospodářskou činností v místním regionu • objasní jak ovlivňuje zemědělská výroba ovzduší, půdu a zdroje vody • vysvětlí, jak ovlivňuje průmyslová výroba životní prostředí • rozpozná, jaký vliv na lidské zdraví mají jednotlivé látky, které se uvolňují při spalování v dopravě • porovná výhody a nevýhody uvedených dopravních prostředků • zhodnotí své vztahy k prostředí, objasní nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru • určí výhody a nevýhody : a) ukládání odpadu na skládkách, b)spalování odpadu spočítá svou ekologickou stopu a srovná ji s ekologickou stopou průměrného obyvatele Země – http://hraozemi.cz/ekostopa	Chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Ohrožené druhy organismů **<u>3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>** Zemědělství a životní prostředí Průmysl a životní prostředí Doprava Odpady **<u>4. Vztah člověka k prostředí</u>** Náš životní styl Ekologická stopa jednotlivce, ekoznačky	VkO Ochrana přírody EV Ekosystémy – pole Základní podmínky života - půda Zemědělství a životní prostředí EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady EV Vztah člověka k prostředí – náš životní styl
Žák : • zhodnotí z hlediska vlivu na zdraví prostředí, ve kterém žije	Prostředí a zdraví	EV Vztah člověka k prostředí – prostředí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vyhledá aktuální příklady závažných ekologických a environmentálních problémů ve světě, v ČR a v místním regionu • objasní příčinu klimatických změn jako důsledek zvyšující se koncentrace oxidu uhličitého a dalších skleníkových plynů v atmosféře • vyjádří princip narušování ozonosféry činností člověka	Globální ekologické a environmentální problémy	a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví) EV Vztah člověka k prostředí – aktuální ekologický problém
• objasní pojmy udržitelnost života a udržitelnost rozvoje lidské společnosti • zdůvodní princip udržitelného rozvoje společnosti jako změnu myšlení v chápání hodnot života	Trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti	EV Vztah člověka k prostředí – principy udržitelnosti rozvoje Základní podmínky života – přírodní zdroje
• posoudí vzájemný vztah mezi biologickými obory a ochranou přírody a životního prostředí • objasní na příkladech, co lze považovat za úsporná opatření ve výrobě, co jsou bezodpadové a ekologické technologie výroby • vyjádří, jakými činnostmi a opatřeními může osobně podporovat ochranu a rozvoj životního prostředí, přispět k udržitelnosti života • popíše hlavní zásady ekologického desatera pro ochranu a rozvoj životního prostředí svého domova • sleduje doma po dobu jednoho týdne spotřebu elektrické energie a navrhne konkrétní a uskutečnitelná opatření pro jejich úsporu	Vztah biologických oborů a výzkumů k ochraně přírody a životního prostředí Ekologické technologie Osobní přínos k ochraně a rozvoji životního prostředí Ekologické desatero Slovníček pojmů	Lidské aktivity a problémy životního prostředí – udržitelný rozvoj společnosti EV Základní podmínky života - ovzduší

6.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zaměřena na vytváření a rozvíjení vztahu žáků k umění a kultuře.

Mezi hlavní cíle patří rozvíjení vnímavosti žáků k uměleckému dílu, k sobě samému i k svému okolí, k tvořivosti, rozvíjení schopnosti jedince vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí. Dalším z cílů je rozvoj schopnosti žáků nonverbálně se vyjadřovat prostřednictvím tónu, zvuku, pohybu, linie, bodu, tvaru, gesta…

Vzdělávací oblast Umění a kultura je tvořena vyučovacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák operuje s užívanými znaky, termíny a symboly, vytváří si komplexnější pohled na kulturní jevy
- efektivně využívá získané dovednosti v tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů

- nachází podobné a odlišné znaky

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu
- rozumí užívaným gestům
- tvořivě využívá ke svému rozvoji a zapojení do společenského dění komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- chápe potřebu spolupracovat s druhými, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- používá účinně, správně a bezpečně některé hudební nástroje a výtvarné potřeby
- využívá zkušenosti získané ve Výtvarné výchově a Hudební výchově v zájmu vlastního rozvoje

6.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Obsah

- Hudební výchova propojuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Žák je veden k porozumění hudebního umění a hudbě.
- Hudební činnosti se vzájemně doplňují a vedou k rozvoji hudebnosti žáka.
- Obsahem Vokálních činností je seznámení žáků se správnými pěveckými návyky, kultivace pěveckého i mluvního projevu.
- Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání v ostatních hudebních činnostech.
- Obsahem Hudebně pohybových činností je využívání pohybového projevu žáka jako prostředku vyjádření dětské emocionality, prostředku dobré tělesné kondice a duševní aktivity dětí, prostředek vzájemné komunikace.
- Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání hudby, poznávání různých stylů a žánrů, poslouchanou hudbu analyzovat a podle svých možností ji interpretovat.

V předmětu Hudební výchova jsou zastoupena tato průřezová témata: EGS, MKV, OSV

Časové vymezení

1. a 2. období
- 1. - 5. ročník: 1 hodina týdně
- 1. ročník tříd s rozšířenou výukou Hudební výchovy: 2 hodiny týdně
- 2. – 5. ročník tříd s rozšířenou výukou Hudební výchovy: 3 hodiny týdně

3. období
- 6. – 9. ročník: 1 hodina týdně
- 6. – 9. ročník tříd s rozšířenou výukou Hudební výchovy: 3 hodiny týdně

Organizační vymezení

- žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova Ročník 1. - 3. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
žák zpívá v jednohlase	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová cvičení, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	**EGS** – zpěv písní jiných národů Čj, M, Prv – nácvik písní k tématům probíraným v těchto předmětech
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizace a melodizace říkadel rytmická improvizace – otázka a odpověď rytmické slabiky	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využití nástrojů Orffova instrumentáře pro doprovod písní reprodukce jednoduchých rytmických motivů podle poslechu i na základě notového zápisu	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem vyjádření charakteru znějící hudby pohybem (dynamika, tempo, směr melodie)	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	zvuk a tón – síla, výška, délka, barva tempo, dynamika a jejich proměny v hudbě	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	vybrané hudební nástroje hudba vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální hudba taneční, pochodová, ukolébavka využití vhodných programních skladeb	**EV**- hudba, jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí **Vv** – výtvarné ztvárnění hudby

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova (rozšířená výuka) Ročník 1. - 3. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová cvičení, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	**EGS** – zpěv písní jiných národů Čj, M, Prv – nácvik písní k tématům probíraným v těchto předmětech
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rytmizace a melodizace říkadel rytmická improvizace – otázka a odpověď rytmické slabiky	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využití nástrojů Orffova instrumentáře pro doprovod písní reprodukce jednoduchých rytmických motivů podle poslechu i na základě notového zápisu	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem vyjádření charakteru znějící hudby pohybem (dynamika, tempo, směr melodie)	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	zvuk a tón – síla, výška, délka, barva tempo, dynamika a jejich proměny v hudbě	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	vybrané hudební nástroje hudba vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální hudba taneční, pochodová, ukolébavka využití vhodných programních skladeb	**EV**- hudba, jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí **Vv** – výtvarné ztvárnění hudby
ovládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu jedné oktávy (d^1-d^2), dokáže z listu zahrát jednoduchou melodii sestávající z celých, půlových a čtvrťových not	seznámení se zobcovou flétnou, technika dýchání, nasazení a držení tónu, správné držení flétny společná i sólová hra skladeb v rozsahu až jedné oktávy – postupné rozšiřování škály používaných tónů	
Orientuje se v základech hudební nauky, využívá svých znalostí hudební teorie při sólových či společných instrumentálních i vokálních aktivitách	Notová osnova, notový klíč a noty v rozsahu c^1-g^2 Durové stupnice, hodnoty not a pomlk, posuvky	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova Ročník 4. - 5. (Období 2.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	hlasová hygiena hlasová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlasý zpěv – prodleva, kánon, lidový vícehlas zpěv lidových a umělých písní v durovém a mollovém tónorodu s využitím notového materiálu	**EGS** – zpěv písní jiných národů Čj, M, Prv – nácvik písní k tématům probíraným v těchto předmětech
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	reprodukce rytmu s pomocí rytmických slabik v 2/4, ¾ a 4/4 taktu intonace na základě fonogestiky i notového zápisu (využití opěrných písní podle L. Daniela a Fr. Lýska)	
využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovod lidových i umělých písní s využitím nástrojů Orffova instrumentáře využití individuálních schopností žáků vzdělávaných ve hře na hudební nástroj v ZUŠ	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	písňová forma – druhy písní (jednodílné, vícedílné, s reprízou, bez reprízy) rondo variace	
vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	tvorba předeher, meziher a doher k realizovaným písním rytmická improvizace v 4/4 taktu improvizace doprovodu písně melodická improvizace s využitím pentatoniky	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	vybrané výrazové prostředky hudby (melodie, rytmus, dynamika, tempo, metrum, gradace) nástroje symfonického orchestru a nástrojové skupiny slovní interpretace hudby – jak konkrétní skladba působí a proč tak působí významní čeští skladatelé	**EV**- hudba, jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí **Vv** – výtvarné ztvárnění hudby **EGS**-poznávání osobností evropské hudby

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Pohybový doprovod znějící hudby (např. pantomima), jednoduché lidové tance	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova (rozšířená výuka) Ročník 4. - 5. Období 2.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	hlasová hygiena hlasová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlasý zpěv – prodleva, kánon, lidový vícehlas zpěv lidových a umělých písní v durovém a mollovém tónorodu s využitím notového materiálu	**EGS** – zpěv písní jiných národů Čj, M, Prv – nácvik písní k tématům probíraným v těchto předmětech
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	reprodukce rytmu s pomocí rytmických slabik v 2/4, ¾ a 4/4 taktu intonace na základě fonogestiky i notového zápisu (využití opěrných písní podle L. Daniela a Fr. Lýska)	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovod lidových i umělých písní s využitím nástrojů Orffova instrumentáře využití individuálních schopností žáků vzdělávaných ve hře na hudební nástroj v ZUŠ	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	písňová forma – druhy písní (jednodílné, vícedílné, s reprízou, bez reprízy) rondo variace	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	tvorba předeher, meziher a doher k realizovaným písním rytmická improvizace v 4/4 taktu improvizace doprovodu písně melodická improvizace s využitím pentatoniky	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	vybrané výrazové prostředky hudby (melodie, rytmus, dynamika, tempo, metrum, gradace) nástroje symfonického orchestru a nástrojové skupiny slovní interpretace hudby – jak konkrétní skladba působí a proč tak působí významní čeští skladatelé	**EV**- hudba, jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí **Vv** – výtvarné ztvárnění hudby **EGS**-poznávání osobností evropské hudby

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Pohybový doprovod znějící hudby (např. pantomima), jednoduché lidové tance	
ovládá hru na zobcovou flétnu v rozsahu c^1-g^2, dokáže z listu zahrát jednoduchou melodii sestávající z celých, půlových, čtvrťových a osminových not	společná i sólová hra skladeb v rozsahu tónů c^1-g^2 až jedné oktávy – postupné rozšiřování škály používaných tónů (včetně některých tónů s posuvkami) realizace vícehlasých skladeb v menších skupinách i v rámci celé třídy technika legato, non legato, staccato	
Orientuje se v základech hudební nauky, využívá svých znalostí hudební teorie při sólových či společných instrumentálních i vokálních aktivitách	Noty v rozsahu C – c^3, basový klíč Všechny durové stupnice, hodnoty not a pomlk Intervaly a akordy Základní italské hudební názvosloví	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova Ročník 6. – 9. Období 3.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	sólová i společná realizace skladeb, nebo jejich částí prostřednictvím zpěvu, instrumentální hry či pohybu	**OSV** - kreativita
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	jednohlasý i vícehlasý zpěv rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová cvičení, hlasová hygiena, mutace, techniky vokálního projevu	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	reprodukce motivů, témat a částí skladeb na základě poslechu nebo notového, či jiného zápisu tvorba doprovodů k realizovaným skladbám za použití nástrojů Orffova instrumentáře, nebo s využitím schopností konkrétních žáků vzdělávajících se ve hře na hudební nástroj v ZUŠ rytmická i melodická improvizace sluchová analýza melodie i rytmu (s využitím rytmických slabik) společný nebo sólový zpěv lidových i umělých písní různých stylových žánrů v jednohlase, případně vícehlase (v závislosti na individuálních schopnostech žáků)	**OSV** - Kooperace a kompetice
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybová vazba pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace seznámení se základními typy tance – historické, lidové, moderní, společenské, scénické	**MdV** - Fungování a vliv médií ve společnosti
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	motiv, téma, figura výrazové prostředky hudby významné sémantické prvky a jejich funkce významné hudební formy	**EV**- hudba, jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí **Vv** – výtvarné ztvárnění hudby

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudební styly a žánry – v kontextu na dobu vzniku, osobnost autora významní představitelé klasické hudby i hudby populární v návaznosti na jednotlivá stylová období žánry	**EGS**-poznávání osobností evropské hudby
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	slovní interpretace znějící hudby a vyhledávání souvislostí s nehudebními uměleckými díly filmová hudba a její funkce ve filmu	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Hudební výchova (rozšířená výuka) Ročník 6. -9. Období 3.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	sólová i společná realizace skladeb, nebo jejich částí prostřednictvím zpěvu, instrumentální hry či pohybu	**OSV** - kreativita
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	jednohlasý i vícehlasý zpěv rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová cvičení, hlasová hygiena, mutace, techniky vokálního projevu intonace podle notového zápisu	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	reprodukce motivů, témat a částí skladeb na základě poslechu nebo notového, či jiného zápisu tvorba doprovodů k realizovaným skladbám za použití nástrojů Orffova instrumentáře, nebo s využitím schopností konkrétních žáků vzdělávajících se ve hře na hudební nástroj v ZUŠ rytmická i melodická improvizace sluchová analýza melodie i rytmu (s využitím rytmických slabik)	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	společný nebo sólový zpěv lidových i umělých písní různých stylových žánrů v jednohlase, případně vícehlase (v závislosti na individuálních schopnostech žáků) praktické čtení vokální, instrumentální nebo vokálně instrumentální partitury	
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybová vazba pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace seznámení se základními typy tance – historické, lidové, moderní, společenské, scénické	**MdV** - Fungování a vliv médií ve společnosti

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	motiv, téma, figura výrazové prostředky hudby významné sémantické prvky a jejich funkce významné hudební formy	**EV**- hudba, jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí **Vv** – výtvarné ztvárnění hudby
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	hudební styly a žánry – v kontextu na dobu vzniku, osobnost autora významní představitelé klasické hudby i hudby populární v návaznosti na jednotlivá stylová období žánry	**EGS**-poznávání osobností evropské hudby
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	slovní interpretace znějící hudby a vyhledávání souvislostí s nehudebními uměleckými díly filmová hudba a její funkce ve filmu	
je aktivním členem třídního (školního) hudebního tělesa, podílí se na koncertních vystoupeních pořádaných školou prostřednictvím hry na hudební nástroj, zpěvu či tance	dlouhodobá společná příprava školních koncertů v průběhu školního roku individuální i společný nácvik vybraných skladeb uplatnění individuálních schopností zpěvu, hry na nástroj případně tance při nácviku repertoáru základní ovládání zvukové techniky (kytarová komba, PA systém), práce s mikrofonem	**OSV** - Kooperace a kompetice
Orientuje se v základech hudební nauky, využívá svých znalostí hudební teorie při sólových či společných instrumentálních i vokálních aktivitách	Durové i mollové stupnice, pentatonika Akordy a akordové značky, základní harmonické funkce a jejich využití při doprovodu písní Notační software (MuseScore, Sibelius)	

6.7.1.1 Pěvecký sbor – nepovinný předmět

Charakteristika nepovinného vyučovacího předmětu

Činnost pěveckého sboru je zaměřena na vokální činnosti. U žáků je rozvíjena celková hudebnost a chápání hudebního jazyk jako specifické formy komunikace. Získává orientaci v širokém spektru písňové tvorby různých hudebních stylů. Žáci se připravují na příležitostná vystoupení.

Časové vymezení

1. – 5. ročník – 1 hodina týdně
6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Vzdělávací obsah nepovinného předmětu: Pěvecký sbor 1. a 2. období

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
žák dodržuje hlasovou hygienu	dodržování zásad hlasové hygieny kulturní, vyvětrané prostředí	
dodržuje správné pěvecké návyky	správný pěvecký postoj, dýchání (střídavý dech), artikulace	
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlase	lidové písně české i písně některých dalších evropských národů umělé písně pro děti současných skladatelů	
zapojuje se do zpěvu vícehlasých skladeb a písní	průpravná cvičení vícehlasu (zadržení spodního tónu, kánon, zpěv v terciích, zpěv v sextách) zpěv vícehlasých písní (podle vyspělosti sboru)	
rozšiřování hlasového rozsahu	hlasová cvičení	
rozpozná gesta dirigenta a aktivně na ně reaguje	příprava, začátek skladby, dynamické změny, nástupy, konec skladby	
zlepšuje úroveň svého vlastního pěveckého projevu	dodržování pěveckých zásad zpěv s dodržením předepsané dynamiky funkční využití výrazových prostředků zpěv s precizní artikulací	

Vzdělávací obsah nepovinného předmětu: Pěvecký sbor pro 2.stupeň období 3.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Pěvecký a mluvní projev	
Žák • využívá své individuální schopnosti při hudebních aktivitách • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zdokonalování hlasové techniky • rozšiřování hlasového rozsahu • hlasová hygiena • zpěv lidových a umělých písní z oblasti hudby vážné i populární • sólový zpěv • zpěv v dvojhlase (polyfonní vedení, lidový, volný) • počátky trojhlasu	OSV – kreativita OSV – psychohygiena EGS – zpěv písní jiných národů
	Intonace a sluchová výchova	
• orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a na základě individuálních schopností a získaných dovedností je svým způsobem realizuje • dokáže sluchově analyzovat intervaly, kvintakordy a jejich obraty • dokáže přenést a reprodukovat tóny přenesené z nezpěvné polohy	• intonace + volné nástupy všech stupňů v dur i v moll • intonace stupnice dur, moll, chromatické, celotónové • terciové postupy v durových a mollových tóninách • sluchová analýza intervalů (harmonicky i melodicky) • analýza kvintakordů dur a moll a jejich obratů • poznávání trojzvuku, čtyřzvuku a pětizvuku • přenášení vyšších a nižších tónů do zpěvné polohy	
	Poslechové činnosti	
• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	• orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků • významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, hudební forma) • aktivní poslech vokálních a vokálně instrumentálních skladeb reprodukovaných živě i s využitím nahrávek	EV – hudba jako odraz vztahu člověka a jeho prostředí EGS – poznávání evropské hudby MkV – kulturní diference
Hudební teorie		
• rozumí hudební teorii v daném učebním rozsahu a dokáže znalosti prakticky využít	• čtení notového zápisu (jednoduché partitury)	

6.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova v 1. a 2.období

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvoji zájmu žáka o výtvarné umění, k rozvoji estetického cítění. Umožňuje žákům poznávat okolní svět i sebe sama prostřednictvím výtvarných činností, tvořivosti, rozvíjet žákovu představivost a vlastní výtvarné vyjádření.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci.

Výtvarné techniky jsou vybírány tak, aby byl zajištěn estetický rozvoj žáků.

Kresba - vychází z využití linie a jejich druhů. Žáci mohou používat tuš, dřívko, voskový pastel, uhel, rudku, štětec, fix, tužku, křídu.

Malba – používají se barvy temperové, vodové, voskový pastel, pastelky, popř. prstové barvy.

Kombinované techniky

– kolorovaná kresba – práce s dřívkem, perem, uhlem kolorovaná vodovými barvami
- mastný pastel doplněný vodovou barvou
- vosková rezerva vytvořená voskovým pastelem zakrytá tuší, proškrabování
- koláž doplněná kresbou nebo malbou
- dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů

Technika tisku – tisk z přírodního materiálu (frotáž, tisk z papíru nebo lepenky, tiskátka)

Materiálové techniky

– mozaika (papír, textil, kamínky)
- papírová a textilní koláž
- vystřihování a překládání

Modelování a keramika – využití hlíny, modelovací hmoty, moduritu, odlévání sádry, těsto

Plastika z papíru a fólií – plastika z papírové masy, plastika kašírovaná, plastika z litu papíru

Práce z rozličného materiálu – přírodniny, dřevo, textil, papír, drát, umělá hmota, špejle, krabičky aj.

V předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena tato průřezová témata: EV, EGS, MkV, OSV

Časové vymezení

1. a 2. období: Ve třídách s rozšířenou výchovou hudební výchovy 1 hodina týdně ve všech ročnících. V běžných třídách v 1.období 1 hodina týdně, ve 2.období 2 hodiny týdně.

3. období: Ve třídách s rozšířenou výchovou hudební výchovy 1 hodina týdně ve všech ročnících. V běžných třídách 2 hodiny týdně v 6. a 7.ročníku, 1 hodina týdně v 8. a 9.ročníku.

Organizační vymezení

– žáci pracují ve třídě, popř. ve výtvarném ateliéru

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 6. a 7. ročník – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy – 1 hodina týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

- výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně výpočetní techniky, mimo budovu na školním pozemku (v plenéru)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků (platné pro 1.-3.období)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatné práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- při teoreticky zaměřených hodinách si vytvářejí materiály, které mohou dále využívat pro své vlastní učení
- učitel zadává úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů
- žák při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

Kompetence komunikativní
- žák dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů,..)

Kompetence sociální a personální

- žák se učí respektovat pravidla při práci v kolektivu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské
- žáci respektují názor druhých
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- podílí se na výzdobě třídy, školy
- učitel podporuje občanské cítění

Kompetence pracovní
- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuelním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:
EV – vztah člověka k přírodě
ekosystémy
lidské aktivity a problémy životního prostředí
EGS – jsme Evropané
Evropa a svět nás zajímá
OSV – poznávání lidí
kreativita
sebepoznání a sebepojetí
komunikace
hodnoty, postoje, praktická etika
rozvoj schopností poznávání
řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MdV – fungování a vliv médií ve společnosti
tvorba mediálního sdělení
MkV – lidské vztahy
VDO – principy demokracie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova 1. a 2. období

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• žák rozeznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je na základě zkušeností, vjemů, zážitků, představ	• uvědomělé pozorování přírodních útvarů a různých předmětů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury (otiskování v barvě, frotáž, kresba, vrypy, dotváření a kombinace přírodních materiálů) • malba – rozvíjení smyslové citlivosti • elementární poučení o teorii barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené, husté a řídké, světlé a tmavé barvy, výrazové vlastnosti barev • hry s linií: poznávání různých druhů linií a jejich výrazových vlastností (přítlak a odlehčení, rovnoběžnost a křížení, zhušťování a zřeďování čar ad. • rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus – rytmické řešení plochy s využitím různých prvků ve světlých a tmavých barvách	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • poznávání základních vlastností plastických materiálů, vytváření objemu modelováním; pevnost, tažnost, ohebnost a výrazové možnosti plastických matriálů • řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše; zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici • uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech; uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, plocha barev v plošné kompozici	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	• vytváření jednoduchých prostorových objektů a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování	
• při tvorbě vizuálně obrazových vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	• výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku žáka • vztah postavy a prostředí • pozorování přírody činnosti lidí • pohyb těla a jeho umístění v prostoru • utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. • komunikační obsah výtvarného vyjádření: záměry tvorby a proměny v obsahu vlastních děl	EGS – rodinné příběhy a zkušenosti z Evropy a světa MkV – tolerantní vztahy, rozvoj spolupráce s jinými lidmi
• nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových, chuťových	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	• uplatňování subjektivity i rozlišení, výběr a uplatnění různých typů vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama) • osobité zpracování výtvarných témat (ilustrace, volná malba, malba a kresba na určité téma) s vlastním výběrem výtvarné techniky a prostředků k vyjádření	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena
• porovnávání různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci • poznávání a pozorování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření	EGS – život dětí v jiných zemích OSV – vzájemné poznávání ve třídě, pozornost vůči odlišnostem, empatie a pohled na svět očima druhého,

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	(samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; porovnávání s vlastní interpretací	respektování, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
• nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• vyjadřování záměru tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění	
• užívá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami; míchá barvy; používá různé druhy štětců podle potřeby	• malba – rozvíjení smyslové citlivosti • hra s barvou, emocionální malba, míchání barev	EV – Ekosystémy
• užívá techniku kresby dřívkem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem	kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, kompozice v ploše • kresba podle skutečnosti, kresba v plenéru	EV – Ekosystémy
• modeluje z plastelíny, moduritu (těsta), tvaruje papír, pracuje s přírodními materiály	• modelování podle skutečnosti • papír – přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání • práce s přírodními materiály	
• poznává další výtvarné techniky	• koláž, frotáž, dotváření, kombinace přírodních materiálů, jednoduché grafické techniky, kašírování	EV – Ekosystémy
• pozná ilustrace známých českých ilustrátorů dětských knih	• beseda o ilustrátorech (J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek, Z. Miller, A. Born, R. Pilař)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova **Ročník: 6. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• Kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus • Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka	OSV - kreativita
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem	• Rozvíjení smyslové citlivosti • Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů • Plastická tvorba – papír, textil	OSV – rozvoj schopností poznávání
• správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	• Malba • Teorie barev – teplé a studené barvy, barvy příbuzné	
• vytváří kompozice v prostoru • své představy dokáže převést do objemových rozměrů	• Plastická a prostorová tvorba	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
• využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	• Přírodní motivy	EV - ekosystémy
• osobitě stylizuje vizuální skutečnost • zvládá kompozici • dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	• Lidská figura • Tvarová a barevná kompozice	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	• Dekorační práce • Písmo	
• výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	• Tematické práce – Vánoce, Velikonoce	
• užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	• Subjektivní výtvarné vyjádření reality • Vnímání okolních jevů	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova Ročník: 7. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	• Prvky vizuálně obrazného vyjádření • Kresebné etudy- objem, tvar, linie • Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky • Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru	OSV – rozvoj schopností poznávání
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	• Rozvíjení smyslové citlivosti • Přenášení prostoru na plochu • Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	• Barevné vyjádření • Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly- využití ve volné tvorbě i praktickém užití (oděv,interiér,..)	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	• Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	MkV – multikulturalita OSV - kreativita
• využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	• Užitá grafika • Písmo • Tematické práce – Vánoce, Velikonoce	MdV – tvorba mediálního sdělení
• užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích	• Událost – vyprávění výtvarnými prostředky	
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření	OSV - kreativita

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova **Ročník: 8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností	• Kresebné etudy • Různé typy zobrazení • Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů	OSV – rozvoj schopností poznávání
• rozvíjí se v estetickém cítění • využívá dekorativních postupů	• Tematické práce – Vánoce, Velikonoce • Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a kompetice
• správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	• Zdokonalování technik kresby • Způsoby stínování, kontrast	OSV – rozvoj schopností poznávání
• správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	• Objemové vyjádření námětu barvami	
• k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií	• Práce s internetem • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti
• využívá znalostí o základních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	• Správná technika malby – zvládnutí větší plochy • Technika akvarelu, pastel	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výtvarná výchova **Ročník: 9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě	• Techniky kresby • Dynamická kresba • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru	EV – vztah člověka k prostředí
• využívá znalostí o základních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	• Symbolika barev, míšení barev, působení barev, vztahy mezi barvami	
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	• Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn	
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly • Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření • Převádění pocitů těla na obrazné znaky s hledáním vzájemných souvislostí	OSV – sebepoznání a sebepojetí
• k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění	• Reklama a propagační prostředky	
• užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí	
• rozlišuje obsah vizuálně obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti,orientuje se v oblastech moderního umění	• Dějiny výtvarného umění (od pravěku po současnost)	

6.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Kromě TV jej doplňují a rozšiřují předměty Prvouka a Přírodověda. Zároveň se žáci seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích. Osvojují si způsoby rozhodování, které vedou k posílení zdraví a kondice člověka. Obor Výchova ke zdraví souvisí s oblastí Člověk a jeho svět. Žáci upevňují návyky zdravotní, hygienické, pracovní, zdravotně preventivní, sociální a komunikační. Učí se odmítat škodlivé látky předcházet úrazům a čelit různým nebezpečím.

TV – umožňuje ovlivňovat vlastní pohybové možnosti ve shodě s věkem. Vede k pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Oblast rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a sociální adaptaci.

Posiluje zájem žáků o sport a motivuje ke zdravému životnímu stylu, osobní i duševní hygieně a správné výživě.

6.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví usiluje o naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke
zdraví (oblast Člověk a zdraví - RVP ZV).
Je vyučován jako samostatný předmět v 7., 8. a 9.ročníku ZŠ a disponuje touto časovou dotací :

7.ročník 1 hodina týdně
8.ročník 1 hodina týdně
9.ročník 1 hodina týdně.

Uplatňuje komplexní pohled na širokou problematiku zdraví, proto do svého vzdělávacího obsahu integruje
prvky z oblasti medicíny, psychologie, sociologie, etiky a ekologie.

<u>Vzdělávání v předmětu V ý c h o v a k e z d r a v í je zaměřeno na :</u>

- formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině a v širším společenství založených na úctě a toleranci
- utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí, předvídání a analyzování důsledků vlastního chování a jednání v různých situacích (sexuální chování, projevy násilí, zneužívání drog aj.)
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- předcházení úrazům a upevnění návyků poskytnout základní 1. pomoc

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví je rozpracován do jednotlivých ročníků v cyklickém
uspořádání. Základní tematické okruhy se v každém ročníku opakují, jejich obsahová náplň je však vždy širší a
hlubší adekvátně věku a potřebám žáků.

Při realizaci tohoto předmětu je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových
situacích i běžném životě. Proto bude výuka probíhat formou různých her, technik, skupinové práce, samostatné
práce žáků, prožitkového učení, které u žáků rozvíjejí iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci a komunikaci,
posilují zdravé sebevědomí, zodpovědnost, zvyšují odolnost proti stresům, přispívají k utváření vlastních názorů
a k volbě správného rozhodování.

Dále budou použity tyto metody práce : při výkladu brainstorming (shrnutí dosavadních znalostí, co víte o tomto
tématu, sepsání všech návrhů, jejich roztřídění a okomentování), tvorba otázek pro ostatní, předpřipravené texty
poznámek (zbytek si žáci sami doplňují), ankety mezi lidmi, výroba názorné pomůcky, učení ve dvojicích a trojicích
(stálé týmy), práce s textem (hledání klíčových pojmů a myšlenek), řešení počítačového testu k danému tématu,
vyhledávání odpovědí na zadané otázky na internetu, pracovní listy (samostatná nebo týmová práce), práce s informačními zdroji.

Výuka bude doplňována přednáškami a besedami různých státních i nestátních organizací podle aktuální nabídky
v průběhu školního roku a podle potřeb třídy. Výuka je také těsně propojena se školními preventivními programy.

Výuka předmětu probíhá v celé třídě najednou (v kmenových třídách).
Předmět bude vyučován ve vyučovacích jednotkách 45 minut.

Předmětem prolínají průřezová témata :
VDO - přijímat odpovědnost za své postoje a činy, vzájemná komunikace a spolupráce

OSV - sebepoznávání a sebeovládání, péče o dobré vztahy, cvičení sebekontroly, obecné modely řešení problémů,
zvládání stresových situací, psychohygiena, tvořivost v mezilidských vztazích, komunikace v různých
situacích, organizace vlastního času, plánování učení, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení

EV - prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví, lidské aktivity
a životní prostředí, ochrana přírody při sportovních akcích, pochopení významu udržitelného rozvoje
jako pozitivní perspektivy dalšího rozvoje společnosti

MdV - vliv médií na každodenní život, rozdíl mezi reklamou a zprávou, média jako zdroj informací o vlivech
působících na zdraví, volný čas a jeho naplnění, kritický přístup k reklamě na potravinářské výrobky,
skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající

EGS - rodinné příběhy, osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost, podpora zdraví ve světě

MkV - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, význam kvality mezilidských vztahů pro
harmonický rozvoj osobnosti, tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

Učitel :
- motivuje žáky, aby se zajímali o problematiku zdraví
- vyhledává a třídí informace týkající se problematiky ochrany a podpory zdraví
- vede žáky k používání ověřených informací o ochraně zdraví v praktickém životě
- s problematikou zdraví seznamuje žáky na úrovni přiměřené k jejich věku, potřebám a zájmům, obsah jednotlivých pojmů rozvíjí spirálovitě, využívá četné mezipředmětové souvislost
- vede žáky k celoživotní potřebě pečovat o své zdraví

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

– předkládá žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o problému, k hledání souvislostí mezi způsobem života a zdravím

– organizuje výuku tak, aby se žáci naučili samostatně vyhledávat a shromažďovat informace potřebné k péči o zdraví, porovnáváním odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností dokázali posuzovat jejich kvalitu

– zadává zpracování referátů a vyžaduje jejich ústní nebo písemnou prezentaci (kresby, koláže, fotodokumentace aj.)

– oceňuje dobrou práci žáků, povzbuzuje žáky k dalším aktivitám zaměřeným na podporu zdraví
– vybízí k hodnocení důsledků pozitivních i negativních vlivů na zdravotní stav člověka, logicky vyvrací nesprávné názory

Kompetence komunikativní

Učitel :
- při komunikaci ve výuce vyžaduje souvislé odpovědi na zadané otázky, důsledně používá odbornou terminologii a kulturní slovník v souvislosti s problematikou sexuality
- rozvíjením komunikačních dovedností podporuje kultivované chování k opačnému pohlaví
- vhodnými formami výuky rozvíjí specifické dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (např. odmítání návykových látek, zvládání krizových situací aj)
- vede žáky k vyjadřování názorů na okolní situaci, na postoje lidí k některým rizikům ohrožující zdraví (autodestruktivní závislosti - kouření, alkohol, stresové situace, nezdravá životospráva)

Kompetence sociální a personální

Učitel :
- organizuje práci žáků ve skupinách, vytváří tak příležitosti pro rozvíjení komunikačních dovedností žáků
- pozitivně hodnotí dobrou vzájemnou týmovou spolupráci, oceňuje snahu, zručnost, pečlivost při řešení úkolů
a podněcuje zájem všech žáků o problematiku zdraví a způsoby jeho ochrany
- vede žáky k poznání, že zdraví a bezpečnost jedince je odpovědností všech
- podporuje pozitivní sociální klima ve třídě (dobré vztahy, prevence agresivity a násilí)
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel :
- zdůrazňuje rovnost lidí, potřebu jejich vzájemné spolupráce, ohleduplnost k osobám handicapovaným, ke starším a nemocným lidem, důležitost vzájemné lidské pomoci při mimořádných událostech
- vede žáky k zodpovědnému přístupu při poskytování pomoci při úrazech a v nemoci, k ochraně malých dětí
- zdůvodňuje žákům význam ochrany organismu před negativními vlivy okolí, nutnost pečovat o zdraví
- upozorňuje na práva a povinnosti dětí, na právo žít ve zdravém prostředí
- prakticky demonstruje a procvičuje poskytování první pomoci při úrazech
- vede žáky k odpovědnému chování vůči svému zdraví a zdraví ostatních lidí
- vysvětlí význam a principy udržitelnosti rozvoje společnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví **Ročník: 7. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) - popíše základní funkce rodiny - uvede konkrétní příklady pravého kamarádství	Co víme o zdraví – úvod Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: Rodina - rodina a domov - práva a povinnosti členů rodiny - postavení a role ženy a muže - vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte - komunikace v rodině - rodina a bydlení - ekonomika domácnosti, rozpočet Škola Vrstevnická skupina Vztahy ve dvojici : - naše třída, pravidla soužití v komunitě kamarádství, přátelství, láska.	
Změny v životě člověka		
Žák: - popíše změny probíhající v období dospívání - popíše druhotné pohlavní znaky - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Lidský život v proměnách času Dětství a puberta Změny v období dospívání	
Zdravý způsob života a péče o zdraví		

- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - rozpozná příznaky běžných nemocí a včas informuje dospělé - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života - poskytne základní péči při nemoci v rodině - vhodně reaguje na situaci úrazu, v případě potřeby přivolá záchrannou službu, ošetří lehčí poranění - provede základní způsoby poskytnutí první pomoci	Výživa a zdraví : Zásady zdravého stravování, pitný režim Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Jak pečovat o zdraví : Člověk ve zdraví a nemoci Běžné nemoci – jejich příznaky, cesty přenosu, ochrana před nemocemi Infekční nemoci OČBMU : Zásady první pomoci, domácí lékárnička, péče při nemoci v rodině Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Zdravotní péče preventivní a léčebná	EV Vztah člověka k prostředí : - rozmanitost vlivů prostředí na zdraví - možnosti ochrany zdraví

Žák: - uplatňuje pravidla osobní hygieny v denním režimu - sestaví vlastní týdenní rozvrh činností a diskutuje ho z hlediska zásad zdravého způsobu života - zařazuje do denního režimu činnosti vhodné z hlediska zdraví (odpočinek, spánek, pohybové aktivity)	Tělesná a duševní hygiena : Osobní hygiena a hygiena odívání Hygiena tělesná a duševní, vyrovnání se s problémy Denní režim: Režim dne školáka Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim Pohybové činnosti v denním režimu Volný čas a podpora zdraví, bezpečné trávení volného času	MdV Role médií v každodenním životě (na uspořádání dne) OSV Osobnostní rozvoj : - psychohygiena - dobrá organizace času Ochrana přírody při sportovních akcích
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
objevuje bezpečné způsoby chování v sociálním kontaktu s vrstevníky - projevuje ochotu respektovat svobodu druhého - projevuje účelné způsoby chování v simulovaných situacích osobního a cizího ohrožení - dokáže komunikovat se službami poskytujícími anonymní poradenskou pomoc - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné způsoby chování - přivolá pomoc dospělých, policie v situacích cizího ohrožení - uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu v roli cyklisty	Bezpečné chování a komunikace komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Dětská krizová centra, linky důvěry Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví : Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech Bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu OČBMU : Ohrožení v důsledku mimořádných událostí – živelní pohromy	OSV Sociální rozvoj : - chování podporující dobré mezilidské vztahy - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci MdV - kritické vnímání mediálních sdělení a jejich správné vyhodnocení

Žák : - rozpozná pozitivní a negativní vlivy na kvalitu sociálního klimatu v rodině a ve třídě - ovládá své emoce, akceptuje pocity druhých - při komunikaci používá kulturní slovník - nabídne pomoc v případě potřeby - používá v jednání prvky asertivity - dodržuje pravidla práce v týmu - rozpozná své emoce - uvědomuje si vhodnost (nevhodnost) své reakce - akceptuje pocity druhých - používá při sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace - dodržuje zásady společenského chování při pozdravu, při představování i při běžné komunikaci ve škole a na veřejnosti	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace : Respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie Chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog Efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování Sebepoznávání a sebepojetí : Jaký jsem – hledáme sami sebe, vztah k druhým lidem, sebepoznávání Zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Rozvoj osobnosti – cvičení sebekontroly a sebeovládání Já a ti druzí, jak si rozumět, respektování Společenské chování, chování na veřejnosti	OSV Osobnostní rozvoj : -seberegulace -sebepoznávání a sebepojetí, cvičení sebekontroly - utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni - rozvíjení komunikačních dovedností, aktivní naslouchání VDO Občan, občanská společnost a stát : - vzájemná komunikace a spolupráce - přijímat odpovědnost za své postoje a činy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví **Ročník: 8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	
Žák : - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity : Rodina – faktory ovlivňující stabilitu rodiny Vztah ve dvojici : Partnerské vztahy Manželství Obec a spolek	OSV Osobnostní rozvoj : - sebepoznávání a zdravé sebepojetí
	Změny v životě člověka a jejich reflexe	
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - vysvětlí tělesné, fyziologické, psychické a sociální změny v dospívání	Dospívání – období velkých proměn: Tělesné, duševní a společenské změny Rizika ohrožující reprodukční zdraví Co k lásce patří a co ne Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita Problémy těhotenství	OSV Sociální rozvoj: - komunikace v různých situacích
	Zdravý způsob života a péče o zdraví	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - charakterizuje základní složky potravy - dává potřebu živin do souvislosti se správnou funkcí jednotlivých orgánů	Výživa a zdraví: Živiny – význam pro činnost organismu	OSV Sebepoznávání: - můj vztah ke mně samému

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy - uvede, kde vyhledat odbornou pomoc v případě poruch příjmu potravy - uplatňuje ve svém denním režimu zásady zdravého stravování - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů - diskutuje o reklamě na potraviny z hlediska její věrohodnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy - dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě stravy - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků a rodiny - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - vysvětlí, co je podstatou zdravého životního stylu - objasní význam biorytmů v životě člověka	Poruchy příjmu potravy: anorexie, bulimie Vliv výživy a způsob stravování na zdraví člověka Nežádoucí způsoby výživy Zdravé či nezdravé? Alternativní strava, reklama a hygiena potravin Shrnutí zásad při výběru a přípravě pokrmů Výživa vybraných skupin obyvatelstva Stravování v rodině Metody sestavování jídelníčku a výživová doporučení Stravovací a pitný režim Potraviny, způsoby technologického zpracování Zásady společenského chování u stolu Tělesná a duševní hygiena: Zásady osobní, intimní a duševní hygieny Biorytmy, aktivní odpočinek, spánek, způsoby otužování, kompenzační a relaxační cvičení Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání náročných situací Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	EGS Objevujeme Evropu a svět: - zvyky a tradice národů Evropy, životní styl EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství MdV Kritické vnímání mediálních sdělení: - reklama na potravinářské výrobky - vliv médií na každodenní život OSV Osobnostní rozvoj: - učit se dovednostem Seberegulace: - cvičení sebekontroly - stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Žák: - rozvrhne svůj režim dne vzhledem k vlastním potřebám podpory zdraví - vysvětlí význam péče o zdraví a své konkrétní chování v souvislosti se zdravím - uvede zásady pro sestavení osobního pohybového režimu a snaží se o jeho optimální naplnění - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci	Režim dne: Zdraví, zdravý způsob života Význam pohybových aktivit pro zdraví, pohybový režim Ochrana před úrazy: Preventivní lékařská péče Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	MdV Stavba mediálních sdělení: - média jako zdroj informací i náplně volného času
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	OČBMU: Co je mimořádná událost? Telefonní čísla tísňového volání. Varovné signály, evakuace, improvizovaná ochrana. Jak poskytnout první pomoc při bezprostředním ohrožení života. Zásady první pomoci : technická, předlékařská, lékařská Doprava raněných	VDO Občan, občanská společnost a stát: - přijímat odpovědnost za své postoje a činy - vzájemná komunikace a spolupráce
- umí charakterizovat mimořádné situace - zná zásady ochrany člověka za mimořádných událostí - zná zásady chování při vyhlášení mimořádné události - zná zásady chování po vyhlášení evakuace	OČBMU: Jak se zachovat pokud dojde k mimořádné události? Zásady pro opuštění bytu v případě evakuace. Výkony zachraňující život. Poskytnutí první pomoci. Speciální první pomoc při zásahu toxickými látkami. Otravy jedovatými plyny.	OSV Rozvoj schopností poznávání: - obecné modely řešení problémů

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
Žák : - předvede kompenzační a relaxační cvičení vhodné k překonávání psychické únavy a stresu - používá způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Stres a jeho vztah ke zdraví: Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových situací a k posilování duševní odolnosti psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání Vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, styl života a podpora zdraví v Evropě a jiných zemích	EV Vztah člověka k prostředí: - utváření zdravého životního stylu - prostředí a zdraví - vnímání života jako nejvyšší hodnoty EGS Evropa a svět nás zajímá: - podpora zdraví ve světě EV Vztah člověka k prostředí: - pochopení významu udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího rozvoje společnosti
Hodnota a podpora zdraví		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců - objasní přenos infekčních onemocnění a způsoby, jak šíření infekce zabránit - uznává a respektuje existenci přirozených lidských potřeb a uvědomuje si jejich důležitost	Každodenní péče o zdraví, infekční nemoci Ochrana před nemocemi a odpovědnost za zdraví své i jiných Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci: Základní lidské potřeby a jejich hierarchie „Pyramida přirozených lidských potřeb“: fyziologické potřeby, potřeby bezpečí, sounáležitosti, uznání a seberealizace	MdV Fungování a vliv médií ve společnosti: - média jako zdroj informací o zdraví, prevenci i výskytu nemocí, o úspěších lékařské vědy - vliv médií na společnost

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - vysvětlí princip posílení obranyschopnosti organismu očkováním - zná základní postupy při poskytování první pomoci - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními a zdravotními problémy - popíše systém poskytování lékařské péče - vyjmenuje zásady prevence vzniku úrazů	Podpora zdraví a její formy, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví; Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince Prezentace programu podpory zdraví formou školního časopisu a nástěnek Systém poskytování lékařské pomoci (preventivní prohlídky, očkování, léčebná péče) Užívání a ukládání léků OČBMU : Základní postupy první pomoci, obvazová technika, první pomoc v improvizovaných podmínkách, přivolání lékaře Chování v situaci vzniku úrazu, klasifikace úrazů a život ohrožujících stavů	EV Vztah člověka k prostředí : - prostředí a zdraví - možnosti a způsoby ochrany zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : - vyjmenuje základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů a snaží se je využívat ve svém životě - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné způsoby chování	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování: Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování Posilování duševní odolnosti Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	OSV Osobnostní rozvoj: - seberegulace a sebeorganizace, cvičení sebekontroly a sebeovládání
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Klasifikace mimoř. Událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Výchova ke zdraví Ročník: 9. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Vztahy mezi lidmi a formy soužití		
Žák: - podporuje pozitivní vztahy (přátelství, partnerské vztahy, vztahy manželské a rodičovské) - vyjmenuje a vysvětlí role členů rodiny a hodnoty důležité pro rodinné soužití - posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi - vyhodnotí současnou ekonomickou zatíženost rodiny a posoudí možná opatření - vysvětlí význam náhradní rodinné péče pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu	Vztahy ve dvojici: Kamarádství, přátelství, láska, volba partnera, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: Rodina a její význam v současnosti Náhradní rodinná péče, adopce, pěstounská péče, kojenecký ústav, dětský domov	OSV Sociální rozvoj: - poznávání lidí Mezilidské vztahy: - péče o dobré vztahy - podpora, pomoc
Změny v životě člověka a jejich reflexe		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví : Předčasná sexuální zkušenost a její rizika	MkV Lidské vztahy : - předsudky a vžité stereotypy tolerantní vztahy
- porozumí sexuálnímu dospívání a reprodukčnímu zdraví, chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a uvědomuje si všechny důsledky	Reprodukční zdraví dospívajících a možná ohrožení	MdV Stavba mediálních sdělení : - skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající
- použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc	Pracoviště odborné pomoci Linky důvěry, krizová centra	
Zdravý způsob života a péče o zdraví		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím - posoudí vztah mezi uspokojováním potřeb člověka a hodnotou zdraví - využívá různé relaxační techniky k překonávání únavy a stresu, dále k zachování zdraví a regeneraci organismu	Péče o duševní zdraví Hygienou ke zdraví člověka	EV Vztah člověka k prostředí : - prostředí a zdraví - náš životní styl
- dodržuje hygienu duše i těla jako prevenci onemocnění - zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění	Hygiena všedního života Plán prevence civilizačních chorob Preventivní lékařské prohlídky	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : - vysvětlí a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování - zdůvodní nároky na výživu v dětství a v dospívání - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uvědomí si a posoudí vliv životního prostředí na výživu a zdraví člověka - posoudí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob - navrhne změny výživy odpovídající požadavkům podpory zdraví - pochopí a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu	Zdravá výživa – význam pro aktivní život Výživa dětí Výživa a zdravotní stav člověka Výživa a civilizační nemoci Alternativní směry ve výživě : vegetariánství makrobiotika biopotraviny Jak se nestát obětí reklamy ve výživě	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí : - ekologické zemědělství

Žák : - objasní, jak dochází k přenosu viru HIV - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví - prezentuje, jak sám pečuje o zdraví - zdůvodní svou odpovědnost za zachování zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - uvede, jak je třeba se zachovat při ohrožení mimořádnou událostí - rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, dokáže posoudit význam integrovaného záchranného týmu a civilní obrany - zná použití hasicích přístrojů - vysvětlí postup při evakuaci - samostatně ovládá základní postupy poskytování první pomoci, včetně základů obvazové techniky	Ochrana před přenosnými chorobami, Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocněních; preventivní a léčebná péče; základy první pomoci Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Ochrana životního prostředí, rozhodování ve prospěch zdraví OČBMU : Ohrožení v důsledku mimořádných událostí (živelní pohromy, terorismus) Úkoly civilní ochrany Požární ochrana, hasicí přístroje Evakuace. Poskytování první pomoci OČBMU : Záchranný bezpečnostní systém hl. města Prahy Zásady chování obyvatelstva při haváriích (s únikem nebezpečných látek) Záchranné a likvidační práce Jak přežít situace ohrožení ve volné přírodě Improvizované ochranné prostředky	MdV Fungování a vliv médií ve společnosti : - role médií v programech podpory zdraví EV -vnímavý a citlivý přístup k přírodě -celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí

Žák : - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a zneužíváním dalších návykových látek - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích - argumentuje ve prospěch zdraví - na základě předchozího pochopení aplikuje na konkrétních příkladech vše co může přispět k prevenci závislostí, vyhodnotí zejména pozitivní znaky zdravého rodinného soužití v prevenci závislostí - dokáže se bránit vzniku závislostí kvalitním trávením volného času, rozvíjením vlastních zájmů	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence : Auto-destruktivní závislosti : Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek (nikotin, alkohol, drogy) Důvody vzniku závislostí Návykové látky a bezpečnost v dopravě, trestná činnost, doping ve sportu Odmítání návykových látek Kriminalita mládeže Smysluplná náplň volného času	OSV Komunikace : - komunikace v různých situacích - asertivní komunikace - otevřená a pozitivní komunikace Morální rozvoj : Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy v seberegulaci

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : - uvědomuje si právo každého jedince na osobní svobodu, vlastní identitu a zdravý vývoj - odmítá nátlak a hrubé zacházení - uvede důsledky porušování trestního zákona související se šikanou - samostatně vyhledá služby specializované pomoci sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - jedná citlivě a ohleduplně s handicapovanými jedinci a vhodně reaguje na jejich specifické potřeby - umí využívat v praxi poznatky o psychohygieně - uvědomuje si důležitost relaxace a jejího zařazení do režimu dne - ví, kde a jak vyhledat pomoc při problémech svých či problémech druhých lidí - využívá asertivní, tj. neagresivní a vstřícné jednání při řešení mezilidských problémů	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání : Šikana a jiné projevy násilí Bezpečné chování při různých činnostech s vrstevníky Komunikace se službami odborné pomoci Pozitivní životní cíle a hodnoty Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví. Bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Hodnota a podpora zdraví : Péče o nemocné a handicapované Osobnostní a sociální rozvoj: Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu Hledání pomoci při problémech Morální rozvoj: Cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích schopností. Dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích. Pomáhající a prosociální chování.	MdV Fungování a vliv médií ve společnosti : vliv médií na každodenní život OSV Osobnostní rozvoj: Psychohygiena - hledání pomoci při potížích

6.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. stupeň

- je realizována v 1. – 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, další pohybové činnosti
c) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činnostech, měření a pulzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadiónu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: MKV, EV, MDV, a VDO

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivních a sportovních akcích.
Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů – uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní – žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a samy je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální – žíci jsou vedeni k jednání v duch fair-play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.
Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení
Předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.
Jednotlivé ročníky se vzhledem k prostorovým možnostem školy (jedna tělocvična), počtům žáků ve třídě a organizačním opatřením spojují do skupin. Vzhledem k tomuto faktu není tento školní vzdělávací plán členěn do ročníků, ale do tematických celků. Časová dotace činí pro všechny ročníky i skupiny dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti i v terénu. Pro žáky 2. stupně je pořádán volitelný lyžařský výcvikový kurz pokud organizační a cenové podmínky dovolí.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova
- umožňuje žákům osvojit si pohybové dovednosti
- podporuje regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- vzbuzuje v žácích touhu po pohybu a sportování jako základu zdravého životního stylu pro jejich budoucí život
- pomáhá uplatňovat osvojené pohybové dovednosti
- vede žáky ke spolupráci, tvořivosti, překonávání zábran
- pěstuje u žáků dodržování sportovní etiky, jednání podle pravidel
- vede žáky k poznání odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- vede žáky k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Formy a metody práce
- pracovat s žáky s ohledem na psychomotorické zvláštnosti
- využívat jak skupinové práce tak i individuálního přístupu
- zapojení žáků do sportovního procesu formou školních turnajů
- účast na obvodních i celostátních sportovních soutěžích
- na 2. stupni pořádání /pokud okolnosti dovolí/ volitelný lyžařský výcvikový kurz

Řád školního hřiště i tělocvičny je součástí vybavení těchto prostor, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět tělesná výchova úzce souvisí i s výchovou žáků ke zdraví.Vzdělávací obor výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Předmětem se prolínají tato průřezová témata

OSV - zásady slušnosti, tolerance, komunikace s druhým, zvládnutí komunikace ve vypjatých situacích, utváření pozitivního postoje k sobě samému i druhému
- sebepoznání a sebepojetí – jak se promítá mé já v mém chování
- seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání
- regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
- dovednosti zvládání stresových situací

VDO - angažovaný přístup k druhým
EGS - význam sportu pro porozumění a přátelství mezi národy
MkV - aplikace lidských vztahů v oblasti sportu, princip solidarity
MdV - vnímání mediálních sdělení ve sportu, fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci - poznávají smysl a cíl svých aktivit
dokáží posoudit vlastní pokrok
užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře
vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

Učitel – hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
dodává žákům sebedůvěru
sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci - vnímají problémové situace, chápou problém a plánují způsoby řešení
využívají vlastního úsudku k řešení problému a nenechají se odradit nezdarem
myslí kriticky, činí uvážlivá rozhodnutí a jsou schopni je obhájit
uvědomují si odpovědnost za svá rozhodnutí

Učitel – vede žáky ke správnému řešení, s chybou žáka pracuje jako s možností ukázat cestu ke správnému řešení
vede žáky k vytrvalosti a povzbuzuje je i přes počáteční nezdary

Kompetence komunikativní

Žáci - vyjadřují se výstižně a kultivovaně
naslouchají druhým a vhodně na ně reagují
umí diskutovat a obhájit svůj názor, vhodně argumentovat

Učitel – vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dbá na spolupráci žáků při činnostech, sám také pomáhá
vyžaduje přesnou komunikaci při sportovních činnostech

Kompetence sociální a personální

Žáci - spolupracují ve skupinách
spoluvytváří pravidla týmové spolupráce
vytváří kladnou atmosféru při činnostech
poskytnou pomoc nebo o ní požádají
dokážou ocenit výsledky druhých
dokážou ovládat a řídit svoje chování

Učitel - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
vytváří možnost ke vzájemnému ocenění žáků a vzájemné pomoci
požaduje dodržování dohodnutých postupů

Kompetence občanské

Žáci - tolerují a respektují ostatní
staví se odmítavě k hrubostem, bezpráví a útlaku
si formují morálně volní vlastnosti
aktivně se zapojují do sportovních aktivit
rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí/hráč, rozhodčí.../
rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel – vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
vede žáky k zdravému životnímu stylu
umožňuje žákům, aby hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci - dodržují bezpečnostní pravidla
používají bezpečně a účinně vybavení
dokáží se přizpůsobit na změněné podmínky

Učitel - vede žáky k slušnému chování a jednání
vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací obsah předmětu: Tělesná výchova **Ročník: 1. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	• příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • napínací a protahovací cvičení • význam pohybu pro zdraví	• VDO –Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost • se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	• cvičení během dne, rytmické a kondiční formy • cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu • správné držení těla, správné drž, zátěže • průpravná, kompenzační a relaxační cvičení - jejich význam	• EV- Vztah člověka k prostředí
• zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	• tělocvičné pojmy-komunikace v TV	
• dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	• bezpečnost při sportování – hygiena při TV • oblečení a obuv pro sport + první pomoc • povely a gesta při sportu	
• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair-play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	• základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla	

zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	
• zná techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů	• základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
• zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano • provádí cvičení na lavičkách	• základy gymnastiky - cvičení na nářadí s náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	
• projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví	• vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	

Vzdělávací obsah předmětu: Tělesná výchova **Ročník: 2. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	• příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • význam sportu pro zdraví • napínací a protahovací cvičení	
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	• cvičení během dne, rytmické a kondiční formy • cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu • správné držení těla • správné držení zátěže • průpravná, kompenzační a relaxační cvičení a jejich praktické využití	VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru) MkV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
• zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	• tělocvičné pojmy-komunikace v TV	
• dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair - play	• bezpečnost při sportování + první pomoc • hygiena při TV • oblečení a obuv pro sport • povely a gesta při sportu	
• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • jedná v duchu fair play	• základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití	

• zvládne přihrávku jednoruč, obouruč	netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových	
• zná a dodržuje základní pravidla her • je schopen soutěžit v družstvu • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo	• činností –her a soutěží, zásady jednání a chování	• EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)
• zná techniku hodu kriketovým míčkem • zná nízký start • zná princip štafetového běhu • nacvičí skok do dálky • účastní se atletických závodů	• základy atletiky- rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
• zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. • jednoduchá cvičení na žebřinách • umí skákat přes švihadlo • dokáže podbíhat dlouhé lano • provádí cvičení na lavičkách • provádí přetahy a přetlaky	• základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	
• projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • učí se respektovat zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví	• vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	
• zvládne techniku jednoho plaveckého stylu provádí skok do vody	• základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	

Vzdělávací obsah předmětu: Tělesná výchova **Ročník: 3. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	• příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • hygiena při TV • napínací a protahovací cvičení	• VDO - Občan, obč. spol. a stát - respekt k identitám, zdroje konfliktů • MkV - Lidské vztahy
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • uplatňuje zásady pohybové hygieny	• cvičení během dne, rytmické a kondiční formy • cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu • správné cvičení těla	
• zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	• tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
• dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a ve vodě • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play	• bezpečnost při sportování • první pomoc • organizace cvičebního prostoru • bezpečnost v šatnách a umývárnách • bezpečnost při ukládání nářadí	

• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink	• základy sportovních her-míčové hry, pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla	
• rozlišují míč na basketbal a volejbal • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • nacvičuje přehazovanou • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	• zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování • měření a posuzování sportovních výkonů • pohybové testy	
• zná techniku hodu kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu • uběhne 60 m • zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami • umí skákat do dálky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů	• základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu • vyhledá informace o pohybových činnostech v okolí školy a bydliště	
• umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod.	• základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	

• provádí přitahování do výše čela na hrazdě • naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze		
• projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví • zvládne základní kroky některých lidových tanců • seznámí se s dětským aerobikem • seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	• vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play • význam pohybu pro zdraví – režim žáků • délka a intenzita pohybu	
• Zvládne techniku dvou plaveckých stylů – prsa kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu provádí skoky do vody	• Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	

Vzdělávací obsah předmětu: Tělesná výchova **Ročník: 4. (Období 2.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	• příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	• MkV - Lidské vztahy
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení,především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládne základní kroky lidových tanců,seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků,projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • uplatňuje zásady pohybové hygieny	• cvičení během dne, rytmické a kondiční formy • cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu • Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • Zdravotně zaměření činnosti – správné držení těla, zvedání zátěže • praktické využití průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičení	• EV – vztah člověka k prostředí
• zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje, změří výkon	• tělocvičné pojmy - komunikace v TV • Měření a posuzování pohybových dovedností – výkony, testy	• MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

• dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a ve vodě • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play	• bezpečnost při sportování a pohybových činnostech • organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek • Šatny a umývárny • První pomoc v podmínkách TV	
• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling • rozlišuje míč na basketbal a volejbal. • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • nacvičuje přehazovanou • zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo	• základy sportovních her - míčové hry, pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování • Práce s míčem, pálkou a jiným herním náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti • Herní činnosti jednotlivce	

• pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		
• zná techniku hodu kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu • uběhne 300 m • zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami • umí skákat do dálky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů	• základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
• umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě • naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu • provádí cvičení na švédské bedně • zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí	• základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	
• projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví • dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • dokáže změřit a objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	• vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play • Olympijské ideály a symboly • Spolupráce ve hře, průpravné hry • Utkání podle zjednodušených pravidel minisportu • Zdroje a informace o pohybových aktivitách ve škole a v okolí svého bydliště	

• zná jednoduchá pravidla silničního provozu	• výchova cyklisty • chování v dopravních prostředcích při přesunu	

Vzdělávací obsah předmětu: Tělesná výchova Ročník: 5. (Období 2.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	• příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • uplatňuje zásady pohybové hygieny	• cvičení během dne, rytmické a kondiční formy • cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu • Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • Zdravotně zaměření činnosti – správné držení těla, zvedání zátěže • praktické využití průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičení	• MkV - Lidské vztahy - multikulturalita • EV – vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) • MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

• zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje, změří výkon • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• tělocvičné pojmy - komunikace v TV • Měření a posuzování pohybových dovedností – výkony, testy	
• dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a ve vodě • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair – play • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• bezpečnost při sportování a pohybových činnostech • organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek • Šatny a umývárny • První pomoc v podmínkách TV	
• spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling • rozlišuje míč na basketbal a volejbal. • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • nacvičuje přehazovanou	• základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování • Práce s míčem, pálkou a jiným herním náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti • Herní činnosti jednotlivce	

• zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		
• zná techniku hodu kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu • uběhne 400 m a 800 m • zná taktiku při běhu - k metě, sprintu, vytrvalostního běhu a při běhu terénem s překážkami • umí skákat do dálky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů	• základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	
• umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk • umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, • provádí cvičení na švédské bedně • zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. • provádí kondiční cvičení s plnými míči	• základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností –her a soutěží, zásady jednání a chování	

• projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví • dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon,porovnat ho s předchozími výsledky	• vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play • Olympijské ideály a symboly • Spolupráce ve hře, průpravné hry • Utkání podle zjednodušených pravidel minisportu • Zdroje a informace o pohybových aktivitách ve škole a v okolí svého bydliště	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Tělesná výchova **Ročník: 6.-9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Činnosti podporující pohybové učení (Společný základ 6.-9.ročník chlapci a dívky)		
Žák • užívá osvojovanou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího • dodržuje hygienu • čestně soupeří • projevuje respekt k handicapovaným a pomáhá jim • užívá jednoduchou taktiku vedoucí k úspěchu družstva, dovede se na ní domluvit • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• rozdíly mezi sportem chlapců a dívek, zdravých a oslabených • pojmy osvojovaných cvičení • zásady bezpečnosti • význam různých rolí ve sportu • smluvené povely, signály • pravidla sportovních her probíraná v jednotlivých ročnících • sportovní výzbroj a výstroj • vystupování v roli rozhodčího	OSV – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace – psychohygiena – kreativita – mezilidské vztahy – soutěživost a spolupráce – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - angažovaný přístup k druhým EGS – význam sportu pro porozumění a přátelství mezi národy MkV - aplikace lidských vztahů v oblasti sportu, princip solidarity MdV

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
		- vnímání mediálních sdělení ve sportu, fungování a vliv médií ve společnosti (prolíná celým obsahem učiva)
Činnosti ovlivňující zdraví (Společný základ 6.-9.ročník chlapci a dívky)		
• si ověřuje úroveň své tělesné zdatnosti jednoduchými zadanými testy • usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností • zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně (s pomocí učitelů, rodičů, samostatně) • využívá relaxační techniky k překonání únavy • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím • uplatňuje bezpečné chování v přírodě	• význam pohybu pro zdraví, pohybové aktivity • rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností • průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • vhodné oblečení a obutí	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností. Gymnastika		
6.ročník CH + D		
• zná aktivně osvojované pojmy • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti podle svých předpokladů • zvládá techniku kotoulů, stojů a skoků	• kotoul vzad • kotoul do zášvihu • stoj na lopatkách • skoky na místě a z místa • **přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla**	
7.ročník CH + D		
• zná aktivně osvojované pojmy • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti dle svých předpokladů	• **přeskoky** roznožka a skrčka • **hrazda**	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• cvičí dle slovních pokynů • předvede dle svých schopností probírané cviky	• náskok do vzporu, zákmih, seskok základy výmyku	
8.ročník CH + D		
• zná aktivně osvojované pojmy • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti dle svých předpokladů • dle svých schopností předvede výmyk	• **hrazda** výmyk	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
9.ročník CH		
• bezpečně zvládá záchranu a dopomoc při cvičení • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti dle svých předpokladů • předvede dle svých schopností podmet	• **hrazda** podmet	
9.ročník D		
• bezpečně zvládá záchranu a dopomoc při cvičení • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti dle svých předpokladů • předvede chůzi na kladině, dle svých schopností přidá pohyby a obraty	• **kladina** různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží obraty náskoky, seskoky	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem **6. – 9.ročník D**		
• chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • rozliší estetický a neestetický pohyb • zvládá základy aerobního cvičení s hudbou • pokusí si sestavit vlastní cvičební skladbu	• různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem • základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb, výběr vhodného hudebního a rytmického doprovodu • technika pohybů (kroky, skoky, obraty...) • vyjádření dynamiky pohybem • vlastní pohybová improvizace	
Průpravné úpoly **6.-9.ročník CH**		
• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uvědomuje si význam sebeobranných činností • posoudí následky zneužití bojových činností a chování se v duchu fair-play • dovede pojmenovat osvojované činnosti • dle svých schopností předvede osvojované činnosti	• význam úpolového sportu pro sebeobranu • základní pojmy osvojovaných činností • základní filosofie • průpravné úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory • pády – vzad skulením do kolébky • kotoul přes rameno • držení soupeře na zemi • boj o únik z držení na zemi	
Atletika **6. – 9.r. CH + D**		
• chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • umí zapsat a změřit předvedené výkony • zná základní startovací povely	• běžecká cvičení • rychlý běh na 60 m • skok do dálky z optimálního rozběhu • běh na 1 500 m	Přebor atletiky – školní kolo Účast na obvodních kolech atletických Disciplín
Sportovní hry		
• rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her	• **Fotbal** utkání, základy herních systémů, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce,	Školní kola turnajů jednotlivých sportovních her účast na obvodních turnajích

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
(kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd./ • rozumí základním pravidlům, spolurozhoduje osvojené hry • chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair-play • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, ale i při rekreačních činnostech • dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva • zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace • zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před i po utkání	zpracování míče, vedení míče, přihrávka, střelba, obcházení protihráče, odebírání míče, činnost brankáře, pravidla. • **Basketbal** utkání, základy herních systémů, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce, přihrávky, střelba, rozskok, pravidla • **Volejbal** utkání, základy herních systémů, herní činnost jednotlivců – odbití, podání, přihrávka • **Florbal** utkání, základy herních systémů, herní činnosti jednotlivce – přihrávka, střelba, práce s florbalkou, pravidla • **Softbal** utkání, pravidla, taktika, práce jednotlivce (nadhazovač, pálkař...), bezpečnostní pravidla • **Vybíjená** utkání, pravidla, činnost jednotlivce, držení a házení míče • Dále budou pro zpestření zařazovány různé netradiční hry – **Ringo, Futsal apod.**	Celostátní turnaj v kopané
Pobyt v zimní přípravě 6. - 9. ročník CH + D		
• zvládnutí základních prvků běžecké, sjezdové lyžování. Základy snowboardingu. • bezpečné ovládání lyží • přizpůsobení se podmínkám pobytu v kolektivu	• Pokud organizační a cenové okolnosti dovolí je pořádán lyžařský výchovně výcvikový zájezd pro žáky 2. stupně. Jeho obsahem je výuka lyžování (sjezdové i běžecké) a snowboardingu, ale i bezpečnost pohybu v zimní horské krajině,	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• zvládnutí zhoršených podmínek / např. počasí, druhy sněhu.../	jízda na vleku. Také pobyt v kolektivu, společenské chování apod.	

Poznámka 1:
Vědomosti, dovednosti se postupně prohlubují, žáci postupně získávají návyky. S novými vědomostmi a cvičeními si postupně osvojují nové poznatky (bezpečnost při cvičení, pravidla apod.)

Poznámka 2:
Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou průběžně preventivně zařazovány i v povinné tělesné výchově. Cviky jsou upravovány vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a mají ozdravný účinek

6.9 Člověk a svět práce

Tematické okruhy: Pěstitelské práce, chovatelství
Příprava pokrmů
Svět práce

6.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti – 1. a 2. období

Praktické činnosti mají úzké vazby na ostatní předměty. Výuka rozvíjí u žáků motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Důraz je kladen na spolupráci mezi žáky, vede žáky ke schopnosti organizovat svou práci a pracovat v týmu. Žáci se učí bezpečnosti práce. Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, se kterými se žáci seznámí při vyučování českého jazyka, matematiky a prvouky. Poznatky z těchto předmětů se učí prakticky využívat.
V 1. období (1. - 3. ročník) se žáci seznámí se základními informacemi o materiálech, pomůckách a nářadí.
Ve 2. období (4. – 5. ročník) žáci rozvíjejí a zdokonalují znalosti získané v předcházejícím období. Jsou vedeni tak, aby byli schopni zvolit vhodné pracovní pomůcky a vhodný pracovní postup k dosažení kýženého výsledku práce.

Časová dotace: 1 hodina týdně pro 1. i 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti – 3. období

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Vyučovací předmět Praktické činnosti vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
Je vyučován jako samostatný předmět v 6.roč. Pěstitelské práce, chovatelství – dvě hodiny týdně, ve třídě (skupině) s hudebním zaměřením jednu hodinu týdně.
v 7.roč. Příprava pokrmů - jednu hodinu týdně
v 8.a 9.roč. Svět práce - jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu :
Tematický okruh: Pěstitelské práce, chovatelství
- rozvíjí zájem o přírodu
- seznamuje žáky s pracovními postupy při pěstování vybraných rostlin
- poskytuje základní znalosti chovu drobných zvířat
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

Tematický okruh: Příprava pokrmů
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vede k osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce
- vede k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci

Tematický okruh: Svět práce
- vede k vytváření nezastupitelných dovedností při rozhodování o volbě povolání
- rozvíjí praktické dovednosti a osobní vlastnosti (nutné pro budoucí úspěšné začlenění žáků do pracovního života)
- připravuje žáky na přechod do středního typu školství a do zaměstnání

- učí žáky přebírat odpovědnost za vlastní rozhodování, rozvíjet samostatnost žáků při rozhodování v životních situacích

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
Pěstitelské práce, chovatelství
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů a odborné literatury
Místo realizace předmětu: kmenová třída, počítačová učebna, školní pozemek (zahrada).
Dodržování pravidel Řádu školního pozemku je pro každého žáka závazné.

Příprava pokrmů
- praktické činnosti ve školní kuchyňce, teorie v kmenové třídě
Ve skupině minimálně 7 žáků, dívky a chlapci.

Svět práce
- frontální výuka při seznamování s novými pojmy
- skupinová práce při rozvíjení informací o těchto pojmech, jejich prohloubení a konkrétní užití
- samostatná práce při zpracování testů, apod.
- besedy, exkurze
Místní realizace - škola: kmenová třída, specializovaná PC učebna
- mimo školu: návštěva PPP, Jabloňová 30, Praha 10
Informační centrum Úřadu práce
- různá pracoviště, návštěva výstav s nabídkou škol (Schola Pragensis)

Průřezová témata

OSV - zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích (porozumění sobě i jiným, spolupráce v týmu, zvládání svého chování)
VDO - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
- vztah k domovu a k vlasti
EGS - porovnání sociopolitických, ideologických, ekonomických a kulturních rozdílů a shod mezi pracovním prostředím ve státech EU
- důsledky globálních vlivů na životní prostředí
MkV - chápat a uplatňovat práva různých sociokulturních skupin a minorit v pracovním prostředí (spravedlnost, solidarita, tolerance)
- vzájemné respektování, spolupráce, princip slušného chování
EV - využití konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí
- význam různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí
- péče o životní prostředí, ekologické problémy, tvořivost ke vztahu k prostředí, citlivý přístup k přírodě, půda, hospodaření s odpady, prostředí a zdraví, náš životní styl
MdV-rozvíjení schopnosti analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich, pochopení cílů a strategií mediálních obsahů (zpracování, vyhodnocení a využití informací z médií)
-zdroj informací (internet), vztah mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie (platné pro 1.-3.období)

Kompetence k učení

Učitel:
- zadává úkoly, které vedou k volbě různých postupů, způsobů získávání informací
- vede žáky k práci s odbornou literaturou
- pozoruje a hodnotí pokrok u všech žáků ve třídě při řešení zadaných problémů
- kontroluje výsledky pozorování (pěstování rostlin) a zkoumání
- učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- zařazuje aktuální informace
- rozvíjí zájem o poznávání přírody
- zadává vhodné problémové úkoly k samostatnému řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
- klade žákům otázky z praktického života
- vede žáky k zamyšlení nad různými způsoby řešení problémů spojených s volbou povolání
- vybízí žáky k nalezení námětů, které lze využít při volbě povolání
- vede žáky k samostatnému pozorování
- umožní společně spolupracovat na řešení problémů a úloh
- učí poznatky aplikovat v různých oblastech života
- oceňuje dobrou práci a povzbuzuje pro další aktivity

Kompetence komunikativní

Učitel:
-vede žáky k využívání informačních zdrojů pro získávání nových poznatků
- vede žáky ke vzájemné spolupráci při zpracování zadaných úkolů
- nabádá žáky k nutnosti zohlednit individuální vědomosti, schopnosti, dovednosti a osobní možnosti spolužáků při řešení situací spojených s volbou povolání
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a respektování názorů druhých
- umožňuje žákům zhodnotit výsledky své práce
- vybízí k využívání různých odborných textů a webových stránek

Kompetence sociální a personální

Učitel:
- od žáků při řešení úloh spojených s volbou povolání požaduje práci ve skupinách, spolupráci, schopnost zapojit se do diskuse a respektovat názory ostatních, věcně argumentovat při obhajování vlastních názorů
- podle potřeby pomáhá žákům, dodává sebedůvěru a umožňuje každému žákovi zažít úspěch při práci
- vytváří pocit spolupráce a ocení postřehy žáků
- pozitivně hodnotí zájem, snahu, spolupráci a odpovědné citlivé postoje k přírodě- nejen vědomosti o ní
- vytváří situace pro vnímání krásy a harmonie přírody (školní zahrada)
- umožňuje žákům vytvářet si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců
- pozitivně hodnotí dobrou vzájemnou spolupráci ve skupinách, oceňuje snahu, zručnost a pečlivost

Kompetence občanské

Učitel:
- vede žáky k dodržování všech zadaných pravidel při práci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení významu práce v životě člověka a postavení a hodnotám jednotlivých povolání na společenském žebříčku a žebříčku hodnot každého člověka
- objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- vede žáky k tomu, aby se zajímali o prostředí, v němž žijí
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí
- učí myslet v souvislostech, získávat dovednosti a návyky správného jednání vůči prostředí a svému zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:
- vede žáky k úplnému a ucelenému řešení všech úkolů zadaných při volbě povolání
- jasnými pokyny směřuje činnosti žáků ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, materiály a nářadím při jejich používání ve třídě i v terénu
- dohlíží na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků
- ukazuje možnosti i problémy spojené s různými pracovními činnostmi v přírodě (v zemědělství, v lesnictví a při ochraně přírody)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti **Ročník: 1. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
• umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • umí stříhat textil a nalepit textilii	• Papír - vlastnosti materiálu, práce s ním • Přírodniny - vlastnosti materiálu, práce s nimi • Textil - vlastnosti materiálu, práce s ním	VDO - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)
Konstrukční činnosti		
• dovede sestavovat stavebnicové prvky • umí montovat a demontovat stavebnici	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)	OSV - Kreativita - Kooperace a kompetice
Pěstitelské činnosti		
• zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů • zalévá květiny	• pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina • základní podmínky pro pěstování rostlin	EV - Základní podmínky života EV – Vztah člověka k ŽP
Příprava pokrmů		
• zná základy správného stolování a společenského chování	• nákup s skladování potravin • pravidla správného stolování • technika v kuchyni, význam	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti **Ročník: 2. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
• umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil • umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	• Papír, karton • Přírodniny • Textil • jednoduché pracovní postupy a operace	VDO - Občanská společnost a škola - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)
Konstrukční činnosti		
• dovede sestavovat stavebnicové prvky • umí montovat a demontovat stavebnici	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) • práce s návodem	OSV – Kreativita - Kooperace a kompetice
Pěstitelské činnosti		
• zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření • umí zasít semena • provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	• základní podmínky pro pěstování rostlin • výživa rostlin	EV - Základní podmínky života
Příprava pokrmů		
• chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	• základní vybavení kuchyně • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování	OVS - Kreativita

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti **Ročník: 3. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
• umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil • naučí se přední steh • umí přišít knoflíky • umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	• Pracovní pomůcky a nástroje • Papír, karton • Přírodniny • Modelovací hmota • Textil	VDO - Občanská společnost a škola – Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) MkV – Lidské vztahy MkV - Etnický původ MkV - Kulturní diference
Konstrukční činnosti		
• dovede sestavovat stavebnicové prvky • umí montovat a demontovat stavebnici	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) • práce s návodem, předlohou	OSV - Kreativita - Kooperace a kompetice
Pěstitelské činnosti		
• zná základy péče o pokojové květiny a používá je v praxi - otírá listy, zalévá, kypří • umí zasít semena • provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	• základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových) • pěstování ze semen v místnosti	EV - Základní podmínky života EV – Vztah člověka k ŽP

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Příprava pokrmů		
• chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	• základní vybavení kuchyně • výběr a nákup potravin • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování	EGS – Evropa a svět nás zajímá OVS - Kreativita

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti **Ročník: 4. (Období 2.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
• dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat, vytváří prostorové konstrukce • seznámí se se základy aranžování • při činnosti s různým materiálem najde prvky lidových tradic • používá různé druhy stehu - přední, zadní • udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- vlastnosti materiálu - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy - využití tradic a lidových zvyků - papír a karton -přírodniny -textil	MkV-lidské vztahy -etnický původ EV-vztah člověka k prostředí
Konstrukční činnosti		
• montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • pracuje podle slovního návodu, předlohy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úrazu	- práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Pěstitelské práce		
• využívá základních poznatků v péči o pokojové květiny • provádí jednoduché pěstitelské činnosti a pozorování • popíše množení rostlin odnožemi a řízkováním • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti	EV – Vztah člověka k ŽP
Příprava pokrmů		
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úrazu udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	EGS-Evropa a svět nás zajímá VDO – Občanská společnost a škola

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti **Ročník: 5. (Období 2.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
• dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat, vytváří prostorové konstrukce • seznámí se se základy aranžování • při činnosti s různým materiálem najde prvky lidových tradic • udržuje pořádek na pracovním místě • používá různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný • seznámí se s látáním a tkaním • dokáže háčkovat, plést • udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy - využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - práce s přírodninami - práce s textilem, vlnou	MkV-lidské vztahy -etnický původ EV-vztah člověka k prostředí
Konstrukční činnosti		
• montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu	- práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem - práce s předlohou, jednoduchým náčrtem	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		
Pěstitelské práce		
• využívá základních poznatků v péči o pokojové květiny • zdůvodní rozdíl mezi setím a sázením • provádí jednoduché pěstitelské činnosti a pozorování • popíše množení rostlin odnožemi a řízkováním • podle druhu pěstitelských činností správně volí pomůcky, nástroje a nářadí • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	EV-Vztah člověka k ŽP
Příprava pokrmů		
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví jednoduchý pokrm teplé a studené kuchyně • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	EGS - Evropa a svět nás zajímá VDO – Občanská společnost a škola

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti **Ročník: 6. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Základní podmínky pro pěstování	
Žák : - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne 1.pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - popíše vznik půdy a uvede činitele důležité pro vznik a kvalitu půdy - vyjádří, co je ornice, humus a zelené hnojení	Bezpečnost práce, hygiena při práci, pracovní nářadí, pracovní řád, první pomoc Půda - půdotvorní činitelé - vlastnosti a druhy půd - půdní typy - zpracování - zásady péče o půdu - ochrana rostlin Výživa rostlin, hnojení,typy hnojiv, založení kompostu	MkV Lidské vztahy - tolerantní vztahy - slušné chování EV Základní podmínky života : půda
	Zelenina	
- uvede příklady zeleniny u nás pěstované a význam zeleniny pro správnou výživu - roztřídí příklady zeleniny podle části rostliny, pro kterou je pěstována - objasní pojem plevel a škůdce ve vztahu k přírodě a člověku - pozoruje a určuje plevele v zahradách	Zelenina jako důležitá složka potravy člověka, význam pro zdraví Osivo, sadba a výpěstky Podmínky a zásady pěstování zeleniny Způsob setí a sázení, základní vlastnosti osiva Pěstování vybraných druhů zeleniny : - zelenina listová, plodová, košťálová, cibulová a lusková Zásady uplatňované při pěstování a rychlení zeleniny – pařeniště, skleník a fóliovník Plevele	OSV Sociální rozvoj: mezilidské vztahy (podpora a pomoc)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Polní a technické plodiny		
Žák : - uvede příklady obilnin a dalších polních plodin - popíše pěstování polních a technických plodin (rostlin jednoletých, dvouletých a vytrvalých) - určuje a pozná technické plodiny	Obilniny Luskoviny Pícniny Olejniny Přadné rostliny Okopaniny	EV Ekosystémy - pole
Okrasné rostliny		
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - rozliší byliny a dřeviny (keře a stromy) - uvede příklady pokojových rostlin a jejich pěstování - řekne, jak pečovat o pokojové rostliny - uvede závislost pokojových rostlin na určitých podmínkách prostředí - uvede základní rozdíly mezi anglickým a francouzským typem parku - vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města - zaujímá zodpovědný postoj k péči o městskou zeleň - diskutuje o zeleni v okolí	Okrasné byliny a dřeviny Pokojové rostliny Základy ošetřování pokojových květin Pěstování vybraných okrasných dřevin a květin Květina v exteriéru a interiéru Hydroponie a bonsaje Aranžování rostlin – řez, jednoduchá vazba, úprava květin Parky a zahrady	VDO Občanská společnost a škola : demokratická atmosféra demokratické vztahy ve škole OSV Osobnostní rozvoj : psychohygiena (dobrá organizace času)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Ovocné rostliny		
Žák : - vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách - porovná ovocné rostliny - vyjádří význam šlechtění - uvede příklady chorob a škůdců v sadech - vysvětlí význam ovoce pro člověka	Druhy ovocných rostlin Způsob pěstování ovocných rostlin : - množení řízkováním a hřížením - podnože a štěpování ovocných dřevin - očkování a roubování Ochrana ovocných rostlin – choroby a škůdci Užitečný hmyz ovocných rostlin Sklizeň ovoce, jeho uskladňování a zpracování	OSV Sociální rozvoj : komunikace v různých situacích
Léčivé a jedovaté rostliny. Koření		

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Ovocné rostliny		
- jmenuje příklady léčivých rostlin a jejich význam - pozná vybrané druhy jedovatých rostlin - uvede 1. pomoc při otravě jedovatou rostlinou - uvede příklady u nás používaného koření	Pěstování vybrané rostliny. Rostliny a zdraví člověka. Charakteristika a význam léčivých rostlin Rozdělení léčivých rostlin a jejich léčivé účinky Zásady sběru, sušení a uchování léčivých rostlin Přehled a poznávání jedovatých rostlin. První pomoc. Rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie Koření	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Ekologická funkce pěstitelství		
Žák : - vysvětlí význam ochrany rostlin - vyjádří, čím se vyznačuje ekologické zemědělství, jaký má význam pro přírodu - uvede příklady bioproduktů - objasní, co rozumí pod pojmem udržitelnost rozvoje - uvede, jak může přispět k udržitelnosti rozvoje a k ochraně životního prostředí	Ochrana přírody při zemědělské činnosti Ekologické zemědělství Biopotraviny Ochrana životního prostředí Botanické zahrady	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí : - zemědělství a životní prostředí - ekologické zemědělství - péče o životní prostředí, udržitelný rozvoj

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Chovatelství	
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů - objasní zásady chování člověka vůči nim - vyhledá informace o chovu vybraných zvířat na INTERNETU	Chov zvířat v domácnosti, podmínky, hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se známými a neznámými zvířaty Speciální zařízení pro chov živočich Pes, kočka, morče, andulka, akvarijní ryby Zoologické zahrady	OSV Osobnostní rozvoj : seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) MdV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality : - fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na postoje a chování)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Praktické činnosti Ročník: 7. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	***Obsah učiva***	***Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty***
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	základní kuchyňské vybavení a jeho užívání, udržování pořádku a čistoty, bezpečná obsluha kuchyňských elektrospotřebičů	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	příprava různých typů jídel: zeleninová jídla z různých druhů zeleniny polévky těstoviny a rýže sladká jídla sladká jídla a dezerty, vánoční cukroví studené občerstvení a saláty smažení maso nápoje výživová pyramida a zdravý talíř – zásady zdravé výživy i zdravé přípravy potravin sestavování vlastního jídelníčku s ohledem na zásady zdravé výživy příprava vlastního žákovského kuchařského videa	**OSV** - Kooperace a kompetice, komunikace
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	základní pravidla stolování v soukromí i na veřejnosti společenské chování ve společnosti	**EGS** Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	hygienická pravidla při přípravě potravin typické úrazy v kuchyni, první pomoc, prevence	
vybere, zhodnotí a vhodně uskladní potraviny	výběr potravin na základě jejich nutriční hodnoty standardy kvalitních potravin správné skladování různých typů potravin	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Volba povolání – Praktické činnosti Ročník: 8. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Sebepoznávání		
• Žák charakterizuje své nejdůležitější osobní kvality, rozpozná své slabé a silné stránky, své přednosti, omezení nebo předpoklady pro různé činnosti,k lepšímu sebepoznávání využívá informace z různých zdrojů a zpětnou vazbou od ostatních lidí	• rozpoznávání stránek osobnosti • typologie osobností • osobní zvláštnosti člověka • různé osobnosti – různé uplatnění ve světě práce • hry, testy, cvičení	OSV – sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika
Rozhodování		
• Žák při rozhodování o svém budoucím povolání využívá maximum dostupných informací a rozlišuje způsoby dosahování jednotlivých cílů	• typy, druhy a styly rozhodování • vlivy různých zdrojů informací na rozhodování • překážky v rozhodování • testy	OSV – rozvoj schopností a poznávání MdV – interpretace mediálních sdělení a reality
Akční plánování		
• Žák spojuje realistickou volbu povolání se sebepoznáváním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováváním informací	• osobní plánování • typy plánů • průběžné hodnocení plánů • alternativy plánů • hry, cvičení	OSV – seberegulace a sebeorganizace kreativita MdV – vnímání mediálních sdělení
Adaptace na životní změny		
• Žák rozezná okolnosti, které by mohly negativně ovlivnit úspěšnost jeho studijní a profesní volby a uplatnění na trhu práce	• Nevyhnutelné změny v životě • Typy osobností a jejich přístup ke změnám v životě • Hry, scénky, testy	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti kreativita
Možnosti absolventa ZŠ		
• Žák má přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravy a zaměstnání	• mapy povolání, schémata, tabulky, grafy s informacemi o profesích	EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
• Zná místní možnosti a pracovní příležitosti • Orientuje se v aktuální nabídce škol a učilišť	• IPS • Přehled škol v regionu • Nabídka učebních a studijních oborů v regionu • Nabídka zaměstnání v regionu • Možnost kvalifikace, specializace • Videoklipy, besedy	MkV – princip sociálního smíru a solidarity

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Volba povolání –Praktické činnosti Ročník: 9. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Informační základna pro volbu povolání	
• Žák vyhledává, třídí a využívá informace potřebné pro volbu povolání, odlišuje podstatné informace od nepodstatných • Zdůvodní nutnost spojovat rozhodování s vyhledáváním potřebných informací, znalostí vhodných příležitostí a osobních předpokladů	• Vyhledávání potřebných informací spojené s rozhodováním • Hry na sebepoznávání, sebeprosazování, komunikaci a kooperaci • Žebříček hodnot • Testy, hry, scénky	OSV – rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje Komunikace Kooperace a kompetice
	Orientace v důležitých profesních informacích	
• Žák využívá důležité informace o různých povoláních a profesích, pozná klady a zápory jednotlivých povolání a posuzuje šance na vybrané povolání • Rozlišuje charakteristické znaky povolání, příbuzná povolání •	• Znaky povolání – pracovní činnosti, pracovní prostředí • Nástroje, pomůcky, prostředky • Předpoklady – zdravotní, kvalifikační, a osobní • Hry, scénky, besedy	OSV – seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	Rovnost příležitostí na trhu práce	
• Žák rozpozná, které dovednosti, schopnosti a osobní vlastnosti jsou	• trh práce, nabídka profesí • poptávka a nabídka vybraných povolání • podnikání	MdV – vnímání mediálních sdělení Mediální sdělení a realita EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
podstatné pro jeho úspěšné uplatnění ve vybraném povolání na trhu práce	• vztah nabídky a poptávky na trhu práce • statistiky a prognózy • aktivní politika zaměstnanosti (tabulky, grafy) • profesní diskriminace	MkV – princip sociálního smíru a solidarity OSV - kreativita
Svět práce a dospělosti		
• Žák popíše postupy při přijímání uchazečů o studium na SŠ, při přijímání do zaměstnání • Zvládne vyplnění přihlášky na vybranou SŠ, sestaví úřední dopis budoucímu zaměstnavateli, sestaví inzerát a odpověď na inzerát • Zná základy kultivovaného vystupování	• vyplňování tiskopisů, dotazníků, přihlášek • žádost o přijetí do zaměstnání • životopis • úřední dopis • inzerát • pohovor při přijetí do zaměstnání • asertivní jednání a chování, společenské chování • scénky, hry, cvičení.	OSV – sebepoznání a sebepojetí Praktická etika psychohygiena

7. PŘEHLED ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V OBLASTI ŠVP

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ročník	*1. STUPEŇ*					*2. STUPEŇ*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*
Ekosystémy	Hv	Hv	Hv	ČaJS, Hv	ČaJS, Hv	Z, Pč, Vv	Př	Př	Př, Z
Základní podmínky života	ČaSP	ČaSP	ČaSP	ČaJS	ČaJS	Pč, Př		Př, Z	Př, CH, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				ČaJS, Hv	ČaJS, Čj, Př, Hv	Pč	M	Př, M, Z, CH, F	Př, CH, Z
Vztah člověka k prostředí	ČaSP, Hv		Prv, ČaSP	ČaJS, ČaSP	ČaJS, Čj, Př, ČaSP	VkO	Nj	Př, CH, F	Př, CH, Z, Aj, VkZ, F

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Ročník	*1. STUPEŇ*					*2. STUPEŇ*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*
Kulturní diference			ČaSP	Čj	Čj	D	D, Šj	Aj, Př	Nj, VkZ
Lidské vztahy	M, Hv, Vv	M, Hv, Vv	M, ČaSP, Hv, Vv	Čj, ČaJS, M, ČaSP, Vv	Čj, ČaJS, M, ČaSP, Vv	Pč, Vv, Tv	Vv	Vv	D, Vv, VkZ
Etnický původ			M, ČaSP	Čj, M, ČaSP	M, ČaSP		Nj		
Multikulturalita			Aj	Čj, ČaJS	Čj, ČaJS	Vv, VkO	Vv, Čj, Šj, D	Vv, Nj	Vv
Princip sociálního smíru a solidarity				ČaJS	Čj, ČaJS			Pč	Pč

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Ročník	*1. STUPEŇ*					*2. STUPEŇ*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*
Občanská společnost a škola	ČaSP	ČaSP	ČaSP	ČaJS, Čj, ČaSP	ČaJS, Čj, ČaSP	Pč, VkO			
Občanská společnost a stát				ČaJS	ČaJS, Čj	VkO, Inf	VkZ, Inf	VkO, Čj	D, Čj
Formy participace občanů v politickém životě				ČaJS			D	D	VkO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČaJS		D		Čj	VkO, D, Čj

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Ročník	*1. STUPEŇ*					*2. STUPEŇ*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*
Evropa a svět nás zajímá	Hv	Vv	Čj, ČaSP	ČaSP, Hv, Vv	Čj, ČaJS, ČaSP, Hv, Vv		Z, Nj	D, CH, Pč, M, Šj, VkZ	CH, Pč, M, Šj
Objevujeme Evropu a svět	Hv	Hv	Hv, Aj	Čj, M, Aj, Hv	Čj, ČaJS, M, Aj, Hv	Aj, D	Aj, Z, Čj, Nj, Šj	Aj, Čj	Aj, D, Čj
Jsme Evropané					Čj, ČaJS		D		Z, D, VkO, Nj, F

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Ročník	*1. STUPEŇ*					*2. STUPEŇ*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*
Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení		Čj	Čj	M, Čj	M	Inf, D, DLV	Inf, M, Nj, Šj, D	CH, Pč, D, F	CH, Pč, VkO, D, F
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				M, Čj	M	Inf, Čj	Inf, M	Pč	Pč, VkZ
Stavba mediálních sdělení				Čj		Inf	Inf, Nj	Nj	Čj, Aj
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj		Inf	Inf		
Fungování a vliv médií ve společnosti				Hv	Čj, Hv, Inf	Inf	Inf	Nj	Čj, VkO, D
Tvorba mediálního sdělení				ČaJS	ČaJS, Čj	Inf, DLV	Inf, Nj		Aj, Nj
Práce v realizačním týmu				ČaJS	ČaJS, Čj	Inf	D,Šj	Šj, VkO	Šj, VkO, D

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Ročník	*1. STUPEŇ*					*2. STUPEŇ*			
	1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Vv	Čj, M, Vv	Čj, M, Vv	Čj, ČaJS, M, Vv	Čj, ČaJS, M, Vv	M, Př, Vv, F, DLV	M, Vv, Nj, Šj, VkZ, F	M, VkO, Pč, Vv, Př, CH, F	M, Pč, Vv, Př, F
Sebepoznání a sebepojetí	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Čj, ČaJS	Čj, ČaJS, Vv	DLV		Pč, Nj	Pč
Seberegulace a sebeorganizace	M	M	M	Čj, M, ČaJS	Čj, ČaJS, M	Př, VkO	Př, VkZ	VkO, Pč, Př	Pč, Př, CH
Psychohygiena	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	ČaJS, Vv	Čj, ČaJS, Vv	Pč	Př, Aj	VkO, Pč, Nj, VkZ	Aj, Pč
Kreativita	Čj, ČaSP	Čj, ČaSP	M, Čj, ČaSP, Hv	Čj, M	Čj, M	M, Vv, DLV	M, Vv	M, Pč, Vv	M, Pč, Vv
Poznávání lidí	Vv	Vv	M, Vv	Čj, ČaJS, M, Aj, Vv	Čj, ČaJS, M, Vv		Čj	Čj	
Mezilidské vztahy	Prv, Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, M, Vv	Čj, ČaJS, M, Aj, Vv	Čj, ČaJS, M, Vv	Pč	VkZ	VkO, Př	D, Př
Komunikace	Čj, Vv	Čj	Čj	Čj, ČaJS, Aj	Čj, ČaJS, Inf	M, Pč, Čj, F, Inf	M, Čj, Nj, VkZ, F, Inf	M, Pč, Čj	M, Pč, Čj, Př
Kooperace a kompetice	M, ČaSP	M, ČaSP	M, ČaSP	ČaJS, M	Čj, ČaJS, M	M	M, D	M, Pč, CH	M, D, Pč, Př, Nj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Čj, M	M	M, Z, DLV	M, Př	M, Z, Pč, Nj, CH	M, Pč, Př, CH
Hodnoty, postoje, praktická etika				Čj, ČaJS	ČaJS		Nj	VkO, Pč, CH	D, Pč, CH

Vysvětlivky použitých zkratek:

Předměty a oblasti:
Čj, Aj, Nj, Šj – Český, anglický, německý, španělský jazyk
DLV – Dramatická a literární výchova
M – Matematika
Prv – Prvouka
ČaJS – Člověk a jeho svět
Př – Přírodopis
Z – Zeměpis
F – Fyzika
Ch – Chemie
D – Dějepis
VkO – Výchova k občanství
ČaSP – Člověk a svět práce
Hv – Hudební výchova
Vv – Výtvarná výchova
Pč – Praktické činnosti
VkZ – Výchova ke zdraví
Inf - Informatika

Průřezová témata:
OSV - Osobnostní a sociální výchova
VDO - Výchova demokratického občana
EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MkV- Multikulturní výchova
EV - Environmentální výchova
MdV- Mediální výchova

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

8.1. Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků

Vycházejí ze zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Jsou součástí školního řádu.

Obecné zásady:

Při hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáka učitel sleduje, do jaké míry naplňuje požadavky realizovaného školního vzdělávacího programu.

Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Přihlíží k věkovým a osobnostním zvláštnostem žáků. Respektuje speciální vzdělávací potřeby žáků a jejich případné zakolísání ve výkonech způsobené aktuální indispozicí.

Přihlíží k tomu, jak si žák osvojuje potřebné strategie učení a spoluodpovědnost za své vzdělávání, jak je motivován k celoživotnímu učení.

Využívá formativní zpětnou vazbu a do svého hodnocení zahrnuje širší dovednosti žáka a jeho schopnost aplikace znalostí a dovedností, jak při prezenční tak distanční výuce. Při zapojení, spolupráci a komunikaci v rámci distanční výuky hledá formy, které odpovídají individuálním možnostem žáka.

Podklady pro klasifikaci učitel získává:

- soustavným sledováním výkonů žáka, jeho znalostí, vědomostí a kompetencí
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými a didaktickými testy
- výsledky činnosti po dobu distanční výuky včetně elektronické a online formy

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu - takové práce oznámí učitel žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do školního informačního systému.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období - přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě vypočítaného průměru z klasifikace za příslušné období, důležitou roli hrají také výše uvedené obecné zásady, celkový přístup žáka a jeho individuální posun.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující se závěry a doporučením školských poradenských zařízení, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

8.2. Hodnocení a klasifikace

Prospěch

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu. Při hodnocení žáka na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení

Stupně hodnocení:

1 - výborný

2 - chvalitebný

3 - dobrý

4 - dostatečný

5 - nedostatečný

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuse. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, vědomě a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuse. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuse. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuse. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuse. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho

vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Chování

Chování žáka je klasifikováno následujícími stupni:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 – neuspokojivé

Hodnocení a klasifikace chování

Obecné zásady

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (Školní řád). Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Pro hodnocení chování žáka lze použít i slovní hodnocení.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Nepřipívá aktivně k upevňování kolektivu. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo proti školnímu řádu; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování.

Výchovná opatření

K výchovným opatření patří:

- Pochvala
- Napomenutí třídního učitele
- Důtka třídního učitele
- Důtka ředitele školy

Pochvalu uděluje na návrh třídního učitele ředitel školy za významný přínos žáka pro dobré jméno školy, za reprezentaci školy popř. za vynikající prospěch a trvale dobré výsledky ve výuce nebo za vzorné chování. Pochvala se vypíše na vysvědčení v daném pololetí, kdy byla udělena.

Další výchovná opatření reagující na kázeňské prohřešky žáků jsou udělována na základě níže uvedených kritérií.

O udělení výchovného opatření provede třídní učitel zápis do katalogového listu a seznámí s ním prokazatelně zákonné zástupce žáka.

Důtku ředitele školy uděluje na návrh třídního učitele či vyučujícího ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy prokazatelně seznámí rodiče žáka s udělením důtky a s důvody, které k ní vedly. Důtka je zapsána třídním učitelem do pedagogické dokumentace žáka.

Pravidla hodnocení kázeňských prohřešků				
Porušení ŠŘ	***NTU***	***DTU***	***DŘŠ (2. stupeň chování podmíněně)***	***3. stupeň chování***
1. neomluvené hodiny	1	2	3 - 9	10 a více
1. pozdní příchod do hodiny	3	4 - 6	7 a více	
2. úmyslné ubližování, šikana či její zjevná podpora	1	2	závažné a opakované	
3. vnášení nebezpečných předmětů	1	2	závažné a opakované	
4. krádeže, vandalismus			1 - 2	3 a více
5. neslušné a urážlivé chování k pedagogům i dalším zaměstnancům	dle závažnosti již od 1			
6. narušování výuky, akce či průběhu přestávky, narušování pořádku	1 - 4	5 - 8	závažné a opakované	
7. nepovolené využívání elektroniky a internetu	2	4	5 a více	
8. návykové látky (vnášení, zneužívání)	dle závažnosti již od 1			
9. lhaní, zapírání a podvody	2	3 - 4	5 a více	v závažných případech
10. zapomínání	6	6 a více		

8.3. Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka se SVP se při hodnocení a klasifikaci přihlédne k jeho individuálním specifikám a doporučením školského poradenského zařízení. Pravidla hodnocení jsou součástí IVP. Na základě písemné žádosti zákonného zástupce je možné přistoupit i ke slovnímu hodnocení.

8.4. Celkové hodnocení

Celkový prospěch žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování, nezahrnuje klasifikaci nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení:

prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.

neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.

nehodnocen(a)

Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu. Toto hodnocení se netýká žák zcela uvolněného z daného předmětu ředitelem školy.

8.5. Hodnocení žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Při hodnocení žáků s OMJ se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Žáka lze na vysvědčení za 1. pololetí roku, v němž nastoupil docházku na školu nehodnotit z předmětu Český jazyk.

8.6. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

8.7. Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech a chování žáka ve škole mohou být hodnoceny slovně. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení zahrnuje vývoj

výsledků vzdělávání žáka, ohodnocení jeho píle a přístupu ke vzdělávání a zohledňuje souvislosti, které ovlivňují jeho výkon. Slovní hodnocení naznačuje také další rozvoj žáka.

8.8. Přezkoumání výsledků hodnocení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad nařídí **komisionální přezkoušení žáka**, které se koná do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení **chování** nebo **předmětů výchovného zaměření**, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka. V případě zjištění porušení těchto pravidel, ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní. Nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí a to nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti.

Komisionální zkouška

Tříčlennou komisi pro přezkoušení jmenuje ředitel školy. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoumání. Výsledek přezkoušení se vyjádří klasifikačním stupněm nebo slovním hodnocením. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Komisionální zkoušky žáků, kteří plní povinnou školní docházku v zahraniční škole

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná komisionální zkoušky na kmenové škole z těchto předmětů:

- ve všech ročnících ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- v posledních dvou ročnících 1. stupně za vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět
- na 2. stupni ze vzdělávacích oborů Dějepis a Zeměpis se zvláštním zřetelem k problematice ČR

Žák zkoušky koná komisionálně, termín zkoušek mu určuje ředitel školy po vzájemné dohodě se zákonným zástupcem žáka a to tak, aby zkouška proběhla nejpozději do dvou měsíců po skončení klasifikačního období. Pokud jsou k tomu vážné důvody, může ředitel školy prodloužit termín až na čtyři měsíce po skončení klasifikačního období. Zákonný zástupce žáka je povinen před konáním zkoušky předložit vysvědčení žáka za příslušné klasifikační období v českém překladu, kde je prokazatelně uvedeno, že žák úspěšně dokončil uplynulé klasifikační období. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka v devátém ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně dokončil devátý ročník základního vzdělávání.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

Žák, který plní povinnou školní docházku v evropské škole na základě Úmluvy o statutu evropských škol, nekoná výše uvedené zkoušky v kmenové škole. Zákonný zástupce žáka doloží řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky předložením vysvědčením žáka z evropské školy.

8.9. Opravná zkouška

Žák koná opravnou komisionální zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do konce září. Do té doby žák navštěvuje podmínečně nejbližší vyšší ročník.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce.

Pokud žák uspěje, je mu vydáno vysvědčení za příslušné pololetí s datem, kdy vykonal poslední z opravných zkoušek.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

8.10. Náhradní termín hodnocení

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce června. Není-li možné hodnocení ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena do konce září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popř. znovu do 9. ročníku.

Žák, který nemohl být hodnocen v náhradním termínu nebo byl hodnocen nedostatečně, opakuje ročník.

Opakování ročníku neplatí, jestliže již žák v rámci příslušného stupně školy jednou některý ročník opakoval.

Opakovat ročník v rámci příslušného stupně školy víckrát než jednou je možné pouze na žádost zákonných zástupců žáka, na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře a to z vážných zdravotních důvodů.

8.11. Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka na žádost zákonného zástupce přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel.

9. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY A OKRUHY

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova a okruhy Dopravní výchova a OČBMU

Doplňující vzdělávací obory nejsou stanoveny jako povinná součást základního vzdělávání, jejich vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Očekávané výstupy Etické výchovy uvedené v RVP ZV nestanovují závaznou úroveň, ale jako doporučené byly v ŠVP Klíč k úspěchu zformulovány do konkrétních výstupů v různých oblastech. Jejich konkrétní zařazení nad rámec očekávaných výstupů jednotlivých předmětů zde podrobně uvádíme.

Témata dopravní výchovy a ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČBMU) jsou v RVP ZV zpracována v podobě závazných výstupů, ale též rozložena do několika vzdělávacích oblastí. Proto uvádíme ucelený přehled realizace dané problematiky.

9.1. Etická výchova

Charakteristika:
Obsahové, časové a organizační vymezení doplňujícího vzdělávacího oboru :

Doplňující vzdělávací obor E T I C K Á V Ý C H O V A (výchova k prosociálnosti) je zařazena na 2. stupni ZŠ do těchto předmětů a ročníků:

český jazyk 6. - 9. ročník
chemie 8. ročník
dějepis 8. - 9. ročník
praktické činnosti 9. ročník
výchova k občanství 6. ročník
tělesná výchova 6. - 9. ročník
výtvarná výchova 9. ročník
hudební výchova 9. ročník

ETICKÁ VÝCHOVA zahrnuje deset základních témat:

1. Komunikace
2. Důstojnost člověka, sebeúcta
3. Pozitivní hodnocení druhých
4. Vyjádření a komunikace citů
5. Tvořivost a iniciativa
6. Empatie
7. Asertivita
8. Reálné a zobrazené vzory
9. Spolupráce, pomoc, přátelství
10. Komplexní prosociálnost

Hlavní cíle:

Žáci se v uceleném systému ETICKÉ VÝCHOVY (výchovy k prosociálnosti) mají naučit:
Aktivně naslouchat a otevřeně komunikovat
Poznat své dobré i stinné stránky
Pozitivně hodnotit druhé, vyslovit uznání, pochválit
Tvořivě řešit problémy
Umět se vcítit do myšlení a citů druhých
Naučit se asertivnímu chování
Zvolit si pozitivní vzory
Být citlivý pro potřeby společnosti
Být prosociální i vůči členům jiných etnických skupin
Snažit se o komplexní prosociálnost

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

ETICKÁ VÝCHOVA zahrnuje široké spektrum metod – práci ve skupinách, anketové metody, testy, soutěže, dramatizaci, práci s obrazem, práci s příběhy.

Vyučování probíhá prožitkovým způsobem ve třech následných fázích: zcitlivění pro téma prostřednictvím zajímavé a podněcující aktivity (četba, vyprávění, hra, sekvence z filmu, dramatizace událostí z každodenního života apod.). Dále probíhá nácvik osvojovaných dovedností v kolektivu třídy (formou her, scének, tvořivých aktivit a zážitkových metod) a končí aplikací do reálné zkušenosti života (zevšeobecnění).

Formy prožitkové pedagogiky vedou přes osobní prožitek žáka k žádoucím postojům a k vybudování vlastního hodnotového systému (skupinová práce, kooperativní učení, projektové vyučování, interaktivní metody výuky).

Důraz je kladen na informovanost žáka o etických zásadách, pomáhat vytvořit si vlastní názor na daná témata a osvojit si přiměřeně postoje a chování. Dále pak na pěstování kultivovaného vyjadřování žáků a jejich schopnost diskutovat, argumentovat a asertivně jednat.

Pravidla výchovného stylu:

Etická výchova předpokládá specifický výchovný styl, přístup a vztah učitele k žákům (tzn. přátelský, náročný a ve svých požadavcích důsledný).

1. Vytvořit z třídy výchovné společenství
2. Přijmout dítě takové, jaké je
3. Připisovat dětem pozitivní vlastnosti
4. Formulovat jasná a splnitelná pravidla hry
5. Reagovat na negativní jevy klidným poukázáním na jejich důsledky
6. Vybízet k pozitivnímu chování

Zásady výchovného stylu:
Stanovit jasná a srozumitelná pravidla hry (chování). Možnost nezúčastnit se..

Cílem etické výchovy je osobnost morálně vyzrálého člověka, který se vyznačuje komunikativností, kreativitou, zdravým sebevědomím, pozitivním vztahem k druhým, spolupracujícím chováním, schopností orientovat se v životě, hledat a nacházet svou identitu. Klíčovým pojmem je sociálně – pozitivní, tedy prosociální chování, které je zaměřeno na pomoc nebo prospěch jiných osob, skupin, společnosti.

Místo realizace doplňujícího vzdělávacího oboru:

kmenová třída, učebna v přírodě, odborná učebna s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány z pozice učitele.

Kompetence k učení

Učitel:
zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků a jejich znalostech
vede žáky k aktivnímu a samostatnému vyhledávání aktuálních informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
umožňuje žákům volbu různých postupů při řešení úkolů
vede žáky: k aplikaci poznatků do praxe
k tvořivému řešení každodenních problémů
k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:
vede žáky k toleranci ostatních, k empatii
vede žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, podněcuje je k argumentaci
zapojuje všechny žáky do debaty a do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:
vede žáky k formování svého etického postoje a dodržování pravidel slušného chování
umožňuje žákům pracovat ve skupině
dodává žákům sebedůvěru a nesráží jejich aktivitu
upevňuje u žáků mezilidské vztahy
rozvíjí respekt k hodnotám a názorům jiných lidí

Kompetence občanské

Učitel:
vede žáky k toleranci ostatních lidí, jejich chování a jednání
uvádí základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
vede žáky k zodpovědnosti za své chování a jednání

Kompetence pracovní

Učitel:
rozvíjí u žáků úctu k hodnotám
rozvíjí u žáků smysl pro povinnost

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: ETICKÁ VÝCHOVA **Ročník: 6. - 9. (Období: 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Předmět, ročník, obsah učiva	Průřezová témata
	Komunikace	
Žák: - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	Čj/6. **Otevřená komunikace:** - úrovně komunikace - zásady verbální komunikace Čj/7. - komunikační chyby - dialog Čj/8. - komunikace ve ztížených podmínkách - řešení konfliktů Čj/9. **Aktivní naslouchání:** - cíle, způsob a nácvik aktivního naslouchání	
	Důstojnost a identita lidské osoby	
- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby - objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	P.č./9. **Úcta k lidské osobě:** - lidská práva - pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích **Jedinečnost a identita člověka:** - hodnotová orientace, vztah k ekonomickým hodnotám, vztah k práci - radost a optimismus v životě - pozitivní hodnocení sebe	
- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	CH/8. Lidská důstojnost a sebeúcta Hodnocení pozitivního chování druhých Vv/9.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Předmět, ročník, obsah učiva	Průřezová témata
	Pozitivní hodnocení sebe i druhých Hv/9. – Empatie v sociálních vztazích	
Asertivní chování		
Žák : - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	Čj/6. **<u>Asertivní chování:</u>** - přijatelný kompromis - konstruktivní kritika a řešení konfliktů Čj/7.,8. **<u>Obrana před manipulací – asertivní techniky:</u>** - nácvik jednotlivých asertivních technik - sebeovládání Čj/9. **<u>Fair play:</u>** - zdravá soutěživost - dodržování pravidel hry, asertivita	
Reálné a zobrazené vzory		
- rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	P.č./9. **<u>Podpora pozitivního působení televize a médií:</u>** - nabídka pozitivních vzorů v médiích - zvládání agrese - účinná obrana proti manipulaci médii - média a volný čas **<u>Já – potenciální vzor pro druhé:</u>** - smysl a cíl mého života - postoje a zodpovědný život - mé schopnosti a společnost	
Iniciativa a komplexní prosociálnost		
- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	D/8. **<u>Iniciativa a tvořivost:</u>** - psychická a fyzická pomoc	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Předmět, ročník, obsah učiva	Průřezová témata
	- ochota ke spolupráci D/9.**<u>Iniciativa ve ztížených podmínkách:</u>** - pozitivní formulace problému - pomoc anonymnímu člověku -	
Žák : - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	VkO/6. **<u>Uplatnění komplexní prosociálnosti:</u>** - využití prosociálnosti v multikulturní společnosti - prosociální chování ve veřejném životě - solidarita	
Aplikovaná etická výchova		
- analyzuje etické aspekty různých životních situací	VkO/6. **<u>Etické hodnoty:</u>** - zdroje etiky - osobní odpovědnost, mravní normy - aplikace mravních zásad a hodnot	
- se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	VkO/6. **<u>Rodina:</u>** - poznávání vlastní rodiny a jejích pravidel - práva a povinnosti v rodině - zlepšení atmosféry v rodině - komunikace v rodině, úcta ke stáří - duchovní rozměr člověka Tv/6. **<u>Ochrana přírody a životního prostředí:</u>** - úcta k životu ve všech jeho formách	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Předmět, ročník, obsah učiva	Průřezová témata
	Tv/7. - citový vztah člověka k přírodě Tv/8. - vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody Tv/9. - zodpovědnost za životní prostředí	

9.2. Dopravní výchova

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení doplňujícího oboru:

Doplňující vzdělávací obor DOPRAVNÍ VÝCHOVA je zařazen

a) na 1. stupni ZŠ do těchto předmětů a ročníků: Prvouka 1. - 3. roč.

Praktické činnosti 1. - 5. roč.

Tělesná výchova 1. - 5. roč.

Vlastivěda 4. - 5. roč.

b) na 2. stupni ZŠ do těchto předmětů a ročníků: Český jazyk 6. - 8. roč.

Tělesná výchova 6. - 9. roč.

Výchova k občanství 6., 8. a 9. roč.

Výchova ke zdraví 7. - 9. roč.

Fyzika 6. a 7. roč.

Hlavní cíle:

Základním cílem zařazení Dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Při výuce budou použity metody a formy práce vhodné pro daný věk, schopnosti žáků a odpovídající probíranému učivu. Při realizaci tohoto předmětu je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v běžném životě.

Metody práce:

výklad učitele

vyprávění učitele

řízený rozhovor

didaktické hry – soutěže, kvízy

sledování naučných pořadů

prezentace poznatků z praxe

metoda srovnávací, motivační, fixační

Formy práce:

výkladové hodiny s použitím pomůcek

krátkodobé projekty

prožitkové hry

terénní výuka

Výuka bude doplňována přednáškami a besedami podle aktuální nabídky v průběhu školního roku a podle potřeb třídy. Dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při výuce je pro každého žáka závazné.

Místo realizace doplňujícího vzdělávacího oboru: výuka ve třídě

výuka v odborné učebně s interaktivní tabulí

výuka v tělocvičně ZŠ a na školní zahradě, podle možností dopravní hřiště.

Předmětem prolíná průřezové téma OSV Osobnostní a sociální rozvoj:

- sebepoznání a sebepojetí: vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

- seberegulace a sebeorganizace činností a chování: cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání

a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech

- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace: respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích

- morální rozvoj: cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj k l í č o v ý c h k o m p e t e n c í žáků :

Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány z pozice žáka.

Činnosti v oblasti bezpečnosti silničního provozu rozvíjejí zejména tyto klíčové kompetence:

Kompetence celoživotního učení:

Žák:

- věnuje vysokou pozornost vzdělání, prevenci a osvětě v oblasti bezpečnosti dopravy

- upevňuje a rozvíjí získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu

- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace a efektivně je využívá v procesu učení

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- ověřuje prakticky správnost řešení

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské:

Žák:

- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožující život a zdraví člověka
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá hrubé zacházení

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- na simulovaných situacích a zadáních řeší vztahové situace mezi účastníky silničního provozu
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chová se podle pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

Žák:

- důsledně dbá na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách, kterých se zúčastní
- při terénní výuce bezpečně manipuluje s pomůckami, přístroji a materiály používanými při výuce

Kompetence kulturního povědomí a vyjádření:

- naučí se asertivnímu chování, volí si pozitivní vzory, snaží se o komplexní prosociálnost (sociálně – pozitivní chování)

Kompetence digitální:

Žák:

- zpracovává úlohy či zadání na počítači, pracuje i se záznamovou technikou, zpracovává materiál digitálně (např. fotografie či kresby v grafických programech)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a silnici	Pč: **Silniční provoz.** Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky). Pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce). Pč: **Chodník.** Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku).	
- bezpečně překoná silnici	Pč: **Silnice.** Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky).	
- rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru	Tv: **Místo pro hru.** Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře). Prv: **Přecházení.** Přecházení silnice bez přechodu. Přecházení silnice po přechodu. Zebra, podchod, nadchod, tlačítko pro chodce, semafor pro vozidla, vlevo – vpravo, rychle – pomalu, přímo – šikmo, oční kontakt, náhlý vstup do silnice, zakrytý výhled.	
- v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem	Prv: **Cestování:** Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup).	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	Prv: **Prolínající téma – cesta do školy.** Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace). Zastávka hromadné dopravy, nástupiště, eskalátor.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) - rozeznává vybrané značky pro chodce - bezpečně překoná silnici se světelnými signály - rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru	Prv: **Silniční provoz.** Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky – osobní, nákladní. Hromadná doprava. Přednosti v jízdě, protijedoucí vozidla, předjíždějící vozidlo, přijíždějící vozidlo). Prv: **Chodník a stezka pro chodce.** Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách). Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen). Pč: **Silnice.** Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky, silnice, dálnice, krajnice, dělící čára, levý okraj, pravý okraj, středy silnice, hlavní a vedlejší silnice, zatáčka, jízdní pruhy a odbočovací pruhy). Krajnice a její nástrahy. Tv: **Místo pro hru.** Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře). Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka). Ochrana – přilba a chrániče. Tv: **Přecházení.** Přecházení silnice bez přechodu. Přecházení silnice po přechodu. Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály. Pč: **Cestování.** Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup). Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy). Vztahy mezi cestujícími v autě. V hromadných prostředcích.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“	Tv: **Prolínající téma – cesta do školy.** Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí). Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí).	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: DOPRAVNÍ VÝCHOVA Ročník: 3. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Chodec	
Žák: - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - rozeznává vybrané značky - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy	Prv: **Na chodníku.** Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku). Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.). Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách). Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen). Prv: **Silnice.** Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, vidět a být viděn – reflexní doplňky, snížená viditelnost, svítání, soumrak, stmívání, tma). Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj). Značky (Silnice pro motorová vozidla, Dálnice). Tv: **Místo pro hru.** Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře). Hřiště a cesta na něj. Obytná zóna a její pravidla. Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka). Ochrana – přilba a chrániče. Pč: **Přecházení.** Přecházení silnice bez přechodu, přecházení silnice po přechodu, přecházení silnice s více pruhy, přecházení silnice po přechodu se světelnými signály. Přecházení mezi zaparkovanými vozy. Přecházení po přechodu s jízdním kolem. Prv: **Cestování autem.** Pravidla chování na parkovišti. Nástup a výstup, odpovídající místo k sezení, pravidla chování mezi cestujícími v autě. Zádržné systémy – autosedačka a poutání.	OSV Osobnostní a sociální rozvoj: Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách	Prv: **Cesta dopravními prostředky.** Druhy dopravních prostředků a jejich specifika. Pravidla chování na zastávce. Tv: **Prolínající téma – cesta do školy.** Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení).	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Cyklista	
Žák : - popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty - vybere bezpečné místo pro pohyb na kole - jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola - rozeznává vybrané značky	Pč: **Výbava jízdního kola a cyklisty.** Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití, reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu). Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu. Tv: **Způsob jízdy na jízdním kole.** Technika jízdy, přeprava zavazadel. Tv: **Bezpečná cesta.** Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna). Tv: **Cyklista na silnici.** Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek). Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění. Vedení kola, vyjíždění do silnice. Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu. Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře). Značky. Pč: **Cyklista na křižovatce.** Křižovatka, druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování). Vztahy mezi účastníky silničního provozu, provoz řízený policistou, přednost v jízdě, přednost zprava. Vl: **Rodinný cyklistický výlet.** Plánování trasy a výbava na cestu. Cyklista v dopravních prostředcích. Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu).	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci	Pč: **V ohrožení.** Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení. Tv: **Prolínající téma – cesta do školy.** Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení).	OSV Osobnostní a sociální rozvoj. Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: DOPRAVNÍ VÝCHOVA Ročník: 5. (Období 2.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Souhrnné znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti chodce a cyklisty		
Žák : - bezpečně ovládá pravidla chodce a cyklisty - poznává vztahy účastníků silničního provozu - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci - zná ohleduplné chování a osvojuje si ho	Pč: **Na chodníku.** Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku. Vztahy mezi účastníky silničního provozu. Pč: **Výbava jízdního kola a cyklisty.** Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu, přilba, chrániče, povinná a doporučená výbava kola, výbava za snížené viditelnosti, brzdy, kryt řetězu, odrazky v pedálech, zvonek, přední a zadní odrazka, světlomet, blikačka). Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu. Tv: **Chodec a cyklista na silnici.** Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici. Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce. Pravidla jízdy za snížené viditelnosti. Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici). Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek. Tv: **Bezpečná jízda.** Technika jízdy, jízdní pruh pro cyklisty, objíždění a předjíždění, změna směru jízdy, zhoršené podmínky pro jízdu na kole, řazení před křižovatkou. Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici, stezka pro cyklisty, zřetelná jízda, tlaková vlna.	OSV Osobnostní a sociální rozvoj. Morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Tv: **Cyklista na křižovatce.** Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky. Vztahy mezi účastníky silničního provozu. Tv: **Volný čas a sportovní aktivity.** Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce). Tv: **Přecházení silnice.** Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu). Reflexní doplňky, pestré oblečení. Pč: **Cesta dopravními prostředky.** Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky. Pravidla při jízdě autem (zádržné systémy, bezpečnostní pás). Parkoviště. Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy. Vl: **Prázdniny.** Zásady bezpečného chování v v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna). Vl: **Nebezpečí.** Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení). Pč: **Prolínající téma – cesta do školy.** Dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky). V silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce).	OSV Osobnostní a sociální rozvoj. Morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování.

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu - rozeznává další dopravní značky		

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: DOPRAVNÍ VÝCHOVA **Ročník: 6. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Chodec	
Žák: - ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi - chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) - vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce - posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu	Čj (komunikační a slohová výchova): **Na chodníku.** Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního provozu. Tv: **Chodec a cyklista na silnici.** Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla při pohybu na silnici za snížené viditelnosti). Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu. Tv: **Volný čas a sportovní aktivity.** Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit, konkretizace podle lokality ZŠ a obce). VkO: **Přecházení křižovatky.** Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie). Vztahy mezi účastníky silničního provozu. F: **Cesta dopravními prostředky.** Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy). F: **Dopravní značky.** Odpovídající značky pro jednotlivá témata. Svislé, vodorovné, zákazové, příkazové. Čj : **Prolínající téma – deník správného chodce.**	OSV Osobnostní a sociální rozvoj: vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- dodržuje povinnosti spolujezdce v autě- zejména poutání - rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	Deník správného chodce-etická stránka chování v silničním provozu.	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: DOPRAVNÍ VÝCHOVA Ročník: 7. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Cyklista	
Žák: - ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí - chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola, orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu - odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci, předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)	Tv: **Výbava jízdního kola a cyklisty.** Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu). Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu. Tv: **Bezpečná jízda.** Technika jízdy a její pravidla mimo silnici. Cestování autem: bezpečnostní zádržný systém. F: **Cyklista na silnici.** Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek). Účastníci silničního provozu: motorové vozidlo, nemotorové vozidlo, zvláštní vozidla, provozovatel vozidla, jízdní souprava. Tv: **Cyklista na křižovatce.** Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky. Hranice křižovatky, křižovatka a její druhy. Vztahy mezi účastníky	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích) - rozlišuje další dopravní značky a jejich význam - vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty	silničního provozu. Křižovatka řízená příslušníkem policie. Křižovatka s řízeným a neřízeným provozem, dát přednost v jízdě. Z: **Prázdniny.** Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování. Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna. VkZ: **Krizové situace.** Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení, oprava jízdního kola). Nejjednodušší zásady poskytnutí první předlékařské pomoci. VkZ: **Dopravní značky.** Odpovídající značky pro jednotlivá témata. Čj: **Prolínající téma-deník správného cyklisty.** Deník správného cyklisty - etická stránka chování v silničním provozu?	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: DOPRAVNÍ VÝCHOVA **Ročník: 8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Etika v silničním provozu	
Žák: - vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě -charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti	VkO: **Chodec.** Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu). Přestupky chodců a ukázka legislativy. Tv: **Cyklista.** Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu). Přestupky cyklistů a ukázka legislativy. Provoz na silnici. Silnice, silnice pro motorová vozidla, dálnice. Objížďka, obchvat, jízdní pruh, připojovací jízdní pruh, tramvajový pás. VkZ: **Dopravní značky.** Odpovídající značky pro jednotlivá témata.	OSV Osobnostní a sociální rozvoj : seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života	Čj: **Prolínající téma – deník správného chodce a cyklisty.** Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu.	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: DOPRAVNÍ VÝCHOVA Ročník: 9. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Na vlastní kůži	
Žák: - používá své znalosti a dovednosti v praxi - orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava - interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu	Tv: **Chodec.** Zážitkové lekce, projekty a další aktivity. Tv: **Cyklista.** Zážitkové lekce, projekty a další aktivity. Provoz na silnici. Překážka v provozu, neohrozit, neomezit, zastavit, stát. Železniční přejezd, obec, hranice obce, povolená rychlost, doporučená rychlost.	OSV Osobnostní a sociální rozvoj: psychohygiena v sociální dovednosti, pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob - uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace - analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování - aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí života, orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti - vyřeší testy „řidičský průkaz nanečisto“	VkZ: **Poskytnutí první předlékařské pomoci.** Videosnímky. Popř. spolupráce s odborníky, návštěva centra záchranářů. VkO: **Můj první řidičák.** Zopakování a upevňování znalostí a dovedností. Dopravní informační systém. Průkaz totožnosti, řidičské oprávnění. Legislativa, pravomoc, trestní odpovědnost. Bodový systém, represe a sankce, zdravotní způsobilost. Znalostní testy, závěrečná zkouška.	

9.3. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka témat Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je zařazena:

a) na 1. stupni ZŠ do těchto předmětů a ročníků: Prvouka 1.- 3.roč.

Praktické činnosti 3. - 5.roč.

Tělesná výchova 3. - 5.roč.

Přírodověda 4. - 5.roč.

b) na 2. stupni ZŠ do těchto předmětů a ročníků: Zeměpis 6. a 9.roč.

Fyzika 6., 7. a 8.roč.

Výchova k občanství 6. a 8.roč.

Tělesná výchova 6. a 9.roč.

Výchova ke zdraví 7., 8. a 9.roč.

Chemie 8.roč.

Přírodopis 9.roč.

Hlavní cíle:

1.roč. - Rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci

2.roč. Rozvíjet znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnou se mu. Posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost.

3.roč. Rozvíjet schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů - zejména plynu, vody, elektřiny. Umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání a zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky.

4.roč. Rozvíjet u žáků schopnost bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů měst a map.

5.roč. Rozvíjet u žáků dovednost poskytnou pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření. I ovládat život zachraňující úkony (resuscitace).

6.roč. Rozvíjet u žáků schopnost adekvátně se chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace.

7.roč. Rozvíjet u žáků znalosti a dovednosti potřebné pro prevenci požárů a pro adekvátní reagování v případě požáru.

8.roč. Rozvíjet u žáků schopnost rozpoznávat příčiny a projevy rizikového chování a rizikových činností, včetně jejich možných dopadů na duševní a fyzické zdraví. A aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech na všech místech, kde se pohybuje.

9.roč. Rozvíjet u žáků schopnost aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na všech místech, kde se pohybuje a znát prevenci

v péči o zdraví a umět poskytnout adekvátní pomoc v případě úrazu či násilí.

Metody a formy práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Metody a formy výuky budou vybírány s ohledem na obsah konkrétního učiva jednotlivých ročníků a na výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout.

Budou použity metody a formy práce vhodné pro daný věk a schopnosti žáků. Bude kladen důraz na podporu samostatné práce žáků, zejména na osobní zodpovědnost, samostatnost, schopnost spolupráce a týmové kooperace se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a uvědomění si svých možností.

K tomu lze využívat:

výklad učitele, samostatnou a skupinovou práci žáků, vyhledávání informací, přípravu referátů, prezentace písemných a ústních prací, sledování naučných pořadů, prezentace poznatků z praxe, metody názorně – demonstrační (práce s obrazem, instruktáž), metody dovednostně – praktické (vytváření dovedností, napodobování …).

Významnou součástí teoretické výuky bude **používání názorných pomůcek** v různé formě, které žákovi usnadňují pochopení učiva:

odborná literatura, nástěnné obrazy, interaktivní tabule a počítače, učební texty, pracovní listy, aktivní práce s daty přístupnými přes internet, výuková videa, dokumentární ukázky a fotografie.

K procvičování a upevňování učiva bude využito **různých forem:**

praktická cvičení, prožitkové hry, diskuze (zkušenosti, příklady ze života, poznatky, zážitky), nácvik požadovaného chování, spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému.

Výuka bude v průběhu školního roku a podle potřeb třídy doplňována přednáškami a besedami podle aktuální nabídky.

Dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při výuce je pro každého žáka závazné.

Místo realizace :

- výuka ve třídě, v odborné učebně s interaktivní tabulí, v tělocvičně ZŠ a na školní zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány z pozice žáka.
Činnosti v oblasti OČBMU rozvíjejí zejména tyto **klíčové kompetence:**

Kompetence celoživotního učení:
Žák:
- věnuje vysokou pozornost vzdělání, prevence a osvětě v oblasti OČBMU
- upevňuje a rozvíjí získané vědomosti, dovednosti a návyky

Kompetence k řešení problémů:
Žák:
- si uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí
- při řešení problému předvídá jaké situace by mohly nastat

Kompetence komunikativní:
Žák:
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Kompetence občanské:
Žák:
- chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožující život a zdraví člověka
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- zná a popíše některé záchranné postupy a zásady při krizových situacích (úraz, tonutí, požár …)

Kompetence sociální a personální:
Žák:
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chová se podle pravidel slušného chování
- v případě potřeby nabízí svou pomoc

Kompetence pracovní:
Žák:
- důsledně dbá na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách, kterých se zúčastní
- při terénní výuce bezpečně manipuluje s pomůckami, přístroji a materiály používanými při výuce

Kompetence kulturního povědomí a vyjádření:

Žák:
- naučí se asertivnímu chování, snaží se o komplexní prosociálnost (sociálně – pozitivní chování)

Kompetence digitální:

Žák:
- zpracovává úlohy či zadání na počítači, pracuje i se záznamovou technikou

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU **Ročník: 1. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí - přivolá pomoc některým z osvojených způsobů) - v případě potřeby použije linku tísňového volání - ovládá základní způsoby komunikace s operátory **tísňových linek** (přiměřeně k věku)	Prv: Domov – orientace v místě bydliště. Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy. Sebeobrana, pomoc a prevence rizik. Důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště. Bezpečný odchod z domova. Venku – volba správné cesty do školy. Nebezpečná místa v okolí domu a školy. Požáry – prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma. Největší rizika požáru. Ochrana při požáru a přivolání pomoci.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví. **Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.**	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU **Ročník: 2. (Období 1.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák : - odhadne riziko (nebezpečnou situaci) • dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných **- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**	Prv: Opakování učiva z předchozího ročníku (diskuze, poznatky, zkušenosti). První pomoc – zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby. Nácvik komunikace. Základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních. Péče o zdraví a prevence rizik – bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech. Požáry a jejich rizika – základní označování nebezpečných látek. Příčiny a prevence vzniku požáru mimo domov. Správné chování při požáru. Přivolání pomoci, ohlášení požáru.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví. Jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU Ročník 3. (Období 1.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost - jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy - rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén) -chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života - hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby	Tv: Opakování učiva z předchozího ročníku. První pomoc. Prv: Mimořádné události- povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek. Varování před nebezpečím – konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha. Zásady volání na tísňové linky – co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky. Pč: Požáry – modelové situace způsobů chování při požárech, nebezpečí zábavní pyrotechniky. Prv: Péče o zdraví a prevence rizik. Bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci.	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU **Ročník: 4. (Období 2.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označení únikové cesty - aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích - zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm - rozezná označení uzávěrů vody a plynu	Tv: Opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků. Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví Evakuace (obecně). Označení uzávěrů, rozvodu plynu, vody, elektřiny. Bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.	
- poskytne základní první pomoc (ošetří drobná poranění, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu) - přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího **- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí**	Tv: Rizika letních prázdnin. Nález neznámého předmětu, látky, munice. Sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory. Pč: Požáry a jejich rizika. Příčiny **a prevence** vzniku požárů, **ochrana a evakuace při požáru.** Požáry v přírodě a lesní požáry. Největší rizika požárů. **Integrovaný záchranný systém.**	
- v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Pč: Péče o zdraví a poskytování první pomoci.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla. Nácvik rizika u vody, přecenění sil, skok do neznámé vody, vodní víry, tonutí, záchrana tonoucího, pohyb na zmrzlých přírodních vodních plochách. **Př: Specifické přírodní jevy.** **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená.** **Postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén).**	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU **Ročník: 5. (Období 2.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby - v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem - ošetří úrazy různého charakteru - charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému - rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár - pozná zneužívající osobu (blízkou, ale i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby - má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc	Tv: Opakování učiva z předchozích ročníků. Integrovaný záchranný systém (složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně). Požáry a jejich rizika. Způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru. Hasicí přístroje (obecně). Evakuace při požáru, nácvik evakuace. Evakuační plán. Pč: Péče o zdraví a poskytování první pomoci. Resuscitace. Přivolání pomoci, nahlášení události. Prevence rizik letních a zimních sportů. Rizika otrav, jejich příčiny a příznaky. Rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů. Pč: Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Vysvětlení pojmů: skutečné hodnoty, citová a mravní zralost, pomoc, neštěstí, přátelství, lhostejnost, šikana (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana identity, sebepoškozování, psychické újmy virtuálního světa. Základy zvládání stresových stavů. Nebezpečí internetu. **Př: život ohrožující zranění.**	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU Ročník: 6. (Období 3.)

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: • charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci -rozpozná varovný signál Všeobecná výstraha, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu -ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi - osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení • poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí	Z: Klasifikace mimořádných událostí – mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie. Vysvětlení pojmu mimořádná událost, základní rozdělení mimořádných událostí s uvedením příkladů. F: Varovný signál „Všeobecná výstraha“. Evakuace – průběh, evakuační zavazadlo, evakuační a přijímací střediska, jejich funkce. Tv: Ukrytí, nouzové přežití. Z: Povodně a zátopové oblasti – přívalové deště, blesková povodeň, protržení hráze, rozvodněné toky. Co je povodeň, jak vzniká. Zásady chování před, při a po povodni, pokyny zasahujících složek, návrat do obydlí, zřícení domu, závaly. VkO: Péče o zdraví a poskytování první pomoci. Stavy bezprostředně ohrožující život, výkony zachraňující život, transport raněného, ošetření. Dopravní nehody-jejich prevence, poskytnutí 1. pomoci. Zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem, zlomeninách, otřesu mozku. VkO: Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému. Zvládání stresových situací, prevence šikany, návykové látky. Protidrogová prevence. Prevence rizik fyzického a duševního násilí spojených s internetem. Prevence agresivity.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu **v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech**	Tv: Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi (práce/hry s PS, používání chemických látek v domácnosti, používání elektrického nářadí a přístrojů v domácnosti. **Z: ochrana člověka při ohrožení zdraví a života- živelní pohromy. Opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích.**	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČMBU **Ročník: 7. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd • charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru - rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě potřeby je správně použije - bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí - poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření - aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů, poskytne první pomoc - vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi	VkZ: Požáry a jejich rizika. Princip hoření, třídy požáru, příčiny vzniku požáru, předcházení požáru, postupy v případě požáru, manipulace s otevřeným ohněm v přírodě, nebezpečí zábavní pyrotechniky. Hasicí přístroje – druhy a jejich správné použití. F: Ochrana před úrazem elektrickým proudem (nebezpečí lezení na sloupy a stožáry elektrického vedení, dotýkání se drátů na zemi, nebezpečí od poškozených zásuvek, vypínačů, přívodových šňůr, elektrických spotřebičů v domácnosti, apod.) VkZ: Péče o zdraví a poskytování první pomoci. Praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů. Tepelná poranění (popáleniny, opařeniny, omrzliny, úpal, úžeh), jejich příčiny a poskytnutí první pomoci. Krvácení – příznaky a poskytnutí první pomoci, stavění krvácení a ošetření. Rány – řezné, sečné, bodné, střelné aj. - příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci. Mechanické poranění oka, poleptání oka – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci. Poranění hrudníku a břicha.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	VkZ: Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti samému. Drogová prevence. Prevence agresivity. Záškoláctví. Volný čas. Jak poznám, že je někdo ve stresové situaci. Základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací.	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru : OČBMU **Ročník: 8. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák: - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě - charakterizuje havárie a antropogenní události - aktivně se v případě těchto mimořádných událostí chrání - charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylace - rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází rizikům, v případě adekvátně reaguje - rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých	VkZ: Integrovaný záchranný systém – význam, základní složky, záchranné a likvidační práce. Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav. Individuální ochrana. Havárie, antropogenní události. CH: Havárie s únikem nebezpečných látek – základní druhy nebezpečných látek, nejčastější příčiny havárií s únikem nebezpečných látek, havarijní plán. Prevence vzniku havárií, zásady chování v případě havárií, dekontaminace. F: Radiační havárie jaderných energetických zařízení. VkO: Terorismus, extremismus – formy, nové hrozby, podezřelé předměty a poštovní zásilky, ohrožení výbušnými látkami, ochrana sebe a okolí. VkZ: Péče o zdraví a poskytování první pomoci. Praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů, zajištění základních životních funkcí při zástavě dechu, krevního oběhu, krvácení a poruchách vědomí. Poranění páteře, úraz elektrickým proudem, zásah bleskem, tonutí, záchrana tonoucího. Otravy – alkohol, drogy, léky, houby, chemické látky apod. VkZ: Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému. Rozpoznání vlivu stresu na jedince.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Zásady poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných událostí. **VkZ: Ochrana člověka za mimořádných událostí.** **Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.**	

Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru: OČBMU **Ročník: 9. (Období 3.)**

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
Žák • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě • charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy • prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí • prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích • vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí, není lhostejný a ví kde a jak zajistit pomoc • chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví • rozpozná rizikové prostředí a činnosti a vyhýbá se jim • **uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi**	Z: Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy. Vichřice, silné mrazy, extrémní teplo, dlouhotrvající sucha a teplotní inverze, sesuvy půd a další. Zásady chování při vzniku jednotlivých mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy. Z: Přežití v přírodě – orientace v terénu, tvorba improvizovaného přístřešku, signalizace, rozdělání ohně a další. Tv: Prevence úrazů a nemocí souvisejících s prací, zásady bezpečného chování. VkZ: Péče o zdraví a poskytování první pomoci – resuscitace a život zachraňující úkony, dopravní nehody, úraz elektrickým proudem, poranění kostí a svalů, cukrovka, infarkt, mozková cévní příhoda, mdloba, kolaps, akutní zánět slepého střeva a další onemocnění – příčiny, příznaky a poskytnutí první pomoci. VkZ: Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému. Drogy, infekční onemocnění, přenosné choroby. Jak působí stres na moje tělo, mysl a chování. Základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných událostí.	

Rozpracované očekávané výstupy RVP ZV	Obsah učiva	Průřezová témata
	Př: Mimořádné události způsobené přírodními vlivy. **Příčiny vzniku mimořádných událostí. Přírodní světové katastrofy. Nejčastější mimořádné přírodní události v ČR** **(povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)** **a ochrana před nimi.**	

Použité zkratky

Předměty a oblasti:

ČaJS – Člověk a jeho svět
ČaSP – Člověk a svět práce
Čj, Aj, Nj, Šj - Český, anglický, německý, španělský jazyk
D – Dějepis
DCj – Další cizí jazyk
DLV – Dramatická a literární výchova
DV – Dopravní výchova
F – Fyzika
FG – Finanční gramotnost
Hv – Hudební výchova
Ch – Chemie
Inf - Informatika
M – Matematika
OČBMU – Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Pč – Praktické činnosti
Prv – Prvouka
Př – Přírodopis
RSV – Rodinná a sexuální výchova
VkO – Výchova k občanství
VkZ – Výchova ke zdraví
Vv – Výtvarná výchova
Z – Zeměpis

Průřezová témata:

EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EV - Environmentální výchova
MdV- Mediální výchova
MkV- Multikulturní výchova
OSV - Osobnostní a sociální výchova
VDO - Výchova demokratického občana

Další:

IVP – individuální vzdělávací plán
LMP – lehké mentální postižení
OMJ – odlišný mateřský jazyk
PI – pedagogická intervence
PLPP – plán pedagogické podpory
PSPP – Předmět speciálně pedagogické péče
SVP – speciální vzdělávací potřeby
ŠPZ - školské poradenské zařízení

Příloha č. 1 Náběhové období revize ŠVP – Klíč k úspěchu

Při fázovaném přechodu školy na výuku nově pojaté vzdělávací oblasti Informatika se žáci některých ročníků nesetkají s jejím celým vzdělávacím obsahem, ale pouze s vybranou částí očekávaných výstupů. Tento stav je dán změnou RVP ZV (2011), nikoliv změnou ŠVP z rozhodnutí školy, a je v souladu s opatřením ministra č.j.: MSMT-40117/2020-4, že se tak děje formou postupného náběhu.

Náběh vzdělávací oblasti Informatika bude na naší škole zahájen od 1. 9. 2022 ve 4. a v 6. ročníku školního roku 2022/2023.

Žáci 4. ročníku již absolvovali část obsahu učiva v předešlém ročníku, kdy byla informatika doposud vyučována nad rámec minimální dotace z disponibilních hodin. Zahajují tedy řádně a s výhodou předchozí zkušenosti.

Žáci 5. a 7. ročníku budou vyučováni podle dosavadního obsahu učiva s očekávanými výstupy, kterých mají dosahovat a z jakých budou hodnoceni.

Žáci 6. ročníku zahajují sice bez předcházející návaznosti na obsah nové informatiky, ale se zkušeností z předchozí výuky ve 3. a 5. ročníku.

V souvislosti se zaváděním nové informatiky byl upraven vzdělávací obsah a očekávané výstupy oblasti Člověk a jeho svět a Umění a kultura na 1. stupni dle revidovaného RVP. K dílčím úpravám došlo také v učivu 6. ročníku (Oblast Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura).

Ve školním roce 2023/2024 bude výuka na 1. stupni plně v souladu s revidovaným RVP ZV 2021. ŠVP bude doplněn o nový obsah učiva pro 5. a 7. ročník na základě roční zkušenosti s výukou „nové“ informatiky.

Od 1. září 2024 bude školní vzdělávací program Klíč k úspěchu již kompletně v souladu s revidovaným RVP.

ročník	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
1							
2							
3							
4	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5		návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7		návaznost na 6	návaznost na 6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6
8			návaznost na 6,7	návaznost na 6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7
9			zahájení bez návaznosti	návaznost na 6,7,8	návaznost na 6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8

původní obsah

bez výuky informatiky